

CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO:

НЕЗЛАМНІ ОСВІТЯНИ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ

CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO: НЕЗЛАМНІ ОСВІТЯНИ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ

**Запоріжжя
2024**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Фролов М. О. – ректор ЗНУ, доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України, народний депутат України 8 скликання
(*голова редколегії*)

Гура О. І. – проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, доктор педагогічних наук, професор (*заступник голови редколегії*)

Микитів Г. В. – начальниця відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка (*відповідальний редактор*)

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Співробітники Запорізького національного університету та закладів загальної середньої освіти

Consumor aliis inserviando: незламні освітяни Запорізького краю. Запоріжжя : Запорізький Н 44 національний університет, 2024. 214 с.

ISBN 978-966-599-615-6

Іміджево-презентаційне видання присвячене висвітленню короткої історії й основних видів діяльності Запорізького національного університету та закладів загальної середньої освіти. Особлива увага приділена репрезентації найвагоміших досягнень незламних освітян у період російсько-української війни.

Яскравими сторінками видання є інформація про випускників Запорізького національного університету – педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, їх професійне становлення та здобутки.

Видання розраховане на освітян, здобувачів освіти та широке коло читачів.

УДК 94(477.64)ЗНУ(092) «2022/2024»

Університет має бути живим! Із перших днів повномасштабного вторгнення російських військ в Україну Запорізький національний університет не припиняв роботи. Колектив вишу свідомо поставився до викликів доби – налагодив якісний освітній процес, надав допомогу, зокрема й потужну волонтерську, тим, хто її найдужче потребував: студентам на тимчасово окупованих територіях, ВПО, захисникам і захисницям, передусім пов'язаним із ЗНУ. І нині ця робота триває, бо, на жаль, триває велика війна.

Університет має бути живим! У цьому переконані всі його співробітники. Особливо важливо зберегти науковий розвиток і потенціал у період воєнної російської агресії, у період масової міграції викладачів і студентів. 2023/2024 навчальний рік було оголошено Роком науки в ЗНУ, адже дуже важливо зберегти потяг до неї в наших знаних і молодих науковців, спонукати їх до звершень, підсилювати їхні позиції моральною та матеріальною підтримкою з боку

The university should be alive! From the first days of the full-scale invasion of Russian troops into Ukraine, the Zaporizhzhia National University did not stop working. The staff of the higher education institution deliberately faced the challenges of the day - established a high-quality educational process, provided assistance, including powerful volunteer assistance, to those who needed it most: students in the temporarily occupied territories, IDPs, defenders, primarily associated with ZNU. And now this work continues, because, unfortunately, a great war is going on.

The university should be alive! All his employees are convinced of this. It is important in particular to keep up with the scientific development and potential during the period of military Russian aggression, during the period of mass migration of teachers and students. The 2023/2024 academic year was proclaimed to be the Year of Science at ZNU, because it is very important to keep the drive to it in our well-known and

адміністрації вишу. Нині в ЗНУ триває робота за 11 програмами Еразмус+ та 2 – KA2. Проєктна діяльність лишається однією з пріоритетних у поліпшенні наукових показників університету. Неабияк зросла кількість статей наших дослідників у наукометричних базах Scopus і Web of Science. Науково-дослідна частина й надалі залучає найкращих учених нашого університету до розробки, затвердження й відпрацювання тем, які фінансуються з державного бюджету.

Університет має бути живим! Ми запроваджуємо чимало креативних програм, застосовуючи комп'ютерні технології як в освітньому процесі, так і в інших галузях діяльності. ЗНУ – це сучасна матеріальна база. Два університетські студмістечка мають справжній європейський вигляд і стимулюють студентів вступати саме до ЗНУ. Дуже кваліфікований і науково-педагогічний склад університету. Це – 129 професорів, докторів наук і понад 500 кандидатів наук, доцентів. Ми й надалі нарощуємо кваліфікований та ефективний кадровий потенціал.

Університет має бути живим! У студентів ЗНУ дуже насичене не тільки навчання, а й культурне, спортивне життя, адже тут створені всі умови для цього. Виш надає широкі можливості для вивчення іноземних мов. На міжнародному рівні університет підтримує партнерські відносини з багатьма закладами вищої освіти Німеччини, Великої Британії, Франції, Італії, Польщі, Естонії, Болгарії, Румунії, Туреччини та інших країн. ЗНУ – це мережа осередків, які формують дружнє й активне середовище, якого потребує студентська спільнота. Наш університет стабільно посідає місця в першій тридцятці авторитетних рейтингів закладів вищої освіти держави. За окремими показниками ми входимо також до переліку перших 20 університетів країни. І нам вдається підтримувати такий високий показник навіть у теперішні складні для України часи.

Запорізький національний університет – це престижний поважний академічний заклад вищої освіти! У його структурі 12 факультетів, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні і чотири фахові коледжі: Економіко-правничий, Металургійний, Гідроенергетичний і Коледж біз-

young scientists, encourage them to achieve, and strengthen their attitude with moral and material support from the administration of the institution. Currently, ZNU is working on 11 Erasmus+ and 2 - KA2 programs. Project activity remains one of the priorities in improving the scientific indicators of the university. The number of articles by our researchers in the scientometric databases Scopus and Web of Science has grown considerably. The research department continues to involve the best scientists of our university in the development, approval and working of subjects financed by the state budget.

The university should be alive! We introduce many creative programs, using computer technologies both in the educational process and in other fields of activity. ZNU is a modern material base. The two university campuses have a real European look and encourage students to enter the ZNU. The university's scientific and pedagogical staff is highly qualified. These are 129 professors, doctors of science and more than 500 Ph.Ds, associate professors. We are increasing qualified and effective personnel potential.

The university should be alive! ZNU students have not only a very rich study, but also cultural and sports life, because all the necessary conditions have been created here. The university provides ample opportunities for learning foreign languages. At the international level, the university maintains partnerships with many institutions of higher education in Germany, Great Britain, France, Italy, Poland, Estonia, Bulgaria, Romania, Turkey and other countries. ZNU is a network of centers that create a friendly and active environment that the student community needs. Our university is consistently ranked in the top thirty of authoritative ratings of higher education institutions of the state. According to certain indicators, we are also included in the list of the first 20 universities of the country. And we manage to maintain such a high indicator even in the current difficult times for Ukraine.

Zaporizhzhia National University is a prestigious and respected academic institution of higher education! Its structure includes 12 faculties,

несу та харчових технологій. Усі вони пишаються власними випускниками, чимало з яких стали роботодавцями, що забезпечують студентів ЗНУ як місцями для корисної й ефективної практики, так і для майбутньої професійної діяльності. Тісною, щирою і плідною є співпраця вишу з директорами та вчителями шкіл міста й області. Серед них чимало випускників ЗНУ, що й нині беруть активну участь у його житті, підвищуючи власну кваліфікацію завдяки різним програмам тренінгів, вебінарів і конкурсів. В умовах великої війни ці незламні освітяни лишаються відданими амбасадорами цінностей ЗНУ, доносячи їх власним учням, які поповнюють студентську спільноту вишу. Завдяки цьому, зокрема, університет живе й нині, переконавши всіх у власній незламності!

Микола ФРОЛОВ, ректор Запорізького національного університету

the Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu. M. Potebny and four professional colleges: Economic and Legal College, Metallurgical College, Hydropower College and College of Business and Food Technologies. All of them are proud of their own graduates, many of whom have become employers, providing ZNU students with bases for useful and effective practical training of students, as well as for future professional activities. Close, sincere and fruitful cooperation of the university with directors and teachers of schools in the city and region. Among them are many graduates of ZNU, who are still actively participating in its life, improving their qualifications by virtue of various training programs, webinars and competitions. In the conditions of the great war, these indomitable educators remain loyal ambassadors of ZNU values, conveying them to their own students, who join the student community of the university. Thanks to this, in particular, the university lives even now, having convinced everyone of its indomitability!

Mykola FROLOV, rector of the Zaporizhzhia National University

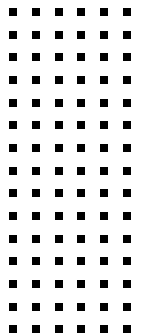

РОЗДІЛ

1

ЗНУ ЯК БАЗА
РОЗБУДОВИ
ОСВІТИ
ЗАПОРІЗЬКОГО
РЕГІОНУ

Загально відомим фактом є те, що Запорізький національний університет веде своє літочислення з 1930 р. Дійсно, саме 11 серпня цього року Раднарком України затвердив перелік інститутів, у якому під номером 27 значився Запорізький інститут народної освіти (ЗІНО). Однак це зовсім не означає, що інститут виник на порожньому місці. Із 1925 р. у Запоріжжі діяв педагогічний технікум, створений на базі Трирічних педагогічних курсів. Педкурси, відтак, виникли на базі Олександрівської учительської семінарії. Звичайно ж, радянська влада, що утвердилася тоді в нашому місті, не могла визнати спадкоємності з дореволюційною установою. Але значна кількість старих книжок у сучасній університетській науковій бібліотеці й досі має штампи як учительської семінарії, так і педкурсів.

Про реорганізацію педагогічного технікуму в інститут публічно заговорили ще у квітні 1930 р. Зокрема, газета «Червоне Запоріжжя», говорячи про недостатню кількість місць у гуртожитку педтехнікуму, повідомила про майбутню реорганізацію технікуму в інститут. Справу довершили липневі та серпневі урядові постанови. На початку 1931 р. в інституті навчалися 318 студентів, 90 з яких були випускниками педагогічного технікуму.

Педагогічний технікум розміщувався в будівлі колишньої жіночої гімназії (зараз 3-й навчальний корпус ЗНУ), однак після реорганізації інститут надовго втратив цю будівлю. Тепер інститутські аудиторії розмістилися в колишньому комерційному училищі.

Перші роки інституту припали на вкрай складний період. Тоталітарна країна жорстко

It is a well-known fact that the Zaporizhzhia National University has been running since 1930. Indeed, on August 11 of that year, the Council of People's Commissars of Ukraine approved the list of institutes, in which the Zaporizhzhia Institute of National Education (ZINO) was listed as number 27. However, this does not mean that the institute was created out of nowhere. Since 1925, a pedagogical technical school, created on the basis of three-year pedagogical courses, has been operating in Zaporizhzhia. The pedagogy courses, therefore, started up on the basis of the Oleksandrivsk Teacher's Seminary. Of course, the Soviet government, which established itself in our city at that time, could not admit the continuity with the pre-revolutionary institution. Nevertheless, a significant number of old books in the modern university scientific library still have the stamps of both the teacher's seminary and pedagogical courses.

The reorganization of the Pedagogical Technical College into an institute was publicly discussed as early as April 1930. Thus, the newspaper «Chervone Zaporizhzhia», talking about the insufficient number of places in the dormitory of the Pedagogical Technical College, reported on the future reorganization of the technical college into an institute. The July and August government resolutions completed the matter. At the beginning of 1931, 318 students studied at the institute, 90 of whom were graduates of the pedagogical technical school.

The Pedagogical College was located in the building of the former women's gymnasium (now the 3rd educational building of ZNU), however, after the re-

вибудовувала свою ідеологію, одними з провідників якої були вчителі. За перші чотири роки існування в інституті змінилися 4 директори, тричі мінялася назва. Тим не менш, виш функціонував і випускав дипломованих вчителів. Збудований гуртожиток, який зараз перетворений на 4-й навчальний корпус.

Наступна хвиля репресій припадає на 1937 р. Звільняються викладачі та співробітники, виключаються або самостійно залишають навчання неблагонадійні з точки зору системи студенти. Якщо говорити про позитив, то у другій половині тридцятих років інститут територіально розширюється. Будівля колишньої чоловічої гімназії передається ЗДПІ, що значно збільшило кількість аудиторій. Наразі – це 1-й корпус.

Початок Другої світової війни майже не вплинув на інститутське повсякдення. Лише окремі випускники потрапили до лав армії, чи навіть прийняли бій у 1939 р. Усе кардинально змінилося у 1941 р. Бойові дії швидко докотилися до Запоріжжя. Значна частина співробітників, студентів і випускників опинилася в окопах. По-різному, склалася доля тих, хто воював. Одні загинули в перших же боях. Інші пройшли війну та повернулися. Дехто залишився на Заході, хоча це були поодинокі випадки.

Тим часом почалася евакуація. Вже наприкінці вересня 1941 р. деяка кількість викладачів опинилася в Таджикистані. Вони почали викладати на базі одного з місцевих педагогічних інститутів. Хоча, як самостійний виш, ЗДПІ у той час не діяв. Вже у 1942 р. його директор, В. А. Поселянін, був мобілізований до армійських лав і наступного року загинув.

На початку жовтня 1941 р. Запоріжжя було окуповане. Інститут невдовзі знову запрацював і наступного року випустив студентів, які почали своє навчання ще до активних бойових дій. Чи тривав навчальний процес у 1942/1943 навчальному році достеменно не відомо.

Війська Червоної армії оволоділи лівобережною частиною Запоріжжя в середині жовтня 1943 р., а 10 грудня заняття в ЗДПІ поновилися. Один навчальний корпус був зруйнований, другий – серйозно пошкоджений. Руйнації зазнав

organization, the institute has lost this building for a long time. Nowadays, the institute classrooms are located in the former commercial school.

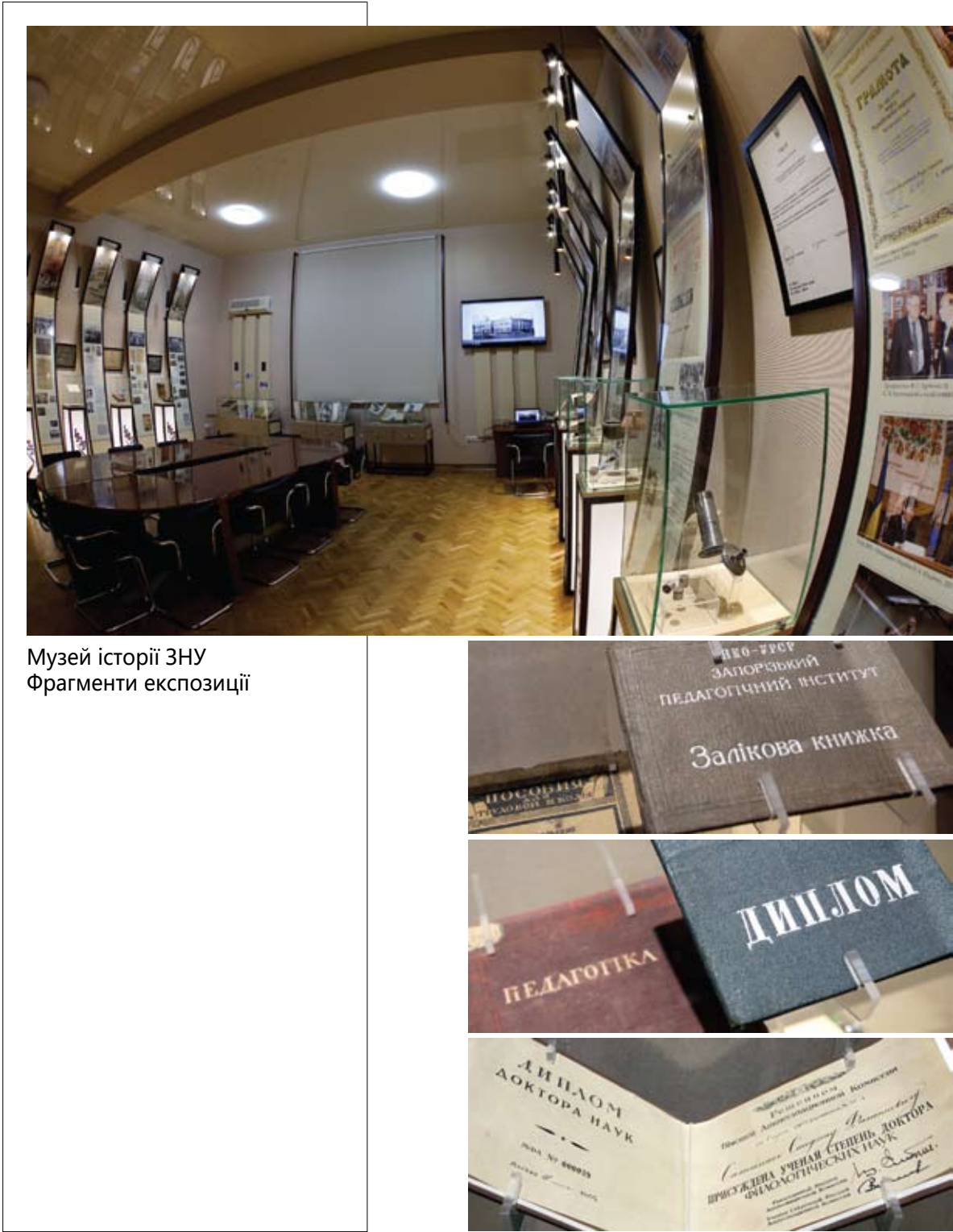
The first years of the institute were extremely difficult. The totalitarian country rigidly built its ideology, teachers were its leaders also. During the first four years of the institute's existence, 4 directors changed, and the name changed three times. Nevertheless, the university functioned and graduated certified teachers. A dormitory was built, which is now transformed into the 4th educational building.

The next wave of repression occurred in 1937. Teachers and employees were fired, students who were not promising from the point of view of the system were excluded or left their studies on their own. If we talk about the positive, then in the second half of the thirties, the institute expanded territorially. The building of the former male gymnasium is transferred to ZDPI, which significantly increased the number of classrooms. Currently, this is the 1st building.

The beginning of the Second World War almost did not affect the daily life of the institute. Only some graduates joined the ranks of the army, or even accepted the fight in 1939. Everything changed dramatically in 1941. The hostilities quickly spread to Zaporizhzhia. A large part of employees, students and graduates went to the trenches. The fate of those who fought was different. Some died in the first battles. Others went through the war and returned. Some remained in the West, although these were rare cases.

Meanwhile, the evacuation began. Already at the end of September 1941, a number of teachers found themselves in Tajikistan. They started teaching at one of the local pedagogical institutes. Although, as an independent higher education institution, ZDPI did not operate at that time. Already in 1942, its director, V. A. Poselyanin, was mobilized into the army ranks and died the following year.

At the beginning of October 1941, Zaporizhzhia was occupied. The institute soon started working again and the following year it graduated students who began their studies even before

Музей історії ЗНУ
Фрагменти експозиції

також і гуртожиток. Навчальний процес відбувався в невеличкому двоповерховому будинку на центральному проспекті. Тиснява змушувала вчитися в дві зміни.

Відновлення зруйнованих будівель почалося не раніше 1952 р. Сучасний 1-й корпус відновили у 1955 р. Також був відновлений гуртожиток. Все більше ставало студентів, і в довоєнному гуртожитку, вони ніяк не могли вміститися. Тому на початку 1960-х рр. збудували гуртожиток № 2, який почав функціонувати у 1963 р. Зараз це 6-й навчальний корпус. Вище йшлося про іншу зруйновану інститутську будівлю. Її довелося розібрати і на тому ж місці була збудована абсолютно нова споруда, сучасний 2-й навчальний корпус. Він відкрив свої двері у 1967 р.

Із кінця шістдесятих років започатковане створення студентських будівельних загонів. Юнаки та дівчата працювали на різних об'єктах. Ремонтували сільські школи, брали участь в масштабній реконструкції Дніпрельстану, зводили різні господарські об'єкти. Учасники загонів отримували робітничі кваліфікації, не зайвими були і зароблені гроші.

У 1970-х – на початку 1980-х рр. інститут інтенсивно розбудовувався. З'являються два дев'ятиповерхових гуртожитки, нова студентська їдальня, спортивний комплекс. Вишу передають прекрасну будівлю по вулиці Гоголя, що стала 3-м корпусом.

У 1973 р. світ побачила газета «Педагог». На її шпальтах висвітлювалося життя вишу. Подавалася офіційна інформація, розповідалося про наукове, спортивне та культурне життя. У фокусі уваги також був і навчальний процес.

Ще наприкінці 1970-х років вперше заговорили про утворення університету на базі ЗДПІ. Цей процес затягнувся на декілька років, і зрештою наказом Міністерства вищої та середньоспеціальної освіти Української РСР від 16.08.1985 р. було створено Запорізький державний університет.

Цей процес вимагав створення нових навчальних програм, обладнаних лабораторій. Також постійно збільшувалася кількість кваліфікованих викладачів – кандидатів і докторів наук.

active hostilities. Whether the educational process continued in the 1942/1943 academic year is not known for sure.

The troops of the Red Army captured the left-bank part of Zaporizhzhia in mid-October 1943, and on December 10, classes in the ZDPI restarted. One educational building was destroyed, the other was seriously damaged. The dormitory was also destroyed. The educational process took place in a small two-story building on the central avenue. The crowding forced students to study in two shifts.

The restoration of the destroyed buildings began no earlier than 1952. The modern 1st building was restored in 1955. The dormitory was also restored. There were more and more students, and there was no opportunity for them to accommodate in the pre-war dormitory. Therefore, in the early 1960s, dormitory No. 2 was built, which began to function in 1963. Now it is the 6th educational building. Earlier, it was told about another destroyed institute building. The rubble had to be cleared and a completely new, modern 2nd educational building, was built on the same place. It was opened in 1967.

Since the end of the sixties, the creation of student construction units began. Boys and girls worked at different facilities. They repaired village schools, participated in the large-scale reconstruction of Dnipro Dam, and built various economic facilities. The members of the units received work qualifications, and earned money.

In the 1970s and early 1980s, the institute was intensively developed. There are two nine-story dormitories, a new student canteen, and a sports center. A beautiful building on Gogol Street, which became the 3rd building, was handed over.

In 1973, the newspaper «Pedagog» was published. The life of higher education was highlighted in its columns. Official information was provided, scientific, sports and cultural life was discussed. The educational process was also in the focus of attention.

Back in the late 1970s, for the first time, there was talk of forming a university on the basis of ZDPI. This process dragged on for several years,

Створення університету призвело до втрати музично-педагогічного факультету. Його перевели до м. Мелітополя. Проте, у 1987 р. був створений біологічний. Ще два факультети – юридичний та економічний – з'явилися у 1991 р.

Викладачі та студенти ЗНУ брали участь у зламі комуністичної системи. Ними засуджувався тоталітаризм, захищалася українська мова, створювалася протидія русифікації. Спочатку подібні дії були поодинокими, але згодом процес набирив обертів. Деякі викладачі демонстративно здавали партійні квитки, деякі студенти брали участь у діяльності Студентського братства.

На той час вишем керував В. О. Толок. Серед інших керівників він вирізнявся хоча б тим, що термін його ректорства, 1984–2003, був найдовшим за всю історію університету.

Із 1999 року Запорізький державний університет є членом Європейської асоціації університетів (EAIE). Із 2003 року ЗНУ – член міжнародної асоціації соціології та адміністрування. Із 2004 року – ЗНУ став членом української асоціації розвитку менеджменту освіти.

24 грудня 2004 року Указом Президента України № 1536 Запорізькому державному університету надано статус національного.

Цими роками відкривалися нові факультети: соціальної педагогіки та психології, менеджменту, соціології та управління, журналістики.

Неабияких зусиль вимагало адаптування освітнього процесу до умов Болонського процесу. Колектив вишу прийняв виклик і завдяки кропіткій роботі отримано пристойний результат.

У 2008 році в Запорізькому національному університеті відкрито Економіко-правничий коледж, з 1 лютого 2009 року – Торговий коледж.

Рішенням ДАК від 30.03.2010 р. протокол № 82 Запорізький національний університет акредитований за найвищим IV рівнем.

Із 2012 року Запорізький національний університет очолює доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої освіти України,

and finally Zaporizhzhia State University was established by order of the Ministry of Higher and Secondary Special Education of the Ukrainian SSR dated August 16, 1985.

This process required the creation of new educational programs, equipped laboratories. Also, the number of qualified teachers – candidates and doctors of science – was constantly increasing.

The creation of the university led to the loss of the music and pedagogical faculty. It was transferred to Melitopol. However, in 1987, a biological faculty was created. Two more faculties – legal and economic – were established in 1991.

Teachers and students of ZNU took part in breaking the communist system. They condemned totalitarianism, defended the Ukrainian language, and created opposition to Russification. At first, such actions were few, but later the process have expanded. Some teachers demonstratively refused their membership of the communist party, some students participated in the activities of the Student Brotherhood.

At that time, the university was headed by V. O. Tolok. Among other managers, was distinguished by at least that his rectorship term, 1984–2003, was the longest in the entire history of the university.

Since 1999, Zaporizhzhia State University has been a member of the European Association of Universities (EAIE). Since 2003, ZNU has been a member of the International Association of Sociology and Administration. Since 2004, ZNU has become a member of the Ukrainian Association for the Development of Education Management.

On December 24, 2004, national status of Zaporizhzhia State University was granted by The Decree of the President of Ukraine No. 1536. During these years, new faculties were opened: social pedagogy and psychology, management, sociology and management, journalism.

Adapting the educational process to the conditions of the Bologna Process required considerable effort. The team of the university accepted the challenge and thanks to thorough work, a decent result was obtained.

народний депутат України 8 скликання Микола Олександрович Фролов.

Сьогодні Запорізький національний університет – відомий і престижний заклад вищої освіти України, який продовжує найкращі освітні традиції, тісно пов'язані зі славетним минулим запорізького краю, його багатю історією.

До структури університету входить 12 факультетів, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні (утворений після приєднання Запорізької державної інженерної академії до Запорізького національного університету), 4 відокремлені підрозділи – Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ, Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ, Запорізький гідроенергетичний фаховий коледж ЗНУ та Запорізький металургійний фаховий коледж ЗНУ; потужна наукова бібліотека, Міжнародний Шекспірівський центр, Центр післядипломної освіти, Центр інтенсивного вивчення іноземних мов та інші мовні освітні центри.

Запорізький національний університет удостоєний почесних звань «Лідер національної освіти», «Лідер вищої освіти України», «Лідер наукової та науково-технічної діяльності».

In 2008, the Economic and Legal College was opened at the Zaporizhzhia National University, and from February 1, 2009, the Trade College.

Zaporizhzhia National University is accredited at the highest IV level by the decision of the State Academic Committee dated March 30, 2010, protocol No. 82.

Since 2012, the Zaporizhzhia National University has been headed by Mykola Oleksandrovich Frolov, doctor of historical sciences, professor, honored worker of education of Ukraine, academician of the Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine, People's Deputy of Ukraine of the 8th convocation.

Today, the Zaporizhzhia National University is a well-known and prestigious institution of higher education in Ukraine, which continues the best educational traditions closely connected with the glorious past of the Zaporizhzhia region, its rich history.

The structure of the university includes 12 faculties, the Yu. M. Potebny Engineering Educational and Scientific Institute (formed after the Zaporizhzhia State Engineering Academy joined the Zaporizhzhia National University), 4 separate divisions – the Economic and Legal College of ZNU, the College of Business and Food Technologies of ZNU, Zaporizhzhia Hydropower College of ZNU and Zaporizhzhia Metallurgy Vocational College of ZNU; a comprehensive scientific library, the International Shakespeare Center, the Postgraduate Education Center, the Center for Intensive Study of Foreign Languages and other language educational centers.

Zaporizhzhia National University was awarded the honorary titles «Leader of National Education», «Leader of Higher Education of Ukraine», «Leader of Scientific and Scientific and Technical Activities».

З перших днів повномасштабної війни Запорізький національний університет приймає осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ проти України. Це внутрішньо переміщені особи із Донецької, Херсонської, Запорізької та інших областей. Із березня 2022 р. у гуртожитках університету в різні періоди проживало майже 3 500 осіб.

За цей час налагоджена співпраця з благодійними організаціями: «Благодійний фонд» ЮНІВЕРС-ЗАПОРІЖЖЯ», «Благодійний фонд «Молодь майбутнього», БО БФ «Посмішка ЮА», «БФ «Карітас Запоріжжя», Всесвітньою продовольчою програмою ООН, «БФ «СВІТ. УКРАЇНА. ПОЛОГИ», ГО «Пролісок», БО «БФ «Право на захист», БО «Українська освітня платформа», які допомагають забезпечувати мешканців харчуванням, речами, засобами гігієни, побутовою хімією, фінансують проведення ремонтних робіт у гуртожитках та обладнання необхідними меблями. Співпраця відбувається не тільки з питань матеріального забезпечення. За нашим зверненням фахівці фондів, громадських організацій та поліції проводять дитячі розважально-розвивальні заходи з дітьми переміщених осіб, які мешкають у гуртожитках університету, та інформаційні заходи щодо життєдіяльності у воєнний час. У червні 2022 року за ініціативою ЗНУ та за підтримки БО БФ «Посмішка ЮА», «БФ «Карітас Запоріжжя» була відкрита дитяча кімната та кімната для роботи соціальних працівників і психологів у гуртожитку № 6, а в липні 2022 року – у гуртожитку № 2. Було відкрито комп'ютерні класи в гуртожитках із безкоштовним доступом до мережі інтернет, у яких можуть

Since the onset of the full-scale war, Zaporizhzhia National University has provided shelter to individuals affected by the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. These include internally displaced persons from Donetsk, Kherson, Zaporizhzhia, and other regions. Starting from March 2022, nearly 3,500 individuals have resided in the university's dormitories at various times.

Throughout this period, the university has forged partnerships with charitable organizations such as the Charitable Foundation «UNIVERS-ZAPORIZHZHIA Volunteer Center», the Charitable Foundation «Youth of the Future», CO Charitable Foundation «Smile UA», «Caritas Zaporizhzhia», the United Nations World Food Program, CHARITY FUND «WORLD.UKRAINE.POLOHY», NGO «Prolisok», Right to Protection Charitable Foundation, and Ukrainian Educational Platform Charitable Organization. These collaborations aim to provide residents with essential items such as food, clothing, hygiene products, household chemicals, and contribute to the maintenance and furnishing of dormitories as needed.

Our cooperation extends beyond mere material assistance. In response to our request, specialists from various foundations, non-governmental organizations, and the police engage in children's entertainment and developmental activities with the children of displaced persons residing in university dormitories. Additionally, informational sessions on living during wartime are conducted. In June 2022, driven by ZNU's initiative and with the generous support of the Charitable Foundation «Smile UA» and Caritas Zaporizhzhia, a

навчатися та працювати внутрішньо переміщені особи. Налагоджена співпраця із незалежною міжнародною медичною гуманітарною організацією «Лікарі без кордонів» та «Лікарі ЮНІСЕФ», мобільні бригади яких щомісяця до вересня 2023 року приїжджали в гуртожитки, надавали медичні та психологічні консультації, безкоштовно надавали ліки та проводили медичні обстеження.

У співпраці з благодійними фондами у 2023 р. відкрито Пункт незламності в гуртожитках № 2 та № 6. Оформлено всі необхідні документи, підключено генератори, забезпечено запасом палива та ємностями для води. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» було підготовлено всі відповідні документи для відкриття в гуртожитках університету місць тимчасового проживання. Із 01 жовтня 2023 р. в університеті функціонує п'ять МТП, які включені до переліку місць тимчасового проживання в Запорізькій області згідно з Розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 06.11.2023 р. № 646. Внутрішньо переміщені особи до 31 березня 2024 року мешкають у них повністю безоплатно.

На 01 березня 2024 р. у Запорізькому національному університеті навчається 1 546 студентів пільгових категорій, із яких 218 мешкає в гуртожитках студмістечка. Ці здобувачі освіти перебувають під постійним піклуванням фахівців відділу виховної роботи та деканатів. Фахівець відділу консультує щодо збору пакету документів та оформлює документи для призначення соціальної стипендії. За останні два роки кількість студентів пільгових категорій зросла майже у два рази, в основному це студенти таких категорій, як ВПО та діти учасників бойових дій.

В університеті забезпечується повсякденна психологічна допомога, емоційна підтримка та збереження психічного здоров'я здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, включаючи аспірантів, викладачів та співробітників закла-

children's room and a room designated for the work of social workers and psychologists were opened in dormitory № 6, followed by a similar setup in dormitory № 2 in July 2022. Computer laboratories with free Internet access have been set up within the dormitories, providing internally displaced persons with the means to pursue educational and employment prospects. We initiated collaboration with the independent international medical humanitarian organization Médecins Sans Frontières and UNICEF. Their mobile teams made monthly visits to the dormitories until September 2023, offering medical and psychological counseling, distributing free medicines, and conducting medical examinations.

Additionally, in partnership with charitable foundations, we established the Unbreakable Points (Ukr: «Punkty nezlamnosti») in dormitories № 2 and № 6 in 2023. This involved thorough documentation, installation of generators, and provision of fuel and water tanks. In compliance with Resolution № 930 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 1, 2023, addressing the operation of temporary accommodation for internally displaced persons, all necessary documentation was prepared for the establishment of such accommodation in university dormitories. Since October 1, 2023, five Internally Displaced Persons Coordination Centers (ICCs) have been functioning at the university, listed among the temporary residence facilities in the Zaporizhzhia region as per Decree № 646 issued by the Head of the Zaporizhzhia Regional State Administration and Chief of the Regional Military Administration on November 6, 2023. Internally displaced persons are entitled to reside there free of charge until March 31, 2024.

As of March 1, 2024, Zaporizhzhia National University hosts 1,546 students belonging to privileged categories, with 218 residing in campus dormitories. These students receive dedicated support from specialists within the Department of Educational Affairs and the deans' offices. A department specialist guides them through document collection and assists in preparing paperwork for social scholarship applications. Notably,

ду, тимчасово переміщених осіб. Практичний психолог відділу виховної роботи разом із психологами благодійних фондів надає відповідну фахову підтримку та допомогу. Регулярно проводяться заняття з дітьми. Враховуючи розташування студентського містечка, для зручності роботи, консультації проводяться в різних корпусах та гуртожитках університету, де облаштовані кабінети для роботи психолога. Значна увага приділяється індивідуальній роботі зі студентами. Непоодинокими є випадки, коли студенти опиняються у складних життєвих обставинах, деякі потребують невідкладної психологічної допомоги, яку їм надає практичний психолог університету.

over the past two years, the enrollment of privileged category students has nearly doubled, primarily consisting of individuals such as internally displaced persons (IDPs) and children of combatants.

The University provides daily psychological assistance, emotional support, and mental health care for students enrolled in professional undergraduate, graduate, and postgraduate programs, as well as faculty, staff, and temporarily displaced persons. The practical psychologist of the Educational Department, in collaboration with psychologists from charitable foundations, offers professional support and assistance. Regular classes with children are conducted, and to ensure convenience, consultations are held in various university buildings and dormitories, equipped with psychologist offices. Emphasis is placed on individualized work with students, some of whom may require urgent psychological intervention, readily provided by the university's practical psychologist.

Волонтерська діяльність Запорізького національного університету активізувалася з часом повномасштабного вторгнення РФ на територію України 24 лютого 2022 року. російська агресія проти України змусила багатьох людей в Україні почати діяти та допомагати тим, хто опинився в скрутному становищі.

Початок військової операції та атаки на різні міста України, включаючи Київ, Харків, Житомир, Маріуполь, Васильків, Івано-Франківськ створили надзвичайну ситуацію в країні. У цих небезпечних обставинах спільнота Запорізького національного університету долучилася до волонтерських ініціатив і допомоги тим, хто потребував підтримки.

Тривога та невизначеність об'єднали співробітників, викладачів і студентів Запорізького національного університету. Починаючи з 26 лютого 2022 року, спільнота університету виявила активність у волонтерській діяльності, щоб допомогти військовим ЗСУ, територіальній обороні міста Запоріжжя й області, а також переселенцям і місцевим мешканцям. За ініціативи директорки центру культури Юлії Янко волонтери за два дні зібрали необхідні речі, продукти харчування та засоби гігієни для військового госпіталю, 5 міської лікарні та 55-ї окремої артилерійської бригади «Запорізька Січ». За два дні було зібрано понад 55 тисяч гривень, необхідних для закупівлі ліків, медичних препаратів та обладнання.

Вже 28 лютого 2022 року за підтримки ректора ЗНУ Миколи Фролова та проректора з наукової роботи Геннадія Васильчука, Юлія Янко створила Волонтерський центр ЗНУ, який про-

Volunteer activity at Zaporizhzhia National University has surged since Russia's full-scale invasion of Ukraine on February 24, 2022. The aggression forced many Ukrainians to take action to support those in difficult situations.

The military operations and attacks on various cities, including Kyiv, Kharkiv, Zhytomyr, Mariupol, Vasylkiv, and Ivano-Frankivsk, created a state of emergency across the country. In response to these dangerous circumstances, the Zaporizhzhia National University community joined volunteer initiatives to assist those in need.

Anxiety and uncertainty have united the staff, faculty, and students of Zaporizhzhia National University. Since February 26, 2022, the university community has been actively volunteering to support the Armed Forces of Ukraine, the territorial defense of Zaporizhzhia and the region, as well as internally displaced persons (IDPs) and local residents. On the initiative of Yulia Yanko, director of the Culture Center, volunteers swiftly collected necessary items, food, and hygiene products for the military hospital, the 5th City Hospital, and the 55th Separate Artillery Brigade «Zaporizhzhia Sich». In just two days, they raised over 55,000 hryvnias to purchase medicines, medical supplies, and equipment.

By February 28, 2022, with the support of ZNU Rector Mykola Frolov and Vice-Rector for Scientific Work Hennadii Vasylchuk, Yulia Yanko established the ZNU Volunteer Center. This center continues to provide assistance to the Armed Forces of Ukraine, local territorial defense units, hospitals, and infirmaries. As the conflict has progressed and the temporary occupation of cities, towns, and vil-

довжив надавати допомогу ЗСУ, місцевій теробороні, лікарням і госпіталям. Із розвитком воєнних подій і розширенням тимчасової окупації міст, містечок і сіл, зокрема в Запорізькій області, Волонтерський центр ЗНУ працює щоденно і приділяє свою увагу вимушеним переселенцям. Вони отримують все необхідне: одяг, харчі, ліки, гігієнічні засоби, а також велику увагу та підтримку від волонтерів центру.

Нагальні щоденні потреби військових, бійців територіальної оборони та родин ВПО спонукали ініціативну групу Волонтерського центру ЗНУ розвивати тісні зв'язки співпраці з громадськими організаціями та благодійними фондами. Саме вони пропонують дуже важливу гуманітарну допомогу Центру, який адресно надає її тим, хто дуже цього потребує. Для того, щоб співпраця Волонтерського центру ЗНУ з досвідченими благодійними фондами та організаціями була прозорою, чіткою та фахово скоординованою, було утворено Благодійну організацію «Благодійний фонд «Молодь Майбутнього» та БФ «Волонтерський центр «Юніверс-Запоріжжя», які співпрацюють із БФ «Опіка майбутнього», БФ «Hope.ua», БФ «Карітас-Запоріжжя» та іншими.

Разом із важливою матеріальною підтримкою від благодійних організацій і фондів, постійну допомогу Волонтерському центру ЗНУ надають місцеві мешканці. Вони не тільки приносять речі, передають харчі, переказують кошти, але й долучаються до безпосередньої роботи: сортують одяг, збирають харчові набори, вантажать гуманітарну допомогу та виконують замовлення всіх, хто звертається до Волонтерського центру ЗНУ.

Благодійна діяльність спрямована на підтримку мешканців міста Запоріжжя, які опинилися у скрутних життєвих обставинах. Серед них – багатодітні сім'ї, особи з інвалідністю, котрі втратили опікунів, а також родини військовослужбовців і добровольців Територіальної оборони (ТрО). Наша допомога включала продуктові та гігієнічні набори, одяг, надання медичних послуг і психологічну підтримку. Крім цього, ми організовували для дітей арт-терапію, майстеркласи та цікаві

lages in the Zaporizhzhia region has expanded, the ZNU Volunteer Center has remained dedicated to its mission. It operates daily, focusing on aiding internally displaced persons by providing clothes, food, medicines, hygiene products, and compassionate support from its volunteers.

The urgent daily needs of the military, territorial defense soldiers, and IDP families prompted the Volunteer Center at ZNU to establish close cooperation with non-governmental organizations and charitable foundations. These organizations provide crucial humanitarian aid, which the Center directs to those most in need. To ensure transparent, clear, and professionally coordinated cooperation, the Charitable Organization «Youth of the Future» and the Charitable Foundation «Volunteer Center «Universe-Zaporizhzhia» were established. These entities work with experienced foundations such as «Care of the Future», «Hope.ua», «Caritas-Zaporizhzhia», and others.

In addition to the essential material support from these charitable organizations and foundations, local residents consistently assist the Volunteer Center at ZNU. They contribute by donating items, sending food, transferring money, and participating directly in the Center's activities, such as sorting clothes, assembling food packages, loading humanitarian aid, and fulfilling requests from those who contact the Volunteer Center.

The charitable activities are focused on supporting residents of Zaporizhzhia who are facing difficult life circumstances. This includes large families, people with disabilities who have lost their guardians, and families of military personnel and Territorial Defense (TOD) volunteers. Our assistance includes providing food and hygiene kits, clothing, medical services, and psychological support. Additionally, we organize art therapy sessions, master classes, and engaging excursions to the museums of Zaporizhzhia National University for children.

The Volunteer Center of ZNU supports 18,680 internally displaced persons (IDPs), including 8,480 children, of whom 2,230 are children of military personnel. We assist residents, employees, and students from temporarily occu-

екскурсії до музеїв Запорізького національного університету.

База даних Волонтерського центру ЗНУ нараховує 18 680 внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які отримують допомогу та підтримку. Наша допомога охоплює 8 480 дітей, зокрема 2 230 дітей військовослужбовців. Ми допомагаємо мешканцям, співробітникам і студентам із тимчасово окупованих територій із таких населених пунктів, як м. Василівка, м. Оріхів, м. Маріуполь, м. Енергодар, м. Бердянськ, м. Гуляйполе, а також села Марфопіль, Степанівка, Новоселівка, Пологи та інші.

На базі Волонтерського центру ЗНУ та Центру культури ЗНУ розробляються та реалізуються цільові профорієнтаційні заходи з дітками, майбутніми абітурієнтами, а саме: медіашкола з факультетом журналістики, психологічні лекторії для батьків та дітей від факультету соціальної педагогіки та психології, спортивні заходи разом із факультетом фізичного виховання, здоров'я та туризму, творчі майстер-класи з філологічним факультетом і кафедрою дизайну.

Робота Волонтерського центру ЗНУ охоплює широкий спектр об'єктів університетського життя, включаючи гуртожитки, навчальні корпуси, Біостанцію-профілакторій ЗНУ, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні та студентське містечко Запорізького національного університету. Протягом періоду роботи Волонтерського центру надано допомогу на загальні потреби гуртожитків, зокрема санітаїзери, дезинфікуючі засоби для прибирання та канцелярські матеріали.

Волонтерський центр ЗНУ налагоджує співпрацю та укріплює партнерські зв'язки:

- із передовими лікарнями та реабілітаційними центрами, такими, як КНП «Обласна інфекційна клінічна лікарня» ЗОР, КНП Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги, Військовий госпіталь, Відділення комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Комунарського району, міської лікарні № 8 ЗМР, Запорізької обласної клінічної дитячої лікарні, КНП «Обласний перинатальний центр» ЗОР,

під areas such as Vasylivka, Orikhiv, Mariupol, Enerhodar, Berdiansk, Huliaipole, and villages like Marfopil, Stepanivka, Novoselivka, and Polohy.

In collaboration with the ZNU Center of Culture, the Volunteer Center develops and implements targeted career guidance activities for children and prospective students. These initiatives include a media school with the Faculty of Journalism, psychological lectures for parents and children with the Faculty of Social Pedagogy and Psychology, sports events with the Faculty of Physical Education, Health and Tourism, and creative workshops with the Faculty of Philology and the Department of Design.

The work of the Volunteer Center at ZNU encompasses various university facilities, including dormitories, academic buildings, the ZNU Biological Station-Preventorium, the Yurii Potebnia Engineering Education and Research Institute, and the student campus. During its operation, the Volunteer Center has provided essential supplies for dormitories, such as sanitizers, disinfectants, and stationery.

The Volunteer Center of ZNU fosters cooperation and strengthens partnerships with:

- *advanced hospitals and rehabilitation centers, including the Municipal Non-Profit Enterprise «Regional Clinical Hospital of Infectious Diseases» of the Zaporizhzhia Regional Council, the Municipal Non-Profit Enterprise City Emergency and Ambulance Clinical Hospital, the Military Hospital, the Department of Complex Rehabilitation of Children with Disabilities in the Kommunarskyi District of City Hospital № 8, the Zaporizhzhia Regional Clinical Children's Hospital, the Municipal Non-Profit Enterprise «Regional Perinatal Center» of the Zaporizhzhia Regional Council, City Hospital № 9, City Children's Hospital № 5, and Maternity Hospital № 4;*

- *general secondary education institutions and kindergartens that prepare food for the military, accommodate internally displaced persons, and weave camouflage nets, including Secondary School № 65, Zaporizhzhia Gymnasium «Kontakt», Lyceum «Perspektyva», Zaporizhzhia Primary School «Svitanok», and others;*

Волонтерська спільнота ЗНУ

міська лікарня № 9, міська дитяча лікарня № 5, Пологовий будинок № 4;

- із закладами загальної середньої освіти та дитячими садочками, які готують їжу для військових, приймають внутрішньо переміщених осіб і плетуть захисні сітки, а саме: ЗОШ I-III № 65, ЗГ «Контакт», Ліцей «Перспектива», ЗПШ «Світанок» та інші.

- із провідними благодійними фондами, такими, як БФ «Україна в серці», БФ «Допомога, опіка, турбота», БФ «Південь», БФ «Charity.ua», БФ «Карітас-Запоріжжя», Християнською церквою м.Запоріжжя «Слово Жити», БФ «Людина», ХОМГО «Освічена ініціатива», Першого відділення Запорізького районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, БФ «Підтримка та розвиток», Ініціатива Е+, БФ «Норе.ua» м. Львів, ФОП Кравчук Станіслав, ГС «Рада територіальних громад Запорізького краю».

- із фаховими коледжами та факультетами ЗНУ, такими, як ВСП «Фаховий коледж бізнесу та харчових технологій ЗНУ» (надали продукти харчування для вироблення смаколиків для військослужбовців), ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ», філологічний факультет для спільного проведення благодійних заходів і надання можливості студентам пройти практику.

Продовження роботи благодійної організації «Благодійний фонд «Молодь Майбутнього»» свідчить про постійну та важливу підтримку, яку волонтери надають захисникам нашої країни та внутрішньо переміщеним особам. Засновники фонду – Антон Осадчук, Юлія Янько та Ірина Осипчук – продовжують допомагати матеріальними та моральними ресурсами.

Надання допомоги бійцям Збройних Сил, іншим військовим формуванням, правоохоронним (спеціальним) органам, органам цивільного захисту, добровольчим формуванням територіальних громад полягає в забезпеченні необхідним обладнанням і транспортом (турнікети, старлінки, берці, військова форма, автівки, причеви, шини, генератори, буржуйки, тепловізори), а також медичними засобами та препаратами

- *leading charitable foundations, including CF «Ukraine in the Heart», CF «Help, Care, Support», CF «Pivden», CF «Charity.ua», CF «Caritas-Zaporizhzhia», the Zaporizhzhia Christian Church «Word of Life», CF «Human», NGO «Enlightening Initiative», the First Branch of Zaporizhzhia Region Territorial Center of Recruitment and Social Support, CF «Support and Development», Initiative E+, Lviv CF «Hope.ua», PE Stanislav Kravchuk, and the Public Association «Council of Territorial Communities of Zaporizhzhia Region»;*

- *professional colleges and faculties of ZNU, including the Separate Structural Subdivision «Professional College of Business and Food Technologies of ZNU» (which provided food for the production of treats for the military), the Separate Structural Subdivision «Economics and Law College of ZNU», and the Faculty of Philology for joint charity events and providing students with internship opportunities.*

The continued efforts of the Youth of the Future Charitable Foundation highlight the ongoing and vital support provided by volunteers to our country's defenders and internally displaced persons. The foundation's founders – Anton Osadchuk, Yulia Yanko, and Iryna Osypchuk – remain dedicated to providing both material and moral support.

Support for the soldiers of the Armed Forces, other military formations, law enforcement (special) agencies, civil defense agencies, and volunteer formations of territorial communities includes supplying essential equipment and transportation. This ranges from tourniquets, Starlink satellites, boots, military uniforms, cars, trailers, tires, and generators to stoves and thermal imagers. Additionally, medical supplies and medicines, such as first-aid kits, anti-inflammatory and hemostatic agents, bandages, mobile hard and soft stretchers, and drip systems, are provided. This comprehensive support for our defenders is made possible through the contributions of our partners and donations from caring individuals. Our efforts also extend to supporting internally displaced persons, who are cared for by the Volunteer Center of ZNU, as well as teachers,

(аптечки, протизапальні та кровоспинні засоби, перев'язочний матеріал, мобільні жорсткі та м'які ноші, системи для крапельниці). Все це надавалося і продовжуємо надавати нашим захисникам, звісно не без допомоги наших партнерів і донатів небайдужих людей. Також робота направлена на допомогу та підтримку внутрішньо переміщених осіб, якими опікується Волонтерський центр ЗНУ; викладачам, співробітникам і студентам, які проживають у гуртожитках Запорізького національного університету.

У цьому році БФ «Молодь майбутнього» спільно з БФ «Україна в серці», БФ «Голоси дітей», БФ «ЯрославкО» та БФ «Південь» організували Новорічне свято-інтермедію для дітей співробітників ЗНУ та дітей сімей військовослужбовців. Під час заходу діти відвідали майстеркласи з виготовлення новорічних прикрас і розпису пряників, мали можливість посмакувати солодку вату, отримати подарунки, а найголовніше – взяти участь у казці та порозважатися з героями та Святим Миколаєм.

Керівниця Волонтерського центру та засновниця БО «БФ «Молодь Майбутнього»» Юлія Янко

staff, and students residing in the dormitories of Zaporizhzhia National University.

This year, the Youth of the Future Charitable Foundation, in collaboration with CF «Ukraine in the Heart», CF «Voices of Children», CF «YaroslavkO», and CF «Pivden», organized a New Year's holiday event for the children of ZNU employees and military families. During the celebration, children participated in workshops to make New Year's decorations and paint gingerbread, enjoyed cotton candy, received gifts, and, most importantly, engaged in a fairy tale and had fun with various characters and St. Nicholas.

Yulia Yanko

Head of the Volunteer Center and Founder of the Charitable Foundation «Youth of the Future»

Виїздний захід до Біленьківської ОТГ

Підтримка та допомога військовослужбовцям, які є викладачами, студентами та випускниками ЗНУ

Профорієнтаційна діяльність є однією із пріоритетних у функціонуванні Запорізького національного університету. Відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування спільно з факультетами, Інженерним навчально-науковим інститутом ім. Ю. М. Потебні з початку російсько-української війни було проведено 35 масштабних профорієнтаційних заходів, у яких взяли участь 12 735 осіб: день відкритих дверей; безкоштовні пробні тренінги із ЗНО/НМТ; предметні олімпіади; інформаційно-консультаційна зустріч із Дніпропетровським регіональним центром оцінювання якості освіти; консультації з підготовки вступників до проходження НМТ та складання творчих конкурсів; консультації з написання мотиваційних листів; відкрита обласна олімпіада з математики; науково-методичний симпозіум «Організація освітнього процесу в умовах російсько-української війни» для директорів закладів загальної середньої освіти; круглий стіл на тему «Організація освітнього процесу в умовах російсько-української війни» для керівників територіальних відділів освіти Запорізького регіону; науково-методичний семінар «Національно-патріотичне виховання на засадах козацького звичаю "Спас"»; заняття у Відкритій Академії STREAM-освіти тощо.

Задля оперативного отримання необхідної інформації, консультаційного супроводу, перевірки знань із предметів, які виносяться на НМТ, оформлення юридичного висновку для пільгових категорій тощо створили Віртуальну навчально-консультаційну платформу «Вступник-2024» – сучасний програмний про-

Career guidance is a top priority at Zaporizhzhia National University. Since the beginning of the Russian-Ukrainian war, the Department of Pre-University Training, Career Guidance, and Employment, in collaboration with the faculties and the Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu. M. Potebnia, has organized 35 large-scale career orientation events involving 12,735 participants. These events include open house days, free training sessions for External Independent Testing (EIT) and the National Multi-subject Test (NMT), subject Olympiads, informational and consultation meetings with the Dnipropetrovsk Regional Center for Education Quality Assessment, preparation consultations for NMT and creative competitions, motivational letter writing consultations, the regional open mathematics Olympiad, a scientific and methodological symposium on «Organizing the Educational Process During the Russian-Ukrainian War» for secondary education directors, a round table discussion for heads of territorial education departments in the Zaporizhzhia region on the same topic, a seminar on «National and Patriotic Education Based on the Cossack Tradition 'Spas'», and classes at the Open Academy of STREAM Education, among others.

To facilitate quick access to necessary information, consultation support, subject knowledge checks for the NMT, and legal advice for privileged categories, we have developed the "Entrant-2024" Virtual Educational and Consulting Platform. This modern software product provides comprehensive information about admission to higher education institutions.

Адміністрація університету
під час Дня відкритих дверей

Учасники Відкритої академії
STREAM-освіти

дукт із усією необхідною інформацією щодо вступу до закладів вищої освіти.

У партнерській співпраці із закладами загальної середньої освіти реалізовуємо іміджево-презентаційний проєкт – книгу «*Consūmor aliis inserviando: незламні освітяни Запорізького краю*».

Після повномасштабного вторгнення рф на територію України одним із пріоритетних завдань працівників відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування постало забезпечення організованого продовження занять на курсах підготовки до НМТ. На момент початку бойових дій на 8-ми- і 4-місячних курсах у 2021/2022 н. р. навчалася 351 особа за 8 предметами загальною чисельністю 727 слухачів. У наступному навчальному році кількість слухачів значно зменшилася: 168 осіб готувались до НМТ за 7 предметами. Загальна кількість слухачів за предметами – 402. Позитивною динамікою відзначився набір на підготовчі курси у 2023/2024 н. р. Кількість охочих навчатися збільшилася до 201 особи, які обрали для підготовки 7 предметів. Загальна кількість слухачів за предметами – 500.

За результатами проведених профорієнтаційних заходів і соціологічних досліджень відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування було сформовано бази вступників. Зокрема, у 2021/2022 н.р. база вступників нараховувала 1 851 особу (3 636 респондентів, розподілених між факультетами та Інженерним навчально-науковим інститутом ім. Ю. М. Потебні); у 2022/2023 н.р. – 2 255 осіб (4 531 респондент); у 2023/2024 н.р. – 2 223 осіб (4 766 респондентів).

Організація та проведення НМТ, ЄВІ/ЄФВВ

Запорізький національний університет уже традиційно виступає базою для проведення зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), національного мультипредметного тесту (НМТ), єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ). Координує організацію та проведення тестування начальниця відділу доуніверситетської підготов-

In partnership with general secondary education institutions, we are also implementing an image and presentation project, the book «Consūmor Aliis Inserviendo: Indomitable Educators of the Zaporizhzhia Region».

Following the full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, one of the key priorities for the department of pre-university training, career guidance, and employment was to ensure the organized continuation of classes in the NMT training courses. At the onset of hostilities during the 2021/2022 academic year, 351 students were enrolled in 8-month and 4-month courses across 8 subjects, with a total of 727 students. In the subsequent academic year, the number of students decreased significantly: 168 students prepared for the NMT in 7 subjects, with a total enrollment of 402. However, recruitment for the preparatory courses in 2023/2024 showed positive growth, with 201 students enrolling in 7 subjects, totaling 500 students.

Based on career orientation events and sociological research, the department compiled a database of applicants. In the 2021/2022 academic year, the database included 1,851 applicants (3,636 respondents, distributed among faculties and the Yu. M. Potebnia Engineering Educational and Scientific Institute). In 2022/2023, this number grew to 2,255 applicants (4,531 respondents), and in 2023/2024, it recorded 2,223 applicants (4,766 respondents).

Organization and Conducting of NMT, UEE/ UPEE

Zaporizhzhia National University has traditionally served as the base for conducting the External Independent Testing (EIT), the National Multi-subject Test (NMT), the Unified Entrance Exam (UEE), and the Unified Professional Entrance Exam (UPEE). The coordination of these tests is managed by Halyna Mykytiv, Head of the Department of Pre-University Training, Career Guidance, and Employment, and Oleksandr Hura, Vice-Rector for Scientific, Pedagogical, and Academic Affairs at ZNU.

From 2022 to 2023, a total of 2,510 individuals tested their knowledge at ZNU. In 2022, 976 peo-

Круглий стіл на тему
«Організація освітнього
процесу в умовах російсько-
української війни» для
представників освіти
територіальних громад
Запоріжжя

ки, профорієнтації та працевлаштування Галина Микитів і проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ЗНУ Олександр Гура. У період із 2022 року по 2023 рік на базі ЗНУ перевірили свої знання 2 510 осіб. Зокрема, у 2022 році в основній, додатковій та спеціальній сесіях НМТ взяли участь 976 осіб, у ЄВІ/ЄФВВ – 233 особи. Крім того, вперше на базі ЗНУ була проведена сертифікація вчителів початкових класів, у якій взяли участь 38 осіб. Загалом за 2022 рік – 1 247 осіб. У 2023 році в основній та додатковій сесіях НМТ взяли участь 743 особи, у ЄВІ/ЄФВВ – 490 осіб. Також була проведена сертифікація вчителів математики й української мови та літератури, у якій взяли участь 30 осіб. Загалом за 2023 рік – 1 263 особи.

Соціологічні дослідження

Від початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України в період із 2022 по 2024 роки, на базі відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування Запорізького національного університету було проведено 22 соціологічні дослідження, спрямовані на систематичний аналіз уподобань респондентів і вивчення соціальних процесів та актуальних проблем, що стосуються здобувачів освіти. Фізична кількість учасників досліджень складає 10 001 особу, серед яких 6 740 – учні закладів загальної середньої, професійної, професійно-технічної та фахової передвищої освіти, 3 261 особа – здобувачі освіти Запорізького національного університету. Загальна кількість респондентів склала 12 391 особу.

Договори

Одним із напрямків діяльності університету є сприяння в ефективному працевлаштуванні випускників ЗНУ і надання допомоги в пошуку роботи, що відповідає отриманій спеціальності, додатковій професійній підготовці та індивідуальним запитам фахівців. Результатом роботи відділу є сформована єдина база роботодавців та укладені 263 договори про співпрацю.

Соціальні мережі як ефективний інструмент у профорієнтаційній діяльності

Для іміджево-рекламного позиціонування Запорізького національного університету й

ple participated in the main, additional, and special sessions of the NMT, while 233 took part in the UEE/ UPEE. Additionally, ZNU conducted primary school teacher certification for the first time, with 38 participants, bringing the total number of students in 2022 to 1,247. In 2023, 743 individuals attended the main and additional sessions of the NMT, and 490 participated in the UEE/UPEE. Teacher certification exams in mathematics and Ukrainian language and literature were also conducted, with 30 participants. The total number of participants in 2023 was 1,263.

Sociological Research

From 2022 to 2024, during Russia's full-scale invasion of Ukraine, the Department of Pre-University Training, Career Guidance, and Employment at Zaporizhzhia National University conducted 22 sociological studies. These studies aimed to systematically analyze respondent preferences and examine social processes and current issues related to students. The research included 10,001 participants: 6,740 students from general secondary, vocational, vocational-technical, and professional higher education institutions, and 3,261 students from Zaporizhzhia National University. The total number of respondents was 12,391

Agreements

One of the university's key activities is to support the effective employment of ZNU graduates by helping them find jobs that match their specialties, providing additional professional training, and addressing individual needs. This effort has resulted in the creation of a unified employer database and the establishment of 263 cooperation agreements.

Social Networks as an Effective Tool in Career Guidance Activities

The Department of Pre-University Training, Career Guidance, and Employment actively utilizes Facebook, Instagram, Telegram, and YouTube to bolster the image and visibility of Zaporizhzhia National University, while also providing prospective students with detailed information about admission procedures. Since the commencement of Russia's full-scale invasion of Ukraine, the depart-

Нагородження переможців
предметних олімпіад

Заступники деканів
та директорки ІННІ з
профорієнтаційної роботи

оперативного інформування абітурієнтів про особливості вступу відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування активно використовуються сторінки в соціальних мережах «Facebook» та «Instagram», месенджер «Telegram» в відеохостинг «YouTube». Зокрема, від початку повномасштабного вторгнення РФ проти України до сьогодні на базі відеолaboratorії відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування ЗНУ підготовлено більше 60 профорієнтаційних, рекламних, іміджевих та інформаційно-пізнавальних відео; створено «Відкриту студію» – платформу для популяризації діяльності університету; започатковано проєкт «Успішний студент/-ка ЗНУ», де здобувачі освіти у студії відповідають на запитання журналіста, діляться власною історією успіху та порадами майбутнім вступникам; реалізовано профорієнтаційний проєкт «Обирай свідомо» ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»; створено відеолекції Центру післядипломної освіти ЗНУ за програмою ваучерів на навчання за спеціальністю «Архітектура та містобудування» тощо. Із початку 2022 року в соціальних мережах «Facebook» та «Instagram» і месенджері «Telegram» було викладено близько 900 публікацій.

ment has crafted over 60 videos covering various aspects such as career guidance, advertising, university image, and informative educational content within its video laboratory. Additionally, a Studio platform was established to promote the university's activities. The «Successful Student of ZNU» project was initiated, allowing students to share their success stories and offer guidance to future applicants. Furthermore, the «Choose Consciously» career guidance initiative of the VSP «Economics and Law College of ZNU» was launched. Video lectures from the Center for Postgraduate Education of ZNU, particularly focusing on the «Architecture and Urban Planning» specialty program, were developed, among other projects. Since the start of 2022, approximately 900 publications have been disseminated across Facebook, Instagram, and Telegram platforms.

Козацький звичай «Спас» у ЗНУ

Учасники науково-методичного симпозіуму

ЗНУ: Міжнародна діяльність у період війни

ZNU: International activity during the war

Справжні друзі пізнаються лише у годину скрути. Виклики війни вкотре продемонстрували надійність міжнародних партнерів Запорізького національного університету, їх непохитну рішучість у справі підтримки української освіти й науки.

Одним із перших на допомогу ЗНУ прийшов університет м. Білефельд – один із найпотужніших дослідницьких центрів Німеччини, що входить у топ-100 світових рейтингів закладів вищої освіти. В рамках нашого спільного проєкту «Україна цифрова: забезпечення якості освіти в умовах кризи», фінансованого Німецькою службою академічних обмінів (DAAD), матеріальну підтримку на загальну суму близько 300 тисяч євро отримали студенти й викладачі з вразливих категорій: внутрішньо переміщені особи, ті, хто втратили на війні близьких родичів або житло, багатодітні батьки, матері-одиначки, особи з інвалідністю тощо. Наступні етапи реалізації проєкту передбачають проведення літніх шкіл для студентів та аспірантів ЗНУ (одна з яких відбулася влітку 2023 року), матеріальну підтримку аспірантів тощо. Лише впродовж 2023 року німецькі колеги гостинно прийняли на довгострокові стажування 28 науковців, 18 студентів та 6 аспірантів ЗНУ.

Неоціненну допомогу надав нашому університету один з найкращих і найстаріших університетів Великої Британії – Даремський університет. В рамках програми TWINNING, що координується компанією Cormack Consultancy Group за підтримки Асоціації університетів Великої Британії (Universities UK International), Фонду президента з підтримки освіти, науки та спор-

T rue friends are known only in the time of trouble. The challenges of war once again demonstrated the reliability of international partners of Zaporizhzhia National University, their unwavering determination for supporting Ukrainian education and science.

One of the first to offer a helping hand to ZNU was Bielefeld University – one of the biggest research centres in Germany, which is included in the TOP 100 world rankings of higher education institutions. As a part of our joint project «Digital Ukraine: Ensuring the Quality of Education in Times of Crisis», funded by the German Academic Exchange Service (DAAD), financial support of the total amount around 300,000 euros was provided to students and teachers from vulnerable categories: internally displaced people, those who lost close relatives or housing because of the war, parents with many children, single mothers, people with disabilities, etc. The next stages of project implementation include holding summer schools for students and post-graduate students of ZNU (one of which took place in the summer of 2023), financial support for graduated students, etc. In 2023 alone, German colleagues cordially invited 28 ZNU scientists, 18 students and 6 post-graduate students for long-term internships.

Invaluable help was provided to our university by one of the best and oldest universities in Great Britain – Durham University. As part of the TWINNING programme, by Cormack Consultancy Group with the support of Universities UK International, the President's Fund of Ukraine for Education, Science, and Sports, and the Ministry of Education and Science of Ukraine, the partner

ту, а також Міністерства освіти та науки України, партнерський виш відвідали 20 викладачів, 8 адміністративних працівників та 5 аспірантів ЗНУ. А 16 наших студентів отримали унікальну можливість навчатися в Даремі впродовж семестру. Коштом програми TWINNING ми реалізували спільний проєкт «Мультидисциплінарні підходи до розвитку дослідницького потенціалу та стійкості через партнерство під час конфлікту», який передбачав проведення досліджень у сфері генетики та усної історії, літні школи з правничих та економічних наук, цикли відкритих лекцій про Україну для мешканців Дарема тощо на загальну суму близько 200 тисяч фунтів.

Але кредо нашого університету – бути рівноправним партнером у міжнародній співпраці. В безпрецедентних умовах збройної агресії університет виграв більше 10 грантів на реалізацію освітніх і наукових проєктів – зокрема, 3 проєкти Erasmus+ з розвитку потенціалу вищої освіти, 5 проєктів за напрямом ім. Жана Моне та 1 проєкт з освітніх партнерств. Абсолютна більшість цих проєктів має на меті повоєнну розбудову країни, її відновлення для мирного життя.

Зросла й кількість двосторонніх угод про академічну мобільність: за роки війни до кола партнерів ЗНУ за цим напрямком приєдналися університет м. Загреб (Хорватія), Гірнича академія м. Фрайберг (Німеччина) та один із найстаріших університетів Європи – Триніті-коледж м. Дублін (Ірландія).

Ми щиро вдячні зарубіжним партнерам за всебічну підтримку України, за можливість тримати якість освіти й науки на високому рівні та ділитись набутим досвідом на світовій арені. Адже якість – незмінний пріоритет Запорізького незламного університету навіть за найскрутніших часів.

university was visited by 20 academic and 8 administrative staff and also 5 post-graduate students. And 16 ZNU students got a unique opportunity to study in Durham during the semester. At the expense of the TWINNING programme, we implemented the joint project «Multidisciplinary approaches to building research capacity and resilience through partnership during conflict», which involved conducting research in the field of genetics and oral history, summer schools in Law and Economics, series of open lectures about Ukraine for the residents of Durham etc. for a total amount around 200,000 pounds.

However, the motto of our university is to be an equal partner in international cooperation. In the unprecedented conditions of armed aggression, the university has won more than 10 grants for the implementation of educational and scientific projects – in particular, 3 Erasmus+ projects for capacity building in higher education, 5 Jean Monnet Module projects and 1 project on educational partnerships. The absolute majority of these projects are aimed at the post-war development of the country, its restoration for a peaceful life.

The number of bilateral agreements on academic mobility also increased: during the war years, ZNU has acquired new partners, which include University of Zagreb (Croatia), TU Bergakademie Freiberg (Germany) and one of the oldest universities in Europe – Trinity College Dublin (Ireland).

We are sincerely grateful to our international partners for the comprehensive support of Ukraine, for the opportunity to keep the high quality level of education and science and to share our experience on the world stage. After all, quality is the unchanging priority of Zaporizhzhia Unbreakable University, even in the most difficult times.

Із початком повномасштабної війни в лютому 2022 року Запорізький національний університет опинився в складному становищі через окупацію значної частини Запорізької області, постійну небезпеку і повітряні тривоги, релокацію частини науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти і, як наслідок, неможливість здійснювати освітній процес у звичному офлайн форматі. Університет був змушений або погодитись із неможливістю проводити навчання в таких умовах і втратити значну частину викладачів і студентів, або терміново знайти рішення і відновити освітній процес, забезпечивши його якість і повноцінність. У стислі терміни керівництво університету мало сформулювати найбільш оптимальні підходи до забезпечення освітнього процесу в умовах війни й абсолютної невизначеності. Такі рішення були знайдені, і вже наприкінці березня освітній процес у Запорізькому національному університеті було відновлено.

Використання дистанційних технологій у цей період стало ключовим інструментом для забезпечення доступу до навчання. Вжиті заходи щодо відновлення освітнього процесу дозволили вчасно закінчити 2021/2022 навчальний рік, провести підсумкову атестацію та видати дипломи. У серпні-вересні 2022 року було проведено успішну вступну кампанію і розпочато 2022/2023 навчальний рік. Упродовж останніх двох років в університеті було вибудовано змішану форму організації освітнього процесу, яка оптимально поєднує онлайн формат, який ґрунтується на застосуванні дистанційних технологій, та офлайн формат, що дозволяє проводити частину лабораторних і практичних занять у

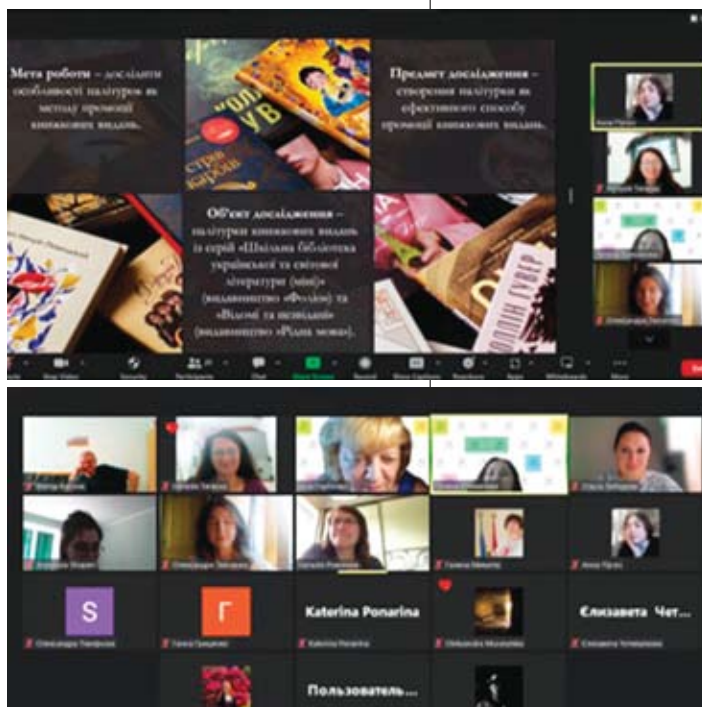
With the eruption of full-scale war in February 2022, Zaporizhzhia National University found itself in a challenging predicament. Occupied territories, constant peril, air alerts, the displacement of scientific and pedagogical staff, and prospective students rendered the organization of traditional face-to-face education unfeasible. Faced with the dilemma of either succumbing to the impossibility of instruction under such conditions and risking the loss of a significant portion of faculty and students, or urgently devising a solution to recommence education while maintaining its quality and effectiveness, the university swiftly responded. Within a short span, the university administration formulated optimal approaches to conducting education amidst the turmoil and pervasive uncertainty. These solutions were implemented, leading to the resumption of the educational process at Zaporizhzhia National University by the end of March.

The utilization of remote technologies emerged as a pivotal tool during this period, ensuring access to learning. The measures undertaken to revive the educational process enabled the completion of the 2021/2022 academic year on schedule, facilitating final certifications and diploma issuance. Subsequently, a successful admission campaign was conducted in August-September 2022, heralding the commencement of the 2022/2023 academic year. Over the past two years, the university has developed a blended approach to educational organization, adeptly integrating online formats reliant on remote technologies with face-to-face components, facilitating laboratory work and practical sessions within university premises while strictly adhering to safety protocols.

корпусах університету з обов'язковим дотриманням безпекових вимог.

Сьогодні Запорізький національний університет, незважаючи на всі труднощі і небезпеку, пов'язані з війною, якісно забезпечує здобуття освіти майже 15 тисяч здобувачів.

Despite the formidable challenges and inherent dangers posed by the war, Zaporizhzhia National University steadfastly upholds its commitment to providing high-quality education to nearly 15,000 aspiring learners.

Онлайн заняття

Навчання в укритті

Попри роботу в умовах повномасштабного вторгнення наукова бібліотека Запорізького національного університету продовжує розвиватись, формувати потужні інформаційні ресурси для освітньої та наукової діяльності академічної спільноти.

За дієвої підтримки ректора Миколи Фролова, проректора з науково-педагогічної роботи Юрія Каганова вдалося зберегти колектив, повний склад залишається в прифронтовому Запоріжжі. Надія та віра в перемогу, важливість роботи кожного для підтримки життєдіяльності університету тримає колектив разом, дає сили долати випробування повітряними тривогами, вибухами, відключеннями електропостачання, обмеженням надходження нових друкованих видань.

Потужний інформаційно-технологічний комплекс наукової бібліотеки, сформований в останні роки, став надійною базовою архітектурою доступу до бібліотечних ресурсів. Електронний контент наукової бібліотеки функціонує і доступний всім здобувачам вищої освіти на сайті: <http://library.znu.edu.ua/>.

Працівники університетської бібліотеки, розуміючи важливість постійної актуалізації інформаційних ресурсів, працюють над формуванням електронних ресурсів та створенням нових складників електронного контенту, залучення його для онлайн обслуговування користувачів та навчання в дистанційному форматі.

Вся інформація про документні ресурси бібліотеки подається електронним каталогом на сайті наукової бібліотеки. Станом на 01.03.2024 р. здобувачам вищої освіти всіх рівнів доступний

Amidst the ongoing conflict, the scientific library of Zaporizhzhia National University has persevered, continuing to evolve and provide essential resources for the academic community. Despite the challenging circumstances, the library remains steadfast in its commitment to supporting educational and research endeavors.

Under the leadership of Rector Mykola Frolov and Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work Yurii Kahanov, the library staff has demonstrated resilience, ensuring the continuity of services despite being on the frontline in Zaporizhzhia. Their dedication, hope, and belief in victory reflects a shared sense of purpose and determination to overcome the adversities posed by air raids, explosions, power outages, and limited access to new publications.

In recent years, the library has made significant strides in enhancing its information technology infrastructure, laying a solid foundation for access to a wealth of resources. The electronic content, available to all higher education students through the library's website <http://library.znu.edu.ua/>, serves as a vital educational tool.

Recognizing the importance of keeping information resources updated, the library staff diligently works on expanding electronic resources and enriching the content to facilitate online user services and distance learning.

The scientific library's electronic catalog offers readily available access to its documentary resources. Since March 1, 2024, it has comprised a volume of 1,442,000 bibliographic records, open to students across all levels of higher education. Within the catalog, users can explore 275,141 ti-

відкритий електронний інформаційний ресурс обсягом 1 млн 442 тисячі бібліографічних записів. Через формат бібліографічного опису електронного каталогу надається доступ до 275 141 назви текстів електронної бібліотеки. Роботу над формуванням електронного каталогу працівники припинили 24 лютого 2022 р., але 28 березня 2022 р. вона вже була відновлена. За два роки збільшення обсягу ресурсу склало 100 219 нових бібліографічних записів на всі види видань, де переважає частка в електронній формі – 71 881 назва. Здобувачі вищої освіти отримали також додатково ще 7 398 нових книг в електронній формі, де 5 503 назви – це підручники та навчальні видання, які вони залучають до фахової підготовки за обраними спеціальностями.

Підтримується в актуальному стані, доповнюється новими виданнями модуль «Навчальні дисципліни» електронного каталогу. Одним клік студент вибирає дисципліну освітньої програми й отримує перелік друкованих та електронних навчальних видань, які є в бібліотеці університету.

У зв'язку з обмеженнями друку періодичних видань колектив бібліотеки працює над забезпеченням спеціальностей університету науковими фаховими виданнями в електронній формі. За два роки додано 3 331 номер з 56 894 статтями. Виконана робота підтримує актуальність інформаційного ресурсу, доступ до найновіших публікацій, використання пошукових форматів електронного каталогу для створення джерельної бази за тематикою навчальних занять, наукових досліджень як здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних працівників.

Для збільшення джерельної бази навчальних, наукових, довідкових видань англійською мовою ефективно використовується наданий Україні безоплатний доступ до повнотекстових платформ ScienceDirect, SpringerLink, Research4Life та ін. За

titles. Although work on the catalog was temporarily suspended on February 24, 2022, it resumed on March 28, 2022. During the period from February 24, 2022, to March 28, 2024, the resource expanded by 100,219 new bibliographic records, with a majority being electronic publications, totaling 71,881 titles. Moreover, students gained access to 7,398 new electronic books, including 5,503 textbooks and educational materials pertinent to their professional training in various fields.

The «Academic Disciplines» module of the electronic catalog is regularly updated and supplemented with new publications. With a simple click, a student can select a discipline from the educational program and access a comprehensive list of both printed and electronic educational publications available in the university library.

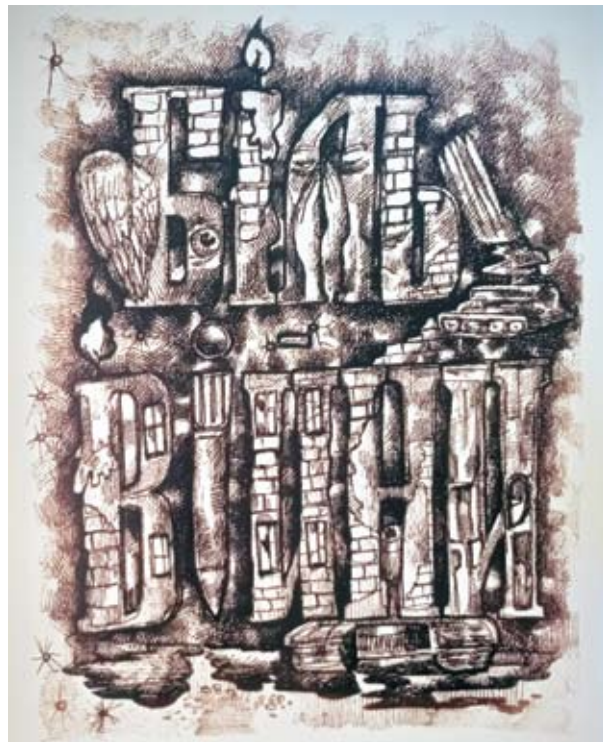
In light of restrictions on printing periodicals, the library staff is actively converting the university's specialties into electronic formats for professional scientific publications. Over the past two years, we have incorporated 3,331 items, totaling 56,894 articles. This initiative not only enriches the relevance of our information resources but also streamlines access to the latest publications. Additionally, it empowers users to employ diverse search formats within the electronic catalog, es-

**18 травня 2023 року -
День вишиванки в умовах
повномасштабної війни.
Колектив наукової бібліотеки
з проректором з науково-
педагогічної роботи ЗНУ
Юрієм Кагановим**

Осіння фотосесія 2023 року.
Колектив бібліотеки разом
із незламним університетом

Емоції через мистецтво

2 роки завантажено до електронної бібліотеки 1 910 назв.

Online доступ до публікацій наукових фахових видань, книжкових видань англійською мовою здійснюється з вебсторінки електронного каталогу за пошуковим запитом або через інтерактивні довідки за кодами 63 спеціальностей.

Не призупинилась і розробка спеціальної вебсторінки «Інформація до підготовки докторів філософії» на сайті наукової бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua/2400.ukr.html>). За місяці війни сформовано інформаційні ресурси у вебформаті ще до 11 спеціальностей. На сьогодні вебсторінка презентує власні та віддалені ресурси, що залучені до інформаційного забезпечення освітньо-наукових програм 23 спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти третього рівня в ЗНУ.

За 2022–2024 роки Інституційний репозитарій академічних текстів ЗНУ, формування та функціонування якого адмініструє наукова бібліотека, збільшився з 5 082 до 18 019 документів, кількість звернень користувачів до цього ресурсу перевищила 2 млн.

Окремим напрямом діяльності наукової бібліотеки, що потребує новачійних підходів, професійних якостей бібліотечних працівників та значних працездат, постає підготовка матеріалів з інформаційного забезпечення навчальних дисциплін і презентація інформаційних ресурсів та електронного контенту наукової бібліотеки під час акредитаційних експертиз освітніх програм.

Місяці воєнного стану не призупинили й автоматизацію технологічних процесів організації бібліотечного фонду та обслуговування користувачів на базі штрихкодів технологій та ретроспективного обліку. Зусилля працівників читальних залів та абонементів були зосереджені на переведенні в електронний формат бібліографічної інформації про наявні в бібліотечному фонді книги, що надійшли в бібліотеку до 1999 р., з таких галузей, як педагогіка, екологія, біологічні науки, історія та археологія, українське літературознавство, комп'ютерні науки й технології. Придбання у 2023 р. нової партії

establishing a comprehensive source repository for both training and research purposes, thereby benefiting higher education students and research and teaching staff alike.

To enhance our collection of educational, scientific, and reference materials in English, we efficiently leverage free full-text platforms such as ScienceDirect, SpringerLink, and Research4Life. In the past two years, we have added 1,910 titles to our electronic library.

Access to online publications of scientific journals and books in English is conveniently facilitated through the electronic catalog webpage. Users can directly search for materials or receive interactive assistance regarding the codes of the 63 specialties.

The creation of the dedicated webpage «Information for Doctor of Philosophy Candidates» on the scientific library's website (<http://library.znu.edu.ua/2400.ukr.html>) has continued uninterrupted. Throughout the months of conflict, additional information resources have been developed in web format for an additional 11 specialties. Presently, the webpage encompasses both local and remote resources that contribute to the informational backing of educational and scientific programs across 23 specialties, aligning with the training requirements for doctoral candidates at ZNU.

Between 2022 and 2024, the Institutional Repository of Academic Texts of ZNU, administered by the Scientific Library, has grown from 5,082 to 18,019 documents. User requests to this resource have exceeded 2 million, reflecting its significant impact.

A distinct facet of the research library's operations, demanding innovative methodologies, librarian expertise, and substantial labor investment, involves curating materials to support academic disciplines and showcasing the library's electronic resources during accreditation evaluations of educational programs.

Despite facing challenges, including periods of martial law, we have persevered in modernizing technological processes for organizing the library's collection and enhancing user services

сканерів штрихкодів дозволило здійснювати роботу в кожному структурному підрозділі. Відтепер користувачі університетської бібліотеки обслуговуються через електронний читацький формуляр, замовлення видань вони здійснюють на вебсторінці електронного каталогу.

Прагнучи надати підтримку академічній спільноті ЗНУ в умовах повномасштабної війни, яку розв'язала рф, студентам, які залишаються на особливо небезпечних та тимчасово окупованих територіях, а також знаходяться в інших областях України та за кордоном, пріоритетним є надання послуг і сервісів онлайн та дистанційно. Особливо затребованою серед здобувачів вищої освіти всіх рівнів під час навчання в дистанційному форматі стала послуга Електронна доставка документів, що дозволяє їм отримувати повні тексти та відскановані розділи книг, публікацій для підготовки до занять, проєктів та кваліфікаційних робіт, тільки за 2023 рік було завантажено та відскановано 17 254 сторінки та надіслано на запит студентам, які знаходяться на території України та за її межами.

Відчувала бібліотека і підтримку закладів вищої освіти інших регіонів України. В історії наукової бібліотеки залишиться подарунок, що надійшов наприкінці березня 2022 року від Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Фонд видань з українського літературознавства, зокрема Франкіана наукової бібліотеки ЗНУ, поповнився 13 книгами.

В організованому ВГО «Українська бібліотечна асоціація» загальноукраїнському дослідженні «Університетські бібліотеки у воєнний час» відображені дані й про діяльність наукової бібліотеки ЗНУ, про наслідки ракетного удару, зміни у форматі надання послуг.

Наукова бібліотека долучилась до інституційної співпраці між юридичним факультетом ЗНУ і Даремським університетом (University of Durham, м. Дарем, Велика Британія) в рамках програми підтримки ЗВО України «Cormack Consultancy Group». Потужні інформаційні ресурси наукової бібліотеки були задіяні в підготовці джерельної бази за проєктами в рамках програми «ЄС

through the implementation of barcode technologies and retrospective accounting. Our focus has been on digitizing bibliographic data for books acquired prior to 1999, spanning diverse fields such as pedagogy, ecology, biological sciences, history and archaeology, Ukrainian literary studies, computer science, and technology. The procurement of new barcode scanners in 2023 has significantly improved efficiency, enabling users to effortlessly request publications via our electronic catalog website.

To support the academic community of ZNU amidst the full-scale war initiated by the Russian Federation, our priority is given to providing online and remote services, particularly to students residing in highly perilous and temporarily occupied territories, as well as those across various regions of Ukraine and abroad. The Electronic Document Delivery service facilitated access to full-text documents and scanned book sections for class preparation, projects, and thesis papers, aiding students in their studies and research. In the year 2023 alone, 17,254 pages were downloaded, scanned, and subsequently sent upon request to students residing in Ukraine and abroad.

Additionally, the library received support from higher education institutions across different regions of Ukraine. A significant contribution was received in late March 2022 from Ivan Franko State Pedagogical University in Drohobych, marking a historic moment for the scientific library. This contribution notably enriched the collection of publications on Ukrainian literary studies, particularly those authored by Franko, within the ZNU scientific library, with the addition of 13 new books.

Furthermore, the all-Ukrainian research initiative «University Libraries in Wartime», coordinated by the NGO «Ukrainian Library Association», features insights into the activities of the ZNU scientific library, encompassing the impacts of rocket attacks and adjustments in service provision formats.

Furthermore, we have fostered institutional cooperation with Durham University, Great Britain, through the Cormack Consultancy Group

Erasmus+» на пряму Жан Моне, що реалізують факультети.

Через обмеження воєнного стану немає можливості проводити для всіх студентів 1-х курсів факультетів та Інженерного навчально-наукового інституту традиційні практичні заняття з Основ інформаційної культури на базі університетської бібліотеки. Але платформа Zoom дозволила збирати на онлайн заняття від декількох до сотень студентів для ознайомлення з ресурсами та можливостями бібліотеки для навчання.

Зважаючи на особливості сьогодення, значно активізувалось використання сайту наукової бібліотеки ЗНУ та соціальних мереж. Проводились презентації книжкових експозицій, нових книг, розміщувалась інформація про відкриття доступу до міжнародних баз наукової інформації, запрошення на вебінари на офіційному сайті Запорізького національного університету, фейсбук-сторінці наукової бібліотеки <https://www.facebook.com/libraryZNU>.

Після ракетного удару 16 березня 2022 р., що спричинив значні пошкодження в приміщеннях наукової бібліотеки, бібліотекарі не побоялися приїхати, щоб сховати найцінніше та зберегти унікальні колекції для теперішніх і майбутніх поколінь студентів Запорізького національного університету.

Сьогодні всі пошкодження усунуті й університетська бібліотека обслуговує користувачів із дотриманням вимог воєнного стану у всіх структурних підрозділах 2-го та 10-го навчальних корпусів, а це 5 абонементів і 3 читальні зали, зала електронних ресурсів.

Згуртованість, взаємопідтримка та спільна робота підтримують незламність бібліотечного колективу ЗНУ.

support program for Ukrainian higher education institutions. Our powerful information resources have contributed to projects under the «EU Erasmus+» program of the Jean Monnet direction implemented by the faculties.

While traditional practical classes on the Basics of Information Culture have been affected by martial law restrictions, we have leveraged on-line platforms such as Zoom to provide classes to first-year students from various faculties and the Engineering Educational and Scientific Institute, introducing them to our library's resources and learning opportunities.

Considering the current challenges, we have intensified the utilization of our website and social media platforms to disseminate information about book exhibitions, new acquisitions, access to international databases, and invitations to webinars, ensuring that our services remain accessible and relevant. These updates are showcased on the official website of Zaporizhzhia National University and the Facebook page of the scientific library, which can be accessed at <https://www.facebook.com/libraryZNU>.

Following the rocket attack on March 16, 2022, which inflicted significant damage to the premises of the scientific library, the librarians demonstrated unwavering courage as they risked their safety to safeguard the most valuable and preserve the unique collections for present and future generations of Zaporizhzhia National University students.

Today, all damages have been rectified, and the university library operates in accordance with the requirements of martial law across all structural divisions of the 2nd and 10th educational buildings. These encompass five subscription areas, three reading rooms, and a hall of electronic resources.

The resilience of the ZNU library staff is sustained by cohesion, mutual support, and collaborative efforts, exemplifying their indomitable spirit in the face of adversity.

Попри постійні обстріли, безперервні тривоги і близькість до фронту, у незламному університеті продовжують свою діяльність 63 кафедри, на яких працюють 573 науково-педагогічні працівники, із них 140 – доктори наук та 392 – кандидати наук. Наукова інфраструктура університету нараховує 9 навчально-науково-виробничих центрів, 20 навчально-науково-дослідних лабораторій та 2 Бізнес-інкубатори. Наукова діяльність у Запорізькому національному університеті здійснюється за такими науковими напрямками: Біологія та охорона здоров'я; Математичні науки; Природничі науки; Технічні науки; Гуманітарні науки та мистецтво; Суспільні науки.

За результатами консолідованого рейтингу закладів вищої освіти у 2023 році, проведеного інформаційним ресурсом «Освіта.ua», наш університет посів 1 місце з 10 у Запорізькому регіоні та 2 місце в рейтингу найкращих вишів Південного регіону України.

Перспективи науки завжди визначали представники 14 провідних наукових шкіл, які і сьогодні є осередком наукового співтовариства ЗНУ. Тільки упродовж 2023 року університетом було проведено 34 наукових конференції (19 всеукраїнських та 15 міжнародних). За участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2022/2023 н. р. було нагороджено 116 студентів, із них отримали дипломи першого ступеня 56 студентів різних освітніх рівнів, дипломи другого ступеня – 41 студент, дипломи третього ступеня – 19 студентів. У конкурсі Запорізької обласної адміністрації «Наука для відбудови Запорізького регіону у воєнний та повоєнний час»

Amidst ongoing shelling, relentless anxiety, and the perilous proximity to the frontline, Science and Research Department at our university persists unwaveringly. We currently maintain 63 operational departments, staffed by 573 individuals dedicated to research and teaching. Among them are 140 esteemed Doctors of Sciences and 392 Candidates of Sciences. Our university boasts a robust scientific infrastructure comprising 9 educational and production centers, along with 20 educational and research laboratories, complemented by 2 thriving business incubators. Our research endeavors span across various scientific domains, including Biology and Healthcare, Mathematical Sciences, Natural Sciences, Technical Sciences, Humanities and Arts, and Social Sciences.

In the 2023 consolidated ranking of higher education institutions, as conducted by the information resource «Osvita.ua», our university secured the 1st position among 10 institutions in the Zaporizhzhia region and the 2nd spot in the ranking of the top universities in the Southern region of Ukraine.

The trajectory of scientific advancement at our university has long been guided by the influence of 14 esteemed scientific schools, serving as the cornerstone of ZNU's scientific community. In the year 2023 alone, the university hosted 34 scientific conferences, comprising 19 national and 15 international events. Recognition of academic excellence was underscored by the participation of 116 students in the inaugural stage of the All-Ukrainian competition of student research papers for the academic year 2022/2023. Among them, 56 students across various educational

брали участь 7 студентів ЗНУ, на якому студентка 1 курсу спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» Олександра Торіна посіла 3 місце. Проведено щорічну університетську конференцію «Молода наука», за результатами якої видано збірку тез у 5 томах.

У складні воєнні роки зростала і публікаційна активність викладачів. Так, за 2022–2023 роки в університеті було видано 64 монографії, 151 підручник, навчальний посібник, 1 904 публікації у фахових виданнях, з яких до міжнародних наукометричних баз даних увійшли 283 Scopus та 221 Web of Science.

Навіть у таких складних умовах університету вдається не тільки зберігати, а і трохи збільшувати надходження за рахунок бюджетного фінансування наукових проєктів.

У 2023 році виконувалося 24 госпдоговори з обсягом надходжень 513,6 тис. грн, із яких найбільші надходження на суму 206,3 тис. грн. отримано науковцями Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю. М. Потебні. За результатами досліджень у 2023 році отримано 14 охоронних документів, зокрема 4 патенти на винаходи, 8 патентів на корисні моделі, 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір; подано 17 заявок, з них 3 – про видачу патентів України на винаходи, 8 – про видачу патентів на корисні моделі, 6 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

В університеті діють 145 договорів про наукове співробітництво з провідними закладами вищої освіти, інститутами НАН України і галузевими академіями наук, організаціями, підприємствами та установами, зокрема, Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім. М. К. Янгеля», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ДП «Український науково-дослідний інститут спеціальних сталей, сплавів та феросплавів», ПрАТ «Український графіт», Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування, Національною академією правових наук України, Інститутом олійних культур НААН України, Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України, Інститутом української археографії та джерелоз-

levels were honored with first-degree diplomas, while 41 received second-degree diplomas, and 19 earned third-degree diplomas. Moreover, seven ZNU students showcased their academic prowess in the «Science for the Reconstruction of Zaporizhzhia Region in Wartime and Post-War Period» competition, with Oleksandra Torina, a first-year student specializing in «Management of Organizations and Administration», clinching the third position. Furthermore, the annual university conference, «Moloda Nauka (Young Science)», convened, culminating in the publication of a comprehensive collection of abstracts spanning five volumes.

Amidst the trials of wartime, the faculty's publication output surged. For instance, between 2022 and 2023, the university produced 64 monographs, 151 textbooks and educational guides, and 1,904 publications in specialized journals. Notably, 283 entries were indexed in Scopus and 221 in the Web of Science, registering the university's presence in international scientometric databases.

Remarkably, despite these challenging circumstances, the university not only sustains but also marginally increases its revenue through budgetary funding of scientific projects. In 2023 alone, the execution of 24 commercial contracts yielded a total revenue of 513.6 thousand UAH. The highest earnings, amounting to 206.3 thousand UAH, were attributed to researchers affiliated with the Engineering Educational and Scientific Institute named after Yuriy Mykhailovych Potebnia.

Further underscoring the institution's commitment to research, the efforts in 2023 yielded 14 protective documents, encompassing 4 patents for inventions, 8 patents for utility models, and 2 certificates of copyright registration. Additionally, 17 applications were submitted, comprising 3 for patents of Ukraine for inventions, 8 for patents for utility models, and 6 certificates of copyright registration.

At ZNU, there are currently 145 contracts for scientific collaboration with leading higher education institutions, institutes of the National Academy of Sciences (NAS) of Ukraine, sectoral

навства ім. М. С. Грушевського НАН України, Інститутом української мови НАН України, Інститутом літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, з них у 2023 році – укладено 13 договорів. На кафедрах ЗНУ в межах основного робочого часу викладачів виконувалося 59 комплексних науково-дослідних робіт, з них у 2023 році в УкрІНТЕІ зареєстровано 16 НДР.

До переліку фахових видань за категорією Б входять 14 фахових видань університету. Слід відзначити також високий рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників у монографіях, підручниках, вітчизняних фахових наукових журналах, виданнях які входять до наукометричних баз даних, що дозволило підвищити індекс Хірша Університету за базою даних Scopus до 26. Запорізький національний університет віднесено до установ з високим науковим потенціалом відповідно до аналітичних даних незалежного міжнародного рейтингу «Ukrainian National H-index Ranking 2023», який враховує сумарний показник індексу Хірша наукових установ України з урахуванням відомостей наукометричних баз даних та платформ Scopus, Web of Science та Google Scholar. National H-index ЗНУ дорівнює 30. У порівнянні з 2022 (першим роком повномасштабної війни) у 2023 також воєнному році на 67 % зросла кількість науковців, що мають значення індексу Хірша не менше 5.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук здійснюється через аспірантуру – 24 спеціальності та докторантуру – 20 спеціальностей, за якими навчається 835 аспірантів та проходять підготовку 35 докторантів.

Науково-педагогічні працівники ЗНУ з самого початку повномасштабної військової агресії ворога проводили наукові дослідження за багатьма елементами національної стійкості з подальшим включенням результатів цих досліджень до програм підготовки здобувачів вищої освіти у різних галузях.

У січні – березні 2023 року було проведено Всеукраїнський шекспірівський конкурс студент-

academies of sciences, organizations, enterprises, and institutions. These include prominent entities such as the State Enterprise «Design Bureau «Pivdenne» named after M. K. Yangel», LLC «Zaporizhzhia Titanium-Magnesium Plant», State Enterprise «Ukrainian Scientific Research Institute of Special Steels, Alloys, and Ferroalloys», JSC «Ukrainian Graphite», the Scientific Research Institute of State Construction and Local Self-Government, National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Institute of Oil Crops of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Institute of Plant Physiology and Genetics of the NAS of Ukraine, M. S. Hrushevskiy Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the NAS of Ukraine, Institute of Ukrainian Language of the NAS of Ukraine, T. H. Shevchenko Institute of Literature of the NAS of Ukraine, and V. N. Karazin Kharkiv National University. In 2023, a total of 13 contracts were finalized. During the regular working hours of faculty departments at ZNU, 59 comprehensive scientific research projects were undertaken in 2023, with 16 of these being officially registered at the Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information.

The university boasts 14 professional publications listed in Category B. Additionally, there is significant publication activity among academic and teaching staff, with contributions to monographs, textbooks, domestic professional scientific journals, and publications featured in scientific databases. This has resulted in the University's Hirsch index increasing to 26 according to the Scopus database. Analytical data from the independent international ranking «Ukrainian National H-index Ranking 2023» classifies Zaporizhzhia National University as an institution with high scientific potential. This ranking considers the total Hirsch index indicator of scientific institutions in Ukraine, drawing data from platforms such as Scopus, Web of Science, and Google Scholar. ZNU's National H-index stands at 30. Notably, there was a 67 % increase in the number of researchers with a Hirsch index of at least 5 in 2023 compared to 2022, despite the ongoing wartime conditions.

ських робіт. Успішно реалізований у надзвичайно складних умовах воєнного часу конкурс сприяв популяризації спадщини Вільяма Шекспіра в студентському середовищі, стимулюючи науково-дослідницьку і творчу активність студентів, що є важливим чинником формування фахівців нового типу. На конкурс надійшло 72 проекти з 20 закладів вищої освіти України. У фіналі конкурсу взяли участь 40 студентів. Серед 18 переможців – 4 студентів ЗНУ, які посіли перше та друге місце.

У рамках проекту «Рада відновлення як інструмент залучення громадськості до формування екосистеми сталості, стійкості та демократії в Запорізькій області», що фінансує Уряд Великої Британії PUR1046984 виконувалася госпдоговір на науково-дослідну роботу № 9/23 від 20.08.2024 р. «Дорожня карта відновлення Запоріжжя. Голос громади» (науковий керівник Бікулов Дамір Тагірович, д-р наук з державного управління, проф.). Колективом викладачів кафедри бізнес-адміністрування та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності факультету менеджменту спільно з координатором Ради відновлення Запоріжжя, головою ГО «Екосенс» Тетяною Жавжаровою, регіональним координатором Національної платформи стійкості та згуртованості по Запорізькій області, начальником науково-дослідної частини ЗНУ Дмитром Арабаджієвим розроблено «Дорожню карту відновлення Запоріжжя. Голос громади». У цьому документі запропоновано дорожню карту заходів з післявоєнного відновлення Запоріжжя, яка містить мапу основних викликів, ризиків, загроз та пріоритетів післявоєнного відновлення м. Запоріжжя, структурно-логічну схему за ключовими секторами відновлення Запоріжжя. Результати цієї роботи презентовано 27.02.2024 на міжнародному Форумі відновлення Запоріжжя за участю міжнародних донорів, посольств, керівників обласної виконавчої влади та місцевого самоврядування, широких кіл громадськості, експертів та науковців. Результати дослідницької роботи як структурні компоненти будуть імplementовані до навчальних дисциплін «SEO менеджмент в міжнародному бізнесі», «Адміні-

ZNU offers doctoral programs in 24 specialties and doctoral studies in 20 specialties, accommodating 835 postgraduate students in doctoral programs and supporting 35 doctoral students in their studies.

Since the commencement of full-scale military aggression, the academic staff at ZNU has been actively engaged in scientific research focusing on various aspects of national resilience. These research findings are subsequently incorporated into educational curricula, enriching the learning experience across diverse disciplines.

In the period from January to March 2023, despite challenging wartime conditions, ZNU successfully organized the All-Ukrainian Shakespearean Contest for student works. This initiative aimed to promote the legacy of William Shakespeare among students and foster their scientific and creative pursuits, crucial for nurturing a new generation of professionals. The contest received 72 projects from 20 higher education institutions in Ukraine, with 40 students advancing to the final round. Notably, among the 18 winners, four students from ZNU secured first and second place.

Under the auspices of the «Council of Restoration as a Tool for Engaging the Public in Building an Ecosystem of Sustainability, Resilience, and Democracy in the Zaporizhzhia Region» project, generously funded by the Government of the United Kingdom under PUR1046984, economic contractual research work № 9/23 dated 20.08.2024 titled «Roadmap for the Restoration of Zaporizhzhia: The Voice of the Community» was conducted. Dr. Damir Bikulov, a distinguished expert with a Doctorate in Public Administration and a Professorship, oversaw this endeavor. The academic faculty of the Business Administration and Management of Foreign Economic Activities Department within the Faculty of Management, in collaboration with key stakeholders including Tatiana Zhavzharova, head of the NGO «Ecosense», serving as the coordinator for Zaporizhzhia, along with regional coordinators from the National Platform for Resilience and Cohesion, and the head of the research depart-

Координаційні збори ради
молодих учених

День науки-2024

Конкурс наукових проєктів

стративне управління», «Стратегічне управління», «Теорія та практика реформ у публічному управлінні».

За дослідницьким проєктом «Representing People on the Move» в рамках угоди про співпрацю під назвою «Мультидисциплінарні підходи до розвитку дослідницького потенціалу та стійкості через партнерство під час конфлікту», факультетом історії та міжнародних відносин було реалізовано грантовий проєкт «Representing People on the Move» («Відтворення людей у русі») за рахунок грантової програми UK-Ukraine R&I twinning grants scheme.

Виконання вказаного грантового проєкту полягало у записі сорока інтерв'ю вимушених переселенців, більшість яких опинилися в перші дні на території, окупованій російськими військами, та змушені були адаптуватися і виживати, а пізніше покинути свої помешкання та переміститися на підконтрольну українській владі територію. Було успішно здійснено 48 інтерв'ю, частину матеріалів було перекладено та репрезентовано в Даремському університеті (Великобританія) під час двох окремих сесій. Робота з інтерв'ювання, транскрибування та перекладу обумовленої частини інтерв'ю завершена у грудні 2023 року. Матеріали, зібрані в рамках проєкту, були представлені на робочому семінарі Оксфордського університету.

На базі університету створений підрозділ, за допомогою якого проводяться радіозв'язок із радіоаматорами всього світу, конструюються радіостанції, приймачі та передачі; вивчається та застосовується на практиці абетка Морзе, конструюється аматорська апаратура.

Також у межах основного робочого часу викладачів виконуються такі науково-дослідні роботи: Використання інноваційних фінансових інструментів повоєнного відновлення територій України на засадах цифровізації та модернізації. Державний реєстраційний номер 0123U102123 (Науковий керівник Череп А. В., д-р екон. наук., проф.). Проєктування та реконструкція об'єктів архітектури і забудованих територій в умовах війни та повоєнного відновлення України Державний реєстраційний номер 0123U102491

ment at ZNU, Dmytro Arabadzhiev, contributed significantly to the development of the «Roadmap for the Recovery of Zaporizhzhia: The Voice of the Community». This document presents a comprehensive roadmap for the post-war recovery of Zaporizhzhia, encompassing an analysis of the main challenges, risks, threats, and priorities facing the city in its journey towards rehabilitation. It also provides a structured and logical framework for key sectors crucial to Zaporizhzhia's recovery. The outcomes of this endeavor were unveiled on February 27, 2024, during the International Zaporizhzhia Recovery Forum. The event saw the participation of international donors, embassy representatives, regional executive authorities, local government officials, members of the public, as well as experts and scholars. The findings of this research will be integrated as foundational components within various academic disciplines, including «SEO Management in International Business», «Administrative Management», «Strategic Management», and «Theory and Practice of Reforms in Public Administration».

Under the guidance of the collaboration agreement titled «Multidisciplinary Approaches to Research Capacity Building and Resilience through Partnerships in Times of Conflict»,» the Faculty of History and International Relations executed the grant project «Representing People on the Move», funded through the UK-Ukraine R&I twinning grants scheme.

This grant initiative entailed the documentation of forty interviews with internally displaced persons, the majority of whom found themselves amidst the initial days of Russian troop occupation. These individuals had to navigate adaptation and survival before ultimately relocating to territories under Ukrainian authority. Forty-eight interviews were successfully conducted, with select materials translated and presented in two distinct sessions at Durham University in the United Kingdom. The comprehensive tasks of interviewing, transcribing, and translating the agreed-upon segments of the interviews were finalized by December 2023. The amassed materials from the

(Науковий керівник Банах В. А., д-р техн. наук., проф.). Сучасні проблеми менеджменту в умовах російської військової агресії, поствоєнного відновлення економіки та активізації євроінтеграційних економічних процесів в Україні: ідентифікація, локалізація, шляхи вирішення. Державний реєстраційний номер 0122U201277 (Науковий керівник Полусмяк Ю. І., канд. екон. наук, доц.).

Окрім цього у Запорізькому національному університеті за рахунок коштів державного бюджету виконуються такі роботи:

- «Організаційно-правові механізми забезпечення відбудови повоєнної України в умовах інтеграції до Європейського Союзу». Науковий керівник: проф., д-р юр. наук Коломоєць Т. О. Запропоновано Концепцію систем організаційно-правових механізмів забезпечення відбудови повоєнної України в умовах інтеграції до Європейського Союзу.

- «Стратегічні комунікації як інструмент реалізації національних інтересів держави: український та закордонний досвід». Науковий керівник: доц., д-р політ. наук Хорішко Л. С. Визначено перспективні напрями розвитку стратегічних комунікацій як складника формування національної безпеки України та уточнено можливості використання досвіду практичного впровадження стратегічних комунікацій НАТО та ЄС. Результати роботи впроваджено у навчальний процес.

З метою формування творчого покоління молодих науковців та практиків для різних галузей суспільного життя в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови Запорізької області був проведений конкурс проєктів Запорізької обласної державної адміністрації «Наука для відбудови Запорізького регіону у воєнний та повоєнний час» за науковими напрямками: цифровізація та інформаційні технології; біотехнології та сфера охорони здоров'я; нові матеріали та технології; соціальні та гуманітарні науки (міждисциплінарний підхід). Студентами ЗНУ були підготовлені такі роботи:

1. «Аналіз сучасних засобів розробки веб-додатків на прикладі системи інформування

project were showcased at a workshop held at the University of Oxford.

Additionally, the university has established a unit dedicated to facilitating radio communications with amateur radio enthusiasts globally, as well as designing radio stations, receivers, and transmitters. This unit also focuses on Morse code practice and application, alongside the design of amateur radio equipment.

Moreover, during regular lecturing hours, the faculty engages in the following research endeavors: 1. Exploration of innovative financial instruments for the post-war restoration of Ukrainian territories through digitalization and modernization. This research is registered under State registration number 0123U102123, supervised by Dr. Cherep A. V., a distinguished expert holding a Doctorate in Economics and a Professorship. 2. Undertaking the design and reconstruction of architectural structures and urban areas amidst wartime conditions and the subsequent post-war reconstruction efforts in Ukraine. This research is registered under State registration number 0123U102491, under the supervision of Dr. Banakh V. A., a highly regarded authority with a Doctorate in Technical Sciences and a Professorship. 3. Examination of contemporary management challenges within the context of Russian military aggression, post-war economic recovery, and the intensification of European integration processes in Ukraine. This research, under State registration number 0122U201277, is guided by Dr. Polusmiak Y. I., an esteemed academic with a candidacy in Economic Sciences and an Associate Professorship.

Furthermore, Zaporizhzhia National University is undertaking the following initiatives funded by the state budget:

«Organizational and legal mechanisms for ensuring the reconstruction of post-war Ukraine in the context of integration into the European Union», overseen by Professor Kolomoiets T. O., Doctor of Law. This project proposes a conceptual framework for the establishment of organizational and legal mechanisms to facilitate the reconstruction of post-war Ukraine within the framework of European Union integration.

населення про пункти видачі гуманітарної допомоги». Автор Ярослав Котенко. Науковий керівник О. М. Михайлуца.

2. «Формування пропозиції робочої сили на підприємствах України у воєнний та після воєнний період». Автор Любомир Михайліченко.

3. «Політика децентралізації в умовах воєнного стану». Автор Ольга Ясьмо. Науковий керівник Н. В. Лепська.

4. «ІПСО як інструмент гібридної російсько-української війни». Автор Катерина Остряниця. Науковий керівник В. А. Ковпак.

5. «Сприйняття військових». Автор Микита Єфанов. Науковий керівник Н. О. Губа.

6. «Застосування ефективних технологій відновлення мереж транспортування води у післявоєнний період». Автор Павло Чудновський. Науковий керівник О. Г. Добровольська.

«Strategic communications as a tool for realizing national interests of the state: Ukrainian and foreign experience», supervised by Associate Professor Khorishko L. S., Doctor of Political Science. This research identifies strategic directions for the development of communications to enhance Ukrainian national security, drawing insights from the practical implementations of NATO and EU strategic communications. The findings of this study are integrated into the educational curriculum.

To cultivate a generation of innovative young scholars and practitioners across various sectors amidst martial law and the post-war reconstruction of the Zaporizhzhia region, the Zaporizhzhia Regional State Administration organized a competition of projects titled «Science for the Reconstruction of Zaporizhzhia Region in Wartime and Post-War». The competition spans diverse scientific domains including digitalization and information technology, biotechnology and health-care, new materials and technologies, and social sciences and humanities with an interdisciplinary approach.

Students from ZNU have prepared the following papers:

«Analysis of contemporary web application development tools using a system for informing the population about humanitarian aid distribution points as a case study». Author: Yaroslav Kotenko. Scientific advisor: O. M. Mikhailutsa.

«Formation of labor supply in Ukrainian enterprises during the wartime and post-war periods». Author: Liubomyr Mykhailichenko.

«Decentralization policy amidst martial law conditions». Author: Olga Yasmo. Scientific advisor: N. V. Lepska.

«Psychological Operation as a tool in the hybrid Russian-Ukrainian conflict». Author: Kateryna Ostrianytsia. Scientific advisor: V. A. Kovpak.

«Perception of the military». Author: Mykyta Yefanov. Scientific advisor: N. O. Huba.

«Utilization of effective technologies for the restoration of water transportation networks in the post-war era». Author: Pavlo Chudnovskiy. Scientific advisor: O. H. Dobrovolska.

Центр культури та комунікацій Запорізького національного університету на початку кожного навчального року формує план заходів на рік, хоча завжди є можливість додати заходи або внести корективи до запланованих. Фахівцями Центру культури та комунікацій щорічно проводиться низка заходів (Фестиваль молоді ЗНУ – День знань, WELCOME TO ZNU, Фестиваль студентської Ліги Сміху ЗНУ, Фестиваль шкільної Ліги Сміху ЗНУ, Кубок випускного класу, Кубок першокурсника, Конкурс талантів Miss University, Китайський новий рік, Новорічний карнавал, Студентська весна, День абітурієнта, День відкритих дверей, музичні перерви ЗНУ та інші).

Covid-19 став однією з перших серйозних перешкод для проведення заходів в очному форматі. У зв'язку з карантинними обмеженнями велика увага була приділена онлайн-проектам, онлайн-іграм, онлайн-конкурсам та онлайн-розіграшам, серед яких: «Аналіз помилок ЗНО від ЗНУ», «Екскурсія ЗНУ», «Успішні випускники ЗНУ», вокальний батл від студії «Кантилена», хореографічна студія «D.A.L.S.», «Поради від лідерів Студради ЗНУ», «Мій факультет найкращий», «ЗНУ Контакти» та інші.

Найбільшим випробуванням стало оголошення воєнного стану 24 лютого 2022 року, що вплинуло не лише на культурну діяльність, а й на наукову, промислову та виробничу життєдіяльність загалом. Запланований саме на цю дату Гала-концерт «Студентської весни 2021» були змушені скасувати. Після оголошення воєнного стану робота Центру культури (тодішня назва підрозділу ЗНУ – ред.) була призупинена, але фахівці Центру швид-

At the start of each academic year, the Centre for Culture and Communications of Zaporizhzhia National University (CCC) drafts a plan for upcoming events. There is always flexibility to add new events or adjust the planned ones. CCC specialists annually organize a variety of events, including: ZNU Youth Festival – Knowledge Day; WELCOME TO ZNU; ZNU's League of Laughter Festival for students and school pupils; Graduation Class/Year Cup; Freshman Cup; Miss University Talent Contest; Chinese New Year; New Year Carnival; Student Spring; Applicant's Day; Open House Day; ZNU's Music Breaks, and other events.

The COVID-19 pandemic was a significant obstacle to holding in-person events. Due to quarantine restrictions, the focus shifted to online projects, games, contests, and giveaways, including: «EIT (External Independent Testing) Analysis from ZNU»; «Tour of ZNU»; «Successful Graduates of ZNU»; Vocal battle from «Kantilena» studio; Choreographic studio «D.A.L.S.»; «ZNU's Student Council Advice»; «My Faculty is the Best»; «ZNU Contacts», and other events.

The declaration of martial law on February 24, 2022, posed an even greater challenge, impacting cultural, scientific, industrial, and production activities. The «Student Spring 2021» gala concert planned for that date had to be canceled. Following the declaration of martial law, the Cultural Center's operations were initially suspended. However, CCC specialists quickly pivoted to volunteer efforts. By February 28, 2022, the Volunteer Center of ZNU was established, mobilizing students, employees, and teachers to support the ZNU community and deliver aid to hospitals.

ко вирішили переорієнтувати свою діяльність на волонтерську допомогу. Із 28 лютого 2022 року був створений Волонтерський центр ЗНУ, який мобілізував студентів, працівників і викладачів для надання допомоги співробітникам, науково-педагогічним працівникам ЗНУ та доставки допомоги до лікарень.

Центр культури ЗНУ почав активно співпрацювати зі спеціалістами з дитячими розважальними програмами для підтримки дітей в умовах стресу та переїзду родин біженців у місто. Центр культури ЗНУ почав більше працювати в соціальних мережах, які виступили інформативними порталами для майбутніх абітурієнтів, студентів і зворотною комунікацією з ректором ЗНУ.

Із відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування був організований прямий ефір Дня відкритих дверей для абітурієнтів та їхніх батьків із ректором ЗНУ. Під час ефіру батьки, в реальному часі, могли дізнатися в ректора та представників приймальної комісії про процедуру проходження НМТ та про правила вступу й отримати відповіді на питання як в усній, так і в письмовій формі в чаті зустрічі.

Багато масштабних заходів перевели у Благодійний формат: «Miss University»; благодійний турнір з мініфутболу, під час якого збирали кошти на автівку для військової бригади на Запорізькому напрямку, де служать чоловіки співробітниць і студенти ЗНУ. Центр культури та комунікації Запорізького національного університету велику увагу приділяє благодійним заходам для дітей внутрішньо переміщених осіб.

Не дивлячись на те, що для продовження повноцінної діяльності вимушені проводити більшість заходів у бомбосховищах та укриттях, або кожен раз, коли лунає Повітряна тривога, зупиняти заходи до оголошення відбою, Центр повноцінно працює і намагається залучити якомога більше студентів до активної участі в цих ініціативах. Такі заходи стають не лише важливими соціальними подіями, але й сприяють об'єднанню університетської спільноти навколо важливих справ.

The Centre for Culture of ZNU began collaborating with specialists in children's entertainment programs to support children in stressful situations and assist refugee families relocating to the city. The Centre has expanded its presence on social networks, serving as informative portals for prospective students, current students, and providing a platform for feedback communication with the rector of ZNU. A live broadcast of the «Open House Day» for applicants and their parents was organized in cooperation with the Department of Pre-University Training, Career Guidance, and Employment. During the broadcast, parents could learn in real-time from the rector and representatives of the admissions committee about the procedures for passing the National Multi-subject Test (NMT) and the admission rules. They could also get answers to their questions both orally and in writing through the group chat.

Many large-scale events were converted into charity formats, including «Miss University» and a charity mini-football tournament, during which funds were raised for a car for a military brigade in the Zaporizhzhia region, where husbands of ZNU employees and students serve. The Centre for Culture of ZNU places great emphasis on charity events for the children of internally displaced persons.

Despite the necessity of holding most events in bomb shelters to ensure full-fledged activities, or having to pause for air raid alarms, the Centre remains fully operational. It strives to attract as many students as possible to participate in its initiatives. These events serve as significant social gatherings and also contribute to the unification the university community around important issues.

During the war, in collaboration with various faculties, several career guidance events were organized for future applicants from families of internally displaced persons:

- *Faculty of Journalism: Hosted an engaging «Media School» event, offering children the chance to experience roles as video and radio presenters, participate in diction development master classes, scriptwriting for radio and tele-*

Благодійні заходи

За час війни у співпраці з різними факультетами було проведено низку профорієнтаційних заходів для майбутніх абітурієнтів із числа родин внутрішньо переміщених осіб:

- факультет журналістики: відбулася захоплива «Медіашкола», де діти мали можливість випробувати себе як відео- та радіоведучі, взяти участь у майстер-класах із розвитку дикції, розробки сценаріїв для радіо та телевізійних передач, а також відвідати місцеву телерадіокомпанію;
- біологічний факультет: був проведений науково-розважальний квест та екскурсія до зоомузею ЗНУ, де учасники ознайомилися з хімічними дослідженнями, діяльністю факультету та експонатами музею;
- факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму: організовані спортивні змагання, включаючи квест між випускними класами закладів загальної середньої освіти міста й області, а також для дітей-біженців, які відповідали вимогам реєстрації;
- філологічний факультет: проведені майстер-класи з розпису писанок та Петриківського розпису для ознайомлення з українськими орнаментами та культурою;
- факультет соціальної педагогіки та психології: організована школа «акторської майстерності», де учасники мали змогу покращити навички сценічного мистецтва та виступити на сцені у благодійній виставі.

Такі заходи сприяють розвитку творчих і професійних здібностей молоді, допомагають майбутнім вступникам сформувати уявлення про факультети та Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні й можливості, які вони пропонують.

Із часу запровадження воєнного стану директорка Центру культури запропонувала тимчасово змінити напрям діяльності й ініціювала заснувати волонтерський центр Запорізького національного університету. Паралельно інформували спільноту ЗНУ про діяльність вишу, розміщували звернення ректора до студентства та співробітників.

На базі волонтерського центру створили «Благодійний фонд "Молодь майбутнього"»,

vision programs, and visit a local television and radio company.

• *Faculty of Biology: Conducted a scientific and entertaining quest, along with an excursion to the Zoo Museum of ZNU, where participants explored chemical experiments, faculty activities, and museum exhibits.*

• *Faculty of Physical Education, Health, and Tourism: Organized sports competitions, including a quest for graduating classes of general secondary education institutions in the city and region, as well as for refugee children who met registration requirements.*

• *Faculty of Philology: Held master classes on painting Easter eggs and Petrykivka painting, introducing participants to Ukrainian ornaments and culture.*

• *Faculty of Social Pedagogy and Psychology: Ran an «acting skills» school, providing participants the opportunity to enhance their acting abilities and perform on stage in a charity spectacle.*

Such events not only foster the development of creative and professional abilities among young people but also aid prospective students in gaining insights into the faculties and the Engineering Institute of ZNU, along with the opportunities they offer.

Following the imposition of martial law, the head of the Centre for Culture proposed a temporary shift in focus, leading to the initiation of a volunteer center at Zaporizhzhia National University. Concurrently, the ZNU community was briefed on the university's activities, with the rector addressing students and staff.

From the foundation of the volunteer center, the «Youth of the Future» Charitable Fund was established by the director and staff of the ZNU Centre for Culture. This initiative presents new avenues for collaborative efforts in addressing social and charitable needs, particularly in supporting youth and forthcoming projects amidst martial law.

Since the beginning of the 2022/2023 academic year, the Centre for Culture has resumed its cultural activities, engaging both students and

засновниками якого стали директорка та співробітники Центру культури ЗНУ. Це ініціатива, яка відкрила нові можливості для спільного вирішення соціальних і благодійних завдань, спрямованих на підтримку молоді та майбутніх проєктів в умовах воєнного стану.

Із початком 2022/2023 н.р. Центр культури відновив свою культурну діяльність, долучаючи до участі студентів і майбутніх абітурієнтів. Зокрема, були проведені такі заходи: «День знань», «Екскурсія для абітурієнтів з ректором», «Благодійний турнір з футзалу», Тренінг «Ідеальна співбесіда», зустріч-лекція з Максимом Гвоздецьким «Шлях від початківця до новатора», Студентська здибанка «Halloween party», Гра «Мафія ЗНУ», Радіодиктант Національної Єдності, Творчий вечір музики та поезії, Щорічний конкурс студентських талантів «ArtFest», тренінг «Протидія домашнього насильства». Здебільшого ці заходи були проведені онлайн або з обмеженою кількістю учасників в безпечних умовах у бомбосховищі або в навчальних корпусах, які оснащені укриттями.

Діяльність Волонтерського центру ЗНУ продовжує розвиватися, спрямована в першу чергу на надання допомоги студентам ЗНУ та їх родинам, які покинули окуповані території або постраждали від російської агресії. Також цей центр забезпечує гуманітарною допомогою своїх співробітників та університет у цілому. Завдяки зусиллям Волонтерського центру та Центру культури ЗНУ наші студенти мають можливість пройти виробничу практику, спеціально організовану їх факультетами. Крім того, вони можуть стати волонтерами Волонтерського центру ЗНУ та брати участь у всіх благодійних та соціальних проєктах, які організовуються цим центром. Ця можливість дозволяє студентам активно долучатися до важливих справ і забезпечує їм цікавий та корисний досвід участі в громадських ініціативах.

Центр культури ЗНУ у 2023 році провів реорганізацію та змінив назву на Центр культури та комунікацій. Відтак Центр активно приєднується до формування та підтримки позитивного іміджу й репутації Запорізького національно-

prospective applicants. Among the notable events held during this period are «Knowledge Day», the «Rector's Excursion for Applicants», a «Charity Futsal Tournament», «Ideal Interview» training sessions, a lecture with Maksym Hvozdetskyi on «The Path from Beginner to Innovator», a student «Halloween Party», the «Mafia ZNU» game, a Radiodictation for National Unity, a Creative Evening of Music and Poetry, the Annual Student Talent Competition «ArtFest», and «Countering domestic violence» training. Many of these activities were conducted online or with a limited number of participants in secure environments such as bomb shelters or equipped educational buildings.

The ZNU Volunteer Center continues to expand its activities, primarily focused on aiding ZNU students and their families who have been displaced from occupied territories or affected by Russian aggression. Additionally, the center provides humanitarian assistance to university employees and the institution as a whole. Through the joint efforts of the Volunteer Center and the Centre for Culture, students have the opportunity to participate in practical training organized by their faculties. They can also volunteer for the ZNU Volunteer Center, engaging in various charitable and social projects. This involvement enables students to actively participate in significant causes, providing them with valuable experience in public initiatives.

In 2023, the ZNU Center for Culture underwent restructuring and was renamed the Center for Culture and Communications. Consequently, the Center actively engages in shaping and promoting a positive image and reputation for Zaporizhzhia National University. This is achieved through information dissemination in traditional media channels, the formulation and execution of a cohesive university communication strategy, and diligent monitoring of its implementation. A key focus has been the systematic enhancement of the university's presence on social media platforms, resulting in a significant surge in subscribers, surpassing 3,000 individuals. A distinct style for conveying information was crafted, incorpo-

го університету. Це досягається шляхом розповсюдження інформації у традиційних ЗМІ, створення та впровадження єдиної комунікативної стратегії для університету та моніторингу її виконання. Першочергово була налагоджена системна робота в соціальних мережах університету, що сприяло значному збільшенню кількості підписників – на понад 3 000 осіб. Було розроблено упізнаваний фірмовий стиль для подачі інформації, включаючи кольори, шрифти та голос бренду. Це сприяло збільшенню кількості звернень від вступників і студентів у соціальних мережах. Стратегічно орієнтовані соціальні мережі ЗНУ стали повноцінним каналом комунікації з усіма зацікавленими групами: вступниками, студентами, мешканцями Запоріжжя, освітньою спільнотою в Україні та за кордоном.

Наприкінці 2023 року почалася розробка брендбуку університету, який був затверджений на початку 2024 року. План іміджево-рекламної діяльності на 2024 рік свідчить про продовження та розвиток цієї стратегії в майбутньому.

rating specific colors, fonts, and brand voice. This initiative led to a notable rise in applications from prospective students and increased engagement on social networks. The strategically managed social media channels of ZNU now serve as comprehensive communication channels for various stakeholders, including prospective students, current students, residents of Zaporizhzhia, the broader educational community within Ukraine, and internationally.

Towards the end of 2023, efforts commenced towards developing the university's brand guidelines, which were subsequently approved in early 2024. The outlined plan for image and advertising endeavors in 2024 underscores the intention to sustain and evolve this communication strategy into the future.

Команда Центру культури та комунікацій ЗНУ

Заходи з молоддю

Основними принципами організації післядипломної освіти у Центрі є: комплексність, диференціація, безперервність, орієнтація на актуальні та перспективні сфери трудової діяльності згідно з попитом на ринку праці в Україні; відповідність державним вимогам та освітнім стандартам; впровадження системи навчання з урахуванням індивідуального підходу до кожної особи.

На базі Центру післядипломної освіти Запорізького національного університету представники університету та всі охочі проходять курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги чи майстер-класи за акредитованими напрямами.

Із початку повномасштабного вторгнення (станом на початок 2024 року) на базі Центру післядипломної освіти пройшли підвищення кваліфікації 1 807 осіб.

Навчання в Центрі забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники університету: доктори наук, професори, кандидати наук, доценти та провідні викладачі.

Одним із головних, спричинених війною, викликів для українського суспільства є повноцінна адаптація ветеранів і членів їхніх родин до цивільного життя. Для цього на базі Центру розроблено програми і проводиться навчання з психологічної реабілітації та психологічної профілактики постстресових розладів та девіантної поведінки, а також організовано професійну підготовку в галузі здійснення психологічного супроводу військовослужбовців і збереження їхнього психічного здоров'я в умовах бойових дій.

The Center for Postgraduate Education adheres to fundamental principles in organizing postgraduate education. These include complexity, differentiation, continuity, and a focus on pertinent and prospective areas of labor activity, aligning with the demands of the Ukrainian labor market. Additionally, the Center ensures compliance with state regulations and educational standards while implementing an educational system tailored to the individual needs of each participant.

At the Center for Postgraduate Education of Zaporizhzhia National University, both university representatives and interested individuals have the opportunity to enroll in accredited training courses, seminars, workshops, or master classes.

Since the beginning of the full-scale invasion (as of early 2024), 1,807 people have undergone advanced training at the Center for Postgraduate Education.

Our educational programs are delivered by highly qualified faculty members, including doctors of philosophy, professors, associate professors, and distinguished teachers.

Addressing the challenges posed to Ukrainian society by the war, a key focus at the Center is the comprehensive adaptation of veterans and their families to civilian life. To achieve this, the Center has developed programs and offers training in psychological rehabilitation and prevention of post-traumatic stress disorders and deviant behavior. Additionally, specialized training is provided in psychological support for military personnel to safeguard their mental well-being in wartime conditions.

ZNU also supports the competitiveness of citizens in the labor market. Specifically, through

ЗНУ також займається підтримкою конкурентноспроможності громадян на ринку праці, а саме – на базі Центру післядипломної освіти можна пройти підвищення кваліфікації за переліком спеціальностей, передбачених Державною службою зайнятості за рахунок коштів Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Також на базі Центру післядипломної освіти було успішно реалізовано такі міжнародні проєкти, як проєкт «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», який реалізовувався Німецьким товариством міжнародного співробітництва (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH); програма «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) та проєкт «Україна – Норвегія».

the Center for Postgraduate Education, individuals can enroll in training courses within the specialties listed by the State Employment Service, funded by the Compulsory State Social Insurance Fund of Ukraine in the event of unemployment.

Additionally, the Center for Postgraduate Education has successfully organized international projects such as the project «Strengthening Resources for the Sustainable Development of Host Communities in Eastern Ukraine», implemented by the German Society for International Cooperation (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH), the program «Decentralization Opens Better Results and Efficiency» (DOBRE), and the «Ukraine – Norway» project.

Керівник центру Ільїн С. В.

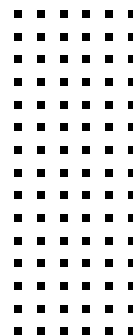
Вручення сертифікатів

РОЗДІЛ 2

НЕСКОРЕНІ ОСВІТЯНИ ЗЗСО

Запорізька гімназія № 6

Запорізької міської ради Запорізької області

У 1977 р. рішенням Запорізького міського виконавчого комітету Ради народних депутатів у Космічному мікрорайоні Комунарського району була закладена нова середня школа, їй було присвоєно порядковий номер 6.

1 вересня 1978 р. – перший урочистий день у житті школи. Її офіційне відкриття. У своєму виступі директор школи Марченко В. Ф. привітав учнів та запевнив усіх у тому, що в цій школі все буде зроблено для того, щоб навчитися жити, вчитися і працювати.

19 травня 1990 р. рішенням № 139 Запорізької обласної ради народних депутатів школі № 6 був присвоєний статус: гімназія. Першим директором гімназії, її душею став Тютюнников Євген Семенович.

Зараз у гімназії навчається понад 700 гімназистів, яким пропонується багатoproфільна освіта, доступ до вітчизняного та світового інформаційного простору, освітні центри та студії, психологічний супровід учня і вчителя, служба охорони. З 5 класу гімназисти освоюють другу іноземну мову – французьку або німецьку. У 2023/2024 навчальному році додалось вивчення польської мови.

Гімназія № 6 є структурним підрозділом навчальних комплексів ЗНУ, КПУ і ЗНТУ. Учні 10–11 класів мають можливість відвідувати індивідуально-групові заняття із профільних предметів, вести науково-дослідну роботу під керівництвом викладачів вищої школи.

Директором гімназії з 2002 р. по квітень 2018 р. працювала відмінник освіти України

The book tells the story of the founding, establishment, and development of Zaporizhzhia Gymnasium № 6. The primary focus on the educational process in the gymnasium is reflected in the pursuit of providing quality education, developing students' abilities and skills, as well as broadening their horizons and preparing them for further life, especially in times of war. In Zaporizhzhia Gymnasium № 6, educational activities are of paramount importance, but upbringing is equally important as it contributes to creating a comprehensive educational and developmental environment. The educational work in the gymnasium is aimed at creating a harmoniously developed personality that can successfully cope with the challenges of the modern world and grow as an active and conscious citizen. Equally important is that the gymnasium helps students adapt to the social environment by developing communication, cooperation, and communication skills. It provides opportunities for joint projects, group activities, and interaction with various cultural and social environments.

Белік Людмила Володимирівна, яка сформувала високопрофесійний і компетентний колектив педагогічних кадрів, широко використовувала сучасні технології навчання. З 1 лютого 2022 р. директором закладу працює Липський Костянтин Валентинович, який також викладає українську мову та літературу в гімназії.

У гімназії створено сучасну матеріальну і навчально-методичну базу, яка постійно модернізується. У закладі створено центр розвитку і дозвілля, який є складником навчально-виховного процесу. У гімназії склалися свої традиції: День гімназії, посвята в гімназисти, День народження класу, конференція «Твої можливості, людина!».

Навчання під час війни – виклик і для дітей, і для освітян. Однак, війна в Україні не зупинила навчальний процес, хоча і дуже на нього вплинула. Попри складні умови повномасштаб-

ного вторгнення наші педагоги доклали багато зусиль, щоб зберегти мотивацію та ентузіазм у складних ситуаціях, максимально забезпечують підтримку, щоб діти могли ефективно працювати в умовах війни.

З початку повномасштабного вторгнення наші учні беруть участь у різноманітних предметних олімпіадах, зокрема, і від закладів вищої освіти, всеукраїнських та обласних краєзнавчих, науково-дослідницьких конкурсах та конференціях. Щорічно наші гімназисти показують свої здібності в міжнародних предметних конкурсах.

Не менш успішними є наші випускники 11-х класів, які, попри складні умови сьогодення, мріють отримати престижну професію та реалізувати себе як успішну та багатогранну особистість. І для цього наполегливо та відповідально готуються до важливого іспиту – Національного мультипредметного тесту. Наші учні вражають неймовірними результатами НМТ, набираючи максимальні бали з основних предметів.

Національно-патріотичне виховання – один з пріоритетних напрямків виховної роботи в гімназії. Класні керівники з дітьми, осередок учнівського самоврядування активно долучаються до проведення державних та святкових класних та позакласних заходів. Наші учні показують високі досягнення у різноманітних творчих обласних та всеукраїнських конкурсах та фестивалях.

Останні події в країні дають підстави стверджувати, що переважна більшість громадян України виявили високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію через свою волонтерську діяльність. Сьогодні у нашій країні волонтерський рух набирає все більших обертів і до нього активно долучилась наша гімназійна родина.

З початку війни наша небайдужа шкільна громада активно допомагає та підтримує бійців Збройних Сил України. Шкільний колектив та батьки залучаються до різноманітних форм роботи: шують носі для поранених,

плетуть сітки, збирають тару для створення окопних свічок, організовують благодійні заходи на допомогу воїнам ЗСУ, створюють привітальні листівки, малюнки та обереги для підняття бойового духу. У 2022 р. у закладі започатковано масштабний проєкт «Гімназійні зустрічі в родинному колі», мета якого створення умов для соціалізації учнівської молоді та допомоги нашим захисникам. До цього заходу долучились всі охочі учні, педагоги та батьки. У рамках проєкту «Гімназійні зустрічі в родинному колі» було проведено такі свята: «Проводи Масляної», День Святого Валентина, благодійна акція «Операція "Пасочка"», Благодійний ярмарок на підтримку ЗСУ «Творимо, допомагаємо, перемагаємо!», Благодійний аукціон «З Україною в серці», щорічний ярмарок дитячого малюнку «З Україною в серці».

Крім того, наш колектив опікується учнями, заклади освіти яких лишилися на тимчасово окупованій території. Минулого року на базі гімназії було організовано та проведено випускний вечір та церемонію вручення документів про освіту випускникам Василівського району. Ми розуміємо, що в освіті чужих дітей не буває, тому раді допомогти всім, хто цього потребує.

Запорізька гімназія № 6 – це потужна команда одностудентів, які працюють над підвищенням якості освіти, вихованням та соціалізацією дітей в умовах воєнного стану на принципах педагогіки партнерства та дитиноцентризму.

Щорічний ярмарок дитячих малюнків «З Україною в серці»

Запорізька гімназія № 11

Запорізької міської ради Запорізької області

Для кожної людини цікаво дізнатися про історію її роду, будинку, де вона проживає, про навчальний заклад, де у багатьох людей проходять найкращі роки життя. Історія Запорізької гімназії № 11 яскрава і неповторна. У витоків сучасної одинадцятої гімназії було Олександрівське чоловіче початкове училище, засноване у 1888 році.

У 1960 році рішенням виконкому Запорізької обласної ради середній школі № 11 було надано статус школи з викладання низки предметів англійською мовою, що свідчило про високий рівень викладання іноземних мов. У 1992 році навчальний заклад отримав статус гімназії з поглибленим вивченням англійської мови. Випускники пишаються історією своєї альма-матер, вивчають її як невід'ємну частину історії держави.

Сьогодні в школі навчається 719 учнів і працює 61 вчитель. Пріоритетним напрямком розвитку гімназії на 2019–2024 роки визначено «Розвиток інтелектуальної, творчої та національно-свідомої особистості на засадах комунікативного підходу через систему європейських цінностей». Багато років навчальний заклад очолює вчитель-методист, вчитель вищої категорії, заслужений працівник освіти України Світлана Юнатівна Непрядкіна. Людина мудра, порядна і надзвичайно відповідальна, яка визначає вектор розвитку школи, вищу мету, місію, мрію – стати найкращими, зробити освітній простір сучасним, комфортним. Якщо в керівникові цілий світ, тоді і школа стає маленьким всесвітом для дітей і вчителів.

The origins of the modern gymnasium lie in the Oleksandrivsk Boys' Primary School, founded in 1888.

In 1992, the school was given the status of a gymnasium with the advanced learning of English. For many years the school has been headed by Svitlana Nepriadkina, a teacher-methodologist, a teacher of the highest category, Honoured Worker of Education of Ukraine. The teaching staff considers our graduates, who are defending Ukraine from Russian aggression, to be the main achievement of the school. Among them is Denys Maksyshko, a 1999 graduate of the gymnasium, who volunteered for the front and was killed during the Ukrainian Armed Forces counter-offensive. He was given the title of Hero of Ukraine (posthumously). The gymnasium was awarded with 5 gold and 2 silver medals at the International Exhibition «Modern Educational Institutions». The gymnasium is actively involved in international projects. Our partners are the United Kingdom, Spain, the United States, Israel, Turkey, Estonia, and the Czech Republic.

Ранок 24 лютого 2022 року докорінно змінив життя кожного з нас: відчуття, формат роботи та навчання, життя загалом. Проте попри все ми наповнили наше життя вірою в перемогу, знайшли сили та мотивацію основної місії – навчати і навчатися. Головним досягненням своєї діяльності педагогічний колектив вважає наших випускників, які боронять Україну від російської агресії, захищаючи її незалежність. Особливе місце серед них займає випускник гімназії 1999 р. Денис Максишко. У 2004 році він закінчив юридичний факультет ЗНУ. У 2014 році Денис пішов добровольцем на фронт, став командиром батареї 28-ї ОМБр імені Лицарів Зимового Походу. 14 березня 2022 року загинув під час контрнаступу ЗСУ під Миколаєвом. Присвоєно звання Героя України (посмертно).

Освітній навчальний заклад можна назвати незламними тому, що вони продовжують

традиції розвитку і діяльності школи, беруть участь у проєктах, виставках, конкурсах, олімпіадах. Особливою сторінкою є волонтерська діяльність, яка ще більше об'єднала вчителів, учнів, батьків, працівників гімназії в єдиний колектив одностудців, колектив незламних, нескорених, які допомагають ЗСУ, наближаючи нашу перемогу, і вірять у щасливе майбутнє.

Запорізька гімназія № 11 нагороджена 5 золотими та 2 срібними медалями на щорічних Міжнародних виставках «Сучасні заклади освіти».

Гімназія бере активну участь у міжнародних проєктах. Нашими партнерами є Велика Британія, Іспанія, США, Ізраїль, Туреччина, Естонія, Чехія. Участь у міжнародних проєктах та конкурсах сприяє розвитку критичного мислення учнів, створює сприятливі умови для їх інтеграції в міжнародну спільноту, дає можливість співпрацювати з представниками різних культур, релігій та національностей.

У цьому навчальному році 20 учнів гімназії нагороджені безкоштовними путівками на відпочинок до Великої Британії та США. Делегацію до Великої Британії очолює вчитель англійської мови, випускниця гімназії Наталія Полякова, яка була випускницею ЗНУ. Високий рівень володіння іноземною мовою у поєднанні з ретельною методичною підготовкою дав змогу вчителю долучитись до спільноти викладачів Світлошколи (Велика Британія) та почати викладати англійську мову на волонтерських засадах.

Гімназія живе і розвивається, бо українці – нація незламних: ми знаходимо рішення в будь-якій ситуації та намагаємося не падати духом, не ставити життя на паузу. Ми віримо, що перемога неодмінно настане, і ми відбудуємо нашу Батьківщину.

Директор гімназії № 11
Світлана Непрядкіна

«Є професія у світі – серце
віддавати дітям!»

«Талановиті в усьому!»

Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 15 Запорізької міської ради Запорізької області

Педагогічна система Запорізької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 15 Запорізької міської ради Запорізької області ґрунтується на ранньому виявленні здібностей, інтересів, створенні сприятливих умов для самовираження особистості учнів, розкритті їхніх позитивних природних нахилів, здібностей та обдарованості через участь у різних видах урочної та позакласної діяльності.

Забезпечення обов'язкових стандартів освіти, задоволення запитів і потреб учнів на освітні послуги, створення психологічно комфортного освітнього середовища для фізичного, інтелектуального й морального розвитку особистості – такі завдання вже протягом багатьох років школа успішно вирішує. Це підтверджується результатами шкільної атестації, сертифікації, ЗНО/НМТ.

Всього у школі 35 класів, у яких навчається 1006 здобувачів освіти. Освітній процес у школі забезпечують 63 педагоги, з них 16 учителів-методистів, 15 – старших учителів. Педагогічний колектив школи – згуртована команда, спільна діяльність якої є досить продуктивною. Більшість учителів спрямовані на використання сучасних технологій навчання і виховання, що засвідчує високий рівень майстерності, постійний процес особистого зростання та вдосконалення педагогів.

У 2021 році на ІІ обласному етапі Всеукраїнського конкурсу МАН з філософії учні посіли І та ІІ місця, з історії країнознавства – І місце.

The pedagogical system of Zaporizhia general education school I-III grades № 15 of the Zaporizhia City Council, Zaporizhia region is based on the early identification of abilities and interests, the creation of favorable conditions for the self-expression of students' personalities, on the disclosure of their positive natural inclinations, their abilities and talents through the participation in various types of the curricular and extra-curricular activities.

Ensuring the mandatory standards of education, meeting the requests and needs of students for educational services, creating a psychologically comfortable educational environment for the physical, intellectual and moral development of the individual are the tasks that have been successfully solved by the school for many years. These are confirmed by the results of our school attestation, certification and ZNO/NMT.

There are 35 classes and 1006 students in our school. The educational process at the school is provided by 63 teachers. There are 16 «methodist teachers» and 15 «senior teachers» among them. The teaching staff of the school is a unique team that works quite productive. The majority of the teachers have high level of mastery in teaching and modern technologies. The school administration and teaching staff prefer the cooperation and compromise style in their work.

У 2022 році за підсумками національного мультипредметного тесту троє випускників отримали 200 балів (з історії України, математики). У 2022 році Гура Юрій посів І місце у Всеукраїнській олімпіаді з історії. Переможців підготували вчителі історії Завірова М. Л. та математики Трипак Г. С.

У 2023 році пройшли сертифікацію вчителі початкових класів Міщенко Л. В. та Лаврова О. С., вчитель української мови та літератури Шкарупа О. І.

Заступник директора з освітньої роботи Вороніна Г. В. та вчитель початкових класів Огєр О. М. є тренерами НУШ. Також Вороніна Г. В. є чле-

ном експертної групи з інституційного аудиту та автором статей у збірниках ЗОІППО «Менеджер НУШ».

Вчитель географії Вітчинкіна Я. С. – член експертної групи з інституційного аудиту, регіональний тренер НУШ 5–9 класи, яка щороку готує зі своїми учнями екологічні проєкти в рамках міських та обласних екологічних заходів.

Путря Н. В. є автором статей Всеукраїнської науково-практичної конференції Центру прогресивної освіти «Генезум».

Під керівництвом вчителя історії Завірової М. Л. з 2018 по 2023 роки учні школи підготували наукові матеріали до Всеукраїнської наукової шкільної конференції «Крок у науку». Педагог-новатор Завірова М. Л., яка підвищує свій фаховий рівень, брала участь у спеціалізованому майстер-класі «Інформаційна війна у сучасному медіапросторі: регіональний вимір та досвід антипропаганди для молоді»; у 2022 році представила роботу з теми «Формування історичного мислення в учнів з використання альтернативних джерел» на VII Міській виставці педагогічних технологій та досвід «Предметна та виховна робота з історії».

Секрети досягнень високих результатів – в орієнтації усієї діяльності на особистість учня, його інтереси, потреби і здібності; у прагненні забезпечити успішне зростання кожної дитини; у стимулюванні творчої результативності роботи учня і педагога. Оформлення школи є сучасним, комфортним, функціональним, естетичним. У розпорядженні дітей дві спортивні зали, футбольне, волейбольне та баскетбольні поля, комп'ютерні класи, затишна ігрова кімната, ігрові куточки відпочинку в класах.

Багато випускників вмотивовано та свідомо обирали Запорізький національний університет для подальшого навчання, а потім поверталися до рідної школи як вчителі. Серед випускників школи стали педагогами Вороніна Г. В., Грицевська С. Б., Харькович А. Р., Коваль Є. В., Симаков Д. О., Завірова М. Л., Ліberman О. П.

Протягом багатьох років Запорізька школа № 15 бере участь у різноманітних міжнародних конкурсах, фестивалях, наукових семінарах, проєктах. Так, наприклад:

- у проєкті «Будь активним заради миру!» за підтримки Міністерства освіти і науки України, Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України, ДНУ Інститут модернізації змісту освіти, UkraineActive, Українсько-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я»;

- у 2022/2023 та 2023/2024 навчальних роках школа приєдналася до Проєкту допомоги дітям України під назвою Flower4School, що була започаткована Благодійним фондом «Флоріум Фундація»;

- у проєкті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність в освіті», що впроваджується IREX за підтримки Посольства США в Україні та Міністерства закордонних справ і міжнародного розвитку Великої Британії у партнерстві з Міністерством освіти і науки України, Міністерством культури та інформаційної політики України та Академією української преси.

Робота педагогічного колективу спрямована на забезпечення здоров'я дитини у всіх її складових. Важливо, що ініціативу з благоустрою та озеленення взяли на себе випускники школи, що свідчить про їхню відданість та зв'язок із закладом, де вони здобували освіту.

Завдяки наполегливості та відданості своїй місії заклад № 15 став справжнім центром освіти та культури в місті Запоріжжя. А випускники здобули славу успішних фахівців у різних галузях і продовжують просувати ім'я своєї школи у світі.

Запорізька школа № 15

Запорізька гімназія № 17

Запорізької міської ради Запорізької області

Історія становлення Запорізької гімназії № 17 розпочалася у 1936–1937 рр. Довголіття закладу освіти зумовило формування традицій наступності поколінь та створення учнівських і педагогічних династій; динамічну зміну пріоритетів, напрямів діяльності, профілів навчання.

За часи існування освітній заклад декілька разів змінював статус: до 2003 р. це була середня школа № 17, до 2019 р. ЗОШ I–III ступенів № 17, і з 2020 р. – Запорізька гімназія № 17 Запорізької міської ради.

За роки освітньої діяльності гімназія перетворилася на alma mater для декількох тисяч випускників, десятків молодих фахівців та досвідчених педагогів.

Кадровий склад гімназії змінювався разом із закладом: на посаді директора працювали 6 керівників, останні кадрові зміни в керівництві відбулися у 2022 р.: директором гімназії призначено Андрія Хмельницького, випускника математичного факультету ЗНУ.

Педагогічний колектив гімназії на сьогодні складається з 20 педагогів, серед яких працюють як молоді творчі фахівці, так і досвідчені педагоги. 15 членів педколективу, а це 75 % – випускники ЗНУ різних років – з 1994 по 2024 р.

За роки плідної і сумлінної праці педколективу на рахунку гімназії безліч перемог в інтелектуальних та творчих конкурсах для учнівської молоді, конкурсах педагогічної майстерності, конкурсах, направлених на оцінку управлінської діяльності.

The history of the Zaporizhzhia Gymnasium № 17 began in the last century, in the years 1936–1937. The educational institution has such a long-lasting history thanks to the formation of traditions of generation succession and the creation of student and pedagogical dynasties, a dynamic change of priorities, areas of activity, study profiles.

With the beginning of the full-scale war, the gymnasium was working hard despite blackouts, air raid alerts, and technical difficulties. From the very first days of the invasion, the gymnasium workers met people from the occupied regions and helped them with accommodation, and keep volunteering to this day.

ZAPORIZHZHIA GYMNASIUM № 17 OF THE ZAPORIZHZHIA CITY COUNCIL

Address: 20 Osvitianska St, Zaporizhzhia, 69027, Ukraine

Tel.: +38(097)3031137; +38(061)7698886

E-mail: zp.school17@gmail.com

www.17.zp.ua

Director: Andrii Khmelnytskyi

З початком повномасштабної війни Запорізька гімназія № 17 працює на повну потужність, удосконалюється та йде вперед, не зважаючи на блеаути, повітряні тривоги та складнощі технічного характеру.

З перших днів вторгнення працівники гімназії займались волонтерською діяльністю, зустрічали та розміщували людей з окупованих територій, саме вчителі Запорізької гімназії № 17 стали першими, хто вночі зустрів колони з маріупольцями.

Зараз гімназія функціонує як Територіальний інформаційний центр та Пункт Незламності, резервний пункт евакуації населення.

Влітку 2022 р. розпочалася розбудова освітнього простору гімназії через впровадження універсального дизайну й удосконалення комфортності приміщень; відбулася технічна транс-

формація всіх трьох поверхів закладу, тривають ремонтні роботи в укріпті. Затверджено логотип закладу, який поєднав у собі традиції району розміщення закладу освіти, власні цінності, сформовані у педагогічному колективі, і новий вектор розвитку; почав функціонувати оновлений сайт гімназії, створено сторінки гімназії у соціальних мережах Instagram і Facebook (@gymnasium17zp).

З квітня 2023 р. Запорізька гімназія № 17 в рамках проєкту «Прозора школа» від Офісу Добročесності НАЗК трансформувалася і функціонує як «Хаб добročесності», що сприяє впровадженню наскрізної антикорупційної освіти та формуванню добročесного суспільства України.

Також у 2023 р. управлінський досвід адміністрації гімназії було відзначено золотою медаллю Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти».

Розпочато імплементацію до освітнього простору гімназії соціально-емоційного і етичного навчання задля забезпечення наступності у вивченні надважливого курсу, який є запорукою для стійкості та віднаходження ресурсності задля подолання викликів війни і розбудови толерантних стратегій суспільної взаємодії.

Інформаційна грамотність стає надзвичайно важливою навичкою в умовах війни, коли вона триває не тільки на полі бою, а й у соціальних мережах, тому в Запорізькій гімназії № 17 дієво приділяють увагу інфомедійній грамотності усіх учасників освітнього процесу, впроваджуючи інструменти медіа-освіти до навчальних занять.

Йдемо вперед, надихаємо і ділимося власним надзвичайним досвідом.

Разом до Перемоги!

Педагогічний колектив гімназії

Захід для майбутніх першокласників

Директор гімназії Андрій Хмельницький і представниця Офісу добročесності НАЗК Альона Хилько

Спеціалізована школа фізичної культури I-III ступенів № 18 Запорізької міської ради Запорізької області

Школа № 18 розпочала своє існування в 1936 році в будівлі, де нині розташована загальноосвітня школа № 12. Більшість учнів школи були дітьми працівників моторобудівного заводу.

Школа продовжувала функціонувати в часи війни в приміщенні нинішнього Ботанічного саду, бо в її рідній будівлі був розташований військовий шпиталь.

Після війни 18 школа повернулася у своє рідне приміщення, де продовжувала роботу спільно з 12 школою. Через велику кількість учнів навчальний процес здійснювався в три зміни.

У 1951 році школа № 18 відсвяткувала новосілля у новому приміщенні по вулиці Вороніхіна завдяки допомозі працівників моторобудівного заводу.

З початку 70-х років у школі разом із загальноосвітніми класами починають функціонувати спеціалізовані класи з плавання. Тренування учнів проходять у басейні «Славутич».

З 1990 року навчальний заклад став середньою школою, а в 1992 році отримав статус спеціалізованої школи і став називатися «Спеціалізована школа фізичної культури № 18».

Профільними видами спорту школи були плавання, стрибки у воду, легка атлетика, бокс, спортивна і художня гімнастика, аеробіка, веслування, велоспорт.

School № 18 began its existence in 1936 in the building where secondary school № 12 is now located. Most of the school's students were children of workers of the motor-building plant.

The school continued to function during the war in the premises of the current Botanical Garden, as a military hospital was located in its building.

After the war, the school № 18 returned to its home building, where it continued to work together with the school № 12. Because of the large number of students, the educational process was carried out in three shifts.

In 1951, school № 18 celebrated the housewarming in a new building on Voronikhina Street thanks to the help of the employees of the motor-building plant.

Since the beginning of the 70s, specialized swimming classes began to function in the school together with general education classes. Pupils trained in the «Slavutych» swimming pool.

In 1990, the educational institution became a secondary school, and in 1992 it received the status of a specialized school and was called «Specialized School of Physical Education № 18».

The school's profiling sports were: swimming, diving, athletics, boxing, sports and rhythmic gymnastics, aerobics, rowing, cycling.

In 1995, the school took part in the competition of health promotion schools, after which it entered the «European network of health promotion schools».

In 1997, the institution received the building of the former kindergarten, the reconstruction of which was provided by the company «Motor Sich». Thanks to this, the number of classes in school increased.

У 1995 році школа взяла участь у конкурсі шкіл, які сприяють здоров'ю, після чого увійшла в Європейську мережу шкіл сприяння здоров'ю.

У 1997 році заклад отримав будівлю колишнього дитячого садка, допомогу в реконструкції якого надавало підприємство «Мотор Січ». Завдяки цьому в школі збільшилася кількість навчальних класів.

У школі працює професійний, творчий та ініціативний педагогічний колектив, здатний забезпечити всебічний розвиток дитини, її освітню та спортивну траєкторію.

Вихованці школи займаються в секціях різних видів спорту: плавання, стрибки у воду, тхеквондо, тайський бокс, гандбол та інші види спорту.

За роки існування школа виховала 124 майстри спорту, в тому числі міжнародного класу, які захищали честь України на найвищих рівнях: Жупіна Олена, Сорокіна Ганна, Сербіна Світлана, Володько Роман, Захаров Антон.

18 школа сьогодні:

- навчання у просторах, світлих кабінетах;
- використання нових освітніх технологій;
- розвиток творчого потенціалу;
- збереження доброзичливого мікроклімату, взаємоповаги у відносинах між учителями, учнями і батьками.

Наші учні – дослідники, творці, винахідники, спортсмени, патріоти.

Ростемо патріотами

До спортивних досягнень

Тренуємо силу волі

Запорізький академічний ліцей № 23

Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізький академічний ліцей № 23 розташований у трьох корпусах.

Заклад освіти розпочав свою діяльність як середня школа з 1969 р. У 1991 р. заклад освіти отримав назву Запорізький навчально-виховний комплекс, а з 2019 р. – Запорізький академічний ліцей № 23 Запорізької міської ради Запорізької області. За цей час директорами школи були Духовський Валерій Анатолійович, Секиринський Дмитро Олександрович, Озеров Олександр Дмитрович, Майоров Володимир Миколайович.

Сьогодні колектив Запорізького академічного ліцею № 23 складається з 64 педагогічних працівників. Очолює колектив досвідчений педагог Майоров Володимир Миколайович. У закладі освіти працює п'ять заступників директора з навчально-виховної роботи: Адаменко С. І., Гой С. Ю., Дубіна М. В., Левченко В. О., Пошва Л. Б., троє з них – випускники ЗНУ.

Під час військових дій, ліцей виконує великий обсяг робіт:

- здобуто перемоги в Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті», срібна медаль – 2022 рік та золота медаль – 2023 рік;
- здобуто перемоги в Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти», золота медаль – 2022 рік та дві золоті медалі – 2023 рік;
- перемоги в обласній виставці «Освіта Запорізького краю», I місце – 2022 рік та II місце – 2023 рік;
- реалізовано волонтерський проєкт «Діти – герої», сприяння участі дітей ліцею у волонтерському русі;

Зaporizhzhia Academic Lyceum 23 established in 1969.

Current principal: Volodymyr Maiorov.

Staff: 64 persons (ZNU graduates: 35 teachers):

Since 2022 the lyceum has provided a large amount of educational and humanitarian work, promoting participation of its students in volunteer and educational projects – «Children-heroes», «Patriot Games», «Red Cross Games» etc.

2022–2023 – the international and regional exhibitions «Innovation in Modern Education», «Modern Educational Institutions», «Education of the Zaporizhzhya Region» awards.

A certified shelter, the Point of Invincibility were established. Trainings on issues of mine, armed safety, first aid etc are being held.

- спільно з партнерами реалізовано проєкти «Ігри патріотів», «Ігри ювеналів», «Слава ЗСУ», «Ігри Червоного Хреста»;
- створено «Школу гуманітарної свідомості» з вивчення питань з міжнародного гуманітарного права»;
- створено загін «Юні пожежники-рятувальники»;
- створено локацію безпеки в ліцеї – сертифіковане укриття з кабінетом підтримки для проведення тренінгів;
- проведено тренінги для учасників освітнього процесу та мешканців громади з питань мінної та збройної безпеки, першої допомоги, міжнародного гуманітарного права, виживання в екстремальних умовах;
- виконана робота працівниками ліцею з прийому та гуманітарного супроводу цивільного населення з окупованих територій;
- створення та забезпечення функціонування Пункту Незламності.

У ліцеї працює 35 педагогів, які є випускниками ЗНУ. Це представники різних факультетів. Серед випускників ЗНУ зараз у ліцеї працює 21 висо-

копрофесійний компетентний педагог, який має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». Крім того, з-поміж цієї групи вчителів – 4 педагоги мають педагогічне звання «учитель-методист» та 14 педагогів мають педагогічне звання «старший учитель».

Відомі випускники Запорізького академічного ліцею № 23

Турченко Галина Федорівна – доктор історичних наук, професор ЗНУ;

Лініков Володимир Анатолійович – співробітник Музею історії ЗНУ;

Біздєнєжний Сергій Романович – представник і координатор Української Гельсінської Спілки з захисту прав людини у Запорізькій області;

Сарсенов Даніяр Маратович – відомий український фотограф, який співпрацює з Офісом Президента України;

Булітко Вікторія Сергіївна – українська акторка театру і кіно, співачка. Лауреатка премії «Київська пектораль» у номінації «Найкраща музична концепція вистави»;

Хряпінський Дмитро Андрійович – старший солдат ЗСУ, захисник Донецького аеропорту, нагороджений орденом «За мужність» III ступеню.

У жовтні 2023 р. ліцей № 23 долучився до проєкту «Прозора школа» ХАБу доброчесності за сприянням НАЗК і Офісу Президента України. У березні 2024 р. Запорізький академічний ліцей презентував свій досвід роботи «Використання ІТ – технологій у впровадженні проєкту «Прозора школа» у Незламному ХАБі.

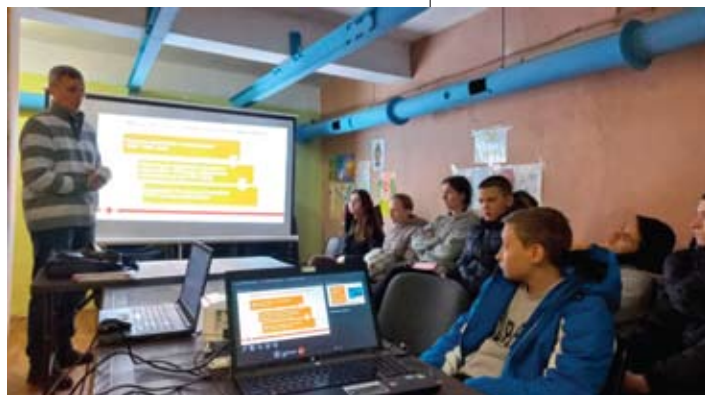
Ліцей активно співпрацює з закладами освіти міста, області, України з питань профорієнтаційної роботи. Серед лідерів співпраці з Запорізьким академічним ліцеєм № 23 з цього питання – Запорізький національний університет.

**Флешмоб
до Дня вишиванки 2023 р.**

**Вікторина у Пункті
незламності «Юні Ювенали»**

**Бомбосховище «Безпечний
простір» ЗАЛ № 23**

Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27 Запорізької міської ради Запорізької області

У 1998 р. на базі профільної школи-резерву правоохоронних органів № 27 створено освітній комплекс «Гімназія № 27», який у 2005 р. став суспільно-гуманітарною гімназією № 27, а зараз набуває статусу ліцею. Протягом чверті століття заклад набирає обертів та стає більш затребуваним серед здобувачів освіти. Успішності сприяє створена наскрізна освітня система, яка, з початкової школи і до вступу випускників у профільні виші, поєднує освітню діяльність та фізичну підготовку кожного учня.

Функціонування профільного навчання визначено відповідно до таких пріоритетних освітніх напрямів:

- Правовий профіль (профільний предмет – правознавство).
- Економічний профіль (профільний предмет – економіка).
- Філологічний профіль (профільні предмети – українська мова та література, іноземна мова).

Керівник закладу – Людмила Гашенко, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України.

Педагогічний колектив закладу – високопрофесійні, творчі та активні вчителі, здатні до змін в умовах сьогодення – залишається у місті навіть в умовах війни та сприяє розвитку освіти. Так, у 2022 р., не зважаючи на дію правового режиму воєнного стану, учителі брали активну участь у педагогічній виставці «Освіта Запорізького краю–2022» та стали її призерами, протягом 2022–2023 р. підтримували розвиток проєкту «Online школа Запоріжжя», педагоги гімназії є

In 1998, based on the specialised law enforcement school № 27 the educational complex Gymnasium 27 was created, which in 2005 became the social and humanitarian gymnasium № 27 and is now acquiring the status of a lyceum. For a quarter of a century, the school has been gaining momentum and becoming more popular among students.

The functioning of specialised education is defined in accordance with the following areas: law profile, economic profile, and philological profile.

The head of the school is Ludmila GASHENKO, Honoured Worker of Education of Ukraine, Excellence in Education of Ukraine.

переможцями обласного фестивалю «Зроби-мо урок цікавішим–2022», Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024». Особливо важливим у період воєнної агресії є отримання досвіду, поповнення знань про значущість прав людини, необхідність глобальної солідарності, взаємозв'язку і людяності. Наталія Бляшенко як одна із кращих учителів правознавства України у 2023 році була запрошена на Всеукраїнський тренінг «Права людини в освітньому просторі», що проводився для освітян МОН України спільно з ОБСЄ.

Педколектив гімназії виховує учнів на традиціях українського народу, формує національну свідомість дітей, любов до рідного слова, гордість за минуле і сучасне України. Учні гімназії – постійні учасники інтелектуальних та спортивних змагань різних рівнів навіть у період воєнної агресії. Гімназисти мають перемоги на обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН з психології та економіки, на обласному етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка, Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика. Активну участь

учні гімназії беруть у предметних олімпіадах на базі закладів вищої освіти, зокрема Запорізького національного університету. Здобувачі освіти 10–11 класів входять до складу команд Всеукраїнських та Міжнародних турнірів з економіки та фінансової грамотності. Окрім того, гімназисти постійно реалізують свій творчий потенціал в онлайн-олімпіадах та на онлайн-конкурсах.

У межах формування громадянської і соціальної компетентностей та патріотичного виховання учні й працівники гімназії проводять благодійні акції, у тому числі на підтримку Збройних сил України, вимушених переселенців та інших соціально незахищених категорій населення, безпритульних тварин. Колектив гімназії є учасником та ініціатором патріотичних челенджів і флешмобів. Протягом 2022 та 2023 рр. взято участь у флешмобі «Думки про війну», челенджі «Світ танцює гопак», запроваджено челендж «Пісні, що єднають» та «Коляда-челендж».

Починаючи з 2022 р., на базі гімназії функціонує Територіальний інформаційний центр, де педагогічні працівники надають інформаційну та психологічну підтримку мешканцям Запоріжжя, що цього потребують. Педагоги надають громадянам роз'яснення на актуальні для воєнного часу питання: сприяють вдосконаленню знань із надання домедичної допомоги, інформують про алгоритм дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру, допомагають оволодіти українською мовою для повсякденного спілкування.

Тож, незважаючи на виклики сьогодення, педагоги гімназії № 27 продовжують тримати освітянський фронт.

Навчальний корпус ЗСГГ № 27

Актова зала ЗСГГ № 27

Навчальні кабінети ЗСГГ № 27

Запорізька гімназія № 28

Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізька гімназія № 28 Запорізької міської ради – загальноосвітній креативний навчальний заклад, який забезпечує умови для розвитку особистості шляхом надання фундаментальної освіти, поглибленого вивчення фізики, математики, інформатики, біології, хімії відповідно до державних освітніх стандартів.

Історія школи розпочалася 1959 р. За більше ніж 60 років гімназія стала провідним освітнім закладом нашого регіону, стабільно входить у топ найкращих навчальних закладів України. Що для нас означає «Бути лідером»? Це – постійне прагнення бути першими, кращими, постійно генерувати нові ідеї, впроваджувати нові освітні технології в навчально-виховний процес, працювати над стратегією розвитку гімназії. Вміле поєднання традицій та інновацій у сучасній гімназії – запорука її успішного розвитку. Сила гімназії – у вірності традиціям, постійному прагненні до самовдосконалення. Багато вчителів гімназії є випускниками Запорізького національного університету. Вони гідно несуть звання випускників ЗНУ. Більшість із них вчителі-методисти, старші вчителі. З особливою радістю приймаємо до своєї гімназійної родини молодих спеціалістів: соціальний педагог гімназії Магда Валерія закінчує магістратуру ЗНУ.

Після початку повномасштабної війни росії проти України тримати освітній фронт стало вкрай важливим. Навчання та шкільна буденність не тільки зміцнює нове покоління, а ще й

Zaporizhzhia Gymnasium № 28 of Zaporizhzhia City Council is a comprehensive and creative educational institution that provides conditions for personal development by providing fundamental education, advanced study of physics, mathematics, computer science, biology, and chemistry in accordance with state educational standards. The skillful combination of traditions and innovations in a modern gymnasium is the key to its successful development. The strength of the gymnasium lies in its loyalty to traditions and its constant striving for self-improvement. Many of the gymnasium's teachers are graduates of Zaporizhzhia National University.

After the start of Russia's full-scale war against Ukraine, it became extremely important to keep the educational front going. Education and school life not only strengthens the new generation, but also helps it adapt to new realities. As proactive citizens, teachers are involved in volunteering, defending the country, hosting internally displaced persons in their own schools, or resisting the occupation. The teachers of our gymnasium were no exception – they became volunteers. They weave nets, constantly help soldiers from the Armed Forces, and donate money. Both the parent and student community of our gymnasium joined these activities. Educators are now more proactive and engaged than ever, and the educational front is stronger and more powerful than ever.

допомагає йому адаптуватися до нових реалій. Як проактивні громадяни, вчителі долучаються до волонтерства, захисту країни, приймають переселенців у власних школах або чинять опір в окупації. Учителі нашої гімназії не стали винятком – стали волонтерами. Плетіння сіток, постійна допомога хлопцям та дівчатам із ЗСУ, донати. До такої діяльності долучилася і батьківська, і учнівська спільнота нашої гімназії. Освітяни зараз як ніколи проактивні та включені в роботу, а освітній фронт – як ніколи міцний та потужний. Пишаємося бути на ньому, бо ми НЕЗЛАМНІ! Слава Україні!

Листи на фронт

Подарунки військовим

Запорізька гімназія № 28

Бути першим серед кращих – саме по такій ціннісній траєкторії рухається освітянський Всесвіт Запорізького академічного ліцею № 31, який нині очолює директорка Хрушкая Вікторія Валеріївна. З далекого 1929 року і до сьогодні, пройшовши низку методологічних пошуків і трансформацій, школа з 1990 року відкрила новий простір у напрямку освітніх інновацій. Завдяки творчо-інтелектуальній синергії педагогічного колективу і професійній діяльності директора Трапезіної Тетяни Миколаївни, на педагогічній мапі Запорізького краю з'явилась школа нового типу – гімназія з поглибленим вивченням англійської мови, нині – Запорізький академічний ліцей. Завдяки високопрофесійній діяльності педколективу заклад освіти залишається одним із найпрестижніших осередків освіти. Гордістю ліцею є вчителі, роботи яких із року в рік перемагають у найрізноманітніших фахових виставках і конкурсах, зокрема: «Учитель року», «Від творчого вчителя – до творчого учня», «Освіта Запорізького краю», «Сучасні заклади освіти» тощо.

І якщо за мирних часів успіх вчителів-переможців викликав у дружньому шкільному колі щиру радість, то сьогодні, коли триває повномасштабна війна, ентузіазм і непохитність педагогів, що здобувають перемоги найвищого рівня, викликають безмежну гордість і повагу в кожного з нас. «Українська мова», «Іноземна мова», «Математика», «Біологія», «Інформатика», «Правознавство», «Психологія», «Мистецтво», «Виховна робота», «Початкова школа», «Управлінська діяльність» – от далеко не повний список номінацій виставки «Освіта Запорізького краю»,

Thanks to the creative-intellectual synergy of the teaching staff and the professional management of administration Zaporizhzhia Academic Lyceum 31 has undergone a set of methodological searches and transformations for more than 90 years of its existence. Today it is a new type of school on the pedagogical map of the Zaporizhzhia region which is specialized in teaching English. Thanks to the highly professional activity of the teaching staff, both in peacetime and during wartime, the educational institution remains one of the most prestigious centers of education.

в якому взяли першість педагоги ліцею. На особливу увагу заслуговує і перемога вчительки української мови та літератури – випускниці ЗНУ, Калюжної Анжеліки Сергіївни, котра у 2024 році завдяки своїй фаховій майстерності в просторі інноваційних технологій на обласному етапі конкурсу «Учитель року» посіла перше місце.

За високі досягнення у сфері навчання і виховання заклад освіти ще в статусі гімназії здобув визнання на рівні держави. Школа входила в ТОП 33СО України за результатами ЗНО (2015–2019 р.). І до часів воєнного лихоліття залишалась в «п'ятірці» кращих шкіл Запоріжжя. Славлять рідну школу і здобувачі освіти, які щорічно поповнюють скарбницю перемог, беручи участь у всеукраїнських предметних олімпіадах, захищаючи творчі проекти МАН, дивуючи своїми талантами під час творчих змагань.

Інтегруючись у європейський освітній простір, з 2018 року і до сьогодні заклад співпрацює з Goethe-Institut в рамках ініціативи «Школи: Партнери Майбутнього» (PASCH), а також є партнером інституту LCC.

Важливою сторінкою в розвитку школи є не лише налагодження міжнародних зв'язків, а й співпраця із ЗНУ, ректором якого є випускник Запорізької школи № 31 – Фролов Микола Олек

сандрович. Саме завдяки цій плідній співпраці випускникам закладу відкриваються більш сприятливі освітні перспективи.

Залишаючись у вирі освітянського життя як міста, так і країни, Запорізький академічний ліцей 24 лютого 2022 року, коли на українську землю ступив російський агресор, одночасно і одностайно прийняв позицію – боротись-допомагати-перемогати. У надзвичайно стислий термін педагогічний колектив розробив «Стратегію дистанційної освіти в умовах воєнного часу» і, тримаючи освітній фронт, акцентуючи професійну увагу на адаптації дітей до викликів онлайн-освіти, учителі продовжили надавати якісні освітні послуги.

Педагогічний колектив разом зі здобувачами освіти та їх батьками стали учасниками волонтерського осередку, який очолила вчитель початкових класів Леміш Ніна Геннадіївна. І ось вже два роки всі, як один, взаємодіючи в онлайн-спільноті «Ліцей патріотичний», єдиною шкільною родиною закриваємо можливі і неможливі потреби воїнів, що боронять нашу землю на Запорізькому, Таврійському і Донецькому напрямках. В єдиному пориві збираємо на медикаменти, дрони, автомобілі, генератори, намети, «буржуйки», «броніки», каски, плетемо сітки, захисниць-«кікімор», печемо, смажимо, шиємо, здаємо кров... Курсуємо без кінця-краю між містами і селами, атакуємо поштові відділення з єдиною метою – доставити найнеобхідніше. А ще – віримо і знаємо. Перемозі бути. Бути попри все! І далі тримаємо освітянський фронт, бо розуміємо: щасливе і вільне майбутнє виключно за культурною, високоморальною, а головне, ОСВІЧЕНОЮ особистістю!

Символіка закладу

Із Україною в серці

Фото ліцею

Запорізька гімназія № 42

Запорізької міської ради Запорізької області

Історія нашої школи почалася у 50-х рр. XX ст.

У 1958 р. була відкрита середня школа № 42 у м. Запоріжжя. Впродовж років назву було змінено на Запорізьку загальноосвітню школу I-III ступенів № 42 Запорізької міської ради Запорізької області, на «Запорізький навчально-виховний комплекс № 42 Запорізької міської ради Запорізької області». І в 2021 р. освітній заклад перейменовано на Запорізьку гімназію № 42 Запорізької міської ради.

Між цими сухими рядками історія цілих поколінь учнів. Адже школа, а тепер гімназія, живе, розвивається. До неї приходять учні, їхні батьки, дідуся, бабусі. Розповідають про те, якою була і якою стала.

Станом на 2024 р. у закладі навчається 455 учнів, працює 34 педагоги та 20 осіб технічного персоналу.

Пріоритетними напрямками виховної роботи в закладі є національно-патріотичне та екологічне виховання. Учні долучаються до флешмобів «Україна Соборна» та «День Єднання», беруть участь у конкурсах: в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу юних фотоаматорів «Моя країна – Україна!», Всеукраїнському конкурсі «Годівничка» та «День зустрічі птахів», міському екологічному стретчингу «Думай глобально – дій локально», Міжнародному проєкті «Flowers4shool». Небайдужі учні та педагоги спільно розробили проєкт клумби, посадили, а тепер доглядають за квітами, вирощеними з цибулин, що надали меценати БФ «Флоріум Фундація»; взяли участь в акції «Дуб Семіраміда» від громадських організацій. Усі разом долучаємося до благоустрою території гімназії.

Основною місією навчального закладу є здобуття освіти, розвиток, виховання і соціалізація учнів. У період воєнного стану освітній процес здійснюється із використанням технологій дистанційного навчання.

Із початком повномасштабної війни у 2022 р. в навчальному закладі відкривають Територіально-інформаційний центр, а згодом Пункт Незламності та резервний приймальний

The secondary school № 42 was opened in 1958 in Zaporizhzhia city. In 2021 its name was changed into «Zaporizhzhian gymnasium № 42 of Zaporizhzhian City Council». There are 455 students, 34 teachers and 20 persons of other staff in the establishment today.

From the beginning of the war a district information centre works in our gymnasium, later on it becomes the invincibility and a backup receiving evacuation place. There is a renovated shelter in our gymnasium, which protects the citizens, all the staff and students from the rocket and bomb attacks.

From 2022 till 2024, all the staff of the gymnasium gives citizens the information and psychological support. The students and their parents take part in different fund raising actions for the needs of the Ukrainian army: for buying rubber tires, heating underwear, hygiene items and goods. Also they support the divisions of the Armed Forces of Ukraine, where are on military service our students' parents.

The main priorities of our establishment are national-patriotic and ecological education.

The main mission of our gymnasium is education, development and socialization of students. During the war period the education is provided with the use of digital technologies of the remote learning.

пункт евакуації. У гімназії відремонтовано укриття, яке стало захистом для мешканців міста та всіх учасників освітнього процесу.

Упродовж 2 років працівники закладу надають населенню інформаційну допомогу та здійснюють психологічну підтримку. Учні та батьки беруть участь у різних акціях, які стосуються допомоги для підрозділу ЗСУ, де несуть військову службу батьки наших учнів та один із педагогів. Долучаються до челенджу «Життя в стилі ЕКО» від обласного центру патріотичного виховання молоді, в межах якого в закладі було проведено збір макулатури, кошти від реалізації якої теж були переведені на допомогу для ЗСУ.

Наші педагоги – талановиті й творчі, задіяні в різних конкурсах – як міжнародних, так і всеукраїнських. За участь у Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» маємо золоту медаль. Неодноразово наші педагоги презентували свій досвід у фахових конкурсах «Вчитель року», «Вчитель XXI сторіччя», «Освіта Запорізького краю». Багато педагогів мають публікації на сторінках фахових видань.

З початком війни заклад перейшов на дистанційну форму навчання, вчителі опанували різні платформи для надання освітніх послуг. З 1 квітня 2024 року в закладі починається змішане навчання з дистанційною формою викладання. У скрутні часи педагоги нашого закладу надають освітні послуги дітям, підтримують, надають першу психологічну допомогу всім учасникам освітнього процесу.

З Україною в серці

Разом завжди

Посадимо Дуб Семіраміди

Знайомтесь, це Запорізька гімназія № 45 – заклад освіти I-III ступенів з різнопрофільним навчанням, що знаходиться в центрі Хортицького мікрорайону.

Нескорена духом, освітлена вірою в Перемогу України

Евакуацію дітей пережила, зберігши свій контингент.

Загартована нескінченними тривогами і вибухами,

Любов'ю наповнена до останньої цеглини,

Атаку дронами відчувши на власних вікнах,

Маскувальні сітки ще швидше почала в'язати.

Найкращі сини її і батьки боронять нашу свободу,

А значить – Перемога буде, тільки армії потрібно допомогти.

Гідно тримаючи освітній та волонтерський фронт

І мріючи про мирне життя та учнів у своїх класах,

Мабуть, вперше за своє багатолітне існування

Не відчуваючи втоми, працює, працює, працює ...

Аналізує, навчає, створює нові освітні продукти,

Забезпечує фронт сітками, свічками, необхідними речами ...

І намагається з усіх сил залишатись одним із флагманів освіти,

Яскраво оздоблена українським орнаментом як оберегом.

Zaporizhzhia Gymnasium № 45 (est. 1977) has an extensive experience. Since 2002, it became a gymnasium that has offered specialized education in philology, history, economics, arts, and innovative educational technologies. This will lead our gymnasium to achieve a new status as a lyceum in 2024. Zaporizhzhia Gymnasium № 45 employs experienced, dedicated, professional teachers, half of whom are graduates of the Zaporizhzhia National University.

Історія гімназії розпочинається у далекому 1977 р. Чиста і світла новобудова, дружній і завзятий колектив, кмітливі учні та вдячні батьки – таким був старт нової загальноосвітньої школи № 45. З роками цей заклад створює власні традиції, успішно долає всі труднощі на тернистому освітянському шляху, набуває авторитетності. З легкої руки дбайливої і небайдужої господині, директорки Л. І. Полоз, у 2002 р. переходить у статус гімназії і з того часу стрімко розвивається, постійно підвищуючи свою вагу на благодатній освітянській ниві Запорізького краю.

Сьогодні гімназія – інноваційний освітній простір для саморозвитку та самореалізації учнів та вчителів, це заклад, який сміливо йде шляхом реформ та впевнено дивиться у майбутнє.

Нині колектив гімназії на чолі з досвідченою, висококваліфікованою, прагнучою до постійного самовдосконалення директоркою Антоніною Леонідівною Мєркіною докладає максимальних зусиль для створення умов щодо переходу закладу освіти у статус академічного ліцею.

Останні роки гімназія є активною учасницею та переможницею обласних і всеукраїнських педагогічних виставок «Освіта Запорізького краю» (2020), «Інновація в освіті» (2019), «Сучасні заклади освіти» (2022), «Інноватика в сучасній освіті» (2023).

Вчителі освітнього закладу, незважаючи на часті тривоги, постійно підвищують свій професійний рівень, навчаються як в очному форматі, так і онлайн, бо усвідомлюють високу відповідальність за майбутнє нашої країни.

Тримати освітній фронт в умовах агресії – одне з основних завдань освітян, тому й опановують педагоги інноваційні технології, способи психологічної підтримки, заходи щодо особистої безпеки.

Не знижуючи темпів розвитку, але розуміючи, що Перемога над агресором можлива тільки за активної підтримки військових, гімназійна родина щодня плете сітки, збирає все необхідне для фронту (смаколики, предмети першої необхідності, вітамінні суміші, теплі речі, окопні свічки) та у своїх листах безмежно дякує кожному захиснику.

Попри завантаженість роботою, що виходить за межі освітнього процесу, колектив Запорізької гімназії № 45 виконує найосновніше завданням на час воєнного стану – забезпечує безпечні умови для учнів та вчителів за умови неперервності та доступності освітнього процесу для дітей усіх категорій і свято вірить у Перемогу України.

Флешмоб до Дня Європи

Дзвінок скликає друзів

Гімназія в очікуванні повернення учнів

Запорізька гімназія № 50 – сучасний заклад освіти, розташований на перехресті вул. Б. Хмельницького та просп. Металургів.

Історія гімназії починається в 1933 р. в одному з приміщень для будівельників Дніпрогесу, де відкрили клас для навчання молоді; власну будівлю школа отримала у 1936 р. З початком німецької окупації школа припинила роботу. Лише у 1948 р. розпочато відбудову приміщення. Нова школа мала прийняти на навчання 880 учнів. У середині 1970-х побудували ще один корпус, у якому розташовувалися спортзал та майстерні, бібліотека та сучасні кабінети.

У 1994 р. школа № 50 отримала статус «Гімназія гуманітарного профілю з поглибленим вивченням французької мови», у 1999 р. стала «Освітнім комплексом I–III ступенів «Гімназія № 50». З 2004 р. – Запорізька гімназія № 50 Запорізької міської ради Запорізької області.

Довгі роки директором школи була Новікова Ельвіра Федорівна, яка об'єднала вчителів-ентузіастів та сприяла налагодженню зв'язків з навчальними закладами Франції. Почав свою роботу і шкільний музей «Нормандія-Німан».

З липня 2013 р. педагогічний колектив очолює Гузеватий Андрій Юрійович, який продовжує розвиток міжнародної співпраці з навчальними закладами інших країн, сприяє втіленню сучасних підходів до організації освітнього середовища гімназії. Колектив учителів упроваджує педагогіку партнерства, працює на засадах академічної доброчесності, взаємоповаги. З початком воєнних дій на Донбасі в гімназії проводилися благодійні акції на підтримку бій-

Gymnasium 50 in Zaporizhzhia is a reputable educational institution dedicated to providing quality learning experiences for students. With a focus on academic excellence and holistic development, the school offers a curriculum aligned with national standards. The faculty consists of experienced educators, passionate about nurturing the potential of each student. School 50 prioritizes a supportive learning environment, fostering creativity, critical thinking and collaboration among students. The school promotes extracurricular activities and community involvement.

ців, зустрічі з волонтерами. З початком війни у школі запрацював ТІЦ (Територіальний інформаційний центр), Пункт незламності, кабінети переоблаштували під вимоги воєнного часу.

У Запорізькій гімназії № 50 здобувачі освіти поглиблено вивчають англійську, іспанську та французьку мови. Вільне володіння іноземними мовами дозволяє випускникам та учням краще адаптуватися в сучасних умовах, навчатися в європейських закладах освіти. У гімназії працюють творчі групи вчителів іноземних мов: «Світ без кордонів», «Інтегроване навчання та викладання мов: CLIL». Результатом стала участь педагогів у семінарі вчителів французької мови в Любліні, який організовано за підтримки Посольства Франції в Україні. Дерев'янка Олена Володимирівна, вчителька англійської, у 2024 р. брала участь у FullbrightTEA – програмі підвищення кваліфікації та обміну вчителів від світової неприбуткової організації з розвитку людського потенціалу IREX, що фінансується Державним департаментом США, Бюро з питань освіти та культури. Навчання проходило в університеті міста Чіко, штат Каліфорнія, США.

Запорізька гімназія № 50 пишається своїми випускниками. Серед них Іван Гутнік-Залужний, який 27 липня 2014 добровільно поїхав у зону

АТО. 10 серпня 2014 р. під час нападу терористів поблизу Амвросіївки Донецької області ціною власного життя врятував майже 50 своїх однополчан. Івана нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). У травні 2015 р. на будівлі гімназії відкрито меморіальну дошку на честь лейтенанта Нацгвардії І. В. Гутніка-Залужного. Ім'я Івана Вікторовича Гутніка-Залужного занесено в «Книгу пам'яті полеглих за Україну».

Немченко Юрій Олександрович закінчив Запорізьку гімназію № 50 у 2000 р., але повернувся працювати вчителем фізичного виховання у 2003 р., коли ще навчався на III курсі факультету фізвиховання за фахом «Фізична реабілітація». Отримав диплом ЗНУ у 2005 р. Учні обожають його уроки. Шкільні команди під керівництвом Юрія Олександровича завжди брали участь у різних спортивних змаганнях та неодноразово здобували перемогу, у тому числі і команда вчителів гімназії. Усі з нетерпінням чекали щорічних шкільних туристичних змагань, під час яких доводилося долати смугу перешкод у туристичному спорядженні, надавати медичну допомогу та встановлювати намет. Також Юрій Олександрович працював тренером з баскетболу в Запорізькій ДЮСШ № 12, згодом отримав кваліфікацію судді з баскетболу. Був одруженим, мав двох дочок та сина. У перші дні російської агресії Юрій Олександрович добровільно став до лав Збройних сил України. Загинув 1 квітня 2022 р. на Донецькому напрямку у селища Роздольне (Великоновосілівський район). Нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Героям Слава!

Меморіальна дошка, присвячена І. Гутніку-Залужному

Немченко Юрій Олександрович

Гімназія № 50

Запорізька гімназія № 52

Запорізької міської ради Запорізької області

З 1951 року і до сьогодні радо зустрічає своїх учнів Запорізька гімназія № 52. За 70 років школою керували 7 директорів, кожен з яких робив свій внесок у розвиток нашого закладу освіти.

Унікальність Зеленого Яру (Шевченківський район м. Запоріжжя) полягає у поєднанні природної краси, історичного спадку та багатонаціональних культурних традицій, що робить його особливим місцем для мешканців. Саме в такому районі розташована наша гімназія.

Переважна кількість мешканців – це робітники заводів «Мотор Січ», «Прогрес», «Запоріжсталь», «Дніпроспецсталь». Нашу гімназію можна сміливо назвати центром дозвілля: на спортивних майданчиках, у парку, на футбольному полі завжди багато місцевих жителів.

У школі працюють 39 педагогів, 27 з них – випускники ЗНУ. Ці люди обрали шлях вчителя, але не простого, а мисливця за знаннями, лідера в освіті. Наша місія – не лише передавати знання, але і надихати, розвивати та формувати майбутнє.

Виховна та позакласна робота у гімназії є наскрізним процесом, який охоплює усі сфери шкільного життя і ґрунтується на духовних цінностях. Єдність навчання, виховання і розвиток здобувачів освіти забезпечується спільними зусиллями вчителів, учнів, батьків та членів громади.

Створено абсолютно новий напрям екоактивістів ЕКО-ЦИФРОВІ, мета яких пропагувати, поширювати інформацію про свідоме користу-

Зaporizhzhia Gymnasium 52 is an education aimed at raising successful people. The philosophy of our school is based on the diverse development of students, individual approach, and the unlocking of potential and talents.

Here are the three pillars on which our gymnasium rests:

- *Respect. Every member of the school staff respects every student, their personal space, freedom, and their own opinion.*

- *Responsibility. We teach children to be responsible for their decisions, actions and consequences. Responsibility is one of the main principles of success.*

- *Confidence. Every teacher helps children build self-confidence and instill faith.*

вання гаджетами, регулярне цифрове прибирання та особисту інфогігієну в інтернеті. А ще була співпраця з БМ «Дари добро», з Благодійним рухом #ЩедрийВівторок (наші ініціативи нанесено на карту добрих справ) та багато іншого.

А потім настало 24 лютого...

Два роки війни...Два роки боротьби, надії, мрії.

Як тільки наш колектив усвідомив те, що відбувається, перед нами відкрилися нові горизонти діяльності: ми плели маскувальні сітки в штабі «Паляниця», облаштовували та чергували в Пункті Незламності, організовували благодійні акції, робили окопні свічки.

Наші незламні учні та їхні батьки в'язали та збирали теплі шкарпетки, бафи, шапки; організовували збір макулатури та пластикових кришечок на потреби ЗСУ під гаслом «Хай буде небо мирним, а Україна чистою». Акція «Зігрій теплом свічі своєї» з виготовлення свічок учнями, батьками, вчителями гімназії об'єднала всіх небайдужих. «Святкові гостинці», «Допомагаємо. Віримо. Чекаємо» та ще багато благодійних акцій, під час яких наш незламний колектив зби-

рав продукти харчування, предмети гігієни, господарчі товари.

А ще брали участь у флешмобі «Прапор Перемоги»: передача прапора України з побажаннями воїнам від учнів гімназій району.

І, звичайно, не забували про онлайн навчання, про участь та перемоги у конкурсах від районних до Всеукраїнських.

Гімназисти, разом зі своїми вчителями-наставниками беруть участь у міських, обласних та міжнародних проєктах та мають гарні результати: Прядко Яна (8-А клас) – переможниця Всеукраїнського конкурсу написання есе «ВІЙНА ЗА СВІЙ ШЛЯХ» (1 місце); Сичова Христина (6-Б клас) посіла 1 місце у Міжнародному конкурсі плакатів миру; Литовченко Марія» (4-Б клас) – Диплом III ступеню у номінації «Натюрморт у Всеукраїнському конкурсі робіт юних фотоаматорів «Моя країна – Україна»; Софія Шкрябій (2-А клас) Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного мистецтва ZIGZAG – лауреат I ступеня у номінації «Сучасний танець»; Приходько Аліна, (2-Б клас) – 1 місце та Білопольський Єгор (2-А клас) – 2 місце в XII Міжнародному конкурсі музичного мистецтва «Київський Колорит»; Рясна Анастасія (8-Б клас.) два перших місця у двох видах: стрічка та обруч та 1 місце в багатоборстві на Міжнародному турнірі Pastorelli Cup 2024 в місті Нюрнберг (Німеччина). Це далеко не всі перемоги наших незламних гімназистів!

Майбутнє – це не пряма лінія. Ми можемо вибрати будь-який шлях. Головне зрозуміти, що майбутнє ми влаштовуємо самі.

Пасхальні привітання для ворога

Незламний колектив гімназії № 52

Зігрій теплом свічі свої

Запорізька гімназія № 60

Запорізької міської ради Запорізької області

Майже 85 років Запорізькій гімназії № 60.

Вони були зовсім різні. Були роки злету до великих вершин, та були і роки падіння. І так з 1938 року – року заснування. Тоді Шевченківський район тільки розвивався і школа з семирічним навчанням виявилася дуже доречною.

Згодом школу перевели на восьмирічне навчання з трудовим спрямуванням. У ті роки це була маленька школа.

З 1967 року школа № 60 отримала статус середньої.

З 2004 року заклад реорганізовано в школу-комплекс безперервної освіти, що включає в себе дошкільне відділення і безпосередньо загальноосвітню школу, у 2009 році змінено статус школи на Запорізький навчально-виховний комплекс, а з 2021 року – це Запорізька гімназія.

Сьогодні в школі працює 34 педагоги.

Навчання в школі диференційоване, здійснюється за загальноосвітнім профілем та спеціалізується на екологічному вихованні на базі міського ботанічного саду.

Одним з перших директорів був Шиханов Василь Іванович. Його змінила Дикова Фаїна Павлівна, яка очолювала школу 15 років.

Протягом 20 років, з 1982 по 2002 рік, директором була Данильченко Наталія Іванівна. У школі тоді навчалося 1004 учні. Уроки розпочинались о 8.00 і закінчувались о 18.00.

Сьогодні злагодженою роботою гімназії вже більше 15 років керує Власюк Світлана Михайлівна. Разом з нею навчально-виховний про-

Zaporizhzhia Gymnasium № 60 began its existence in 1938.

34 teachers work in the gymnasium. Almost 50 % of teachers have a higher qualification category. The director of the gymnasium is Svitlana Vlasiuk.

The teaching staff, parents and students are active in social activities.

The whole of Ukraine is proud of the institution's graduates.

Olena Zhupina is a medalist of the Olympic Games in diving. Honored Master of Sports of Ukraine.

Eduard Petrov – Silver and bronze medalist of the European swimming championship.

Inga Afonina is a master of sports, multiple champion of Ukraine in diving.

цес супроводжують Бакута Діана Геннадіївна, Лебідь Юлія Вікторівна та Лобкова Марина Олександрівна.

Гімназія вже навчає дітей, онуків та правнуків випускників, має свої власні традиції і є вже справжнім родинним колом. Педагогічний колектив та учні беруть участь у благодійних акціях, челенжах («Передай прапор» до Дня захисників та захисниць України), смартмобах («Парасолька для планети»), толоках (#запоріжжя_toloka_festival), фестивалях (Flowers4School), проєктах («Діти – дітям». Україна – Іспанія). З перших днів війни учні гімназії малювали вітальні листівки для захисників із побажаннями перемоги Батьківщині та вдячності бійцям. Волонтери передали малюнки бійцям 3-ї роти 1-го батальйону ОЗСП «Азов» та 71-ї артилерійської єгерсько-штурмової бригади.

З перших днів війни колектив гімназії долучився до волонтерської діяльності. Жоден з членів колективу не злякався труднощів, що виникли з початком повномасштабного втор-

гнення росії на територію України та завзято став на допомогу! Працівники школи, учні, батьки та мешканці мікрорайону приносили до школи посуд, ковдри, одяг та продукти харчування. Зібрані речі передані та передаються до волонтерської організації «Паляниця», безпосередньо на передову та в лікарні для поранених бійців.

На базі гімназії створено Пункт незламності, де, в разі надзвичайної ситуації, відключень електроенергії тощо, злагоджений колектив готовий надати першу домедичну, інформаційну, соціально-психологічну допомогу, місця для відпочинку, тепло, воду, освітлення, живлення мобільних пристроїв та інтернет. ПН в Запорізькій гімназії № 60 – це місце безпеки під час надзвичайних ситуацій та тривалого відключення електроенергії. У будівлі Запорізької гімназії № 60 цілодобово працює укриття на 127 осіб. Саме через таку відданість своїй справі, активність та звитягу освітян Запорізької гімназії № 60 варто вважати незламними!

Гімназія підготувала багатьох з тих людей, якими і нині пишається не тільки наше місто, але і Україна. Серед них:

Жупіна Олена – спортсменка, яка спеціалізувалася на стрибках у воду, призерка Олімпійських ігор. Заслужений майстер спорту України (1998). Повний кавалер Ордена княгині Ольги. Закінчила факультет фізичного виховання у 1994 та журналістики у 2003 роках Запорізького університету.

Афоніна Інга – майстер спорту міжнародного класу зі стрибків у воду. У 1990 закінчила Запорізький державний університет.

Колектив ЗГ № 60
1 вересня 2023 р.

Участь у фестивалі
Flowers4School. 2023 р.

Свято закоханих. 5Б клас.
Лютий 2024 р.

Запорізький навчально-виховний комплекс № 67 – це сучасний інноваційний заклад, який діє відповідно до Стратегії розвитку та трансформується у заклад нового типу – «лицей». На сьогодні одним з пріоритетних напрямів є євроінтеграція та пошук нових соціальних партнерів.

У закладі створено сучасне освітнє середовище, яке забезпечує сприятливі умови для формування ключових компетентностей, необхідних для гармонійного розвитку здобувачів освіти, розвитку критичного та практично орієнтованого мислення, впровадження STEM-освіти, формування медіаграмотності та полікультурності.

Створена розгалужена мережа профільної освіти, метою якої є підготовка здобувачів освіти до професійного самовизначення та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці. Більше 800 учнів мають можливість здобути якісну освіту, розвивати свої здібності, творчий потенціал, розширювати інтелектуальні обрії в атмосфері взаємної поваги та співпраці.

А починалося все в далекому 1951 році, коли згідно з довідкою відділу народної освіти Орджонікідзевського району № 74 від 28 серпня 1951 року була заснована неповна середня школа № 67. І вже 1952 року семирічна школа № 67 була реорганізована в середню школу № 67, в якій нараховувалося 26 класів і навчалося 929 учнів. У 1969 році збудоване нове чотиріповерхове приміщення. Школа мала назву «Середня загальноосвітня трудова політехнічна

Zaporizhzhia Educational Complex № 67 is a modern innovative institution, which is according to the Development Strategy, transformed into a new type of institution – a «lyceum». Today one of the priority directions is European integration and the search for new social partners.

The institution has created a modern educational environment that provides favorable conditions for the formation of key competencies, the development of critical thinking, the introduction of STEM education, the formation of media literacy and multiculturalism.

An extensive branch of specialized education has been created. More than 800 students have the opportunity to receive a quality education, develop their abilities, expand their intellectual horizons in an atmosphere of mutual respect and cooperation.

школа № 67», у ній нараховувалося 44 класи, в яких навчалося 1560 учнів.

З 01 вересня 1994 року на базі середньої загальноосвітньої школи № 67, вечірньої школи № 8 та навчально-виробничого комбінату був відкритий навчальний заклад нового типу – середній загальноосвітній навчальний комплекс № 67 з виробничим навчанням. У 2005 році комплекс отримав нову назву – Запорізький навчально-виховний комплекс № 67.

З 2006 року директором закладу є Малиш Олена Євгенівна. Зараз у ЗНВК № 67 працює потужна команда з 56 педагогів, які майже в повному складі залишилися в м. Запоріжжя після 24 лютого 2024 року.

З початком повномасштабного вторгнення ми волонтеримо, стали опорним пунктом зі збору гуманітарної допомоги для вимушених переселенців, які прибували в наше місто навесні 2022 року, долучаємося до плетіння сіток, щоб допомогти військовим, чергуємо в інформаційному центрі, надаючи допомогу та інформацію

для мешканців міста, в найпростішому укритті, яке стало прихистком для мешканців Заводського району.

З 30 березня 2022 року ми здійснюємо освітній процес з впровадженням технологій дистанційного навчання, надаємо якісну освіту і продовжуємо науково-дослідницьку роботу. За останні три роки на обласному рівні в Конкурсі-огляді науково-дослідницьких робіт МАН ми підготували 30 дослідницьких проєктів та отримали 20 призових місць у різних категоріях.

Два роки поспіль наші вчителі готують переможців GENIUS Olympiad Ukraine, конкурсу екологічного спрямування. У 2023 році наша учениця представила свій проєкт на Міжнародному етапі олімпіади в США (Нью-Йорк).

У закладі розроблено та апробовано Модель процесу надолуження навчальних втрат. Поетапна апробація Моделі дозволяє визначити найбільш продуктивні корегувальні заходи: навчання у червні («пришкільні навчальні канікули»), створення інтеграційних класів, перегляд та адаптація навчальних програм, додаткові навчальні консультації, перехід до змішаного режиму навчання, компенсаційні офлайн-заходи, методична підтримка вчителів для роботи з учнями, які мають навчальні втрати тощо.

З 2015 року ЗНВК № 67 щороку бере участь у Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти», презентуючи педагогічний та управлінський досвід діяльності. За цей час маємо 15 конкурсних робіт, з них 6 робіт – у 2024 році.

Пишаємося досягненнями наших колег та учнів. Разом до Перемоги!

Урок історії в укритті,
квітень 2024

Колектив ЗНВК № 67,
вересень 2023

Адміністрація ЗНВК № 67,
вересень 2023

Запорізька гімназія № 77

Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізька гімназія № 77 Запорізької міської ради розташована на околиці міста, на межі двох районів: Лівобережного та Заводського. Заклад освіти є єдиним соціально-культурним центром селища ДД.

Гімназія розпочала роботу в 1962 році як середня загальноосвітня трудова політехнічна школа № 77. У вересні 1992 року заклад освіти став експериментальною школою з розробки нового змісту базової освіти № 77. 1999 року заклад було перереєстровано як загальноосвітній навчально-виховний комплекс психолого-педагогічної адаптації № 77 I-III ступенів.

У 2002 році було проведено реорганізацію школи шляхом приєднання дошкільного навчального закладу № 143. З 2002 по 2015 рік заклад освіти мав назву Запорізький навчально-виховний комплекс № 77 Запорізької міської ради Запорізької області. 2015 року зі складу навчально-виховного комплексу було виділено та створено дошкільний навчальний заклад № 143 «Квітковий», після чого гімназія отримала назву Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 77 Запорізької міської ради Запорізької області.

24 червня 2020 року рішенням Запорізької міської ради назву було змінено на Запорізька гімназія № 77 Запорізької міської ради.

За роки існування закладом освіти керували 11 директорів. З 2022 року директором гімназії є Маркова Лариса Володимирівна. Разом з директором працює злагоджена команда заступників: Макухіна Марина Юріївна та Левченко Ірина Олександрівна.

Zaporizhzhian Gymnasium № 77 has begun its work in 1962. In 2020 by decision of the Zaporizhia City Council, the name was changed to Zaporizhzhian Gymnasium № 77 of the Zaporizhzhian City Council.

In 2022, the Territorial Information Center was created on the basis of the gymnasium, which was reformatted in autumn in 2023 into the Point of Invincibility.

Evacuation and first aid trainings for gymnasium employees and residents of the DD district were repeatedly held at the educational institution. Medicines and basic necessities, drawings and postcards for the Armed Forces, as well as things for forcibly displaced people are constantly being collected.

Освітній процес забезпечують 42 педагоги та 6 сумісників. З основних працівників: 13 педагогів вищої категорії, 10 – I категорії, 3 – II категорії та 16 спеціалістів. Педагогічні звання: учитель-методист – 3, старший учитель – 12, кандидат хімічних наук – 1.

Вчителі гімназії співпрацюють із закладами позашкільної освіти, на постійній основі беруть участь у роботі міських творчих груп. Заступники директора Левченко Ірина Олександрівна та Макухіна Марина Юріївна були учасниками XV Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті». У номінації «Освітні втрати: підходи до вимірювання та шляхи їх подолання» їхню розробку було відзначено золотою медаллю. У XV міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2024» педагоги гімназії представили роботи в тематичних номінаціях «Педагогічні засоби подолання освітніх втрат і збереження якості освіти в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України» та «STEM-освіта як засіб формування мотивації до науково-дослідницької та проєктної діяльності». Обидва проєкти здобули золоту відзнаку.

2022 року на базі гімназії було створено Територіальний інформаційний центр для допомоги мешканцям мікрорайону в умовах повномасштабного вторгнення російської федерації. Восени 2023 ТІЦ було переформатовано у Пункт незламності.

Адміністрація закладу освіти за участі Червоного Хреста України, ГО Схід-SOS, обласного центру патріотичного виховання молоді та волонтерської групи «Азов Запоріжжя» організовувала тренінги з евакуації і першої домедичної допомоги для працівників гімназії та мешканців селища ДД.

У співпраці з патрульною поліцією та ГО «Молодіжна поліцейська академія» для здобувачів освіти проводяться лекції з правил поведінки під час воєнного стану, правил дорожнього руху та мінної безпеки.

Заклад 5 разів було пошкоджено внаслідок обстрілів. Руйнувань зазнали дах, вікна та система вентиляції гімназії. Однак, попри все, здобувачі освіти та працівники активно долучаються до волонтерської діяльності. У закладі освіти неодноразово відбувалася видача гуманітарної допомоги представникам соціально незахищених категорій. На постійній основі проводиться збір ліків і речей першої необхідності, малюнків та листівок для ЗСУ, а також речей для ВПО. Також було організовано та проведено майстер-класи з виготовлення окупних свічок та оберегів для ЗСУ.

Запорізька гімназія № 77

Запорізька гімназія № 80

Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізька гімназія № 80 Запорізької міської ради радо зустріла своїх учнів у далекому 1963 р. Тогочасною адміністрацією міста було прийнято рішення про відкриття 8-річної школи по вулиці Космічній на 39 класів з кількістю учнів – 590. Акт державного приймання в експлуатацію триповерхової будови 8-річної школи корисною площею 3471 кв. м затверджений 15 вересня 1963 р. У 1970 р. школа отримала статус середньої школи. Кількість учнів у 1970 р. становила 1787 осіб.

Перший директор школи – Марія Михайлівна Макоєдова. 1963–1969 рр. Вчитель історії.

У 1967 р. восьмирічна школа № 80 вперше набрала 9 клас і стала середньою загальноосвітньою школою. Наповнюваність класів у ці роки була 38–40 чоловік. У цей період школа стала активно брати участь у всіх районних та міських конкурсах художньої самодіяльності. Почалася волонтерська робота – допомога ветеранам Великої Вітчизняної війни та людям похилого віку. Велика увага приділялася трудовому навчанню. Благоустрій шкільної ділянки – справа рук учнів і вчителів. Велику допомогу надавали школярі і в благоустрої Космічного мікрорайону. Із зібраного школярами металобрухту був побудований автобус для жителів міста Запоріжжя.

Лев Андрійович Головін. Директор школи 1969–1973 рр. Вчитель фізики.

Діяльність школи в цей період була спрямована на профорієнтацію учнів, на виховання активної життєвої позиції. Учні школи були частими гостями

Zaporizhzhia Gymnasium № 80 of the Zaporizhzhia City Council gladly welcomed its students back in 1963. The educational institution provides affordable and high-quality primary, general and secondary education to all schoolchildren, both in their neighborhood and in other districts of the city, including for children with disabilities, provides various forms of education: full-time, home.

Today, the school staff are highly qualified teachers who are distinguished by a high level of professionalism, the ability to accept new conditions, be flexible, modern, and tolerant.

The school family of Zaporizhzhia Gymnasium № 80 takes an active part in volunteer activities, bringing Ukraine closer to victory and supporting our defenders:

«Kryla» project to collect plastic caps for the purchase of UAVs;

Promotions: «Easter basket for a soldier», «Valentine for the front line», «Book for a defender in the hospital»; «Talisman, letter, drawing on the front line»;

Creating trench candles, making goodies, knitting warm things;

Conducting support meetings with wounded fighters in the hospital;

Lessons of the game with the invitation of the Heroes of Ukraine.

на підприємствах міста: «Запоріжсталь», «Радіоприлад», «Комунар», «Запоріжтрансформатор», швейних і кондитерських фабриках. Організовувалися зустрічі з передовиками виробництва. Навчально-виховний процес у школі проходив через дитячі організації.

У період літніх канікул старшокласники стали виїжджати в радгоспи Запорізької області для надання допомоги в прополюванні та збиранні врожаю. Так був створений ТПВ (табір праці і відпочинку). Школярі брали участь у зборах макулатури та металобрухту.

Ольга Романівна Духовська. Директор школи 1973–1998 рр. Вчитель фізики.

Школа перейшла на кабінетну систему роботи. Велика увага приділялася військово-патріотичному, трудовому, фізичного вихованню школярів. У закладі кілька років функціонували спортивні класи з плавання. Школа була призером районних, міських та обласних змагань із легкої атлетики, волейболу, шашок. Школярі працювали в радгоспах с. Григорівка, с. Балки й с. Іванівки.

Вокально-інструментальний ансамбль учнів 8–10 класів брав активну участь у районних та міських заходах. Створені були загони ЮІР і ЮДМ. Старшокласники брали участь у рейдах по району разом з дружинниками заводу «Радіоприлад». Особливою популярністю в колективі вчителів і учнів користувався театральний гурток (вчитель І. О. Орлова).

Катерина Степанівна Ганюкова. Директор школи 1998–2023 рр. Вчитель математики.

Школа в цей період забезпечувала доступну і якісну початкову, загальну і середню освіту всім школярам, як свого мікрорайону, так і інших районів міста, в т.ч. для дітей з обмеженими можливостями, надавала різні форми здобуття освіти: очна, надомна. За ці роки в школі сформувався висококваліфікований, працездатний творчий педагогічний колектив, який відрізнявся високим рівнем професіоналізму і готовністю до участі в інноваційних процесах.

Валентина Петрівна Ганзуленко. Директор школи з 2023 р. Вчитель історії.

Сьогодні колектив школи – це висококваліфіковані педагоги, які відрізняються високим рівнем професіоналізму, умінням приймати нові умови, бути гнучкими, сучасними, толерантними.

Шкільна родина Запорізької гімназії № 80 бере активну участь у волонтерській діяльності, наближаючи перемогу України та підтримуючи наших захисників та захисниць:

- Проєкт «Крила» зі збору пластикових корків для придбання БПЛА.

- Акції: «Великодній кошик солдату», «Валентинка на передову», «Книга для захисника у шпиталі»; «Оберіг, лист, малюнок на передову».

- Створення окопних свічок, виготовлення смаколиків, в'язання теплих речей.

- Проведення зустрічей підтримки із пораненими бійцями в шпиталі.

- Уроки зв'язки із запрошенням Героїв України.

Подарунки від учнів у школі ...

... та на фронті

Запорізька гімназія № 84

Запорізької міської ради Запорізької області

Історія гімназії № 84 бере свій початок у далеких 70-х рр. XX ст., коли йшла розбудова нового житлового району, який у народі отримав назву «Космічний». Збільшувалася кількість жителів, а серед них – і дітей шкільного віку. І тому в серпні 1972 р. за адресою вулиця Північнокільцева, 16-А була відкрита нова середня школа № 84.

Сучасна історія закладу освіти починається у серпні 2020 р., коли директором стала Світлана Сергіївна Дорошенко, а на долю освіти випали складні часи дистанційного навчання, функціонування у воєнний час та у прифронтовій зоні.

У зв'язку з реформуванням освітніх закладів 27 липня 2022 р. рішенням 14 сесії Запорізької міської ради змінено найменування Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 84 Запорізької міської ради Запорізької області на Запорізьку гімназію № 84 Запорізької міської ради.

Протягом останніх трьох років заклад освіти успішно працює над проблемною темою: «Науково-методичні засади формування інноваційного освітнього середовища закладу освіти засобами STEM-технологій». У жовтні 2023 р. успішно відбувся захист проєкту «Розбудова STEM-середовища Запорізької гімназії № 84 Запорізької міської ради». А найяскравішим показником результативності роботи з розбудови освітнього середовища гімназії є 5 золотих і 1 бронзова медалі, отримані гімназією на міжнародних виставках «Сучасні заклади освіти» та «Інноватика в сучасній освіті», на яких, почина-

The Zaporizhzhia Gymnasium 84 of the Zaporizhzhia City Council implements educational activities based on the principles of partnership pedagogy, which are founded on communication, interaction, and collaboration among educators, learners, and parents. The institution is a hub of friendliness, respect, and tolerance. Its modern educational environment provides favorable conditions for fostering the key competencies outlined in the «New Ukrainian School» Concept, necessary for the harmonious development of learners, cultivation of critical and practically oriented thinking, and the implementation of STEM education.

ZAPORIZHZHIA GYMNASIUM 84 OF ZAPORIZHZHIA CITY COUNCIL

Address: 16A Pivnichokiltseva St., Zaporizhzhia, 69104, Ukraine

Tel.: +38 061 769-80-34

E-mail: school84.zp.ua@gmail.com

<http://school84.zp.ua>

Director: Svitlana Doroshenko

ючи з 2020 р., гімназія представляє свій досвід у різних тематичних номінаціях.

Директор гімназії Світлана Сергіївна Дорошенко є освітнім експертом Державної служби якості освіти України, а Запорізька гімназія № 84 задіяна в апробації автоматизованої системи самооцінювання EvaluEd (2022, 2023 рр.).

Не один рік педагоги Запорізької гімназії № 84 беруть участь у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року» і виходять переможцями різних рівнів, починаючи з районних та завершуючи обласним і всеукраїнським.

У 2020 р. вчителька технологій та мистецтва Уляна Ігорівна Долга посіла II місце в номінації «Мистецтво» в обласному турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2020». А у 2021 р. Уляна Ігорівна виборола I місце в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2021» в номінації

«Трудове навчання». Отримала почесний диплом лауреата фінального етапу конкурсу в номінації «Трудове навчання» та відзнаку за коучинговий підхід у вихованні підростаючого покоління.

Вчителька історії та правознавства Світлана Олександрівна Губарева у 2022 р. стала лауреатом першого обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2022» в номінації «Основи правознавства» та посіла почесне IV місце.

Педагоги гімназії – два вчителі початкових класів Наталія Анатоліївна Дацишина та Леся Петрівна Кочеткова, вчитель української мови та літератури Марина Василівна Сухобок – успішно пройшли сертифікацію педагогічних працівників. А вчитель української мови та літератури Світлана Євгенівна Сіропол є освітнім експертом Державної служби якості освіти України для вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації.

Учителі гімназії отримували Премію міського голови Запоріжжя: 2022 р. – Ганна Романівна Стовбінська, вчитель біології; 2023 р. – Віталій Леонідович Лізвінський, заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель географії.

У гімназії діє логопедичний пункт Комунального району. Нашого логопеда Олену Іванівну Крамарчук за перемогу у фестивалі логопедичної практики «Парад ляльок – 2023», спрямованого на пропаганду ідеї використання ляльок у формуванні мовленнєвої компетентності дітей з особливими потребами, нагороджено Грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

У 2020 р. закладом освіти підписано меморандум про співпрацю з Інститутом психології імені Г. С. Костюка НАПН України, а у 2022 р. залучено до проєкту комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради – науково-дослідної лабораторії «Науково-методичні засади створення безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі».

За ініціатииви Запорізької міської влади спільно з Головним управлінням Державної служби надзвичайних ситуацій України в Запорізькій області, завдяки кропіткій роботі департаменту освіти і науки Запорізької міської ради, територіального відділу освіти Комунального району з вересня 2022 р. в закладі освіти функціонує Клас безпеки. Його було відкрито одним із перших у місті Запоріжжі.

У 2023 р. гімназією підписано меморандум про співпрацю з Обласною організацією Товариства Червоного Хреста України. На базі закладу освіти волонтери проводять заняття з психосоціальної підтримки для місцевих дітей та дітей із числа внутрішньо переміщених осіб.

Гімназія активно бере участь у фандрайзинговій діяльності. Частка успішних грантів, які вже реалізовано або знаходяться в процесі реалізації, складає 30 % від загальної кількості поданих заявок, що свідчить про високу результативність діяльності фандрайзингової команди Запорізької гімназії № 84 Запорізької міської ради.

Значно покращено імідж закладу освіти. Досягнення гімназії на чолі із директором Світланою Сергіївною Дорошенко представлено у понад 10 сюжетах програми «ТОП – Територія освітніх перспектив» на міському телеканалі МТМ.

Колектив гімназії № 84

Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 87 Запорізької міської ради Запорізької області

У 70-ті рр. ХХ ст. будувався новий житловий район, який у народі прозвали «Осипенківський». Збільшувалася кількість жителів, народжувались та підростали діти. А в серпні 1972 р. по вулиці Хакаська, 36 була відкрита нова середня школа № 87.

1972 р. – вперше переступили поріг нашої школи 1736 учнів, з них – 150 першокласники.

За всі роки існування нашої школи було випущено 67 золотих медалістів та 21 – срібний.

З плином часу змінювалися умови розвитку суспільства. Ці зміни торкнулися і нашої школи. За останні роки педагогічний колектив виріс професійно.

Наразі школа знаходиться на етапі переформатування в ліцей.

Впроваджується поглиблене вивчення предметів – профільність: українська мова, фізична культура, історія. Модернізується освітнє середовище.

Всього за ці роки було більше 7000 випускників. За останні роки результати ЗНО і НМТ показали високий рівень підготовки учнів. До ЗНУ за роки існування закладу вступили 800 учнів на різні факультети. З них повернулися вже викладачами до альма-матер: Н. М. Васильковська – вчитель біології, С. І. Кочергіна – вчитель інформатики, В. В. Деркач – вчитель історії, К. Г. Єременко – вчитель інформатики. Окрім того у закладі працюють 22 вчителі, що в різні роки закінчили ЗНУ – це становить 63 % всього педагогічного складу. Серед них: вчителів

Zaporizhzhia Comprehensive School of I-III Levels № 87 of Zaporizhzhia City Council, Zaporizhzhia Region lives by the dreams and thoughts of its students. Many joint projects are being implemented with parents, students, and teachers: «Fountain of Dreams», «Ukrainian Room», creation of stained-glass windows «Window to Ukraine», charity fairs, etc. The school's staff is on the way to creating an adaptive school. Pupils annually take part in district competitions of expressive reading, essays, and compositions, and win prizes at the P. Yatsyk International Ukrainian Language Competition.

Since the beginning of the full-scale war, the school has become a center of volunteerism: it was here that caring people brought essentials and food, where they sheltered people during air raids, provided psychological assistance, and conducted civil defense training. It was here that teachers, children, and their parents wove camouflage nets and held campaigns to help soldiers, collecting sweets, food, and amulets. In 2024, the institution will celebrate its 52nd anniversary. Many ambitious projects are planned to create better conditions for the self-affirmation and self-realization of each student, which should contribute to the development of the student's personality, their desire for continuous education; the development of children's value orientation, and the awakening of love to Ukraine and its nation.

вищої категорії – 18, вчителів І категорії – 2. З них мають звання: старший вчитель – 11, вчитель-методист – 4.

Ці вчителі є переможцями фахових конкурсів:

- «Класний керівник року» – К. Г. Єременко, ІІ місце;
- «Від творчого вчителя, до творчого учня» – С. В. Лохманюк, ІІІ місце; О. М. Юр'єва, ІІІ місце.

Їх вихованці посідають призові місця на творчих та предметних конкурсах, олімпіадах.

Школа має численні перемоги в різноманітних спортивних змаганнях. Спортивну роботу в школі організовують і проводять вчителі фізичної культури, які мають достатньо високий рівень майстерності. Відкрито 2 нові спортивні зали.

Школа живе мріями, думками своїх учнів. Впроваджується багато спільних із батьками, учнями, вчителями проєктів: «Фонтан мрії», «Українська світлиця», створення вітражів «Window to Ukraine», благодійні ярмарки та ін.

Колектив закладу іде шляхом створення адаптивної школи.

Відкрилися 2 нових комп'ютерних класи, які надають допомогу в оволодінні новими технологіями вчителям та учням.

Облаштовано, осучаснено кабінети історії та української філології. Зацікавленість учнів літературою підтримується їх участю в міській літературній грі «Лабіринт». Учні щорічно також беруть участь у районних конкурсах виразного читання, есе, творів, стають учасниками Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика – посідають призові місця.

Школа з початку повномасштабної війни перетворилася на осередок волонтерства – саме сюди небайдужі люди приносили речі першої необхідності та продукти, саме тут приймали людей під час повітряних тривог, надавали психологічну допомогу, проводили навчання з цивільного захисту населення. Саме тут учителі, діти та їхні батьки плели маскувальні сітки, проводили акції допомоги бійцям, збираючи солодощі, продукти, обереги.

У 2024 р. закладу виповниться 52 роки. І нам є чим і ким пишатися. Також заплановано багато амбітних проєктів щодо створення кращих умов для самоствердження та самореалі-

зації кожного вихованця, які повинні сприяти розвитку особистості учня, прагненню його до неперервної освіти; формуванню у дітей ціннісної орієнтації, пробудженню любові до України, свого народу.

Адреса: Хакаська, 36

тел.: 702-31-01

e-mail: znz87@ukr.net

ЗОШ № 87

Запорізька гімназія № 90

Запорізької міської ради Запорізької області

Навчальний заклад розпочав роботу 1 вересня 1970 р. у Комунарському районі. Першим її директором був Голуб Петро Михайлович. У 90-х та 2000-х роках «родзинкою» школи стали гарні спортивні традиції та велика кількість досягнень у цьому напрямку – шкільні спортивні команди здобувають чималу кількість кубків та медалей на різноманітних змаганнях. У мирний час ці нагороди стали прикрасою та візитівкою школи, гості закладу мають змогу їх побачити на першому поверсі.

За більше ніж 50 років своєї історії заклад пройшов шлях від загальноосвітньої школи, навчально-виховного комплексу з дошкільним підрозділом і на сьогодні є сучасною гімназією міста Запоріжжя. З 2016 року колектив очолює Аліпова Ганна Володимирівна. Педагогічний склад школи – це 44 працівники, майже половина з них мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії».

З 2017 року одним із основних напрямків розвитку закладу є впровадження якісної інклюзивної освіти. Для її реалізації є вся необхідна матеріально-технічна база, методичне забезпечення та сучасна ресурсна кімната, оснащена засобами реабілітації та адаптації дітей з особливими освітніми потребами до навчального процесу.

The educational institution was opened on September 1, 1970 in Komunarsky district.

In the 1990s and 2000s, the «highlight» of the school were good sports traditions and a large number of achievements in this area – school sports teams won a considerable number of cups and medals at various competitions. In peacetime, these awards were a decoration and business card of the school, welcoming the guests of the institution in the hall. For more than 50 years of its history, the institution has gone through the path of a secondary school, an educational complex with a preschool division, and today it is a modern gymnasium of Zaporizhia city.

Since 2017, one of the main directions of gymnasium has been the implementation of high-quality inclusive education. For its implementation, there is all the necessary material and technical base, methodological support and an open, modern resource room, equipped with means of rehabilitation and adaptation of children with special educational needs to the educational process.

In the conditions of full-scale Russian aggression against Ukraine, since 2023 the school continues to implement the Cossacks pedagogy, Cossack-patriotic education workshops have begun, where children learn about the history and traditions of their native land.

The students of gymnasium № 90 are active participants in creative, educational and volunteer activities of the city and region, and are actively involved in helping the Armed Forces of Ukraine. The pedagogical work of gymnasium № 90 was highly appreciated at the 14th and 15th International Exhibition of Pedagogical Technologies «Modern Educational Institutions» with two gold and one bronze medals. The children's drawings exhibition of was created in the shelter of the school, which supports the workers and residents of the neighborhood during the air raid alarm. The plans for the near future include the opening of a «Cossack nursery» – a separate environment for Cossack-patriotic education with relevant historical literature, a mini-museum and various thematic areas.

В умовах повномасштабної російської агресії проти України школа продовжує розвиватись: з 2023 року активно впроваджуються методи козацької педагогіки у навчально-виховний процес, розпочали роботу гуртки козацько-патріотичного виховання, на яких діти пізнають історію та традиції рідного краю. Створені та впроваджені унікальні розробки, зокрема настільна гра «Козацький похід», проведена інтерактивна виставка з використанням технологій доповненої реальності «Цікава Україна», в укритті школи організований квест «Козачата-розумники» із різноманітними інтелектуальними та рухливими завданнями на тему козацької історії.

Здобувачі освіти гімназії № 90 – активні учасники творчих, освітніх та волонтерських заходів міста та області, активно долучаються до допомоги Збройним Силам України. Робота закладу була високо оцінена на XIV та XV Міжнародних виставках педагогічних технологій «Сучасні заклади освіти» двома золотими та бронзовою медаллю. В укритті школи створена імпровізована виставка дитячих малюнків, яка психологічно підтримує працівників та жителів мікрорайону, під час сигналу повітряної тривоги. У планах на найближче майбутнє є відкриття «козацької світлиці» – окремого середовища для козацько-патріотичного виховання з відповідною історичною літературою, міні-музеєм та різноманітними тематичними зонами.

Гімназія взимку 2018 року

Учні, вчителі та батьки разом з бійцями ЗСУ

Робота педагогічних працівників в укритті

Тут_простір_можливостей

Стоїть великий гарний дім,
Живе сім'я велика в нім.
Цей дім, як храм, – він розум будить,
Із нього в світ виходять люди.

ІСТОРІЯ...

Запорізька гімназія № 93 – це навчальний заклад із найкращими освітянськими, управлінськими й інноваційними традиціями.

А почалося все в 1971 році, коли середня школа № 93 на чолі з першим директором (1971–1975) Юлією Закревською проголошує освітні цінності й визначає пріоритетні вектори.

Директор Микола Куликовський (1975–1979) продовжує розпочате першою директоркою. У 1976 р. видатною подією стає відкриття музею «Подвигу жити», який має звання «Зразковий».

Традиції організації поглибленого вивчення англійської мови сягають ще далеких 1970–1980-х років. Цей напрямок, розпочатий за підтримки директора Лілії Сотникової (1979–1986), проходить випробування часом і стає у подальшому пріоритетним у розвитку навчального закладу.

У 1986–1989 роках директор школи Євген Тютюнников керує навчальним закладом, формуючи демократичні основи управління.

На початку 1990-х років інноваційні перетворення і зміни торкнулися й освіти. Школу очолює директор Тетяна Іванівна Іванова (1990–2018). 26 листопада 1992 року відбулася значна подія в історії навчального закладу – він отримав новий статус «гімназія гуманітарного профілю». Найкращі традиції філологічної освіти стають пріо-

Zaporizhzhia Gymnasium № 93 is an educational institution that makes a qualitative transition from specialized training to specialized education, using modern learning technologies and multidisciplinary opportunities effectively.

The priority direction of the institution's work is the implementation of the multiliterate educational environment model, the use of museum pedagogy as a tool of media education.

ритетами профільного навчання. Створюються умови для вивчення двох іноземних мови – англійської та німецької.

З 2019 року школу очолює Оксана Гаркуша, яка дбає про оновлення та розвиток закладу, зокрема про якість гімназійної освіти, розширення можливостей навчання й виховання, покращення навчально-матеріальної бази, пошук спонсорів, односторонніх, професійний успіх учителів. Педагогічний колектив нині – це команда висококваліфікованих педагогів, яка формує найважливіші особистісні якості вихованців в умовах Нової української школи (НУШ). Сьогодні ми забезпечуємо високу якість викладання предметів у чотирьох профілях: іноземної та української філології, математичному, інформаційних технологій, які сповна розкривають потенціал здобувачів освіти й визначають пріоритети для вступу у вищі навчальні заклади. Гімназія пишається численними досягненнями своїх вихованців. Серед них переможці Міжнародного конкурсу «FLEX», Міжнародних мовних іспитів з англійської мови, Всеукраїнських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт при МАН. Щорічно серед випускників гімназії є діти, нагороджені срібними й золотими медалями, понад 90 % здобувачів освіти вступають до вишів, стають успішними спеціалістами, науковцями, особистостями з активною життєвою позицією.

«Ми стільки можемо, скільки знаємо» – це про дітей ЗГ93, які стають успішними завдяки своїм знанням, люблять навчання й набувають необхідного їм соціального досвіду.

СЬОГОДЕННЯ

Навіть у важкі часи російсько-української війни місія гімназії відповідає освітнім бажанням батьків і здобувачів освіти – навчання, виховання й розвиток дитини. І це мотивує наших незламних педагогів працювати над якісним змістом освіти, впроваджувати нові технології освітнього процесу під час війни.

І одночасно ЗГ№ 93 є прикладом НЕЗЛАМНОСТІ духу українців, платформою спільних дій для шкільної громади, джерелом формування національної свідомості. Починаючи з 24 лютого 2022 року в гімназії впроваджено патріотичний марафон «Крокуємо до ПЕРЕМОГИ!», в якому беруть участь усі: вчителі, учні та батьки. Ми волонтеримо, допомагаючи військовим ЗСУ та населенню, донатимо, виготовляємо обереги, свічки, плетемо сітки та маскувальні костюми; організуємо міжнародні зустрічі з іншими волонтерами, де розповідаємо про реалії життя українців цього часу.

І оскільки важливу роль під час війни відіграє поширення інформації, то продовжуємо впроваджувати медіаграмотність на уроках та в позакласній діяльності. У взаємодії усіх учасників освітнього процесу формуються навички аналізувати й формувати власний медіапростір.

Наш музей «Подвигу жити!» став осередком освітньої та соціальної взаємодії у прифронтовому місті. «Творимо історію зараз!» – гасло шкільної громадськості, бо вчителі, батьки та учні є не тільки відвідувачами, а

й активними учасниками поповнення музею новітніми експонатами, які нагадують про рани сьогодення. Він є «живим» і є «серцем «школи».

Слоган «Тут варто навчатися!» – візитівка Запорізької гімназії № 93, яка є одним із найкращих закладів освіти міста.

Незламні освітяни ЗГ №93
наближають перемогу

Відкриття в гімназії
патріотичного марафону
«Крокуємо до ПЕРЕМОГИ!»

Запорізький багатoproфільний ліцей № 99, розташований у Хортицькому районі міста Запоріжжя засновано в 1987 р. як середня школа. У 1990 р. закладу було присвоєно статус «Багатoproфільна школа-ліцей». Символом ліцею є Сова, цей птах є символом мудрості, знань і ерудиції, що розсіюють темряву невігластва.

За минулий період у ліцеї створена модель багатoproфільної загальної установи, яка орієнтована на освітні запити соціуму.

Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 Запорізької міської ради Запорізької області – акмеологічний заклад освіти цілісного й успішного розвитку та саморозвитку людини як творця своєї долі. Розбудовуючи авторську модель «Школа особистісного зростання: від творчої самореалізації до особистісного становлення», ставимо за мету виховання випускника – життєво компетентної та інтелектуально вільної особистості, здатної до навчання впродовж життя, свідомого життєвого вибору й самореалізації.

Предмет експерименту – профільно-поглиблені програми, їх реалізація, інноваційні технології, матеріально-технічні, кадрові, науково-методичні ресурси школи. Результати роботи ліцею призвели до серйозних якісних змін в організації освітнього процесу та навчальній діяльності.

Учителі ліцею беруть активну участь в роботі обласних проблемних семінарів і творчих груп, є керівниками районних методичних об'єднань. На базі школи функціонує дев'ять консульта-

Zaporizhzhia Polytechnic Lyceum № 99 of the Zaporizhzhia City Council of the Zaporizhzhia Region is an acmeological institution of education for integral and successful development and self-development of a person as the creator of his own destiny. Building the author's model «School of personal growth: from creative self-realization to personal development», we aim to educate the graduate – a life-competent and intellectually free individual, capable of lifelong learning, conscious life choices and self-realization.

Address: str. Heroes of the 93rd Brigade, 13-A, Zaporizhzhia, 69114, Ukraine

Director of the educational institution: Soldatyenko Olga Vasylivna.

тивних пунктів при базових кабінетах, чотири підмайстерні й три майстер-класи.

З 2012 р. наш заклад є постійним учасником та переможцем у міських, обласних та міжнародних виставках. З 2022 р., працюючи у важких умовах воєнного часу, наш заклад не тільки не зраджує своїм традиціям, а й продовжує створювати і розповсюджувати перспективний педагогічний досвід.

Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 взяв участь у XIII міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2022», м. Київ, у номінації «Система роботи закладу освіти з виявлення і розвитку інтелектуально обдарованих дітей та молоді», тема: «Створення якісного освітнього простору для обдарованих дітей молодшого шкільного віку в процесі вивчення курсу «Досліджую рідний край» (автори: Гацько Світлана, учитель початкових класів; Зоріна Ірина, учитель початкових класів; Холох Ірина, заступник директора з навчально-виховної роботи; Бережна Ольга, заступник директора з навчально-виховної роботи), жовтень 2022, золота медаль; у XIV Міжнародній виставці «Сучасні заклади

освіти-2023», нагороджені золотою медаллю в номінації «Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес: сучасні рішення та перспективи розвитку», тема дослідження «Багатовекторність організації дистанційної освіти предметів природничого циклу в умовах прифронтового міста» (автори роботи: Аношина В. Ю., учитель хімії, Денежкіна А. В., учитель біології, Чередниченко І. Б., Педенко О. А., учитель фізики, Потоцька О. А., учитель хімії, Фролова О. М., учитель біології, Гризун А. В., учитель географії. У 2024 році ліцей презентував чотири авторські роботи в номінаціях «Педагогічні засоби подолання освітніх втрат і збереження якості освіти в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України», «Формування і розвиток критичного мислення здобувачів освіти як невід'ємний компонент медіаграмотності», «Екологічна свідомість – шлях у майбутнє», «Упровадження сучасних цифрових технологій, проєктів і програм для підвищення якості освіти і освітньої діяльності».

Творчий учитель – запорука розвитку обдарованості кожного учня. У 2022/2023 н.р. учні 1-Б класу разом зі своїм учителем Т. В. Репетун стали переможцями всеукраїнського пілотного проєкту Eduten Finland Mes. У 2023/2024 н.р. учителі нашого ліцею взяли участь у конкурсі «Учитель року-2024» та вийшли у фінал обласного конкурсу, де Олександр Булах (номінація «Фізика») посів І місце та запрошений на всеукраїнський етап, Артем Гризун (номінація «Географія») став лауреатом. Ми мріємо завжди відчувати щастя від можливості просто бути Вчителем і наповнювати позитивною енергією всіх, кого ми вчимо.

Логотип школи

Школа № 99

Кобець Н. С. з класом

Запорізький ліцей № 105

Запорізької міської ради Запорізької області

Познайомимось? Я – Запорізький ліцей №105. Мені за тридцять! Невже?! Начебто ще юний, але скільки досягнень уже...

За ці роки я маю 37 золотих медалів, 14 срібних, 197 призерів обласних олімпіад, 37 призерів державного рівня, 12 випускників склали ЗНО на 200 балів. Серед випускників успішні науковці, освітяни, програмісти, державні службовці, лікарі. Мені є чим пишатися!

Два безкінечних роки показали, що навчання у важкі часи триває. Вчителі України взяли на себе надзвичайно важливу місію – навчати дітей в умовах війни. Хтось робить це потайки від окупантів, а хтось проводить уроки із Пунктів Незламності. Ліцей радіє можливості працювати, спілкуватися з учнями та допомагати ЗСУ.

Обличчя ліцею визначають його вчителі. Наш творчий колектив завжди пам'ятає своє покликання. На благо держави та суспільства боронять освітній фронт: і волонтерять, і донатять. Але ж головне – це діти, майбутнє України.

Зінаїда Григорівна Руднік – педагог-легенда. Учитель математики зростила не одне покоління професіоналів. В умовах повномасштабного вторгнення вона не тільки всупереч дистанційному навчанню надає учням якісну освіту, а й закохує дітей у свій предмет.

Андрій Андрійович Свінціцький – педагог-новатор. Учитель інформатики працює не лише з учнями, а й з працівниками ліцею. Ні бойові дії, ні блекаути не здолали винахідливість та жагу до знань.

Ukrainian teachers have an extremely important mission – to teach children in war conditions. The Lyceum is happy to have the opportunities to work, communicate with students and help the Armed Forces of Ukraine.

The team of the Lyceum defends the educational frontline: they both volunteer and donate. But the main idea is children.

Students of Zaporizhzhia Lyceum №105 are scattered across the country and the world, but there is no reason to give up. The distances that currently exist between students and the Lyceum are not obstacles to learning. The desire to gain knowledge is above all.

Учні Запорізького ліцею № 105 розкидані країною та світом, але ж це не привід опускаати руки. Ми кажемо: «Ліцей – буде!», якщо є бажання бути кращим, не загубитися в ці складні часи. Відстані, які існують зараз між учнями та ліцеєм, не стають на заваді навчанню. Бажання отримувати знання – вище за все.

Тісний контакт учнів і вчителів дає плідні результати. Участь у конкурсах, олімпіадах і творчих справах – це найкращий доказ. Ми маємо працювати, зрощувати потенціал України. Майбутні професіонали: програмісти, лікарі, вчені, викладачі так потрібні незалежній країні. Кожен із них будуватиме своє майбутнє під мирним небом вільної України, яку саме їм після повноєнної відбудови доведеться програмувати на добробут і процвітання!

Сподіваюсь, що я – Запорізький ліцей №105 – несу добро та знання!

Ось так іде моє життя. Я дію, я продовжуюсь у своїх учнях, я творю...

У такий спосіб наближаємо Перемогу України.

Слава Україні! Героям Слава!

Ми – незламні освітяни

Запорізька гімназія № 107

Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізька гімназія № 107 Запорізької міської ради Запорізької області розташована в одному з найбільш мальовничих куточків м. Запоріжжя – неподалік Гребного каналу у Південному мікрорайоні, за адресою м. Запоріжжя, пр. Героїв Національної гвардії України, 59. Заклад розпочав свою діяльність у 1991 р. як перша українська школа-гімназія у Запоріжжі. Пізніше назва закладу змінена на Запорізька гімназія № 107 Запорізької міської ради Запорізької області.

Директори: Раїса Васи́лівна Чухрай (1991–2012 рр.) та Галина Вікторівна Ємельянова (з 2012 р.).

Сьогодні колектив гімназії складається з 68 педагогічних працівників, з яких 36 є випускниками Запорізького національного університету. Колектив очолює команда високопрофесійних, креативних та ефективних фахівців:

Заступники директора з навчально-виховної роботи: Альона Олександрівна Черьомухіна; Олена Павлівна Бабак; Олена Володимирівна Подгорна; Світлана Вікторівна Гладишева.

Також у закладі на постійній основі працюють служби психологічної та соціальної підтримки. Гімназія стала відомою завдяки впровадженню передових методик навчання, зокрема використання сучасних технологій та інноваційних методик викладання, застосування інтерактивних, активних методів навчання та STEAM-освіти. Здобувачам освіти пропонується широкий спектр дисциплін, який складають не тільки загальноосвітні предмети, а й спеціалі-

Zaporizhzhia gymnasia 107 was opened in 1991. The teaching staff consists of 68 teachers, 36 of whom are the graduates of Zaporizhzhia National University. The leading edge educational methods are being applied in the educational establishment, as well as STEAM education. The pupils of the gymnasia have been regular applicants and finalists of the Future Leaders Exchange Program (FLEX). The school is also represented in the International Educational Youth program «Model United Nations». The school is the official partner of Goethe – Institut in Ukraine. The partnership with the Polyglot Foreign Language centre (the Authorised Exam Centre) has also been arranged (UA029). Since 2014 the teachers, the maintenance workers and the parents' community have been taking an active part in all volunteer projects. Since February, 2022 the Territorial Information Centre and evacuation assembly point have been operating on the basis of the school. Close and productive cooperation with the local volunteering organisations has successfully been established.

зовані курси, що готують до вступу до вишів та професійного життя. У закладі працюють гуртки, мистецькі студії, спортивні секції тощо.

Представники педагогічного колективу постійно підвищують професійний рівень, є призерами та переможцями міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фахових конкурсів. Зокрема, лауреати Тринадцятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2022», Золота медаль чотирнадцятої Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» в номінації «Модель STEM-закладу освіти: стратегія, структура, напрями та форми діяльності» тощо.

Такі ж досягнення мають і здобувачі освіти. У навчальному закладі заохочується активність та ініціативність учнів, проводяться культурно-мистецькі та спортивні заходи, які допомагають формувати розвинену та гармонійну особистість. Гімназисти постійні учасники, призери та

переможці всеукраїнських предметних олімпіад всіх етапів, всеукраїнських та регіональних науково-мистецьких конкурсів, спортивних змагань, беруть активну участь у роботі МАН, постійні фіналісти Програми обміну майбутніх лідерів FLEX, активні учасники Міжнародної молодіжної програми «Модель ООН». Гімназія – офіційний партнер Goethe-Institut в Україні, підписано Меморандум з «Мовним Центром Поліглот», який є офіційним Кембриджським екзаменаційним центром (UA029) на складання екзамену Cambridge English. Щорічно наші випускники підтверджують високу якість знань під час складання ЗНО-НМТ, також щорічно є гімназисти, які на цих іспитах отримують результат 200 балів з різних предметів.

Доволі цікавою сторінкою в житті гімназії є співпраця з Sophie-Scholl-Gymnasium м. Оберхаузена, Німеччина. Окрім того, гімназія співпрацює з такими закладами вищої освіти: ЗНУ, НУ «Запорізька політехніка», Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, МДПУ ім. Богдана Хмельницького, Національним аерокосмічним університетом ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Національним юридичним університетом ім. Ярослава Мудрого тощо.

Ще з 2014 р. колектив гімназії та батьківська спільнота долучаються до всіх волонтерських проєктів, організованих у межах громади м. Запоріжжя. За цю діяльність заклад має велику кількість грамот та подяк:

- Лист подяки від командира 4-го гаубичного дивізіону військової частини А-1978;
- Лист подяки до Міжнародного дня волонтера від Запорізької міської ради;
- Грамота та Лист подяки за активну допомогу 23 ОМПБ;
- Подяка від командира військової частини пп В010 тощо.

Із початком повномасштабного вторгнення ця діяльність сягнула найвищого рівня. Із перших днів на базі закладу освіти організовано ТІЦ-ПН

(Територіальний інформаційний центр – Пункт Незламності), було розпочато цілодобове чергування для надання інформаційної, психологічної та фізичної допомоги тим, хто її потребував. Згодом організовано Збірний пункт евакуації. Працівники гімназії, батьківська спільнота та небайдужі мешканці мікрорайону об'єдналися для співпраці. Гімназія підтримує тісний зв'язок з волонтерами обласної організації Товариство Червоного Хреста України щодо надання психосоціальної підтримки всім учасникам освітнього процесу та мешканцям мікрорайону. На постійній основі співпрацює з Волонтерським центром «Солдатський привал». На базі закладу представники центру, небайдужі мешканці мікрорайону та представники трудового колективу плетуть маскувальні сітки.

Також за цей період учасники освітнього процесу взяли участь у найрізноманітніших акціях, як от: обласна благодійна акція «Сильні духом», благодійна акція «Підтримай героя», «Смілива гривня»-НБУ, Всеукраїнська акція «Ворогам кришка», акція «Окопна свічка» та багато інших. Організували та провели шкільну акцію «Чистий дім» (збір макулатури), кошти за яку було перераховано до фонду «Повернись живим».

Гімназія № 107 – це заклад, де формується майбутнє успішних, здібних та талановитих молодих людей на засадах громадянської свідомості та патріотизму.

Крокуймо разом до ПЕРЕМОГИ!

Педагогічний колектив гімназії

Запорізька гімназія № 108

Запорізької міської ради Запорізької області

Школа розпочала свою роботу у 1993 році як загальноосвітня школа I–III ступенів. Розташувалась вона у новобудові в Хортицькому районі м. Запоріжжя за адресою вул. Дорошенка, 1.

З першого ж року свого існування школа працювала як заклад з українською мовою викладання.

Відповідно до рішення Запорізької міської ради № 30 від 27.07.2022 року, було змінено найменування та тип закладу освіти на «Запорізька гімназія № 108 Запорізької міської ради».

1993–1998 роки – перший директор школи № 108 – Приходько Олександр Пилипович, 1998–2000 роки – Бобильов Володимир Миколайович, 2001–2007 роки – Крайнов Віталій Петрович.

Із 2008 року директор ЗГ № 108 – Кришталь Валентина Володимирівна.

Наша гімназія – це наша історія. У неї велика педагогічна родина. Скільки дитячих сердець пройшло через турботливі руки шановних вчителів, скільки широких шляхів відкрито для вихованців. Школа – це дух, пам'ять, наступність поколінь. 30 років ... За цією датою криється наполеглива праця багатьох педагогів, які починали свою діяльність ще в 1993 році.

Скільки поколінь пройшло через шкільні обійми, скільки розумних і талановитих людей подарувала наша гімназія місту, країні, цілому світові.

Гордість учителя – це його учні:

Олексенко Євген – випускник 2006 року, ветеран АТО, боєць добробата «Карпатська Січ»,

Council has a rich history of development. This page delves into the dedicated and determined leaders who have played a crucial role in its establishment, as well as the numerous achievements and successes of the experienced and unwavering educators who are deeply committed to their profession. Despite challenging times for the country, these educators have remained devoted to their students, continuously refining their skills and achieving exceptional results, even earning recognition and awards. Additionally, the page highlights the inspiring stories of graduates who have brought honor and recognition to the city of Zaporizhzhia, both within Ukraine and beyond its borders.

майстер спорту з пауерліфтингу, переможець Національних змагань «Ігри Нескорених».

Акчурін Амір – випускник 2019 року, чемпіон світу з тайського боксу 2021 р., отримав нагороду «Спортивна гордість Запоріжжя».

Валієв Ренат Іскандерович – випускник 2000 року, тренер вищої категорії з тайландського боксу IFMA, має серед вихованців двох світових чемпіонів та понад 30 чемпіонів України.

Коваленко Павло – випускник 2003 року, тренер вищої категорії з військово-спортивних багатоборств «Воїн».

І скільки їх: прекрасних лікарів, інженерів вчителів, звичайних працівників, майстрів своєї справи. Все пам'ятає школа, багато може розповісти про своїх дітей, колишніх і теперішніх. Скільки їх було у неї. І всіх вона турботливо пам'ятає, радіє кожній зустрічі, очікуваній і несподіваній.

Наша гімназія сьогодні... Яка вона?

У ній постійний педагогічний колектив, – значить ТЕРПЛЯЧА.

Продовжує освітянську місію в складних умовах воєнного стану, – значить НЕЗЛАМНА.

Тут багато усміхнених облич, – значить ЩАСЛИВА.

У нас завжди раді випускникам, – значить ГОСТИННА.

Ми готові допомогти кожному учню, – значить ДОБРА.

До нас колишні учні приводять своїх дітей та онуків, – значить УЛЮБЛЕНА.

Завжди готова до нових злетів, до нових досягнень!

2022–2024 роки... роки повномасштабного російського вторгнення в Україну. Для української освіти це стало неабияким випробуванням. Та самовіддані педагоги нашої гімназії підтвердили своє справжнє покликання – виховувати, навчати та розвивати. Вчителі організували дистанційне навчання гімназистів, які залишилися в країні чи виїхали з батьками у більш безпечні місця, продовжували вдосконалюватися, працювати над підвищенням якості освітньої діяльності.

У 2023 році наші досвідчені педагоги за участь у міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» здобули золоту медаль, а у 2024 році – золоту та срібну медалі. Янкова Євгенія Володимирівна, показала високий результат сертифікації вчителів початкових класів – 140/140 балів.

Педагоги гімназії № 108 виховують справжніх патріотів своєї країни, розвивають творчі здібності учнів, залучають здобувачів освіти до участі в обласних, всеукраїнських конкурсах та фестивалях, у яких гімназисти стають переможцями:

- лютий 2023 р., переможці обласного етапу Всеукраїнського інтернет-часопису «ДІТИ-ГЕРОЇ», III місце (Алфьорова Л. С.);

- березень 2023 р., переможці відкритого обласного конкурсу відеороликів «Чарівними місцями», III місце, (Мазуренко Ж. Г.);

- квітень 2023 р., переможці обласного фестивалю «Моральний вчинок», II місце (Акімова Н. І.);

- травень 2023 р., переможці II Обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), III місце (Мазуренко Ж. Г.);

- грудень 2023 р., у рамках проєкту «Підтримка та розвиток мережі регіональних команд ДжуніорС, що працюють над відновленням активного дитячого дозвілля в прифронтових регіонах» у найпростішому укритті гімназії був проведений фестиваль «Д.І.М. – Діти. Ігри. Майбутнє» (Скороход О. Г.).

Вчителі, учні, батьки та працівники гімназії з 2014 року беруть участь у проєкті «Зігріємо воїнів теплом своїх сердець». Із великою любов'ю та турботою до наших захисників кожен робить свій внесок у спільну справу і наближає перемогу: разом ми вже сплели близько 3000 м² маскувальних сіток, виготовляємо окопні свічки, збираємо пластикові кришечки, здаємо кров, донатимо. У тісній співпраці з волонтерами збираємо та передаємо необхідні речі, смаколики, листи, дитячі малюнки, обереги на передову й для військового шпиталю.

Особливою гордістю гімназії є її випускники, які з першого дня повномасштабного вторгнення росії стали на захист своєї Батьківщини.

Колектив під керівництвом директора Кришталь В. В. 2019 р.

Комунальний заклад загальної середньої освіти Балабинська гімназія «Престиж»

Перша школа в селі Петрово-Строганово – тепер Балабине – з'явилася після реформи 1861 року. Першим учителем у ній був суворий і вимогливий до учнів піп Доценко. Крім церковно-приходської, на прохання жителів села, земством у 1901–1902 роках була побудована земська чотирикласна.

У буремні часи років революції та громадянської війни, через бідність і нестачу фінансування, сільську школу закрили. Відновила вона свою діяльність у 1923 році.

У приміщенні церковно-приходської школи також діяв сиротинець, що був на балансі сільської ради, а у грудні 1924 року тут було створене товариство «Геть неписьменість!».

Під час німецької окупації школу було зачинено. Вчителі-чоловіки пішли на фронт, а колишні учні Балабинської семирічки створили підпільну групу, що боролася проти німецьких загарбників.

Відновлювали школу після війни і дорослі, і діти, і вчителі. У 50–60-х роках учні працювали на дослідних ділянках та у саду, частково забезпечуючи шкільну їдальню овочами та фруктами.

У 1975 році нове приміщення школи відчинило свої двері для учнів селища Балабине. Влітку, напередодні відкриття, діти та батьки активно допомагали вчителям та будівельникам впорядковувати територію шкільного подвір'я та приміщення. У школі активно діяли гуртки: «Слово», «Юний художник», «Юний біолог», фотогурток та гурток з вишивання та плетіння.

Йшли роки, школа постійно розвивалася. На сьогодні маємо класи, укомплектовані мультимедійними комплексами; інтерактивними

The article is dedicated to the history of development and establishment of the Balabyne Gymnasium «Prestige», the school community, and its main achievements, particularly during the period of the Russian-Ukrainian war.

дошками, проекторами, сенсорними поверхнями; цифровими лабораторіями; комп'ютерами, планшетами, ноутбуками, 3-D принтерами; по всій території здійснено підключення до мережі швидкісного Інтернету; учні та вчителі активно беруть участь у різноманітних проєктах, конкурсах, олімпіадах, акціях тощо.

Школа постійно оновлюється: проведена повна модернізація будівлі і прибудинкової території, облаштоване за євростандартами футбольне поле зі штучним покриттям, ігровий майданчик для наймолодших та спортивний майданчик із сучасними тренажерами, бігові доріжки, велотренажери і смуга перешкод для занять паркурком.

У світлих сучасних класних кімнатах учні мають можливість займатися в різних гуртках: ЛЕГО, робототехніки, танці, вокал, образотворче мистецтво, вивчення китайської мови, флорбол, волейбол, баскетбол, футбол та черліденг. Поза школою учителі часто організовували походи до Баранової балки, до затоки Дніпра.

Але настав день, коли життя кожного змінилося назавжди – 24 лютого 2022 р. Школа не припинила існувати, хоч лінія фронту проходить в 30 кілометрах від закладу, хоч вибухи гармат, бомб і мінометів чути постійно. Тепер це наше буття. Єдине, що перестало існувати – терпиме ставлення до російських нелюдів, які прийшли з ядерною зброєю на українські землі, зате зросла велика ненависть, огида і презирство до тих, хто стріляє в українського солдата, в українську

жінку, в українську дитину. Це в нас залишиться назавжди, це не віднімеш і не зітреш, як місто чи село, ця лють тільки зростатиме і ми, педагоги, плекатимемо її в серцях кожної маленької дитини і роститимемо до розмірів нескінченності – такою ми бачимо нашу мету, нашу мрію. Ця мрія допомагає триматися у страшному теперішньому і допоможе відбудувати світле і чисте майбутнє для наших дітей.

За два роки повномасштабного вторгнення російської федерації на територію незалежної України Балабинська гімназія продовжувала активно працювати, хоча і в дистанційному форматі: освітня програма реалізовувалася, гуртки працювали, конкурси серед учнівської молоді проводилися, діти з особливими освітніми потребами отримували весь спектр корекційно-розвиткових послуг – навчання йшло, але в дистанційному форматі. Найважче було у дні, коли бомби з боку росії сипалися на голови українцям, наче рясний осінній дощ, але ми всі вірили в Збройні сили України! Непохитність цієї віри живила, живить і буде жити всю освітянську громаду!

Окрім реалізації освітніх функцій, викладачі не забували дбати і про наших захисників, які ціною власного життя роблять можливим продовження освітнього процесу. Саме завдяки їм могли існувати і ми! Тому вчителі волонтерили, виготовляли окопні свічки, збирали смаколики, щоб оборонці могли відчутти теплоту наших сердець.

У 2022 році гімназія мала учнів-переможців обласних і Всеукраїнських конкурсів, вчителі підвищували свою кваліфікацію, проходили курси перепідготовки, покращували фахову майстерність на базі ЗОІППО і не тільки.

Завдяки благодійним фондам і урядовим грантам, саме під час війни наша школа покращила матеріально-технічне оснащення: ноутбуки, нові

комп'ютерні класи, МФУ, планшети, сенсорні панелі тощо. Для забезпечення здобувачів освіти в гімназії, під час дистанційного і змішаного навчання, працює офіцер поліції охорони, також облаштовано найпростіше укриття, щоб учасники освітнього процесу під час повітряної тривоги могли перебувати в безпечному місці.

У 2023 році Балабинська гімназія «Престиж» виборола I місце і золоту медаль серед освітніх закладів України у XV Міжнародній виставці закладів освіти «Інноватика в сучасній освіті» в номінації «Досвід упровадження Державного стандарту базової середньої освіти, навчання за модельними програмами».

А поки ми всі разом продовжуємо писати чергову сторінку своєї історії.

Освітній процес під час сигналу повітряної тривоги

Практичні заняття на уроці Захист України

Біленьківський ліцей «Лідер» Біленьківської сільської ради Запорізького району Запорізької області

Перші згадки про освіту в селі Біленьке, що знаходиться на березі мальовничого Дніпра (Запорізький район), приходяться на 1802 рік.

1890 рік – відомим меценатом Павлом Миклашевським побудована церковно-парафіяльна школа.

1900 рік – ремісниче училище, побудоване на кошти земства.

початок XX століття – створено земську школу

початок XX століття – «біла »школа для дівчат з педагогічним 7 класом

1921 рік – чотирирічна школа

1924 рік – переформовано на семирічну школу

1934 рік – школа набирає статус повної загальної середньої.

1937 рік – перший випуск у школі (18 випускників)

У роки II світової війни 140 випускників школи разом з першим директором Пазюком Іваном Самійловичем пішли добровольцями на фронт. На жаль, майже всі загинули.

1968 рік – побудовано нове приміщення.

2022 рік – Біленьківська ЗШ I-III ступенів перейменована в Біленьківський ліцей «Лідер». Ліцей зібрав під своїм дахом близько 5300 тисяч випускників.

На території ліцею знаходиться комплекс садибних будівель Миклашевських, який зберігся до наших днів майже в автентичному вигляді. Сьогодні в палаці діє початкова школа.

Біленьківський ліцей має не тільки багате минуле, творче сучасне, а й широкі перспективи розвитку в майбутнє.

It is worth noting that the first references to education in Bilenke can be traced back to 1802.

The Lyceum has gathered under its roof approximately 5300 graduates.

On the Lyceum's territory stands the complex of estate buildings of the Myklashevskiy family. It is a nearly authentic example of palace estate architecture from the late 19th century that has survived until today. The palace houses the elementary school and a museum of native land.

With the onset of the war, distance education became the primary teaching format at Lyceum according to modern standards. Teachers not only ensure the quality provision of knowledge and prevent educational losses but also undergo tremendous emotional strain due to their responsibility for the lives of each student.

War is a painful challenge for all of us, so the educators of «Leader» confidently move forward and are ready to fight for the future despite everything.

Упевненість у завтрашньому дні ґрунтується на високому професіоналізмі вчительського колективу, на багаторічних традиціях, сучасних методиках виховання, тісній співпраці з випускниками, батьками.

Колектив ліцею складається з 81 співробітника, з них 50 – педагогічні працівники (22 – спеціалісти «вищої категорії», 15 – мають педагогічні звання «старший вчитель», 6 – мають звання «вчитель-методист»). Учителі беруть активну участь у конкурсах фахової майстерності, готують переможців науково-дослідницьких робіт у МАН на всеукраїнському рівні, є регіональними тренерами з впровадження концепції НУШ.

Наші вчителі – фахові, креативні, ініціативні, неординарні особистості, які вміють мотивувати, надихати, об'єднувати. А безмежна любов до дітей робить їх щасливими, веселими, життєрадісними.

Із початком повномасштабної війни дистанційна освіта стала основним форматом викладання в Біленьківському ліцеї за сучасними стандартами, з сучасними цінностями та проблемами. Учителі не тільки забезпечують якісне надання знань, але ще й отримують шалене емоційне навантаження через відповідальність за життя кожного свого учня.

Із початком вторгнення РФ, колектив ліцею активізував свою волонтерську діяльність: плете маскувальні сітки, виготовляє окопні свічки, перераховує кошти на допомогу ЗСУ, відправляє необхідні продукти харчування та предмети першої необхідності, бере участь у благодійних акціях «Великодній кошик солдату», «Спільними зусиллями», «Разом до Перемоги» та в інших.

Працівники ліцею дбають про благоустрій нашого села та закладу. Із метою благоустрою території, підвищення рівня екологічної культури та природоохоронної діяльності, систематично організовують та проводять до Дня довкілля екологічну толоку на території села та ліцею,

У квітні 2024 року на території ліцею працювала знімальна група за підтримки МОН України, до якої були залучені ГС «Освіторія», ТОВ «2Brave Productions», ГО «Кінодопомога» і ГО «Асоціація Локейшн Менеджерів України». Знімальна група фільмувала роботу вчителів в ліцеї під час занять, розповідала про вчителів, які беруть участь у бойових діях. Робоча назва фільму «Школа надзвичайних часів», з нетерпінням будемо чекати прем'єри, а з нею разом і Перемоги.

Війна – це болючий виклик для всіх нас, але педагоги Біленьківського ліцею «Лідер» впевнено рухаються вперед і готові боротися за майбутнє країни попри все.

Колектив ліцею

 Музей Рідного краю
в садибі Миклашевських

Виготовлення окопних свічок

Незламні освітяни м. Запоріжжя – це ті, хто керує світлом знань та надії в серцях молодого покоління. Але є особлива категорія освітян – вчителі-випускники ЗНУ, які не лише мають академічні знання, але й мають силу характеру та готовність викликати зміни у світі. Після років навчання, вони виходять на шлях освіти, готові до викликів, що постають перед ними. Їх навчання було не лише про отримання знань у певній галузі, а й про розвиток критичного мислення, емпатії та лідерських якостей – все те, що стане в пригоді у вчителюванні.

У світі, де освіта є ключем до успіху, вчителі-випускники Запорізького університету виявляються незамінними. Вони – ті, хто привносить світло в темряву, навчаючи, надаючи підтримку та виховуючи майбутнє покоління. Їхні зусилля є фундаментом для побудови кращого, освіченого суспільства, де кожна дитина має можливість реалізувати свій потенціал і вирости у мудру, творчу та відповідальну особистість. Саме такі вчителі-випускники працюють у Запорізькому академічному ліцеї «Вибір», який є сучасним навчальним закладом із багаторічною історією, традиціями та професійним колективом. Наші вчителі – це колектив однодумців, який успішно вирішує завдання сьогодення і впевнено дивиться у майбутнє.

У ліцеї працює 42 вчителя, 19 з них – випускники ЗНУ. Це справжні майстри своєї справи, які постійно навчаються, самовдосконалюються, беруть участь у конкурсах фахової майстерності, сертифікації, є призерами конкурсу «Учитель року». В академічному ліцеї «Вибір» працюють

Zaporizhzhia academic lyceum «Vybir» has got a lot of talented teachers who dedicated themselves to profession of education. All of them are certified professionals in their field, 19 of them are ZNU graduates. They showed their proficiency in time of peace so even war could not stop them doing work they love. Our school adapted to harsh conditions of war-time and recently opened its doors for students who wanted to study offline. With new headmaster and with our friendly team we are ready to be the educational rear for our warriors on the frontline.

випускники ЗНУ – Літкіна Л. Г., Жолобова О. М., Савченко С. В. (Корнієнко С. В.), Тищенко Л. А., Федорець Н. О., Борисенко В. І. (філологічний факультет, українська мова та література); Титова І. А., Солонина М. В., Бродська К. В., Безсмертна В. С., Паназдир А. В. (математичний факультет); Завидовська Н. В., Томкович Т. І. (фізико-математичний факультет); Іщенко С. В., Добишева М. В. (біологічний факультет), Іваненко (Горобей) О. С., Онаць Я. Г. (історичний факультет); Мухіна Г. С. (факультет іноземної філології, англійська мова).

Незламні освітяни Запорізького академічного ліцею «Вибір» передають освітній досвід, який максимально розкриває навчальний потенціал учнів, які прямуватимуть шляхом, на якому будуть незалежними людьми з широким кругозором, будуть критично мислити та з легкістю вирішувати проблеми, а також віддано розвиватимуть свої таланти. Для цього ми забезпечуємо довіриле, турботливе і співчутливе середовище, де здобувачі освіти можуть розвинути морально-етичні духовні якості та вміння розуміти інших.

Війна в Україні призвела до дестабілізації в багатьох аспектах суспільного життя. Педагоги змушені адаптуватися до обмежень та загроз, зіткнулися із завданням гарантувати безпеку,

надійність та доступність освіти в найскладніших умовах. Наші вчителі – герої, які навчають дітей в укритті під час повітряних тривог та ракетних небезпек. Освітняни стають не лише вчителями, а й психологами, підтримуючи дітей та їхні сім'ї в складні моменти.

Волонтерство для нашого закладу – це щоденний вид діяльності для вчителів, учнів та їх батьків. З перших днів війни наш ліцей долучився до волонтерської діяльності, передаємо на фронт теплі речі, ліки, продукти харчування, засоби індивідуальної гігієни, постільну білизну для госпіталю. Дружний колектив ліцею на постійній основі долучається до низки акцій, проводить благодійні ярмарки, від щирого серця виготовляє обереги для наших Захисників та Захисниць, які підтримують бойовий дух українського воїна, адже в кожному з них – промінь сердець! Отже, на передовій і в тилу кожен робить усе можливе, аби здолати ворога та повернутися до мирного життя, до відбудови наших міст, реалізації усіх наших планів, які нахабно перервали загарбники. Наші незламні педагоги постійно долучаються до акції «Теплі речі для ВПО», бо, на превеликий жаль, люди, які виїхали із зони бойових дій, часто залишають домівки з одним рюкзаком і без жодного уявлення про найближче майбутнє.

Директор ліцею – це лідер, який несе відповідальність за кожне рішення та крок. Очолювати навчальний заклад під час війни – це подвійне навантаження, величезна відповідальність і сміливість. Із 2014 по 2023 рік директором академічного ліцею «Вибір» була випускниця історичного факультету ЗНУ Александрова Вікторія Станіславівна, яка тримала освітнянський стрій із перших днів війни. Із грудня 2023 р. взяла на себе відповідальність за ліцей випускниця філологічного факультету ЗНУ Євтушенко Вікторія Валеріївна, яка з перших днів

роботи докладає максимум зусиль для популяризації навчального закладу, є модератором платформи «Online школа Запоріжжя», членом журі обласних конкурсів з української мови та літератури (ЗОІППО, Обласний центр патріотичного виховання молоді ЗОР), є учасницею конкурсу «Управлінська кадрова сотня».

Незламні освітяни Запорізького краю виявляють справжню силу освіти в умовах війни. Вони не лише передають знання, а й формують майбутнє покоління, зберігаючи гуманістичні цінності та сприяючи будівництву кращого світу, де війни стануть минулим. А найголовніше – Ми українці, бо об'єднані думкою про звільнення від російського ворога та щиро прагнемо миру! Ми на своїй землі! Ми переможемо!

Слава Україні!

Разом до перемоги

Колектив ліцею

Запорізький колегіум «Елінт» Запорізької міської ради Запорізької області

Директор Запорізького колегіуму «Елінт» – Олена Зайковська, Заслужений працівник освіти України. За наукові та освітні досягнення, високий професіоналізм вона нагороджена орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня.

Історія колегіуму розпочалася у 1985 р. з відкриття середньої школи № 96. Тоді було набрано 40 класів, у яких навчалось майже півтори тисячі учнів та працювало 88 вчителів. У 1990 р. відкрився перший україномовний клас, що було доречною відповіддю на запит суспільства. Ще за два роки було отримано статус школи нового типу й назву Український колегіум № 96. У 2004 р. назва була змінена на «Елінт», яка сьогодні для запоріжців є синонімом якісного навчання.

Навчальний заклад сформував багаті традиції та власну символіку, а також Кодекс честі колегіанта. Активно працюють центри учнівського самоврядування під керівництвом Ради колегіантів.

Основна місія колегіуму – створення сучасного безпечного середовища для розвитку і виховання обдарованої, гармонійно розвиненої, конкурентоздатної особистості в умовах інформаційного суспільства. В освітньому середовищі активно впроваджується STEM-освіта, яка забезпечує умови для життєвого і професійного самовизначення учнів, формування готовності до свідомого вибору майбутньої професії.

Вихованці мають можливість обирати профіль навчання: української та іноземної філології,

Priority areas of activity of Elint school include the creation of a single STEM-environment of educational institutions and ensuring the effective interaction between the teachers. Proposed uniquely designed typology of STEM-collaboration promotes mass introduction of STEM-technologies in the educational process and raises the professional level of educators. The driving force is the involvement of the educators in the cooperation within Educational Institution «Teacher of the XXI Century».

Name of the establishment/company

Zaporizhzhia Collegium «Elint» of Zaporizhzhia Town Council, Zaporizhzhia region

Address: 29 Professor Tolok Str., Zaporizhzhia. 69121. Ukraine

Tel.: +38(061) 707-50-13

E-mail: zk@elint.com.ua

Site: <http://elint.com.ua>

Director of Education: Zaikovska Olena Anatoliivna

історико-правовий, біологічний та математичний. Колегіум співпрацює з закладами вищої освіти Запоріжжя. Випускники набирають найвищі бали на ЗНО.

Заклад освіти є учасником Всеукраїнського інноваційного освітнього проєкту «Організаційні та науково-методичні умови створення STEM-центрів». У 2023 року колегіум увійшов у п'ятірку закладів освіти України, які є учасниками всеукраїнського проєкту «Освітній навігатор», що реалізується НАЗК і ДСЯО в партнерстві з ГО «Смарт освіта». Закладом освіти отримано Срібну відзнаку за участь у Всеукраїнському проєкті РухJuniorS. Викладачі та учні активно співпрацюють із міжнародними організаціями за різноманітними науково-дослідними, освітніми та культурними програмами.

Колегіум «Елінт» під час війни бере активну участь у волонтерській діяльності: плетіння

сіток, участь у різноманітних акціях на підтримку проведення різноманітних майстер-класів із плетіння «Патріотичний браслет», «Захисний амулет» тощо. Систематично проводяться шкільні екологічні проєкти «Збережи природу і допоможи ЗСУ» (рециркулювання вторинної сировини, кошти від якої спрямовані на закупівлю основи та тканини для сіток).

У скарбниці колегіуму «Елінт» багато знакових нагород та здобутків, що підкреслюють широкі перспективи колегіантів. Заклад освіти має п'ять Золотих медалей за презентацію власного педагогічного досвіду на Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» (2017–2023 роки).

У колегіумі працює 30 випускників Запорізького національного університету. Вчителів-філологів – 16, істориків – 5, математиків – 3, біологів – 4, фізиків – 2.

Філологічний факультет. Спеціальність «Українська мова та література»: Мазаква (Лактіонова) Олена Андріївна, 2001; Сенько (Дєєва) Світлана Павлівна, 2005; Павлюк (Обелець) Людмила Анатоліївна, 2007; Муковоз Олена Іванівна, 2000; Сафроненко (Штейман) Олена Львівна, 1991; Кваша Людмила Володимирівна, 2014; Антошечкіна Наталія Валеріївна, 2006. Російська мова та література: Повища Юлія Іванівна, 1995.

Іноземна філологія: Волгіна Марія Сергіївна, 2019; Білик (Сільченко) Єлизавета Сергіївна, 2016; Новожилова Анастасія Денисівна, 2021; Миклашевська Ольга Володимирівна, 2005; Ярова Анастасія Аліївна, 2014; Гарт Марія Сергіївна, навчається; Абдулаєва Юлія Сергіївна, 2004; Гладких Лариса Дмитрівна, 1991.

Історичний факультет: Лихолай Олександра Сергіївна, 2015; Тонконог Катерина Юріївна, 2010; Гуйвик Олексій Віталійович, 1997; Ганноцький Тимофій Вікторович, 2014; Гапонов Семен Гнатович, 2023.

Математичний факультет: Філіна Оксана Михайлівна, 2015; Коваль (Железняк) Руслана Анатоліївна, 2013; Прімічаєва Інна Юріївна, 1989.

Біологічний факультет: Бозаджієва (Мушенко) Юлія Олександрівна, 2001; Михайлик Ольга Олександрівна, 1996; Шевченко Олена Володимирівна, 2003; Вітковська Юлія Сергіївна, 2015.

Фізичний факультет: Макарова Оксана Петрівна, 1992; Тарасова Олена Вікторівна, 1993.

Символіка ліцею

Вчителі ліцею – випускники ЗНУ

Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізький класичний ліцей – це яскраве ім'я вперше зазвучало в нашому місті у 1992 р. і відтоді стало синонімом якісної та різнобічної освіти. А нині ліцей – це справжня держава науки зі своїм прапором, гербом та гімном.

Вивчення іноземних мов та інформатики в молодших класах пізніше доповнюється другою іноземною мовою та комп'ютерними спецкурсами. А вже з 8 класу фундамент майбутніх професій ліцеїстів закладає поглиблене вивчення математики, української та іноземних мов.

Але пріоритетна основа ліцейської освіти – гармонія науки та мистецтва. Музика впливає на емоційний та інтелектуальний розвиток дітей, пробуджує творчу уяву та фантазію, сприяє кращому засвоєнню загальноосвітніх предметів.

Музична освіта – унікальна особливість ліцею. Скрипка, фортепіано, гітара, флейта, акордеон, саксофон – ось не повний перелік наших музичних спеціалізацій.

Уроки театру та танцю дають можливість кожній дитині розкрити себе. Творчі колективи ліцею давно стали окрасою не лише ліцейських, а й міських свят. Горде звання «зразковий» носить оркестр народних інструментів, ансамблі скрипалів, бандуристів, хоровий колектив. А ансамбль «Джаз-ліцей» має звання «народного колективу».

Zaporizhzhia Classical Lyceum-this bright name first sounded in our city in 1992 and since then has become synonymous with quality and diverse education. The study of foreign languages and computer science in junior classes is later supplemented with a second foreign language and computer specialized courses. Starting from the 8th grade, the foundations of the future professions of lyceum students is laid by in-depth study of mathematics, Ukrainian and foreign languages.

Musical education is a unique feature of the lyceum. Violin, piano, guitar, flute, accordion, saxophone-here is not a complete list of our music specializations. Drama and dance lessons give every child the opportunity to reveal themselves. The creative music bands of the lyceum have long become the decoration not only of the lyceum festivities but also the city ones. The brass band ensemble, drama club, vocal and art studios cultivate in students empathy, spiritual unity and the ability to achieve success together.

The creative music groups of the lyceum have repeatedly become winners of regional, national and international contests and competitions. Zaporizhzhia Classical lyceum pays considerable attention to upbringing of leadership qualities in boys and girls.

The creative pedagogical team, excellent material base, profound library funds, and computer equipment are the guarantee of the quality and modernity of education in the Classical lyceum.

All lyceum traditions are filled with a creative spirit and unique knowledge and confident move forward to keep pace with time.

Via iems superrabit! The path is found by those who travel!

Ансамбль духових інструментів, театральна, вокальна та ізостудія виховують у хлопцях співпереживання, духовне єднання, вміння спільно досягати успіху.

Творчі колективи ліцею неодноразово ставали переможцями обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Концертна діяль-

ність ліцеїстів включає успішні виступи в Україні, Франції, Німеччині та Болгарії.

Запорізький класичний ліцей приділяє неабияку увагу вихованню лідерських якостей у хлопців та дівчат.

Творчий педагогічний колектив, чудова матеріальна база, великий бібліотечний фонд та комп'ютерна оснащеність – запорука якості та сучасності освіти у класичному ліцеї. Високий рівень освіти демонструє зовнішнє незалежне оцінювання. За його результатами класичний ліцей щороку входить до сотні найкращих шкіл України та стабільно є лідером Запорізької області!

Високий рівень професіоналізму педагогів ліцею було відзначено на Міжнародній педагогічній виставці золотою медаллю та дипломами.

Музичні спектаклі, концерти, фольклорні свята, конкурси, брейн-ринги допомагають розкритися індивідуальності кожного учня. Усі ліцейські традиції наповнені творчим духом та унікальною атмосферою єднання учнів, батьків та вчителів.

Рік від року росте сім'я, що називається ліцейським братством, але попереду у нас нові дороги та нові звершення. Нові покоління ліцеїстів приходять сюди, щоб здобувати знання та впевнено крокувати вперед у ногу з часом.

Via iems superrabit! Дорогу здолає той, хто йде!

Незламний педагогічний колектив Запорізького класичного ліцею

«Моя Україна – єдина та вільна». Звітний концерт творчих колективів ліцею

«Наша мова калинова!» Урок української мови в 3 класі. Учитель Солодка С. І.

Запорізький навчально-виховний комплекс «Запорізька Січ» Запорізької міської ради Запорізької області

Тримайся віри предків.
Вчиняй по звичаях свого народу.
Бережи свою сім'ю, служи їй
прикладом.

1936 р. – школа № 43 починає свій
«просвітницький» літопис.

1995 р. – школа отримує новий ста-
тус – «Школа еколого-краєзнавчого
навчання та виховання».

2000 р. – заклад обирає напрямок
військово-патріотичного виховання та на його
базі створюється комплекс «Запорізька Січ».

2003 р. – комплекс обирає військово-
спортивний напрямок та стає базовим закладом
ГУ ДСНС України в Запорізькій області.

2007 р. – педагогічний колектив розпочинає
тісну співпрацю із Всеукраїнською федерацією
«СПАС».

2009 р. – розпочинає роботу перший спе-
ціалізований клас із українського рукопашу
«СПАС».

2024 р. – навчально-виховний комплекс
«Запорізька Січ» – це сучасний заклад освіти,
до складу якого входять дошкільний підрозділ,
середня школа та позашкільний підрозділ. Педа-
гоги закладу – досвідчені фахівці своєї справи на
чолі із директоркою Ларисою Олександрівною
Ганжою, учителем вищої категорії, вчителем-
методистом. Основним завданням освітнього
процесу закладу є забезпечення активної пози-
ції здобувачів освіти в набутті особистісних, а
через них і суспільно значущих цінностей.

Пріоритетним напрямком виховання закладу
є національно-патріотичне виховання підрос-
таючого покоління.

Zaporozhzhia military-sporting type teaching and educa-
tional complex «Zaporizka Sich», Zaporizhzhia city council,
Zaporizhzhia region.

*Is a basic institution of the Central Board of Administration
of Emergency Situation Public Service of Ukraine in Zaporizh-
zhia region.*

*The structure: preschool and out-of-school subsections, pri-
mary school, secondary and senior school.*

*The complex' prior direction of work is organization of
national-patriotic upbringing of youth on military-Cossacks'
foundations.*

<https://zs.zp.ua/>

Із початком російського вторгнення в Україну
24 лютого 2022 р. ідеї патріотизму знайшли своє
відображення в жорсткій реальності. Із пер-
ших днів війни колектив ЗНБК «Запорізька Січ»,
учні та їх батьки, випускники школи проявили
свою громадянську свідомість та небайдужість
до трагічних подій. Вони взяли участь в органі-
зації захисних споруд та облаштуванні поселень
військових на о. Хортиця.

У тісній співпраці з Товариством Червоно-
го Хреста України в Запорізькій області вчите-
лі, діти та батьки займаються волонтерською
діяльністю.

Педагоги-чоловіки з перших днів війни пішли
за власним бажанням захищати свою країну та
свій народ.

Участь у бойових діях беруть також батьки
вихованців та випускники школи.

На жаль, деякі з них героїчно загинули...

На території закладу облаштовано укрит-
тя, функціонує Пункт Незламності, який при-
хищає не тільки педагогів та учнів, а й місцевих
жителів.

Протягом двох років педагоги разом із дітьми
та їх батьками підтримують військові частини

одягом, їжею, медикаментами, виготовляють сувеніри-обереги, пам'ятні малюнки та поробки, збирають макулатуру та пластикові кришечки, а виручені кошти донатять на ЗСУ.

Діяльність закладу освіти в умовах війни є надзвичайно важливою і вимагає від педагогів великої відповідальності та витримки. Вони стикаються з різними викликами, пов'язаними зі змінами в соціальному, психологічному та освітньому середовищі. Освітняни, які працюють в таких умовах, можуть бути названі «незламними», оскільки вони продовжують забезпечувати освіту та навчання дітей незважаючи на складні обставини. Вони розробляють та впроваджують інноваційні методики навчання, організовують додаткові заняття та підтримують індивідуальний підхід до кожного учня.

Загалом, діяльність школи та її працівників в умовах війни є важливим елементом забезпечення стабільності, розвитку та відродження суспільства під час найважчих часів. Це свідчить про їх високу відповідальність, професіоналізм та готовність працювати в складних умовах для гарантування безпеки, освіти та підтримки спільноти.

ЗНВК «Запорізька Січ» – незламна велика родина, яка щодня, щохвилини наближає Перемогу!

Ми – не кращі! Але інші, діти України!

Серед Хортицької тиші квітнем, як калина!

В нашій серці є любов до краю, гордість за країну.

В наших душах, як вогонь, палає щастя Батьківщини!

Педагогічний колектив

Флешмоб «Ми – українці!»

Допомога на Перемогу

Комунальний заклад «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Козацький ліцей» Запорізької міської ради Запорізької області

Запорізька школа-інтернат «Козацький ліцей» – сучасний освітній заклад, що надає якісні освітні послуги дітям та обдарованій молоді Запорізької області; сприяє всебічному розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх здібностей, формує цінності та компетентності, необхідні для успішної самореалізації конкурентоспроможної особистості в житті; є осередком збереження та примноження шкільних традицій, заснованих на національних і патріотичних засадах та плекає свідомого громадянина-патріота.

У 2013 році з приходом на посаду директора Оксани Губіної, професійного менеджера і дипломата, розпочався новий етап у розвитку закладу – епоха відродження, реалізація й впровадження нових реформ. Відбулися кардинальні зміни в благоустрої території, розвитку науково-технічної сфери та спортивної інфраструктури, в удосконаленні культурного простору та створенні ідеального мікроклімату в колективі.

Модернізована, сучасна, престижна Запорізька школа-інтернат «Козацький ліцей» досягла рівня європейських академічних ліцеїв з пансіоном та стала одним із кращих освітніх закладів регіону й України.

У Козацькому ліцеї працює 57 педагогів – вчителів та вихователів. Кваліфікаційний рівень вчителів: 30 – спе-

Zaporizhia Boarding School «Cossack Lyceum» is a modern educational institution that provides high-quality educational services to children and gifted youth of the Zaporizhia region; contributes to the comprehensive development of education seekers, taking into account their abilities, forms the values and competences necessary for the successful self-realization of a competitive personality in life; is a center of preservation and multiplication of school traditions based on national and patriotic principles and nurtures a conscious citizen-patriot.

In 2013, when Oksana Gubina, a professional manager and diplomat, took over as director, a new stage in the institution's development began – an era of revival, implementation and implementation of new reforms.

With the beginning of the full-scale Russian invasion of Ukraine, teachers volunteered and continue to do it now, involving young people in activities in support of the Armed Forces.

Indomitable educators help students cope with inner feelings and stress. Overcoming the challenges of today, under the sounds of air alarms and explosions in shelters and even on the front lines, they continue to carry out an honorable mission – teach and educate the younger generation, trying to ensure access to education for everyone, regardless of the circumstances.

Their involvement in scientific, volunteer, creative, patriotic, sports, environmental competitions and projects is important for the socialization of children in wartime conditions. Students are winners of the regional and All-Ukrainian stages of the competition-defense of scientific research works of students-members of the National Academy of Sciences of Ukraine, Olympiads, and International competitions.

Graduates in the ranks of the Armed Forces of Ukraine and the National University of Ukraine stand in defense of the freedom and independence of our country.

The students of the Cossack Lyceum are indomitable, because they have a strong will, all of them are now in their native unconquered Zaporizhzhia and are working in the most difficult conditions for the bright future of Ukraine, raising a talented generation of true patriots.

ціалісти вищої категорії, 7 спеціалістів I категорії, 8 спеціалістів II категорії, 12 спеціалістів. Педагогічні звання: 4 – «вчитель-методист», 10 – «старший вчитель», 6 – «старший вихователь», 1 – «вихователь-методист». Сумісників – 11, з них 6 кандидатів наук.

Директор – Губіна Оксана Олександрівна,
Заступники директора – Ушатий Володимир Миколайович, Дмитрів Лариса Миколаївна, Котова Тетяна Миколаївна.

Основні здобутки і досягнення, особливо в період російсько-української війни (чому можемо назвати освітан закладу незламними)

Освітняни займаються професійним зростанням і саморозвитком; беруть участь і здобувають перемоги в обласних, Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах.

Із початком повномасштабного вторгнення росії в Україну педагоги волонтерили і продовжують це робити зараз, залучаючи молодь до активностей на підтримку ЗСУ.

Незламні освітяни допомагають учням впоратися із внутрішніми переживаннями та стресом. Долаючи виклики сьогодення, під звуки повітряних тривог і вибухів в укриттях і навіть на передових позиціях фронту продовжують нести почесну місію – навчають і виховують підрастаюче покоління, намагаючись забезпечити доступ до освіти для всіх, незалежно від обставин.

Важливими для соціалізації дітей в умовах війни є їх залучення до наукових, волонтерських, творчих, патріотичних, спортивних, екологічних конкурсів і проєктів. Завдячуючи професійному внеску педагогів, учні є переможцями обласних і Всеукраїнських етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, олімпіад, Міжнародних конкурсів.

Випускники у лавах ЗСУ та НГУ стоять на захисті свободи і незалежності нашої країни.

Освітняни Козацького ліцею – незламні, бо мають сильну волю, адже усі вони зараз у рідному нескореному Запоріжжі та працюють у найскладніших умовах задля світлого майбутнього України, виховуючи талановите покоління справжніх патріотів.

Україна – соборна!

Педагог – не професія,
а покликання!

Запорізька початкова школа «Натхнення» Запорізької міської ради

Запорізька початкова школа «Натхнення» Запорізької міської ради розпочала свою діяльність у 2021 р. Заклад розташований у Шевченківському районі міста Запоріжжя на вулиці, названій на честь Героя України лейтенанта Богдана Олексійовича Завади. З першого року існування заклад освіти спіткало випробування війною. У цих надскладних умовах наші незламні освітяни є опорою для здобувачів освіти, джерелом інформації та підтримки для населення.

*Ракети ворожі по місту летять.
Здавалося б, треба втікати!*

*Та наш колектив не здається ніяк –
Хто буде діток навчати?*

Хто рахувати научить маля?

Вивчить із ним додавання?

Хто допоможе їм страх подолати?

Зменшить дитячі страждання?

Наталія Пономаренко (авторський вірш педагога ЗПШ «Натхнення»)

Освітнім закладом керує Ольга Миколаївна Кліпко, яка в тяжкі часи для нашого краю зберегла педагогічний колектив у повному обсязі. На сьогодні початкова школа «Натхнення» нараховує 35 педагогічних працівників, 12 з яких – випускники ЗНУ: філологічного факультету, факультетів іноземної філології та фізичного виховання. Всі освітяни – професіонали своєї справи; 4 педагоги мають кваліфікаційну категорію «вчитель вищої категорії», 4 педагоги – педагогічне звання «старший вчитель», 2 педагоги на сьогодні успішно пройшли серти-

Zaporizhzhia Primary School «Natkhnennia» is a general secondary education institution that provides pre-school education and implements an educational programme at the primary education level.

The mission of the school is to develop a healthy and self-sufficient holistic personality capable of creative activity and positive thinking.

One of the priorities of the institution is to educate patriots and citizens of Ukraine, to form national identity and awareness of responsibility for the future of their country.

Address: 6A Bohdan Zavada St., Zaporizhzhia, 69120, Ukraine

Tel: +38 061 286-24-61

E-mail: nathnenya2021@gmail.com

<https://sites.google.com/view/zpsh-natkhnennya/>

Director: Olha Klipko

фікацію відповідно до Професійного стандарту «Вчитель початкових класів ЗЗСО».

Запорізька початкова школа «Натхнення» – невеликий, але потужний колектив однодумців. Це те місце, де кожен отримує, дарує, ділиться, віддає, самореалізується, розвивається, дорослішає та просто радіє. Педагоги із легкістю ведуть дітей по дорогах знань, кожен день даруючи мету, завзятість, силу та натхнення. Роблять все можливе для створення кращого завтра.

Особливо в період російсько-української війни (чому можемо назвати освітян закладу незламними).

«В темні часи найкраще видно світлих людей», – говорив Ремарк. Сутність освітян, зазвичай, є проявом світла та добра.

На початку війни наш заклад став місцем прийому та гуманітарного супроводу цивільного населення з окупованої території Донецької та Запорізької областей. Працівники закладу готували їжу для ТРО, збирали необхідні речі, плели

маскувальні сітки, надавали медичну та психологічну допомогу населенню. Війна згуртувала.

Сьогодні на базі закладу функціонують ТІЦ (територіальний інформаційний центр) і Пункт Незламності; силами працівників облаштовано найпростіше укриття.

Під час війни питання навчання та виховання майбутнього нашої країни постає особливо гостро. Наразі освітній процес у школі організовано із використанням технологій дистанційного навчання, що дає змогу об'єднати та підтримати наших маленьких учнів, розкиданих по всьому світу.

Поки в Україні триває війна, заклад продовжує здобувати перемоги на освітньому фронті, реалізовувати екологічні та виховні проєкти. Наші здобутки:

- перемога в обласному та Всеукраїнському конкурсах методичних моделей закладів середньої та позашкільної освіти з національно-патріотичного виховання дітей та молоді «Виховати особистість» – 2023 р., I місце;

- участь у XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади-2024» у номінації «Виховні константи утвердження української національної та громадянської ідентичності» – 2024 р.;

- реалізовано проєкт «Діти – дітям: Леон (Іспанія) – Запоріжжя (Україна)» у співпраці із ЗПО «ЦНТТМ «Політ» 2023 р.;

- реалізовано проєкт ЮНІСЕФ «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні» – 2023–2024 рр.;

- участь у Всеукраїнському марафоні добрих справ у межах міжнародного благодійного руху #ЩедрийВіторок – 2023 р.;

- реалізовано проєкт із національно-патріотичного виховання «Тепло наших сердець, вам, наші захисники та захисниці України» – 2023 р.

Педагогічна спільнота закладу разом із здобувачами освіти та їх бать-

ками активно долучаються до шкільних, обласних і всеукраїнських конкурсів, акцій, флешмобів, челенджів: «Оберіг для Героя», «Україна – це ми!», «Ворогам – кришка!», «Дякую, солдате, за життя!», «Допоможи Герою», «Коробка тепла для захисника», «Спи, котику, милий» та інші.

Запорізька початкова школа «Натхнення» живе, працює, розвивається, піклується про молоде покоління нашої незламної держави. А всі разом – і діти, і дорослі – ми віримо в ПЕРЕМОГУ, чекаємо гарних вісточок з фронту та знаємо: ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

ЗПШ Натхнення

Колектив ЗПШ Натхнення.
30.08.2023 р.

Олександрівська гімназія Запорізької міської ради

Олександрівська гімназія має свою історію. Заснована 1967 р. як загальноосвітня школа № 44 імені Петра Казарика під керівництвом директора О. М. Жубороди, К. Макоєдова, потім – Р. В. Подвижної. У 1993 р. школу очолив В. О. Комісаров. Згодом, у 1994 р. школа стала експериментальним майданчиком для реалізації фундаментального наукового проєкту за програмою «Школа здібностей». Кандидат педагогічних наук Вадим Комісаров і доктор психологічних наук Анатолій Фурман запровадили таку версію модульно-розвивальної освітньої системи, яка виявляла й повноцінно розвивала природні нахили, здібності та інтереси учнів; давала змогу готувати соціально компетентного випускника, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал. Із 2006 р. – Академічний ліцей, а нині – Олександрівська гімназія. Протягом багатьох років школа виховує не лише майбутніх відомих українців (фахові майстри, кандидати та доктори наук, депутати Верховної Ради), а й щирість, стійкість та незламність у всіх учасників освітнього процесу.

Адміністрація гімназії – це згуртована команда однодумців. Педагогічний колектив – це справжня сім'я, де панують взаємоповага, підтримка та спільне прагнення до виховання гідних особистостей.

У лютому 2022 р. життя українців знезацька змінилося. Російська війна жорстко увірвалася в їхні домівки, змушуючи тікати від обстрілів,

Оleksandrivska Gymnasium has its own history. It was founded in 1967 as general education school № 44 named after Peter Kazaryk under the leadership of the director O. M. Zhuboroda, K. Makoyedov, then – R. V. Podvizhnaya. In 1993, the school was headed by V. O. Komissarov. Subsequently, in 1994, the school became an experimental site for the implementation of a fundamental scientific project under the «School of Abilities» program.

The gymnasium administration is a close-knit team of like-minded people. The teaching staff is a real family, where mutual respect, support and a common desire to raise worthy individuals prevail.

In February 2022, the life of Ukrainians suddenly changed. The Russian war brutally broke into their homes, forcing them to flee from shelling, seek shelter and save their lives. In this terrible situation, «Points of Invincibility» appeared – islands of hope and support, which became a lifeline for thousands of people.

Gymnasium teachers are not just specialists, they are people with a big heart, their steadfastness is a ray of light in the darkness of war, faith in a better future, a guarantee of Ukraine's victory. We can proudly say that Oleksandrivska Gymnasium is a place of indomitable teachers' hearts.

шукати притулку та рятувати життя. У цій жахливій ситуації з'явилися «Пункти Незламності» – острівці надії та підтримки, які стали рятівним колом для тисяч людей.

«Пункт Незламності» організовували й на базі Олександрівської гімназії. Саме він забезпечує доступ до базових потреб під час війни: зігрітися, зарядити телефони, отримати першу допомогу, дізнатися про евакуацію, попити чай чи каву. Всі вчителі об'єдналися, щоб допомогти своїм співвітчизникам.

Війна в Україні жорстко змінила життя багатьох людей, включно із вчителями. Їхні звичні будні, наповнені працею та дитячим сміхом,

раптово перетворилися на боротьбу за виживання та допомогу іншим. Учителі стали не лише педагогами, а й рятівниками, волонтерами, психологами, охоронцями – всіма, ким потрібно було бути в цій складній ситуації. Чергувати вночі, бо може знадобиться допомога; знайти домішку для тварин із Херсонщини, коли підірвали Каховську ГЕС; стати хрещеною мамою для дівчинки, що загубила батьків у Маріуполі; надати одяг, їжу для переселенців; знайти знайомих на тимчасово окупованій території, щоб допомогти літній жінці, що залишилась сама; передати ліки, бо їх немає; смачно нагодувати воїнів перед відправкою на нуль; напекти смаколиків солдатам; зібрати кошти на потреби ЗСУ; здати кров; підтримати своїх учнів-героїв, що віддано захищають Україну, і, на жаль, разом провести в останню путь та вклонитися низько до землі, дякуючи, – це все наші ВЧИТЕЛІ, незламні, щирі душою, стійкі, самовіддані й такі ніжні водночас.

Вчителі гімназії – не просто фахівці, це люди з великим серцем, їхня незламність – промінь світла в темряві війни, віра в краще майбутнє, запорука перемоги України. Можна з гордістю сказати, що Олександрівська гімназія – це місце незламних учительських сердець.

Незламна команда
однодумців

Наш осередок щастя

Якісне навчання,
за будь-яких умов

Запорізький ліцей «Орт-Алеф» – це сучасний заклад загальної середньої освіти із єврейським етнокультурним компонентом. Це одна з перших єврейських шкіл в Україні, яку відкрито на підставі угоди між Міністерствами освіти України та Ізраїлю.

Ліцей існує з 1992 р. Його відкриття було справжнім проривом у справі відродження єврейської культури в Запоріжжі. У 2005 р. ліцей розпочав співпрацю з Всесвітньою організацією ОРТ (Освітні ресурси і технологічний тренінг).

Ліцей має I-III ступені навчання. Учні вивчають 3 мови: українську, англійську, іврит; предмети єврейського національного циклу: історію та традиції єврейського народу, єврейську літературу, географію Ізраїлю. Особлива увага приділяється предметам інформаційно-технологічної галузі, а саме: дизайн і технології, технічна творчість, цифрова і медіаграмотність, інформатика та інформаційні технології.

У питаннях, пов'язаних із національною культурою, заклад співпрацює з міжнародними організаціями «Освітні ресурси і технологічний тренінг» та «Хефциба», і є духовним освітнім центром, де учні, вчителі та батьки повертаються до своїх національних витоків, де вся шкільна родина звикла разом відзначати єврейські та державні свята, допомагати один одному, вчити толерантному та шанобливому ставленню до будь-якої культури, традицій, створювати умови для всебічного

Zaporizhzhia Lyceum «ORT-Alef» is a modern institution of general secondary education with Jewish ethno-cultural component. It is one of the first Jewish schools in Ukraine which was opened on the basis of an agreement between the Ministries of Education of Ukraine and Israel.

The lyceum has existed since 1992. Its opening was a real breakthrough in the revival of Jewish culture in Zaporizhzhia. In 2005 the lyceum started cooperation with the World Organization of ORT (Educational Resources and Technological training).

The lyceum has I-III levels of education. Students study 3 languages: Ukrainian, English, Hebrew; subjects of the Jewish national cycle: history and traditions of the Jewish people, Jewish literature, the geography of Israel. Particular attention is paid to the subjects of the information technology field: design and technology, technical creativity, digital and media literacy, informatics and information technologies.

We consider ourselves to be invincible educators because 95% of teaching staff did not leave their hometown and despite the danger and difficulties continue educational activity at a high level. Our aim is to educate a person capable of living in society, who has a desire for self-improvement and learning throughout life.

розвитку дитини та формувати необхідні компетенції учнів.

Педагогічний колектив нараховує 38 досвідчених учителів, серед яких 27 мають вищу кваліфікаційну категорію, 5 – першу категорію; 18 членів педколективу мають педагогічне звання «учитель-методист», 7 – «старший учитель». Педагоги не тільки дають міцні знання дітям, а й підтримують у гімназії атмосферу незламності у важкий для нашої країни час, толерантності, творчості, свободи, взаєморозуміння, тепла та любові.

Треба зазначити, що із 38 педагогів ліцею 22 є випускниками Запорізького національно-

го університету, включно із керівним складом закладу.

Показником ефективності освітньої та виховної роботи в ліцеї є успішні результати участі учнів у міжнародних, всеукраїнських, регіональних предметних олімпіадах, конкурсах, змаганнях та вікторинах, в тому числі із предметів єврейського етнокультурного компоненту та технологій. Гімназисти традиційно брали і, сподіваємось, будуть брати після Перемоги участь у Марші Життя в Європі; навчальних поїздках за програмою «Маса Шорашим» («Коріння») Україною, країнами Балтії; за програмою «Маса шелі ле Ізраель» містами Ізраїлю.

Вважаємо себе незламними освітянами хоча б тому, що 95 % колективу не покинули рідне місто й попри небезпеку та труднощі продовжують освітню діяльність на високому рівні з метою всебічного розвитку, виховання особистості, здатної до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії із природою, яка має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя.

Святкуємо День Соборності України

ЗЛ «ОРТ-Алеф» – це Запоріжжя

Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум»

На межі 80–90-х рр. в Україні з'явилося чимало концепцій шкіл національного відродження. Серед них була ідея створення закладу освіти нового типу в місті Запоріжжі – Запорізького Січового колегіуму.

Справою честі для інтелігенції міста Запоріжжя стала ідея відродження славних педагогічних традицій, розвитку нових підходів у навчанні та вихованні еліти України. До роботи по створенню нової школи долучилися патріоти, які добре розуміли, що будувати незалежну державу зможуть вільні люди, які свідомо обирають шлях великої праці в навчанні, добре знатимуть історію своєї держави, культуру українського народу, любитимуть свій народ і зможуть у майбутньому стати елітою нації – тією обраною меншістю, яка покликана посідати в суспільстві провідне місце. Професор Запорізького національного університету Віктор Чабаненко зазначав: «Нам необхідно готувати колегіантів для національної гвардії, філософів, нову інтелігенцію. В статуті школи головне – підготовка еліти нації» (з протоколу № 3 засідання соціально-педагогічної ради ЗССПК «Січковий колегіум» від 8 вересня 1992 року).

У концепції нової школи – комплексу «Січковий колегіум», яку було відкрито 15 квітня 1992 року, враховувалася слава історія січовиків – запорозького козацтва як предків сучасних українців.

The founders of the Zaporizhzhia Social and Pedagogical Complex (ZSSPC) «Sichovyi Collegium» were the Regional Department of Public Education, Zaporizhzhia City Scientific Association, the University of Kyiv-Mohyla Academy, the Small Council of the Zaporizhzhia Cossack Society, and the Association of Industrial Enterprises of Zaporizhzhia Region. The Zaporizhzhia City Scientific Association (led by Yurii Gapon) became the scientific and conceptual founder of the ZSSPC

The concept of the new school, the Sichovyi Collegium complex, which was opened on 15 April 1992, took into account the glorious history of the Sich Cossacks, the Zaporizhzhia Cossacks, as the ancestors of modern Ukrainians.

Since 2003, the core concepts of the personality-oriented education and training philosophy have been the basis of the Sichovyi Collegium's curriculum and methodology. The purpose of the educational process is a competent personality, a person of culture with a well-formed humanistic mindset, who can learn in conditions of freedom and design his or her own life. The engagement of pupils in research work was facilitated by the introduction of original holidays into the school's tradition. On 14 December, the fifth-graders and their parents took part in the new Naum holiday, and the initiation into the collegiate community took place on Khortytsia Island near the memorial cross to the Zaporizhzhia Cossacks and continued at the Zaporizhzhia Cossacks Museum.

The city community – teachers, professors, politicians, artists, civil servants, public figures, journalists, and ordinary citizens – actively contributed to the challenging work, as they had to create a new school from the ground up. They had no doubt that they would achieve their high goal, and a new school would be built on the glorious Zaporizhzhia land, near its spiritual heart, the island of Khortytsia, where freedom would live and children would grow up to make the world a better place.

Із 2003 року в основу програмно-методичної системи Січового колегіуму покладено основні концепти філософії особистісно орієнтовано-

го навчання та виховання. Метою навчально-виховного процесу визнано компетентну особистість, людину культури зі сформованим гуманістичним світоглядом, здатну до навчання в умовах свободи та проєктування власного життя. Зацікавленню учнів науково-пошуковою роботою сприяло уведення в традицію життя школи оригінальних свят. П'ятикласники разом зі своїми батьками ставали 14 грудня учасниками нового свята Наума, а посвята в колеґанти відбувалася на острові Хортиця біля пам'ятного хреста запорозьким козакам і продовжувалась у музеї запорозького козацтва.

Представники громадськості міста – викладачі, учителі, політики, артисти, державні службовці, громадські діячі, журналісти, пересічні громадяни – активно долучилися до непростой роботи, адже мали створити нову школу «з чистого аркуша». Вони не мали сумніву, що неодмінно досягнуть високої мети, і на славній Запорозькій землі, біля її духовного серця – острова Хортиці – постане нова школа, в якій житиме свобода і зростатимуть діти, які неодмінно зроблять світ кращим.

Керівний склад Січового колеґіуму

Директор – Єршова Валентина Омелянівна.

Заступник директора з навчальної роботи – Балховітін Олександр Володимирович.

Заступник директора з навчальної роботи – Подосіновський Микола Павлович.

Заступник директора з виховної роботи – Михайлова Віта Володимирівна.

Заступник директора з господарської роботи – Звєздова Людмила Андріївна.

• із 2000 року на базі колеґіуму працює Запорізьке територіальне відділення Малої академії наук України. Відділення мовознавства, літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства нараховує 12 наукових секцій і охоплює близько 400 учасників з усієї Запорізької області;

• лауреат Всеукраїнського конкурсу «100 кращих шкіл України – 2006» у номінації «Школа успіху»;

• із 2010 року колеґіум веде активну співпрацю з науково-навчальною археологічною лабораторією Запорізького національного університету;

• із 2010 року ведеться активна робота у Всеукраїнському проєкті «ОЗОНівський Фестиваль педагогічних інновацій»;

• шкільна газета «Джалапіта» – переможець у 18-ти номінаціях професійних конкурсів;

• у 2022 році Січовий колеґіум став Асоційованою школою ЮНЕСКО;

• «Учнівське самоврядування Січового колеґіуму як школи демократії та громадського управління на засадах традицій козацького та національного виховання» – таку наукову роботу у номінації «Виховні константи утвердження української національної та громадянської ідентичності» було подано на конкурс до XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024». Робота була відзначена ЗОЛОТОЮ МЕДАЛЛЮ ПЕРЕМОЖЦЯ.

Випускники колеґіуму
на святій хортицькій землі

Комунальна установа Пологівський ліцей «Основа» Пологівської міської ради Пологівського району Запорізької області

Комунальна установа Пологівський ліцей «Основа» Пологівської міської ради Пологівського району Запорізької області має славетну історію, яка починається з далекого 1929 р., коли в колишньому приміщенні заводу із виготовлення скла поміщика Сандомирського була відкрита семирічна школа для селянської молоді. У 1931 р. школі було присвоєне звання зразкової і вже в 1934 р. вона була укомплектована кращими вчителями. У 1933/1934 навчальному році освітній заклад став середньою школою № 1. У цей час заклад освіти мав вигляд своєрідного затишного раю для учнів та вчителів. На присадибній ділянці був сад, теплиця для вирощування екзотичних на той час фруктів та овочів. Із 1940 р. школа мала 15 кабінетів, бібліотеку. Із початком Другої світової війни у 1941 р. школа була переведена в приміщення МТС, а будівля використовувалася під шпиталь. На початку жовтня 1943 р. після звільнення міста від нацистів знову розпочалися заняття у напівзруйнованій будівлі. Із 1970 р. школа № 1 була перейменована в школу № 3. У 1988 р. постало питання про будівництво нового приміщення для закладу відповідно до розробленого проєкту на 1200 місць. І лише в 1997 р. у зв'язку із ліквідацією ПТУ № 13 школі було передано звільнене приміщення. Із жовтня 1997 р. заклад освіти має два навчальні корпуси, 30 класних кімнат, їдальню, два спортивних зали зі спортивними майданчиками, бібліотеку, майстерню з обробки матеріалів, актовий зал на 200 місць. У червні 2008 р. завдяки високим показникам у навчанні учнів, працьовитому, дружньому

The Lyceum «Osnova» has a glorious history that dates back to 1929. In June 2008, due to the high academic performance of the students and the hard-working, friendly staff, the Polohy Specialised School № 3 was reorganised into a new type of institution – the Gymnasium «Osnova», and later into the Lyceum «Osnova».

From 3 March 2022 to the present day, the town of Polohy has been occupied by Russian troops. The educational institution was damaged. But our school continues to work! The students have won many creative competitions. Everyone has their own front. Ours is education, teaching children despite the war and the challenges of the times.

колективу Пологівську спеціалізовану школу № 3 було реорганізовано у заклад нового типу – Пологівську гімназію «Основа», а згодом – у КУ «Пологівський ліцей «Основа». Станом на початок 2021/2022 н.р. ліцей мав сучасну Стем-лабораторію, клас для занять із робототехніки, логопедичний кабінет, кабінет для психологічного розвантаження учнів, інклюзивно-ресурсний центр, всі класи оснащені сучасними засобами навчання. Завдяки турботливим рукам вчителів та учнів створений зимовий сад, штучний фонтан. Біля головного корпусу ліцею за підтримки міської ради та за проєктом, розробленим старшокласниками, облаштовані сучасний парк та дитячий майданчик.

Але війна внесла свої корективи ... Із 3 березня 2022 р. і до сьогодні м. Пологи окуповане російськими військами. Заклад освіти зазнав пошкоджень, вся комп'ютерна техніка, майже всі меблі розграбовані рашистами. Але наша школа продовжує ЖИТИ! Переважна більшість учителів та учнів виїхали на підконтрольну Україні територію, дехто за кордоном, дехто залишився вдома, але родина ліцею існує. У дистанційній формі проходять навчальні заняття, виховні заходи,

проводиться гурткова робота. Очолюють роботу ліцею директор Лілія Приходько та заступники директора Юлія Тоцька, Альбіна Донець, Тамара Костюк. Кілька років поспіль зберігається якісний склад педагогів, справжніх професіоналів, серед яких: вчителі вищої категорії – 18, першої категорії – 5, другої категорії – 2, спеціалісти – 2; мають педагогічні звання: «старший вчитель» – 14, «вчитель-методист» – 2. Відповідно до Договору № 1 від 14 жовтня 2023 р. «Про співпрацю КУ «Пологівський ліцей «Основа» та ЗНУ» на базі закладу освіти студенти факультету історії та міжнародних відносин проходять педагогічну практику під керівництвом вчителя історії Софії Тоцької. Навіть в умовах війни та окупації навчаємося та перемагаємо в різних інтелектуальних, творчих конкурсах:

1. Всеукраїнський конкурс учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!»:

- 2022/2023 н.р. обласний етап: 1 місце в галузі «Історія України та державотворення» Єлизавета Унжакова, 8 клас (вчитель Софія Тоцька); 3 місце в галузі «Література» Марія Макаренко, 7 клас (вчитель Віта Попова);

- 2023/2024 н.р. обласний етап: 1 місце в галузі «Історія України та державотворення» Дарина Мащенко, 9 клас (вчитель Софія Тоцька), робота направлена у Київ; 3 місце в галузі «Література» Єлизавета Унжакова, 9 клас (вчитель Лідія Маркітан).

2. Конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів членів Малої академії наук (МАН):

- 2022 р. обласний етап: 1 місце у секції «Історичне краєзнавство» Ірина Шкарабарня (вчитель Софія Тоцька);

- 2023 р. обласний етап: 3 місце у секції «Історичне краєзнавство» Єлизавета Унжакова (вчитель Софія Тоцька);

- 2024 р. обласний етап: 3 місце у секції «Історичне краєзнавство» Дари-

на Мащенко (вчитель Софія Тоцька); 3 місце у секції «Історія України» Еліна Коротка (вчитель Софія Тоцька).

3. У 2022/2023 н.р. ліцей переміг у конкурсі національного проєкту «СпівДія Ноут», який реалізовувався в межах програми USAID «Мріємо та діємо» (керівник Юлія Онищук) та отримав 24 ноутбуки для організації дистанційної освіти в умовах війни.

У кожного свій фронт. Наш фронт – освіта, навчання дітей попри війну та виклики часу. Головне завдання – зберегти родину ліцею (учнівський, батьківський та педагогічний колективи), повернутися в деокуповане м. Пологи, відбудувати свою рідну школу та примножувати славу Поліг, Запорізької області та України!

Свято «У саяві Афіни Паллади».
Нагородження переможців
конкурсів та олімпіад, 2014 р.

День вишиванки, 2021 р.

Хортицький академічний ліцей Запорізької міської ради

Хортицький академічний ліцей Запорізької міської ради створений рішенням Запорізької міської ради від 29.05.2019 № 47.

Головною метою Хортицького академічного ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової середньої освіти, профільної середньої освіти та позашкільної освіти; всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Хортицький академічний ліцей Запорізької міської ради є закладом-партнером для організації мережевої форми здобуття освіти для вивчення предмету «Захист України», а також є центром військово-патріотичного виховання та допризовної підготовки Хортицького району міста Запоріжжя.

Для надання якісної профільної освіти, проведення профорієнтаційної роботи та підготовки до вступу в ЗВО укладено меморандуми про співпрацю з Запорізьким національним університетом, Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, Запорізьким державним медико-фармацевтичним університетом та Національним університетом «Запорізька політехніка». Наші випускники уже стали

Кhortytsia Academic Lyceum, under Zaporizhzhia City Council, offers comprehensive secondary education, fostering talent identification, socialization, civic responsibility, and environmental consciousness.

Amidst the invasion, it transforms into a hub supporting Ukraine's Armed Forces, preparing youth and civilians for war-time challenges. Staff actively organize events backing defenders, while students craft amulets, express gratitude through letters, and engage in patriotic initiatives.

A Victory Garden planted near the lyceum symbolizes hope for land liberation.

студентами та успішно продовжують навчання в цих закладах вищої освіти.

Директор ліцею Наталія Погорелова – випускниця ЗНУ, креативний менеджер і високопрофесійний педагог.

Із початком повномасштабного вторгнення ліцей перетворився на центр допомоги ЗСУ і підготовки молоді, батьків, цивільних громадян міста до можливості протистояти загрозам воєнного часу. Упродовж 2022 р. адміністрація закладу у співпраці з адміністрацією Хортицького району, Запорізькою територіальною обороною та волонтерами організувала Курси цивільного захисту не тільки для учнів, а і для пересічних містян. Курсанти отримали знання та пройшли тренінги з першої долікарської допомоги, тактичної підготовки, інформаційної безпеки, вогневої підготовки, також були проведені психологічні тренінги для посилення стресостійкості населення. Через ці курси пройшли та набули життєво необхідних знань близько трьох тисяч мешканців Запоріжжя та області, багато хто з них поповнив лави ЗСУ та НГУ.

Колектив закладу у співпраці з батьківською та учнівською громадськістю, а також численними волонтерськими організаціями постійно про-

водить заходи для підтримки захисників і захисниць України: уже третій рік працівниці ліцею та учнівський актив плетуть маскувальні сітки, виготовляють окопні свічки, енергетики і смаколики для воїнів. Ми відвідуємо поранених бійців у госпіталі, привозимо їм подарунки та солодощі. Ліцеїсти створюють обереги і пишуть листи подяки та листівки, беруть участь у патріотичних акціях та ініціативах. Біля нашого ліцею підрастає Сад Перемоги, який був висаджений у першу воєнну весну нашими учнями та педагогами. Щорічно ми поповнюємо рослинний фонд нашого саду новими квітами і деревами.

Із початку широкомасштабного вторгнення в ліцеї реалізуються наступні патріотичні заходи: МЕГА-ПРОЄКТ «Ми – TERRA KOZAKORIUM! Ми – ЗЕМЛЯ КОЗАКІВ!», що включає патріотичні проекти «ПАНТЕОН ГЕРОЇВ УКРАЇНИ III ТИСЯЧОЛІТТЯ», Літопис «Війна змінила життя і змінює нас», робота над якими виховує майбутніх захисників України на прикладах сучасних героїв, вчить вдумливо реагувати на події російсько-української війни.

Рій «Відважні» куреня імені Віталія Тіліженка сьогодні активно готується до відкритого козацького військово-патріотичного Вишколу «Джура – 2024», вивчаючи традиції козацької педагогіки і звичаї та заново усвідомлюючи героїчне минуле наших предків.

Участь у патріотичних конкурсах і проєктах формує у наших ліцеїстів національну свідомість, почуття причетності до героїчного минулого козацького краю, утверджує мотивацію готовності вихованців до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів та незалежності держави.

Психологічний тренінг із старшокласниками проводить психолог ліцею Кологойда С. Ю.

Команда лідерів учнівського самоврядування ліцею прибула до лікувальної установи із подарунками для поранених захисників

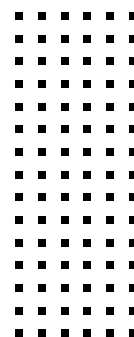
На занятті із курсу «Захист України». Підготовку майбутніх захисників проводить викладач Константинов К. В.

РОЗДІЛ 3

ІСТОРІЇ УСПІХУ
ВИПУСКНИКІВ
ЗНУ –
ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЗЗСО

АБДУЛАЄВА Юлія Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2004 рік. Спеціальність «Мова та література (німецька)», вчитель німецької мови I категорії.

АКИМОВА Надія Іванівна, Запорізька гімназія № 108.

1993 рік випуску, факультет філології, спеціальність «Філолог, викладач української мови і літератури»;

з 1994 р. – вчитель української мови і літератури ЗГ № 108;

2005–2012 рр. – заступник директора з НВР;

2012 р. – головний спеціаліст ТВО Хортицького району;

з 2014 р. – вчитель української мови і літератури ЗГ № 108.

«Спеціаліст вищої категорії», «учитель-методист».

АЛЕКСЕЄНКО Юлія Сергіївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік закінчення ЗНУ: 1999.

Факультет української філології, спеціаліст, викладач української мови та літератури.

Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 ЗМР ЗО.

Вчитель англійської мови, спеціаліст вищої категорії.

АНТОШЕЧКІНА Наталія Валеріївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2006 рік. Спеціальність «Українська мова та література». Працює вчителем початкових класів, вища категорія.

БАБАК Олена Павлівна, Запорізька гімназія № 107.

Вступила до Запорізького державного університету в 1986 році на фізико-математичний факультет. У 1992 році закінчила повний курс названого університету за спеціальністю «Математика» та отримала кваліфікацію «Математик». Викладач. З 1991 року по теперішній час працюю вчителем у Запорізькій гімназії № 107, займаю посаду заступника директора з навчально-виховної роботи з 2012 року. Спеціаліст вищої категорії, учитель методист, педагогічний стаж роботи 38 років. Пишаюся належністю до славетної професії вчитель!

Акімова Н. І.

Алексєєнко Ю. С.

Антошечкіна Н. В.

Бабак О. П.

БАБИК Юлія Сергіївна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила ЗНУ в 2013 році фізичний факультет. Спеціальність «Фізика конденсованого стану».

Кваліфікація: науковий співробітник, фізик, викладач у ВНЗ.

Професійний шлях становлення:

2013–2016 вчитель фізики і астрономії у Біленьківській ЗШ I-III ступенів;

2017 вчитель фізики і астрономії у ЗНВК Запорізька Січ;

2018–2022 заступник директора з НВР у Біленьківській ЗШ I-III ступенів;

2022–2024 вчитель фізики у Біленьківському ліцеї «Лідер» БСР ЗРЗО.

БАБИЧ (Фуріна) Галина Іванівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1995 р., ЗНУ.

Математичний факультет, спеціальність «Математика».

Премії міського голови (2019).

Старший вчитель, вища категорія.

БАКАЛЕНКО Анна Вікторівна, Запорізька гімназія № 90.

Навчалася у Запорізькому національному університеті на факультеті соціальної педагогіки та психології за спеціальністю та освітньою програмою – «Психологія». У 2018 році здобула ступінь магістра та розпочала свій професійний шлях у Запорізькій гімназії № 90 на посаді асистента вчителя, а також працювала практичним психологом та корекційним педагогом. У роботі з учнями та ученицями з особ-

ливими освітніми потребами використовую інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології навчання. Беру активну участь у виховних та волонтерських заходах класу та школи. Постійно підвищую свою кваліфікацію. Вдячна викладачам університету та колегам рідної школи за підтримку та можливості професійного зростання.

БАЛЬ Іван Іванович, Запорізька гімназія № 84.

Учитель математики I кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 1982.

Факультет: фізико-математичний.

Спеціальність: «Фізика і математика».

Іван Іванович Баль – найдосвідченіший вчитель математики у Запорізькій гімназії № 84, який завжди вкладає частинку своєї душі у розвиток кожного учня. Його тепла, дбайлива та інноваційна педагогічна методика не лише стимулює академічний розвиток, а й сприяє розвитку креативності та самовираження здобувачів освіти. Він завжди відкритий до нових ідей та готовий ділитися своїм досвідом з колегами, надихаючи їх на досягнення високих педагогічних стандартів. Протягом багатьох років він був керівником шкільної професійної спільноти педагогічних працівників. Іван Іванович відзначений подякою Інституту модернізації змісту освіти як координатор міжнародного математичного конкурсу. Він є членом районної апеляційної комісії та екзаменатором Державного регіонального центру оцінювання якості освіти.

Бабик Ю. С.

Бабич Г. І.

Бакаленко А. В.

Баль І. І.

БЕЗУГЛА (Пархоменко) Вікторія Георгіївна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний педагогічний інститут у 1987 році.

Фізико-математичний факультет за спеціальністю «Математика і фізика». Одержала кваліфікацію вчитель математики та фізики середньої школи.

Працює в Запорізькому багатопрофільному ліцеї № 99 вчителем математики в класах фізико-математичного профілю з 2003 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель».

Вихованці Ірини Володимирівни являються переможцями I, II, III та учасниками IV етапів Всеукраїнської олімпіади з математики.

БЕРЕЖОК (Дрига) Світлана Володимирівна, Запорізька гімназія № 52.

У 2002 році закінчила Запорізький державний університет, історичний факультет за спеціальністю «Історія» та здобула кваліфікацію історика. Навчаючись на п'ятому курсі, працювала вчителем історії у ЗЗШ № 10, але професійний розвиток педагогічної діяльності невід'ємно пов'язаний з роботою у Запорізькому ліцеї «Вибір». З 2019 року професійна доріжка привела до Запорізької гімназії № 52.

Обіцяю і далі робити те, що вмію – навчати історії та виховувати патріотів.

БІЛИК (Сільченко) Єлизавета Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2016 рік. Спеціальність «Мова і література (англійська мова і література, німецька мова)».

Працює вчителем англійської мови, спеціаліст II категорії.

БІРУЛЯ Галина Володимирівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель української мови та літератури – 1987–1992. Філологічний факультет.

*Хто опанував нове, плакаючи старе,
той може бути вчителем»*

Конфуцій

БОГДЗІЄВИЧ Світлана Миколаївна, Запорізька гімназія № 93, в минулому, 2003 р. – випускниця Запорізького національного університету, яка навчалася на факультеті української філології, а зараз – відповідальний заступник директора з навчально-виховної роботи, кваліфікований вчитель української мови та літератури, сертифікований тренер з медіаграмотності, чудовий класний керівник, красива жінка, щаслива дружина та любляча мама. Сьогоднішня! Прифронтове місто. Робота 24/7. З перших днів війни, за покликом серця, проводила зустрічі з учнями щодо надання психологічної допомоги та ігри з медіаграмотності, які формують інформаційну стійкість. Разом з тим продовжує власне навчання, розширюючи освітянські кордони до міжнародних.

БОЖКО Неля Анатоліївна, Запорізька гімназія № 6.

1999–2000 рр. – вчитель хімії ЗЗОШ № 54, 2000–2001 рр. – працювала вчителем біології і хімії в Запорізькій гімназії № 2 ім. Лесі Українки та навчалась у магістратурі ЗНУ, з 2001 по 2002 рік

Безугла В. Г.

Бережок С. В.

Біруля Г. В.

Богдзієвич С. М.

Божко Н. А.

працювала старшим лаборантом на кафедрі ботаніки та фізіології рослин біологічного факультету ЗНУ і навчалась в аспірантурі ЗНУ (науковий керівник – доктор біологічних наук, професор Бессонова Валентина Петрівна), успішно здала кандидатський мінімум. З 2002 року по 2015 працювала вчителем біології і хімії в ЗЗОШ № 76, з 2015 року і дотепер – вчитель біології в Запорізькій гімназії № 6. У 2022 році перемогла у Всеукраїнському фаховому конкурсі «Учитель року – 2022», на обласному рівні посіла I місце, на всеукраїнському пройшла у фінал і стала дипломантом конкурсу. У 2022 році була нагороджена «Премією міського голови – 2022» за визначні досягнення у навчанні та вихованні підростаючого покоління.

БОЗАДЖИЄВА (Мушенко) Юлія Олександрівна, Запорізький колегіум «Еліт».

2001 рік. Спеціальність «Біологія», вчитель біології вищої категорії, педагогічне звання «Учитель-методист». Ініціативна, творча. Захоплюється написанням творів. Учні-переможці Малої академії наук, предметних олімпіад.

БОЙКО Марина Володимирівна, Запорізька гімназія № 28.

Заступник директора з НВР, учитель математики – 2001–2006, математичний факультет.

БОНДАРЕНКО (Проценко) Альона Павлівна, Запорізька гімназія № 50.

Закінчувала Запорізький національний університет за спеціальностями: «Бакалавр математики. Вчитель математики» (2013); «Магістр

математики. Викладач вищої школи (математика» (2014); «Математик-програміст, викладач інформатики» (2016). Працює вчителем інформатики в Запорізькій гімназії № 50 з 2014 року і дотепер. Учитель вищої категорії, педагогічне звання «старший вчитель». Постійно бере участь у різних професійних конкурсах:

- обласна виставка «Освіта Запорізького краю – 2018» (2 місце);
- обласний фестиваль «Панорама розумних уроків SMART 2018» (2 місце);
- обласний конкурс інфографіки «Об'єднаймося для кращого Інтернету» (1 місце);
- конкурс фахової майстерності педагогів ЗЗСО «Від творчого вчителя – до творчого учня» (2023 р. – 2 місце, 2024 р. – 3 місце).

БОРОДАЙ (Познякова) Оксана Іванівна, Запорізька гімназія № 80.

У 2007 р. закінчила Державний вищий навчальний заклад Запорізький національний університет і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Математика», спеціалізація «Математичний аналіз» та здобула кваліфікацію магістра математики. Викладача вищої школи.

З 2006 по 2010 працювала в Запорізькій загальноосвітній школі № 35 на посаді вчителя математики.

З 2010 і по сьогоднішній день працюю в Запорізькій гімназії № 80 Запорізької міської ради на посаді вчителя математики та інформатики.

БУЛАХ Олександр Ігорович, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік закінчення ЗНУ – 2015.

Бойко М. В.

Бондаренко А. П.

Бородай О. І.

Булах О. І.

Фізичний факультет, кафедра прикладної фізики, спеціальність «Магістр прикладної фізики, науковий співробітник, викладач фізики».

2018 р., III (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (аспірантура), Запорізький національний університет, спеціальність «Фізика металів».

Учитель Запорізького багатoproфільного ліцею № 99 Запорізької міської ради Запорізької області. Вчитель I категорії, старший вчитель.

Переможець першого туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024», номінація «Фізика», лауреат обласної педагогічної премії – 2023, учасник освітніх проєктів.

Підготував переможців обласного та фінального етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН та переможців національного конкурсу Genius Olympiad Ukraine – 2024.

БУРА Оксана Борисівна, Запорізька гімназія № 52.

У 2013 році закінчила Запорізький національний університет та отримала кваліфікацію «Спеціаліст соціальної педагогіки».

За спеціальністю не працювала. Але щодня використовую отримані в ЗНУ знання та навички в роботі вчителя початкових класів.

Педагогічне кредо «Активний пошук нових форм і методів навчання, індивідуальний розвиток кожного школяра».

БУРМА Ірина Миколаївна, Запорізька гімназія № 28.

Директор гімназії № 28 – 1974–1979, факультет фізико-математичний, спеціальність «Фізика і математика».

ВАСИЛЬЄВА Анна Олександрівна, Олександрівська гімназія.

Учитель англійської мови.

У 2012 році закінчила ЗНУ, факультет іноземної філології.

З 2012 року працюю вчителем англійської мови.

У 2020 здобула ступінь магістра.

З початком війни допомогла 12 родинам ВПО з житлом, одягом, харчуванням. Спечено більше 200 піц, пирогів, кексів для воїнів. Під опікою знаходиться сім'я з Маріуполя, дівчинка-сирота з опікуном. Допомогла вивезти і врятувати 32 котів і 27 собак із Херсонської області після підриву ГЕС.

ВАСИЛЬЄВА Ірина Володимирівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний педагогічний інститут у 1985 році.

Фізико-математичний факультет за спеціальністю «Математика і фізика». Одержала кваліфікацію: Вчитель математики та фізики середньої школи.

Працює в Запорізькому багатoproфільному ліцеї № 99 вчителем математики в класах фізико-математичного профілю з 2000 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та звання «учитель-методист».

Вихованці Ірини Володимирівни являються переможцями і призерами I, II, III і IV етапів Всеукраїнської олімпіади з математики.

ВАЩЕНКО (Майборода) Лейла Курбанівна, Запорізька гімназія № 11.

Буря О. Б.

Бурма І. М.

Васильєва А. О.

Васильєва І. В.

Ващенко Л. К.

Рік закінчення: 1996 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література, німецька мова».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Премії міського голови (2008, 2017).

ВІННИЧЕНКО Жанна Вікторівна, Балабинська гімназія «Перестиж».

З 2000 по 2005 рік Жанна Вінніченко навчалась у Запорізькому національному університеті на спеціальності «Соціальна педагогіка». Від навчання в університеті спогади залишились дуже-дуже теплі.

Балабинська гімназія «Престиж», у якій працює Жанна Вікторівна, відома своєю високою якістю освіти та інноваційним підходом до навчання. «Керуючи цим успішним навчальним закладом, я відданий та талановитий директор, який спонукає до досягнень як педагогів, так і учнів» – говорить Жанна Вікторівна. Саме вона, відіграє ключову роль у формуванні освітнього середовища, в якому зростають учні та педагоги. Вона не лише є адміністративним керівником, а й натхненником, лідером та каталізатором інновацій.

Жанна Вікторівна є Лауреатом конкурсу «Інновації у діяльності закладів освіти з підтримки молодих науковців, талановитих студентів, учнів». Вона першою впровадила освітню педагогічну технологію «Росток» у Запорізькій області. Її відданість освіті та бажання надати учням найкращі можливості для розвитку стали ключовими факторами у формуванні гімназії. Жанна Вікторівна завжди відкрита до інновацій

Вінніченко Ж. В.

Власюк С. М.

та новаторських підходів до навчання, інспіруючи свій колектив до досягнення високих результатів. Завдяки Жанні Вікторівні Балабинська гімназія «Престиж» завжди є першою. Так наша гімназія стала флагманом впровадження інклюзії в Запорізькій області завдяки участі у науково-педагогічному експерименті «Розвиток інклюзивного освітнього середовища». Жанна Вікторівна щорічно отримує безліч нагород та відзнак. Серед них Подяка Міністерства освіти і науки України, Срібна відзнака Лауреат конкурсу II ступеня «Інноватика в сучасній освіті-2013», Золота медаль «Інноватика в сучасній освіті-2023». З 2023 року Жанна Вікторівна є головою координаційної ради директорів закладів загальної середньої освіти при Департаменті освіти і науки облдержадміністрації.

Жанна Вікторівна підтримує активну співпрацю з батьками учнів та громадськими організаціями. Вона організовує різноманітні заходи та зустрічі, спрямовані на залучення батьків до життя гімназії та забезпечення партнерських відносин. Одним з головних пріоритетів у роботі Жанни Вікторівни є підтримка та розвиток педагогічного колективу. Вона створює умови для професійного зростання вчителів, надаючи можливості для підвищення кваліфікації та участі у міжнародних проєктах.

Жанна Вікторівна є прикладом того, як відданість, лідерство та інновації можуть перетворити звичайний навчальний заклад на центр академічних досягнень та розвитку особистості. Його робота допомагає кожному учневі розкрити свій потенціал та готує їх до майбутніх викликів.

ВІТКОВСЬКА Юлія Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2015 рік. Спеціальність «Біологія, Генетика», вчитель біології I категорії. Учні – переможці Малої академії наук, предметних олімпіад.

ВЛАСЮК Світлана Михайлівна, Запорізька гімназія № 60.

Директор, закінчила філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Російська мова та література» в 1991 році. Після закінчення уні-

верситету з 1991 р. прийнята на посаду вчителя рос. мови та літератури, з 2000 р. заступник директора. З 2007 р. Світлана Михайлівна – директор ЗГ № 60, вчитель зарубіжної літератури вищої категорії, має звання старшого вчителя.

ВОЛГІНА Марія Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2019 рік. Спеціальність «Філологія (англійська мова і література, німецька мова)», вчитель англійської мови, спеціаліст II категорії. Молода, перспективна вчителька.

ВОЛЕНКО Оксана Костянтинівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель англійської мови, закінчила філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «англійська мова і література» в 1991 році. Прийнята на посаду вчителя англійської мови в 1992 р. Наразі має вищу професійну кваліфікаційну категорію та звання старшого вчителя. У номінації «Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами під час воєнного стану» у складі команди викладачів на 14 міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2023» здобула Бронзову медаль. Нагороджена грамотами від ТВО (2013), районної та міської адміністрації (2022, 2009).

ВОЛКОВА (Гомонець) Альона Юріївна, ЗНВК № 67.

З 2006 по 2011 рік навчалася на математичному факультеті ЗНУ за спеціальністю «Математика» на денному відділенні.

Одразу після закінчення університету (2011 рік) влаштувалася на роботу до ЗНВК № 67 вчителем математики, де і працює по теперішній час. З 2022 року призначена на посаду заступника директора з навчально-виховної роботи.

Має дипломи, грамоти обласної та міської ради. Постійно підвищує рівень професійної майстерності та кваліфікації. Готує разом з учнями науково-дослідницькі проекти в рамках роботи Малої академії наук, відділення математики.

ВОЛКОВА Ірина Олександрівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік випуску – 2001.

Спеціальність «Соціальна педагогіка».

Практичний психолог у Запорізькому багато-профільному ліцеї № 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

Категорія – вища.

Має власні методичні розробки та публікації в науково-методичних посібниках «Виховний простір як вихідна умова розвитку життєво компетентнісної особистості» та «Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації».

ВОЛОШИНА (Ротко) Наталія Володимирівна, Запорізька гімназія № 52, рік закінчення – 1983, фізико-математичний факультет. Професійне кредо «Щоб мати право вчити інших, треба постійно вчитися самому» У 1979 році вступила до Запорізького державного педагогічного інституту на фізико-математичний факультет за спеціальністю «Математика і фізика». З 1983 р. по 1991 р. працювала вчителем

Волгіна М. С.

Воленко О. К.

Волкова А. Ю.

Волкова І. О.

Волошина Н. В.

математики у Тюменській області м. Нягань. З 2003 року викладаю математику в Запорізькій гімназії № 52.

ВОРОБІЙОВА Анастасія Сергіївна, ЗНВК «Запорізька Січ».

У 2014 році закінчила ЗНУ, факультет соціальної педагогіки та психології, спеціальність «Психологія».

Практичний психолог першої категорії ЗНВК «Запорізька Січ».

Учасниця МО практичних психологів та соціальних педагогів Вознесенівського району.

Беру активну участь у творчих групах та проєктах. Проводила практичні семінари для АМО та в рамках проєкту «Безпечне освітнє середовище – основа інноваційних перетворень».

Мені цікаво вчитися та вчити, розвиватися і надихати інших, змінюватись самій.

ГАДЖИЛОВА Лариса Миколаївна, Запорізька гімназія № 52

Професійне кредо «Самовдосконалення немає меж»

У 1989 році вступила до Запорізького державного університету на філологічний факультет за спеціальністю «Російська мова та література». Студенткою 5 курсу почала працювати вчителем російської мови та літератури у Ганнівській середній школі Запорізької області Приазовського району. У 1994 році закінчила Запорізький державний університет та отримала кваліфікацію «Філолог. Викладач російської мови та літератури». З 1998 року працюю вчителем зарубіжної літератури в Запорізькій гімназії № 52.

ГАЙДАР Віталій Вікторович, Запорізька гімназія № 28.

Учитель інформатики – 1999–2004, фізичний факультет.

ГАЛІЧЕВА (Клімова) Ірина Павлівна, Запорізька гімназія № 11.

1978 р., ЗДПІ.

Факультет фізичного виховання, вчитель фізичного виховання.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

ГАНЗУЛЕНКО Валентина Петрівна, Запорізька гімназія № 80.

Директор Запорізької гімназії № 80 Запорізької міської ради, викладач історії, кандидат історичних наук.

1999–2005 роки – період навчання в Запорізькому національному університеті.

У 2005 році закінчила з відзнакою історичний факультет за спеціальністю «Історія» та здобула кваліфікацію магістра історії.

Упродовж 2005–2015 років навчалася в аспірантурі Запорізького національного університету. У 2015 році на базі Запорізького національного університету захистила дисертацію за спеціальністю 07.00.01 – Історія України на тему «Римо-католицька церква на Півдні України (20–30-ті рр. XX ст.)» та здобула науковий ступінь кандидата історичних наук.

Паралельно з навчанням в аспірантурі, розпочала педагогічну діяльність в Запорізькому колегіумі № 98, викладала історію та основи правознавства.

Воробійова А. С.

Гаджилова Л. М.

Гайдар В. В.

Галічева І. П.

Ганзуленко В. П.

У період з 2014 по 2023 працювала на посаді заступника директора з навчально-виховної роботи Запорізької гімназії № 103 Запорізької міської ради. З 2023 року обіймаю посаду директора Запорізької гімназії № 80 Запорізької міської ради.

Є автором близько 30 наукових та навчально-методичних праць.

На теперішній час продовжую активну співпрацю з Запорізьким національним університетом у якості стейкхолдера.

ГАПОНОВ Семен Гнатович, Запорізький колегіум «Елінт».

2023 рік. Спеціальність «Історія та археологія», вчитель історії II категорії. Закінчив Театральне мистецтво (бакалавр), акторська майстерність, артист театру та кіно, 2016 рік.

ГАРТ Марія Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

Навчається на V курсі факультету «Іноземна філологія», вчитель англійської мови.

ГАСАНОВА Ольга Миколаївна, Запорізька гімназія № 52.

Дата народження – 22.09.1973.

Асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням Запорізької гімназії № 52 Запорізької міської ради.

2020 рік, Запорізький національний університет напрям «Соціальна педагогіка» (бакалавр).

2021 рік, Запорізький національний університет напрям «Початкова освіта» (магістр).

ЖИТТЄВЕ КРЕДО «Стався до інших так, як хочеш, щоб вони ставилися до тебе».

ПЕДАГОГІЧНЕ КРЕДО «Любити свого учня всяким: талановитим чи не дуже, веселим чи сумним, спокійним чи непосидючим».

ГАШЕНКО Людмила Дмитрівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1976.

Математичний факультет, спеціальність «Математика».

Директор ЗСГГ № 27, нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» та Почесним званням «Заслужений працівник освіти України».

Під керівництвом Людмили Гашенко гімназія, як заклад нового покоління, якісно виконує один із головних складників своєї місії – всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства. В межах реалізації концепції Нової української школи дотримання принципу дитиноцетризму є пріоритетом у діяльності гімназії під керівництвом Людмили Гашенко.

ГВОЗДЕЦЬКИЙ Максим Сергійович, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2015 р., ЗНУ.

Фізичний факультет, спеціальність: прикладна фізика.

Відзначений премією Global Teacher Prize Ukraine 2023, співавтор підручника з фізики 7 клас НУШ. I категорія.

ГЕРАСИМЕНКО Валентина Петрівна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Гапонов С. Г.

Гасанова О. М.

Гашенко Л. Д.

Гвоздецький М. С.

Герасименко В. П.

Закінчила ЗНУ у 1996 році.
 Філологічний факультет.
 Викладач української мови та літератури.
 Професійний шлях становлення:
 З 1996 року – теперішній час, працює у
 Біленьківському ліцеї «Лідер». Вчитель-мето-
 дист;
 2018 учасниця конкурсу «Учитель року»
 6 місце на обласному етапі;
 2018 обласна педагогічна виставка «Освіта
 Запорізького краю» лауреат II ступеня у номіна-
 ції «Інноваційні підходи до викладання навчаль-
 них предметів»;
 сертифікований тренер НУШ: адаптаційний
 цикл базової середньої освіти;
 Постійний член журі обласних фахових олім-
 піад та конкурсів.

ГЛАДИШЕВА Світлана Вікторівна, Запорізь-
 ка гімназія № 107.

У 2023 році закінчила Запорізький націо-
 нальний університет за освітньою програмою
 «Українська мова та література» та здобула ква-
 ліфікацію: магістр Гуманітарних наук за спеціаль-
 ністю «Філологія».

Загальний стаж педагогічної діяльності ста-
 новить 30 років!

Результати атестації 2022 року: кваліфікаційна
 категорія «Спеціаліст вищої категорії», звання
 «Старший учитель».

Свою педагогічну діяльність розпочала з
 1993 року у Запорізькій гімназії № 107 Запо-
 різької міської ради Запорізької області. Спочат-
 ку працювала вихователем групи подовженого
 дня, згодом – вчителем початкових класів, нара-

зі – заступник директора з навчально-виховної
 роботи.

Професійна діяльність вчителя відображуєть-
 ся у досягненнях учнів та подальшому їхньому
 успішному зростанні.

Педагогічне кредо: «Учитель – це людина,
 котра може робити важчі речі легкими». (Р. Емер-
 сон). Саме зараз незламні освітяни Запорізького
 краю доводять цю істину!

ГОЛЕНКОВА (Комарова) Анна Олександрівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2012 р., ЗНУ.

Факультет філологічний, спеціальність «Укра-
 їнська мова та література».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Нагороджена премією міського голови
 (2008 р.).

У 2023 р. пройшла сертифікацію педагогічних
 працівників (сертифікат 2301200).

ГОЛОВЕНЬ Марина Миколаївна, Запорізька
 спеціалізована школа № 18.

Учитель математики.

Рік закінчення ЗНУ – 2010.

Факультет: математики, спеціальність «Викла-
 дач математики».

Спеціаліст II категорії.

ГОЛОФЄЄВ Володимир Іванович, Запорізь-
 ка гімназія № 11.

Рік закінчення: 1986 р., ЗНУ.

Фізико-математичний факультет. Вчитель
 математики та фізики.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Гладишева С. В.

Голєнкова А. О.

Головень М. М.

Голофєєв В. І.

ГОРОШКО Ольга Юріївна, Запорізька ЗОШ № 15.

2013 рік випуску.

Факультет – математичний, спеціальність «Математик, вчитель математики», освітня програма «Математика», кафедра алгебри та геометрії.

Вчитель, що горить своєю професією, може запалити вогник любові до неї в серцях своїх учнів. До математичного факультету ЗНУ мене привела саме ця любов до математики, яку зрощували мої шкільні вчителі. Упродовж свого навчання в ЗНУ я мала можливість розширити свої знання та зануритися в цікавий світ математичних наук, набиратися досвіду в найкращих викладачів. Роки навчання згадую з вдячністю за розуміння та підтримку з боку педагогів, за всі кроки назустріч, які вони робили, за всі лекції, які ми відвідували та здобували такі дорогоцінні знання та навички.

Свою педагогічну діяльність розпочала з 2016 року в ЗЗСО № 15 з вчителя початкових класів, але не полишала думок про викладання математики, адже це була моя мрія. З вересня 2022 року працюю на посаді вчителя математики, викладаю в класах НУШ. За ці два роки роботи вчителем математики мною було задіяно значну частину учнів до інтернет-олімпіад та математичних конкурсів «Олімпіс», «Кенгуру», «На Урок». Мої учні та учениці посідали призові місця, отримували високі бали. Основне педагогічне кредо – «Математика – це просто, цікаво та корисно, якщо її любити!». Головна мета – навчити дітей аналізувати, систематизувати, знаходити закономірності та взаємозв'язки,

мислити логічно, спираючись на теорію та факти.

ГУБАРЕВА Світлана Олександрівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель історії вищої кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 1997.

Факультет: історичний.

Спеціальність: «Історія».

Світлана Олександрівна багато років працює в Запорізькій гімназії № 84 вчителем історії та правознавства, формуючи інтерес здобувачів освіти до минулого та сучасності рідної країни, повагу до загальнолюдських цінностей. Під керівництвом Губаревої Світлани працює Історико-краєзнавчий музей закладу освіти, якому у 2022 році підтверджено звання «Зразковий музей». Світлана Олександрівна стала лауреатом першого (обласного) етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2022» та нагороджена Дипломом Запорізької обласної державної адміністрації та Почесною грамотою Профспілки працівників освіти і науки України.

ГУЖВА Юлія Віталіївна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Вчитель української мови та літератури.

Закінчила Запорізький національний університет у 2017.

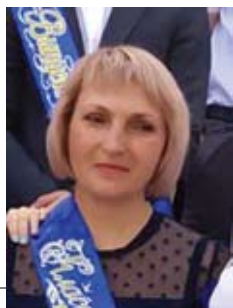
Філологічний факультет.

Спеціальність: «Філолог. Викладач української мови та літератури».

У 2021 р. була адміністратором міського освітнього проекту «School_Z» від Хортицького райо-

Гороско О. Ю.

Губарева С. О.

Гужва Ю. В.

Гуйвик О. В.

ну (українська мова). Нагородженна грамотою від міського голови за визначні досягнення у навчанні та вихованні підростаючого покоління в номінації «Педагоги зі стажем педагогічної роботи до 5 років». Зайняла друге місце в районному етапі «Вчитель року – 2021».

Педагогічне кредо: «Щоб мати право вчити інших, потрібно постійно вчитися самому».

ГУЙВИК Олексій Віталійович, Запорізький колегіум «Еліт».

1997 рік. Спеціальність «Історія України», вчитель історії вищої категорії. Учні – переможці Малої академії наук.

ГУМЕНЮК Марина Анатоліївна, Запорізька гімназія № 52.

Професійне кредо: «Учитись важко, а учить ще важче, але не мусиш зупинятись ти».

Після закінчення педагогічного училища постала перед вибором: або учитель початкових класів, або філолог, – обрала друге. У 1989 році вступила до Запорізького державного університету на філологічний факультет. Навчання на заочному відділенні. На 4 курсі почала працювати вчителем української мови та літератури. Шість непростих років в університеті поєднувались з роботою за спеціальністю. У 1996 році отримала диплом спеціаліста «Філолог. Викладач української мови та літератури». 28 років педагогічного стажу.

Вища категорія.

ГУТАРУК Наталія Володимирівна, Січковий колегіум.

Здобула науковий ступінь доктора філософії, виконала дисертацію відповідно до освітньо-наукової програми «Філологія», 2024 р.

Учителька англійської мови Наталія Гутарук стала переможницею конкурсу міжнародних проєктів учителів (онлайн платформа eTwinning) й отримала європейську відзнаку якості European Quality Label. На основі конкурсного відбору представляла Україну в міжнародному контактному семінарі «United in Cultural Diversity», що відбувався у м. Празі (Чехія).

ДАВИДЕНКО (Булавінова) Світлана Георгіївна, Запорізька гімназія № 108.

1980 рік, факультет філології, спеціальність «Філолог, учитель української мови і літератури».

«Спеціаліст вищої категорії», «учитель-методист».

ДАНШИНА Людмила Леонідівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель російської мови та літератури.

Рік закінчення ЗНУ – 2002.

Факультет: філологічний, спеціальність «Викладач російської мови та літератури».

Вчитель вищої категорії, має педагогічне звання «учитель-методист».

ДЕЄВА (Єнікєєва) Ільзіра Шамілівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1996 р., ЗНУ.

Історичний факультет, викладач історії та суспільствознавства.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Гуменюк М. А.

Гутарук Н. В.

Давиденко С. Г.

Даншина Л. Л.

Деєва І. Ш.

ДЕМЧИК Оксана Федорівна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Студентка 3 курсу ЗНУ (заочне відділення).

Факультет соціальної педагогіки та психології. Спеціальність «Початкова освіта».

У 2014 році здобула спеціальну освіту у Запорізькому педагогічному коледжі за спеціальністю вихователь.

Із 2019 року працює у Біленьківському ліцеї «Лідер» на посаді асистента вчителя.

ДЕМЧИШИНА Вікторія Еммануїлівна, ЗНВК «Запорізька Січ».

2010 р. – закінчила магістратуру математичного факультету за спеціальністю математика, викладач вищої школи.

1987 р. – робота в середній школі № 96.

1994–2002 р. – робота в школі диференційованого навчання № 30: учасниця пілотного проєкту семестрово-залікової форми навчання.

2002 р. – працюю в ЗНВК «Запорізька Січ» педагогом-організатором, маю вищу категорію, звання педагог-організатор-методист, викладаю математику в цьому ж закладі.

Учасниця районного конкурсу «Вчитель року – 1992», II місце в номінації «Вчитель математики».

Під моїм керівництвом команда ЗНВК «Запорізька Січ» є неодноразовим переможцем міського етапу конкурсу ДЮП.

ДЕРІЙ Олена Валеріївна, Запорізька гімназія № 42.

1985 року народження, громадянка України. У 2008 році закінчила Державний вищий

навчальний заклад Запорізький національний університет Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України й отримала вищу освіту за спеціальністю «Історія» та здобула кваліфікацію історика, викладача історії. Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України 24.02.2022 році, працюючи вихователем у Запорізькій гімназії № 42 Запорізької міської ради, змушена була виїхати до Польщі заради безпеки. Незабаром повернулася. З 1 вересня 2022 року працюю вчителем історії у Запорізькій гімназії № 42 Запорізької міської ради. Задля кар'єрного зросту, вирішила для себе – навчатися «впродовж життя». У 2023 році закінчила Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького з відзнакою, здобула кваліфікацію магістра галузь знань «Освіта/Педагогіка», спеціальність «Середня освіта», спеціалізація «Географія».

ДЕНЕЖКІНА Анжеліка Валеріївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску – 1995.

Факультет – Біологічний.

Спеціальність – «Біологія».

Присвоєна кваліфікація спеціаліста – Біолог. Викладач біології та хімії.

Місце роботи – Запорізький багатoproфільний ліцей 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

Категорія – спеціаліст вищої категорії.

Звання – вчитель-методист.

Має: 1 винахід, 7 наукових статей, 4 тези доповіді на наукових конференціях, симпозіумах, 4 педагогічні друковані роботи.

Демчик О. Ф.

Демчишина В. Е.

Дерій О. В.

Денежкіна А. В.

Є співавтором підручників «Екологія рідного краю», а також співавтором дистанційних курсів для учнів для 6–9 класів «Школа сучасних знань» та інші. У 2004 році була призером обласного конкурсу «Вчитель року».

Нагороджувалася грамотами департаментів обласного, міського та районних відділів освіти і науки, Міністерства освіти і науки України. Має Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України та Ювілейну медаль «25 років Незалежності України» (УКАЗ Президента України від 19 серпня 2016 р. № 336).

ДЗЮБА Лілія Миколаївна, Запорізька гімназія № 108.

2013 рік випуску, факультет філології, спеціальність «Філолог, викладач української мови і літератури».

З 1993 р. учитель початкових класів.

«Спеціаліст вищої категорії», «старший учитель» ЗГ № 108.

ДІБРОВА Юлія Юріївна, Запорізька гімназія № 50.

Закінчила біологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Біолог, викладач біології та хімії». З 2006 року працює в Запорізькій гімназії № 50 вчителем біології та екології, має вищу категорію та звання «учитель-методист». Постійно бере участь у фахових конкурсах: «Учитель року», «Педагогічна виставка», «Освіта Запорізького краю», «Геліантус учителя». Учні гімназії під керівництвом Діброви Ю. Ю. ставали переможцями та призерами різних екологічних проєктів: «Мотиваційний екологічний відеоролик» (8–11 класи

конкурс «Екологічні ініціативи»), «Використання паперової реклами у сучасному житті», «Сортування сміття», «Опале листя», «Допомога птахам», «Чисті парки: прибережи за песиком». Брала участь в пізнавально-екологічному проєкті «Врятуємо Дніпро разом» та «Екошкола # зелений», у челенджі «10 ЕСО днів».

ДІДЕНКО Зоя Василівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель української мови і літератури вищої категорії, вчитель-методист.

Рік закінчення: 1978.

Факультет: філологічний.

Спеціальність: «Вчитель української мови і літератури».

22 роки була директором закладу освіти, успішно поєднуючи адміністративну діяльність з викладанням. За цей час отримала III місце в районному турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2014». Диплом за успішну презентацію перспективного досвіду на міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти». Має сертифікат співорганізатора та активного учасника Другої Національної конференції лідерів освіти «Модератори освітніх реформ 2.0». Продовжує працювати вчителем української мови та літератури в Запорізькій гімназії № 84 Запорізької міської ради, плекаючи любов здобувачів освіти до рідної мови.

ДІДЕНКО Любов Петрівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1997.

Філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

Дзюба Л. М.

Діброва Ю. Ю.

Діденко З. В.

Діденко Л. П.

Заступник директора, учитель української мови та літератури ЗСГГ № 27.

Особливе місце в освітній діяльності Любові Діденко займає робота, спрямована на формування в учнів активної соціальної та громадянської позиції, поваги до культурно-національних, духовних цінностей України. Педагог заохочує вихованців до творчої діяльності та проводить цікаві, змістовні загальношкільні заходи до Дня Соборності України, Міжнародного дня рідної мови, Шевченківського тижня, які завжди вирізняються продуманістю, злагодженістю, актуальністю.

ДМИТРЕНКО Марина Володимирівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький національний університет у 2013 році.

Математичний факультет за спеціальністю «Магістр математики». Викладач вищої школи (математика).

Працює в Запорізькому багатoproфільному ліцеї № 99 Запорізької міської ради Запорізької області вчителем математики з 2018 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст I категорії».

Бере участь у дослідно-експериментальній роботі – двічі надавала власний досвід в номінації «Математика» на виставку педагогічних технологій.

ДМИТРИЄВА Анастасія Олегівна, Запорізька гімназія № 52.

Роки закінчення ЗНУ: 2020 р. – бакалавр, 2021 р. – магістр.

Дмитренко М. В.

Дмитрієва А. О.

Донченко І. С.

Факультет: Соціальної педагогіки та психології.

Під час навчання першою базою практики мною була обрана Запорізька гімназія № 52, з якою у мене одразу склалися професійні відносини. Після отримання диплома бакалавра мені запропонували місце практичного психолога. Закінчивши магістратуру, я продовжую працювати в Запорізькій гімназії № 52, яка стала колись моєю першою базою практики, а тепер – другою родиною.

Девіз: «Стався до інших так, як хочеш, щоб ставилися до тебе».

ДОНЧЕНКО Ілля Сергійович, Запорізька гімназія № 50.

У 2008 році закінчив Запорізький національний університет за спеціальністю «Фізичне виховання». З 2008 по 2016 роки викладав на кафедрі фізичного виховання ЗНУ. З 2018 року і по сьогоднішній день працює в Запорізькій гімназії № 50 вчителем фізичної культури.

Ілля Сергійович неодноразово був переможцем конкурсу «Від творчого вчителя до творчого учня». Також є співзасновником YouTube каналу та сайту «Фізкультура з Донченко». Ці ресурси були створені для викладання сучасному учнівству у рамках Нової української школи.

У 2023 році став переможцем Всеукраїнського фахового конкурсу «Учитель року – 2023» у номінації «Фізичне виховання», за що отримав нагороду від Президента України Володимира Зеленського та почесне звання «Заслужений вчитель України».

ДОРОШЕНКО Світлана Сергіївна, Запорізька гімназія № 84.

Директор Запорізької гімназії № 84 Запорізької міської ради, вчитель української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист.

Рік закінчення: 2004.

Факультет: філологічний.

Спеціальність: «Викладач української мови і літератури». Диплом з відзнакою.

Рік закінчення: 2023.

Факультет: соціології та управління.

Спеціальність: «Публічне управління та адміністрування». Диплом з відзнакою.

Світлана Дорошенко почала свій професійний шлях учителем української мови та літератури, ще навчаючись на останніх курсах філологічного факультету Запорізького національного університету. Стаж викладацької роботи – 15 років. Працювала також заступником директора закладу загальної середньої освіти, а з 2013 року працювала на посаді головного спеціаліста територіального відділу освіти Вознесенівського району.

У 2020 році Світлана Дорошенко очолила Запорізьку гімназію № 84 Запорізької міської ради. Місією Світлани Сергіївни, як керівника, для розвитку та розквіту гімназії стали менеджмент інновацій, фандрайзингова діяльність, генерування й реалізація нових ідей та освітніх ініціатив. Робота Світлани Дорошенко на тему «Фандрайзинг як інструмент розвитку безпечного освітнього середовища в закладі загальної середньої освіти» здобула золоту медаль на XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2024».

ДУБАСОВА Ганна Сергіївна, Запорізька гімназія № 45.

У 2004 році закінчила історичний факультет за спеціальністю «Історія», працює вчителем історії в Запорізькій гімназії № 45. Пані Ганна спеціаліст вищого ґатунку: є неодноразовим дипломантом премії ім. Поляка, нагороджена дипломами і грамотами ТВО Хортицького району, ДОН Запорізької ОДА та ДОН ЗМР.

Ганна Сергіївна є лідером в освіті, поширює свій досвід, є переможцем обласного етапу конкурсу «Вчитель року». Нині педагог очолює кафедру суспільно-гуманітарних наук в гімназії, очолює дебатний клуб «Феміда». Її люблять учні, поважають батьки та колеги.

ДЯЧКІНА (Лозова) Сніжана Михайлівна, Запорізька початкова школа «Натхнення».

Рік закінчення: 1994 рік.

Факультет філологічний, спеціальність «Російська мова і література».

Доля дарувала мені можливість навчатися, працювати і спілкуватися зі справжніми професіоналами, зростати, як педагог, і навчати маленьких запоріжців, багато з яких наразі є успішними людьми. На сьогодні я – заступник директора Запорізької початкової школи «Натхнення», вчитель вищої категорії, учасник і переможець професійних конкурсів, маю звання «старший учитель». Навчаю малечу, опановую нові технології та щиро вірю в краще майбуття нашої країни.

ЄРЬОМІНА Олена Євгенівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель історії вищої кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 2005.

Факультет: історичний.

Спеціальність: «Історія».

Для Олени Євгенівни Запорізька гімназія № 84 – дійсно рідний заклад освіти, в якому вона працює з самого початку своєї педагогічної діяльності, ще навчаючись на останньому

Дорошенко С. С.

Дубасова Г. С.

Дячкіна С. М.

Єрьоміна О. Є.

курсів університету. Викладає суспільствознавчі науки, формуючи у здобувачів освіти повагу до принципів загальнолюдської моралі, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України. У 2023 році учні Олени Євгенівни стали призерами предметної олімпіади Запорізького національного університету з права. Єрьоміна Олена багато років є керівником туристичного гуртка, вихованці якого у 2021 році вибороли II місце у міських змаганнях з туризму. Також активно бере участь у обласних змаганнях зі спортивного туризму серед працівників освіти у складі команди Комунарського району. Має грамоти та подяки районного, міського, обласного органів управління освітою, а у 2017 році Олена Євгенівна нагороджена Премією міського голови.

ЄФРЕМОВА Ольга Миколаївна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель математики – 1991–1996, математичний факультет, спеціальність математика.

ЖИРОВА Наталія Олексіївна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1998.

Філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

Учитель української мови та літератури ЗСГГ № 27. Наполегливо працює на освітній ниві, прищеплює своїм вихованцям любов до рідного слова, мотивує учнів до участі в різних інтелектуальних змаганнях з української мови та літератури.

Адміністратор курсів «Українська мова» та «Українська література» для 9 класів на платформі

мі для дистанційного навчання «Online школа Запоріжжя» (2021 р.).

Має публікації в журналі «Дивослово» (2016 р.), на фахових освітніх онлайн-платформах, у науково-методичному кейсі «Міська школа філологічних наук» (2019 р.). Професійний досвід відзначено дипломами VIII Міської виставки педагогічних технологій, Обласної виставки «Освіта Запорізького краю – 2022».

ЗАВІРОВА Марія Леонідівна, Запорізька ЗОШ № 15.

Закінчила історичний факультет ЗНУ в 2000 році. Навчалась за напрямом «Всесвітня історія», отримала спеціальність «Вчитель історії та суспільствознавства».

У ЗЗСО № 15 працює вчителем історії з 1998 року. За цей час брала участь у багатьох конкурсах, предметних олімпіадах з історії, у наукових конференціях. Частину своєї професійної діяльності приділяє позакласній роботі з предмету, організовуючи вікторини з історії, медіаграмотності, історичного краєзнавства.

Під час російсько-української війни залишилась у місті через те, що не мала можливості надовго поїхати та покинути рідних та близьких.

ЗАЙКІНА Дар'я Сергіївна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель англійської мови.

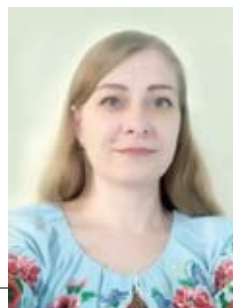
Рік закінчення ЗНУ – 2014.

Факультет: іноземна філологія, спеціальність «Викладач англійської мови».

Спеціаліст II категорії.

Єфремова О. М.

Жирова Н. О.

Завірова М. Л.

Зайковська О. О.

Закальська І. О.

ЗАЙКОВСЬКА Олександра Олександрівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99

Вчитель української мови та літератури Запорізького багатoproфільного ліцею № 99 ЗМР ЗО, 2 категорія.

Закінчила у 2006 році Державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет» і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Українська мова та література».

ЗАКАЛЬСЬКА Інна Олександрівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель історії, закінчила історичний факультет ЗНУ за спеціальністю «Історія та археологія» в 1993 році. Прийнята на посаду вчителя історії з 1995 р. Наразі має вищу професійну кваліфікаційну категорію. Нагороджена грамотами від ТВО (2013), районної та міської адміністрації (2013, 2022).

ЗАСТАВСЬКА Інна Володимирівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель української мови та літератури.

Рік закінчення ЗНУ – 1998.

Факультет: філологічний, спеціальність «Викладач української мови та літератури».

Вчитель вищої категорії, має педагогічне звання «старший учитель».

ЗЕМЛЯНА Ірина Миколаївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску: 1988.

Факультет: романо-германської філології.

Спеціальність: «Французька мова та література».

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Категорія: вища.

Звання: учитель-методист.

Конкурс «Вчитель року – 2013» обласний етап – 2 місце.

ЗІНЬКЕВИЧ Валентина Петрівна, Запорізька гімназія № 107.

Запорізький державний педагогічний інститут, 1981 рік. Спеціальність за дипломом «Вчитель російської мови та літератури». Останні роки – вчитель зарубіжної літератури Запорізької гімназії № 107 Запорізької міської ради Запорізької області. З 1973 року працюю в освіті. Маю підтверджену категорію «Вчитель вищої категорії, старший вчитель». Була переможцем районного та фіналістом обласного конкурсу «Вчитель року». Мала публікацію у збірці методичних розробок, друкувала розробки сценаріїв на сайті «Всеосвіта», «На урок». Працювала з гуртком «Літературна вітальня», який неодноразово перемагав у творчих конкурсах.

ЗУБКОВА Анна Олександрівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель математики, закінчила математичний факультет ЗНУ за спеціальністю «Математика» в 2015 році. У ЗГ працює з 2017 р. Наразі має другу професійну кваліфікаційну категорію.

ІВАНОВА Наталія Миколаївна, Запорізька гімназія № 107.

У 1994 році закінчила Запорізький державний університет за спеціальністю «Українська

Заставська І. В.

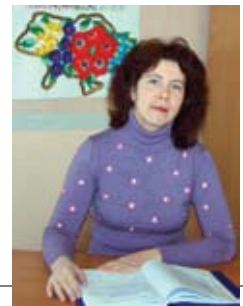
Земляна І. М.

Зінькевич В. П.

Зубкова А. О.

Іванова Н. М.

мова та література». Тоді ж і розпочала свою педагогічну діяльність в Запорізькій гімназії № 107.

29 років пропрацювала вчителем початкових класів. Маю вищу категорію та звання – Старший вчитель. На даний час працюю вчителем української мови та літератури.

Найбільшою нагородою за свою роботу вважаю успіхи та перемоги своїх учнів. Моє педагогічне кредо: «Даруй себе дітям! Будь терплячим в чеканні дива і будь готовим до зустрічі з ним в дитинстві!» (Ш. О. Амонашвілі).

ІВАЩЕНКО Олександр Сергійович, Запорізька початкова школа «Натхнення».

Рік закінчення: 2023 рік.

Факультет іноземної філології. Спеціальність «Філологія». Спеціалізація «Германські мови та літератури (переклад включно)», перша – англійська. Освітньо-професійна програма мова і література (англійська).

Під час навчання в ЗНУ з 2019 року, я почав займатися науковою діяльністю. Беру щорічно участь в міжнародних та науково-студентських конференціях, таких як «Різдвяні читання» та «Молода Наука». На магістратурі опублікував свою власну статтю, присвячену питанню інтертекстуальності в коміксах видавництва «ДС» в науковому журналі «Нова Філологія». Вже півроку як я працюю вчителем англійської мови, щоб набуті знання, які нам надавали досвідчені, розумні та професійні викладачі в університеті, передавати наступному поколінню. Як молодий педагог, беру участь у заходах, які надавала Освіторія, вивчаю нові методики викладання,

зокрема, й натхненне навчання. Працюю над створенням власних розробок, освітніх ресурсів; мотивую дітей до навчання.

КАЗДОБА Тетяна Юріївна, Запорізька гімназія № 28

Учитель англійської мови – 2004–2009, факультет іноземної філології.

КАЗУРОВА Ірина Микитівна, Запорізька гімназія № 107.

Запорізький державний педагогічний інститут, 1979 рік.

Спеціальність за дипломом – «Вчитель російської мови та літератури».

Останні роки вчитель зарубіжної літератури Запорізької гімназії № 107 Запорізької міської ради Запорізької області.

З 1979 року працюю в освіті.

Маю підтверджену категорію «Вчитель-методист».

Викладала курс «Етика та психологія сімейного життя». Двічі була фіналісткою американсько-української програми «Партнери в освіті». Читала в старших класах «Практичне право» та «Громадянське виховання».

Була переможцем районного та фіналістом обласного конкурсу «Вчитель року». Мала публікацію у збірці методичних розробок, друкувала розробки сценаріїв на «Всеосвіті».

Працювала з гуртком «Літературна вітальня», який неодноразово перемагав у творчих конкурсах.

Проводила тренінг «НУШ: адаптаційний цикл курс 1» КЗ «ЗОІППО».

КАЛИНОВСЬКА (Хмельницька) Ірина Павлівна, Запорізька гімназія № 108.

1979 рік випуску, факультет фізичного виховання, спеціальність «Учитель фізичного виховання» (диплом з відзнакою).

«Спеціаліст вищої категорії», «учитель-методист», «майстер спорту міжнародного класу».

Іващенко О. С.

Каздоба Т. Ю.

Казурова І. М.

КАПТЮХ Тетяна Василівна, Запорізька початкова школа «Натхнення».

2017 рік. Факультет української філології. Спеціальність «Філологія». Освітня програма «Українська мова і література».

Мій шлях був вкрай різноманітним – навчання, практичний досвід, саморозвиток, спілкування з колегами та професійне зростання. Я визначала свої цілі, розвивала необхідні навички, була відкритою до нового й готовою до викликів, що виникали на моєму шляху до успіху.

На початку вступу в ЗНУ я починаю працювати в дошкільному підрозділі, під час навчання в університеті з досвідченими та найкращими викладачами, я зрозуміла, що моє покликання бути – вчителем. Після закінчення університету працюю вчителем початкових класів і беру участь у різноманітних конкурсах, також підготвую та заохочую дітей: перемога в обласному та Всеукраїнському конкурсах методичних моделей закладів середньої та позашкільної освіти з національно-патріотичного виховання дітей та молоді «Виховати особистість» – 2023 рік, I місце; участь у XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади – 2024» у номінації «Виховні константи утвердження української національної та громадянської ідентичності» – 2024 рік; участь у Всеукраїнському Марафоні добрих справ в межах міжнародного благодійного руху #ЩедрийВіторок – 2023 рік; реалізую проєкт з національно-патріотичного виховання «Тепло наших сердець, вам, наші захисники та захисниці України» – 2023 рік; перемога в районному етапі Міжрегіонально-

го фестивалю ораторського мистецтва «Заговори, щоб я тебе побачив» (учениця 4 класу, Гордєєва В.) – 2021 рік. На сьогодні працюю педагогом-організатором і вірю в прекрасне майбутнє України, яке стане справжнім символом свободи, розвитку та гідності.

КАРДИНАЛ Лілія Олегівна, Запорізька гімназія № 77.

2015 р. Філологічний факультет. Бакалавр філології. Вчитель української мови і літератури.

2017 р. Філологічний факультет. Магістр української мови і літератури, викладач української мови і літератури.

Вчитель української мови і літератури.

«Учитель Року – 2021» (Українська мова та література) – участь.

Учасниця пілотної сертифікації вчителів української мови та літератури, 2023 – успішне проходження.

КАРМІН Оксана Вікторівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Закінчила навчання у 2013 році.

Факультет української філології, спеціальність «Українська мова і література, кваліфікація магістра філології, викладача української мови і літератури у вищій школі».

Місце роботи: ЗБЛ № 99.

Вчитель I категорії.

Учні посіли призові місця в II та III етапі Всеукраїнського конкурсу «Об'єднаймо ж, брати мої»; II та III етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу ім. Тараса Шевченка, 2020–2023 р.

Калиновська І. П.

Каптюх Т. В.

Кардинал Л. О.

Кармін О. В.

Учасник «Online школи Запоріжжя», науковий керівник дитячої конференції «Вночі про науку», засновник Ютуб-каналу «На вагу золота».

КАРПОВА Валентина Миколаївна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель фізики – 1964–1969 фізичний факультет.

КАС'ЯНОВА (Спектор) Галина Борисівна, ЗНВК «Запорізька Січ».

Закінчила факультет філології у 1997 році.

Спеціальність: «Українська мова та література».

Грунтовні знання, практичний досвід, універсальність, всебічність спеціальності дали змогу реалізувати себе на посаді вчителя української мови та літератури, вихователя ДЗО, педагога-організатора, керівника гуртка.

За плечима 25 років педагогічного стажу: 25 років любові до дітей, активності та працьовитості, оптимізму та рішучості, систематичного і планомірного підвищення свого професійного рівня.

КАТЛАН (Бутко) Наталія Василівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель математики – 1974–1978 Фізико-математичний факультет. Спеціальність 2104 Математика.

КВАСОВА Ірина Миколаївна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила ЗНУ у 1998 році.

Спеціальність «Українська мова та література»

Кваліфікація: філолог, викладач української мови та літератури».

Працює вчителем української мови та літератури у Біленьківському ліцеї «Лідер» з 1994 року.

«Спеціаліст вищої категорії», педагогічне звання «учитель-методист».

З 2014 року заступник директора з НВР.

4 роки очолювала методичну службу відділу освіти Біленьківської СР.

Освітній експерт з інституційних аудитів закладів загальної середньої освіти Запорізької області; оцінювання професійних компетентностей вчителів української мови та літератури; незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти під час громадської акредитації.

КВАША Людмила Володимирівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2014 рік. Спеціальність «Мова і література (російська)», «Українська мова та література». Працює вчителем зарубіжної літератури, спеціаліст I категорії. Учасниця багатьох фахових конкурсів, підготувала учнів-переможців творчих конкурсів.

КИРИЛЕНКО Анастасія Володимирівна, Запорізька гімназія № 11.

1998 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література, німецька мова».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Карпова В. М.

Кас'янова Г. Б.

Катлан Н. В.

Квасова І. М.

Кваша Л. В.

КИРИЧЕНКО Оксана Анатоліївна, Запорізька ЗОШ № 15.

Фізико-математичний факультет, спеціальність «Математика».

На всіх посадах, на яких мені довелося працювати після закінчення Запорізького педагогічного інституту, я намагалася передати людям свої переконання, а саме про те, що головними людськими якостями є почуття гідності, самоповаги та відданості обраній професії.

З 1978 по 1982 роки я працювала вчителем математики в сільській школі та організатором позакласної та позашкільної роботи.

З 1982 по 1986 рік була директором школи в селі Новоіванівка Оріхівського району, а з 1986 по 1993 роки – інспектором шкіл Жовтневого районного відділу освіти міста Запоріжжя. З червня 1993 року та на сьогоднішній день – директор Запорізької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 15 Запорізької міської ради Запорізької області.

Головне своє завдання бачу в тому, щоб запалити в учневі та учителі природне бажання пізнавати. Намагаюся так організувати освітній процес, щоб і дітей, і вчителів вабили не самі знання, а процес, у якому відбувається їх засвоєння.

Моє завдання як вчителя математики – переконати кожного учня в тому, що навіть мінімальний рівень математичних знань піднімає його на вищий рівень людського спілкування. Нерозуміння матеріалу з боку учнів, а звідси – невміння виконати завдання – це основна причина втрати інтересу до предмета, а неухважність – одна з найпоширеніших при-

чин низької успішності. Гарантією успішного навчання є бажання самого учня навчатися, пізнавати нове. Активізую пізнавальну діяльність учнів шляхом створення проблемних ситуацій, підведення учнів до самостійних узагальнень, висновків.

Як директор, багато уваги приділяю стимулюванню та підтримці ініціативи учасників освітнього процесу в пошуку альтернативних джерел фінансування для реалізації соціально значущих проєктів. Завдяки плідній праці з батьківським комітетом школи, участі у Конкурсі соціальних ініціатив «Ми – це місто», міській програмі «Громадський бюджет» створені сприятливі умови для втілення інноваційних вимог до освітнього простору, модернізовані кабінети інформатики, фізики, хімії, біології, географії, початкових класів.

Серед здобутків колективу школи, який я очолюю, є дипломи та медалі Міжнародних виставок «Сучасні заклади освіти» 2015, 2017, 2024 років. На веб-сайті та на сторінках в соціальних мережах регулярно публікуються фото- та відеоматеріали, які допомагають створенню позитивного іміджу школи.

У 2002 році нагороджена знаком «Відмінник освіти України». У 2006 році стала лауреатом конкурсу «100 кращих шкіл України» у номінації «Школа успіху».

З 2007 року – член Асоціації керівників закладів нового типу України «Відроджені гімназії України». У 2016 та 2019 роках нагороджена Орденом III ступеню та Орденом II ступеню «За заслуги перед Запорізьким краєм».

Кириленко А. В.

Кириченко О. А.

Клімова І. О.

КЛІМОВА Ірина Олексіївна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Студентка 4 курсу (заочне відділення).

Факультет соціальної педагогіки та психології.

Спеціальності «Початкова освіта».

З 1984 року – працюю у Біленьківському ліцеї «Лідер».

Вчитель образотворчого мистецтва, мистецтва, педагог-організатор.

Стаж 37 років, звання «старший вчитель».

2002 рік конкурс «Учитель року» I місце в районному турі VIII обласного конкурсу.

2018 рік переможець обласної педагогічної виставки «Освіта Запорізького краю» у номінації «Інноваційні підходи до викладання навчальних предметів».

2018 рік тренер НУШ від ЗОІППО.

КОБЕЦЬ Ніна Сергіївна, Запорізький багато-профільний ліцей № 99.

Закінчила навчання в ЗНУ 31.12.2022.

Факультет соціальної педагогіки та психології «Початкова освіта».

Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Вища категорія, «старший вчитель».

КОВАЛЕНКО (Корнієнко) Ольга Олегівна, Запорізька гімназія № 50.

Випускниця факультету іноземної філології (2014), спеціальність «Французька мова та література».

Під час роботи у школі брала участь у конкурсі «1 projet- 1 formation», що був організований за підтримки посольства Франції в Україні, та пройшла тижневе навчання в Парижі, завдяки чому змогла реалізувати шкільний проєкт «Створення відео на уроках французької мови».

У 2009 брала участь у Всеукраїнській конференції для вчителів французької мови у м. Пуца-Водиця як доповідач, де представила свій досвід створення разом з учнями різного віку короткометражних фільмів французькою мовою.

КОВАЛЬ (Железняк) Руслана Анатоліївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2013 рік. Спеціальність «Математика», вчитель математики I категорії. Активно застосовує інформаційні технології на уроках.

КОЗИРЄВА Юлія Олексіївна, Запорізька гімназія № 28.

Заступник директора з НВР, учитель української мови та літератури – 1994–1998 філологічний факультет «Українська мова та література».

КОЗИРЯЦЬКА Ольга Михайлівна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила у 2000 році ЗДУ.

Спеціальність: «Математика».

Кваліфікація: «Математика, викладач математики».

З 1999 року працює вчителем математики у Біленьківському ліцеї «Лідер», має I категорію.

КОЗУБ Карина Олегівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель української мови і літератури, закінчила філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Українська мова і література» у 2022 році. Із 2022 року прийнята на посаду вчителя української мови та літератури. За два навчальних роки показала себе перспективним молодим спеціалістом. У 2023/24 н. р. учениця Козуб Карини, Повстяна Єлизавета, посіла II місце в II міському етапі Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, що проходить під гаслом: «Об'єднаймося ж, брати мої!» Роботу

Кобець Н. С.

Коваленко О. О.

Коваль Р. А.

Козирєва Ю. О.

Козиряцька О. М.

запропоновано до участі в III обласному етапі конкурсу.

КОЛОГОЙДА Світлана Юріївна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Практичний психолог в Хортицькому академічному ліцеї ЗМР.

Рік закінчення – 2014.

Факультет соціальної педагогіки та психології, спеціальність «Психологія».

Професійний шлях. За спеціальністю працюю – з 2021 року по сьогоднішній день, практичний психолог у Хортицькому академічному ліцеї ЗМР. Маю досвід менторства в різних проєктах, працювала у 2022 р. як волонтер з дітьми-переселенцями (за запитом громадян). Використовую інтегративний підхід в роботі, працюючи з дітьми та дорослими.

КОМПАНІЄЦЬ Тетяна Олександрівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

У 1981 році закінчила Запорізький державний педагогічний інститут.

Факультет іноземних мов, спеціальність «Англійська і німецька мови».

Диплом з відзнакою Г-II № 030182.

Кваліфікаційна категорія: вища.

Педагогічне звання: Учитель-методист.

Нагороди: знак «Відмінник освіти України» Наказ № 392-к від 18.06.1999 р.

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Брала участь у міжнародному конкурсі для вчителів «Українсько-американські премії за

досягнення в освіті» (Ukrainian-American Awards for Excellence in Teaching) призер II раунду – регіональний фіналіст у 2001, 2002 і 2003 рр.

КОНСТАНТИНОВ Костянтин Володимирович, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Запорізький національний університет

Рік закінчення – 1986.

Факультет історичний.

Приватний класичний університет.

Рік закінчення – 2011.

Магістр з управління навчальними закладами.

Спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «Старший вчитель».

Предмет «Захист України».

За педагогічну діяльність нагороджений багатьма відзнаками, серед яких: грамоти, диплом облдержадміністрації з предмету «Захист України», премія мера м. Запоріжжя за особисті досягнення.

Організатор військово-патріотичних заходів, багато років очолював районний методичний центр вчителів з предмету «Захист України».

Кредо: «Навчити, практично підготувати кожного».

КОРОЛЬОВА (Головатенко) Анастасія Юріївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2009 р., ЗНУ.

Факультет філологічний, спеціальність «Українська мова та література».

I категорія.

Козуб К. О.

Кологойда С. Ю.

Компанієць Т. О.

Константинов К. В.

Корольова А. Ю.

КОСИНСЬКА Марина Володимирівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Запорізький національний університет.

Рік закінчення – 2003. Факультет соціальної педагогіки та психології.

Спеціальність – соціальний педагог у різних сферах соціально-педагогічної діяльності.

Рік закінчення – 2013. Факультет післядипломної освіти.

Спеціальність – філолог, викладач англійської мови і літератури.

Місце роботи – Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Посада – вчитель англійської мови.

Категорія – спеціаліст першої категорії.

КОСТЕНКО Дар'я Сергіївна, Запорізька гімназія № 107.

Закінчила факультет історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету у 2023 році за спеціальністю 014 Середня освіта освітньої програми Середня освіта (Історія). Після закінчення університету, я влаштувалася до Запорізької гімназії № 107 вчителем історії. Але це більше, ніж просто робота для мене.

Моє захоплення історією почалося в школі, коли я почала дізнаватися про величезний вплив минулого на наше сучасне життя. Я завжди відчувала, що моя місія – розкривати цю важливу галузь знань для молодого покоління.

Перші кроки на шляху вчителя я зробила, працюючи репетитором. Це було чудовим досвідом, який дав мені можливість розвивати

свої педагогічні навички та збагачувати знання учнів. Бачити, як діти засвоюють історичні факти та починають розуміти їх значення – надзвичайно вражає.

Тепер, коли я розпочала роботу в школі, моя мета не лише передавати знання, але й стати для моїх учнів другом та підтримкою, особливо в такі важкі часи. Діти мають знати, що прийшовши на уроки, вони отримають допомогу, заряд гарного настрою та нову інформацію. Я вірю, що кожен учень має потенціал досягти великих висот, і я готова допомагати їм у цьому. Моя мета – навчити своїх учнів бачити світ через призму історії, навчити їх аналізувати події минулого та робити власні висновки.

КОТ (Вовк) Вікторія Вікторівна, Запорізька гімназія № 80.

Навчалася в ЗНУ з 2007 по 2012 роки. За цей час здобула базову вищу освіту за напрямом підготовки «Філологія» та здобула освіту кваліфікацію бакалавра філології. Вчителя української мови та літератури. У 2012 році на базі закладу отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Українська мова та література» та здобула кваліфікацію магістра філології. Викладача української мови та літератури у вищій школі.

Запорізький національний університет дав мені старт у житті як особистості, як педагогу та новатору. Приємні спомини виринають у моїй пам'яті, проїжджаючи повз майдан «Університетський», чуючи: «Перехід через вулицю імені професора Чабаненка дозволено». Віктор Антонович – керівник моєї магістерської випускної роботи. Мені пощастило знати цю людину, бути його ученицею, чути його вірші про українську Атлантиду...

Професійний шлях продовжую 13 років на базі Запорізької гімназії № 80 Запорізької міської ради. Після закінчення закладу вищої освіти працювала: педагогом-організатором, соціальним педагогом, вчителем української мови та літератури, заступником директора з навчально-виховної роботи.

Косинська М. В.

Костенко Д. С.

Кот В. В.

За роки навчання та праці набула навичок: роботи з ПК (інструменти Google для освіти, Microsoft, Canva); організації та управлінської діяльності освітнім процесом у закладі освіти; використання інноваційних форм роботи на уроках української мови та літератури та позакласних заходах; викладацької діяльності в загальноосвітніх класах та класах дітей з ООП; досвід класного керівництва учнів з ООП.

Наразі із зацікавленістю беру активну участь у заходах на базі Запорізького національного університету для підвищення професійної компетентності. Впевнена, що це найкращий університет і гідна бути його випускницею!

КОЧЕРГІНА Світлана Віталіївна, Запорізька гімназія № 6.

1989–1990 рр. – СШ № 38, вчитель української мови, 1990–1994 рр. – вчитель початкових класів СШ № 6, гімназія № 6 з 1994 року по 2024 рік – вчитель української мови та літератури. З 2003 року – Голова профспілкової організації Запорізької гімназії № 6.

2015 році Диплом III ступеню VII Міської виставки педагогічних технологій «Створення в єдиному освітньому просторі міста умов для безперервного підвищення професійної компетентності педагогічних працівників в ході реалізації Державних освітніх стандартів та модернізації освітньої галузі»

2015 р. Сертифікат учасника VII Міської виставки педагогічних технологій. Досвід роботи з теми «Розвиток життєвих компетенцій на засадах впровадження інформаційно-

комунікативних технологій в позакласній роботі класного керівника».

КРАМАРЧУК Олена Іванівна, Запорізька гімназія № 84.

Голова профспілкового комітету гімназії, вчитель математики I кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 1984.

Факультет: фізико-математичний.

Спеціальність: «Фізика і математика».

Запорізька гімназія № 84 пишається своїми талановитими вчителями, серед яких особливе місце посідає Олена Крамарчук, учитель математики. Двічі визнана призером районного етапу конкурсу «Учитель-року з математики», вона підтверджує свій високий професійний рівень. Учні Олени Іванівни неодноразово здобували призові місця на районному етапі Всеукраїнської олімпіади з математики. Окрім цього, протягом багатьох років вона є головою профспілкового комітету гімназії. Нагороджена почесними грамотами районної та обласної організацій Профспілки працівників освіти та науки України Запорізької міської ради. У 2023 році їй було вручено Почесну грамоту та нагрудний знак «Профспілковий лідер» ЦК Профспілки працівників освіти та науки України, що ще раз підтверджує визнання її лідерських якостей.

КРИВОВА Світлана Дмитрівна, Запорізька гімназія № 80.

1990–1995 рр. – навчалася на історичному факультеті ЗНУ. Це були роки становлення нашої незалежної та суверенної держави України. Роки відновлення державності були важкими в соціально-економічному сенсі, але ми встигали і вчитися, і додатково займатися підприємницькою діяльністю. Своє перше «ТАК» нашій державі Україні я відповіла на референдумі 1991 року саме в стінах історичного факультету. Це моя перша виборча дільниця, бо ми жили в гуртожитку поряд.

За роки навчання вдячна нашим викладачам: деякі лекції і семінари

Кочергіна С. В.

Крамарчук О. І.

Кривова С. Д.

запам'яталися, бо вони були яскравими і справжніми. Ми вчилися без інтернету, у нас не було підручників, ми були раді кожній монографії чи науковій статті, яка проливала правду на наше минуле. Бібліотека університетська – це було і про навчання, і про справжнє життя, а читальний зал обласної бібліотеки іноді перетворювався на ще одну філію історичного факультету. Іноді ми жваво обговорювали прямо в читальному залі якусь тему політичної історії ХХ століття і нам робили бібліотекарі зауваження. Про це зараз згадуєш з посмішкою і уявляєш великий читальний зал, і декілька джерел замовлених одразу, щоб потім не знати що відповісти на питання: «Навіщо тобі стільки? Ти ж не встигнеш це все прочитати!» Доводилось ділитися, а потім шукати, де ділась книга, яку ти замовляв. І то був квест, в якому ми здобували свої знання. Далі було життя, щасливе життя, наповнене подіями, малими і великими особистими досягненнями.

Після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, я прийняла ще одне важливе рішення: йти вчитися в ЗНУ на факультет психології. Це була моя давня мрія і війна мотивувала діяти. Я успішно склала іспити і вступила восени 2022 р. на спеціальність 053 «Психологія». Війна триває і запит на психологічну допомогу значно збільшився. Тому мій диплом магістра за освітньою програмою «Психологія» галузь знань «Соціальні та поведінкові науки» для мене є важливим у складний час випробувань і надає мені сили продовжувати працювати вчителем історії. Саме в історії нашого народу є багато травматичних подій, які необхідно пропрацювати, усвідомити та здобути перемогу.

Я продовжую працювати вчителем історії і то є моя історія власного успіху. Успіх – це бути щасливим там, де ти є! Тримаємося! Як психолог я не можу пообіцяти, що все буде добре, але як історик я знаю, що все буде Україна! Все буде Україна!

КУКОБА Ольга Григорівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель біології – 1999–2004, 2010 (магістратура), біологічний факультет.

КУЛАБУХОВА Олена Іванівна, Січковий колегіум.

Запорізький державний університет закінчила у 1994 році, математичний факультет, спеціальність «математик», викладач.

Педагогічний стаж 23 роки.

Учителем математики почала працювати одразу після закінчення університету у 1994 році.

У 2021 році, брала участь у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року-2021» – Вчитель вищої категорії.

Нагороди:

Грамота від територіального відділу освіти, молоді та спорту Ленінського району за підсумками роботи і високі досягнення в роботі, зразкове виконання обов'язків у 2011/2012 навчальному році;

Подяка від Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу виховання підростаючого покоління за підсумками 2020/2021 навчального року;

Диплом лауреата другого (обласного) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2021» від Запорізької обласної державної адміністрації.

КУЛЄШОВА Лариса Анатоліївна, Запорізька гімназія № 84.

Заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель математики вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Кукоба О. Г.

Кулабухова О. І.

Кулєшова Л. А.

Рік закінчення: 1985.

Факультет: фізико-математичний.

Спеціальність: «Математика і фізика».

Кулешова Лариса Анатоліївна понад 20 років працює в рідній Запорізькій гімназії № 84, виховала не одне покоління перспективних та успішних учнів. За визначні досягнення у навчанні та вихованні підростаючого покоління нагороджена Почесною грамотою департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, грамотою департаменту освіти і науки Запорізької міської ради. Успішно представила свій досвід із впровадження інноваційних педагогічних технологій педагога на XIV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2023». Лариса Анатоліївна отримала перемогу в конкурсі з тематичної номінації «Інтеграція освіти і науки України в європейський простір: здобутки, проблеми, перспективи».

КУПЕЦЬ (Баль) Яна Іванівна, Запорізька гімназія № 11.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література, німецька мова». І категорія.

КУЦ (Вінниченко) Людмила Петрівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1981 р., ЗДПІ.

Фізико-математичний факультет. Вчитель математики та фізики.

Вчитель вищої категорії.

КУЩ (Кобілева) Тетяна Георгіївна, Запорізька гімназія № 52.

2008 р. – Запорізький національний університет (спеціаліст, Філолог української мови та літератури).

2021 р. – Запорізький національний університет (магістр. Викладач хімії.)

Професійне становлення:

2014–2016 р. – вихователь та вчитель української мови та літератури в інтернаті № 5.

2020–2021 р. – вчитель хімії у Михайлівській КЗ № 2.

2022 р. – вчитель хімії у гімназії № 52.

Звання: спеціаліст.

Професійне кредо: «Вчитися все життя».

ЛАВРОВА Олена Сергіївна, Запорізька ЗОШ № 15.

Рік закінчення ЗНУ – 1997.

Факультет: філологічний.

Спеціальність: «Філологія».

Освітня програма: українська мова та література.

Вища освіта ЗНУ чудово допомагає мені у роботі вчителя початкових класів. Завдяки вищій філологічній освіті я пройшла всі етапи мого становлення (як вчитель початкових класів). Наразі маю вищу категорію та звання «учитель-методист». Перед собою, як перед учителем початкової школи, ставлю проблему, яка є актуальною і тісно переплітається з вимогами НУШ – розвиток гармонійно розвиненої особистості, умотивованої на самореалізацію отриманих знань і самовдосконалення через вміння працювати з інформацією, вміння навчатись протягом усього життя.

Купець Я. І.

Куц Л. П.

Куц Т. Г.

Лаврова О. С.

Метою своєї діяльності вважаю: формування ключових компетентностей особистості необхідних для успішної самореалізації в суспільстві, що ґрунтується на партнерстві між учителем, учнями та їх батьками. Для досягнення поставленої мети в процесі навчальної та виховної роботи визначила для себе такі завдання:

- збереження індивідуальності кожної дитини;
- виховання інтересу до пізнання і пошуку нових джерел інформації, що сприяють інтелектуальному розвитку учнів;
- формування комунікативних навичок («Формування комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку засобами ігрової діяльності»);
- виховання самостійності та особистої відповідальності за свої дії;
- формування культури здорового та безпечного способу життя;
- розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти.

ЛАЗАРСЬКА (Товчига) Тетяна Олександрівна, Запорізька гімназія №107.

Випускниця Запорізького педагогічного інституту – 1982 рік (зараз ЗНУ). Факультет іноземної філології. Спеціальність «Вчитель англійської та німецької мови».

Згідно з програмою державного розподілу поїхала працювати до Молочанської середньої школи №1 Токмацького міського відділу освіти.

Працювала вчителем англійської мови та заступником з виховної роботи в середній школі

Лазарська Т. О.

Ланге О. О.

№1, вчителем німецької мови в середній школі №2 та у вечірній школі робітничої молоді міста Молочанська. З 18 січня 1995 року незмінно (за місцем проживання) працюю вчителем англійської мови в Запорізькій гімназії №107 Запорізької міської ради. Вчитель вищої категорії, старший вчитель.

Зараз продовжую працювати дистанційно, on-line. Довгі роки роботи в школі намагалася прищеплювати учням любов до рідної землі, до рідної мови та нашої неньки-України. Навчаю учнів поважати народи та мови інших культур, історію, географію, літературу країн, де англійська мова є рідною. Знайомлю учнів з традиціями та звичаями цих народів на уроках та на незліченних позаурочних виховних заходах. Весь час нагадую дітям слова видатного українського поета Т. Г. Шевченка: «Чужого навчайтесь і свого не цурайтесь!». Протягом всієї своєї трудової діяльності працювала за Державними програмами в 1–11-х класах. А також викладала «Країнознавство. Велика Британія, США» та «Література Англії та США» в профільних англійських класах.

Мої учні постійно брали участь у районних та обласних Олімпіадах з англійської мови, займали призові місця. А також неодноразово були призерами міжнародних конкурсів і програм, їздили вчитися до США.

ЛАНГЕ Олена Олександрівна, Запорізька гімназія №77.

2005 р. Факультет іноземної філології. Мова та література (англійська). Філолог, викладач англійської мови та літератури.

2020 р. Філологічний факультет. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська. Російська мова і зарубіжна література. Друга мова. Філолог, викладач російської мови і зарубіжної літератури, викладач другої мови (німецька).

Вчитель іноземної мови (англійська, німецька).

Синхронний перекладач з німецької мови у співпраці із закладом позашкільної освіти «Центром науково-технічної творчості молоді

«Політ» Запорізької міської ради під час проведення експериментів з німецькою організацією Phänomenta Flensburg.

ЛАПТИНОВА Світлана Анатоліївна, Запорізька гімназія № 77.

2020 р. Філологічний факультет. Магістр, філологія. Українська мова та література. Філолог, викладач української мови та літератури.

Вчитель української мови та літератури.

Автор тез «Специфіка побутової лексики в діярії Миколи Ханенка» для Міжнародної науково-практичної конференції «Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі» (2019 р.).

Учасниця проєктів «Єдині» та «Створення освітнього STEM-середовища. Практичний кейс для закладу освіти».

ЛЕБІДЬ Юлія Вікторівна, Запорізька гімназія № 60.

Заступник директора з НВР, закінчила біологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Біологія» у 2019 році. Прийнята на посаду вчителя біології, до ЗГ № 60 у 2017 р. Переведена на посаду заступника директора з навчально-виховної роботи з 2021 р., яку поєднує з посадою вчителя біології та хімії.

Спеціаліст першої категорії. Відзначена дипломом лауреата обласної педагогічної премії. Нагороджена грамотою від ТВО (2020) та подяками від районної адміністрації (2022) та департаменту освіти і науки Запорізької міської ради (2021).

ЛЕМІШ Євген Юрійович, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 2009.

Факультет фізичного виховання, спеціальність «Олімпійський та професійний спорт».

Учитель фізичної культури ЗСГГ № 27. Сприяє національно-патріотичному вихованню учнів гімназії та власним прикладом формує позитивну мотивацію здобувачів освіти закладу на здоровий спосіб життя: гравець екстраліги чемпіонату України з футзалу, неодноразовий напівфіналіст кубка України, багаторазовий призер кубка ліги та екстра-ліги України, чемпіон м. Запоріжжя (2020–2021), володар Суперкубка Запоріжжя, бронзовий призер кубка «Нескорених» (2021–2022).

ЛЕНЧЕНКО Оксана Вікторівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1994.

Факультет романо-германської філології, спеціальність «Німецька мова та література. Англійська мова».

Учитель англійської мови ЗСГГ № 27. Приділяє особливу увагу поєднанню метапредметних та предметних компетентностей для розвитку однієї з ключових компетентностей НУШ – спілкування іноземними мовами.

Має переможців Програми обміну майбутніх лідерів FLEX.

Сертифікований освітній експерт із питань проведення інституційного аудиту.

Учасник V Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи».

Лаптінова С. А.

Лебідь Ю. В.

Леміш Є. Ю.

Ленченко О. В.

ЛЕБЕДЄВА Олександра Вікторівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік випуску – 2023.

Біологічний факультет, кафедра хімії.

Спеціальність – 014 «Середня освіта».

Освітня програма – Середня освіта (Природничі науки).

Педагог-організатор Запорізький багатопрофільний ліцей № 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

ЛЕТУНОВА (Здановська) Валентина Петрівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний педагогічний інститут у 1983 році.

Фізико-математичний факультет за спеціальністю «Фізика і математика». Одержала кваліфікацію: Вчитель фізики та математики середньої школи.

Працює в Запорізькому багатопрофільному ліцеї № 99 Запорізької міської ради Запорізької області вчителем математики з 1989 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель».

ЛИПСЬКИЙ Костянтин Валентинович, Запорізька гімназія № 6.

2000–2005 рр. – закінчив Запорізький національний університет, філологічний факультет (спеціальність: українська мова та література), а у 2008 році закінчив магістратуру на філологічному факультеті.

Працював вчителем української мови та літератури в ЗНВК «Основа», Запорізькому колегіумі «Елінт». Також працював головним спеціалістом

Управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю Запорізької обласної державної адміністрації. З 2015 року призначений на посаду директора Пологівської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 6, а з 1 лютого 2022 року – на посаду директора Запорізької гімназії № 6 Запорізької міської ради Запорізької області.

Маю вищу педагогічну категорію та за час роботи був нагороджений грамотами районного, міського та обласного рівнів.

ЛИХОЛАЙ Олександра Сергіївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2015 рік. Спеціальність «Історія. Архівознавство, Правознавство», вчитель історії I категорії. Учасниця багатьох фахових конкурсів, тренерка курсів НУШ, розробниця уроків із медіаграмотності.

ЛІЗВІНСЬКА Ніна Володимирівна, Запорізька гімназія № 84.

Заступник директора з виховної роботи, вчитель інформатики II кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 2020.

Факультет: математичний.

Спеціальність: «Комп'ютерні науки».

Протягом останніх років Ніна Володимирівна з успіхом виконує важливу роль у вихованні учнів, формуванні у них почуття гордості й впевненості у власних силах. Раніше Ніна Лізвінська працювала у сфері туризму, де набула цінного досвіду в організації та плануванні. Завдяки своєму авторитету серед учнів вона активно допомагає їм розвивати цінні якості та досяга-

Лебедєва О. В.

Летунова В. П.

Липський К. В.

Лихолай О. С.

Лізвінська Н. В.

ти високих результатів у навчанні. Визнанням її заслуг є бронзова медаль на XIV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2023». Крім того, у 2022 році Ніну Володимирівну нагороджено Почесною грамотою виконавчого комітету Запорізької міської ради за вагомий внесок у розвиток освіти та підтримку творчих ініціатив серед учнівства.

ЛІЗВІНСЬКИЙ Віталій Леонідович, Запорізька гімназія № 84.

Заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель географії вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Рік закінчення: 1999.

Факультет: історичний.

Спеціальність: «Історія».

Лізвінський Віталій Леонідович понад 20 років відданий педагогічній діяльності. Його невичерпна любов до педагогічної справи виявляється у кожному аспекті роботи, від наукових досліджень до практичного впровадження інноваційних методик в освітній процес. Лізвінський Віталій є автором наукових статей, присвячених історії педагогіки, дидактики та методики викладання історії та географії. Також він є співавтором програми з позашкільної освіти. Досвід Віталія Леонідовича у впровадженні інноваційних педагогічних технологій відзначений на міжнародних педагогічних виставках. За видатні досягнення у навчанні та вихованні молодого покоління Лізвінський Віталій Леонідович був нагороджений у 2021 році Почесною грамотою міського голови, а у 2023 році – Премією міського голови.

ЛУЦОВА (Перепелиця) Ірина Ігорівна, Запорізька гімназія № 11.

2012 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Викладач англійської та іспанської мови».

Вчитель вищої категорії.

ЛЮТА Тетяна Миколаївна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила у 1994 році ЗНУ.

Спеціальність: «Філолог».

Викладач української мови та літератури.

З 2002 року працює вчителем української мови та літератури у Біленьківському ліцеї «Лідер». Вчитель вищої категорії, звання «старший учитель».

МАГДА Валерія Вікторівна, Запорізька гімназія № 28.

Соціальний педагог, психолог – 2019–2024 зараз закінчує магістратуру спеціальності «Психологія» на факультеті соціальної педагогіки та психології.

МАЗАКОВА (Лактіонова) Олена Андріївна, Запорізький колегіум «Еліт».

2001 рік. Спеціальність: «Українська мова та література», заступник директора з НВР, вчитель української мови та літератури, вища категорія, педагогічне звання «Учитель-методист». Учні – переможці олімпіад різних рівнів, творчих конкурсів.

Вчителька підготувала випускників, які мають 200 балів на ЗНО.

Експерт із сертифікації.

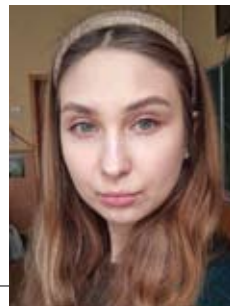
Лізвінський В. Л.

Луцова І. І.

Люта Т. М.

Магда В. В.

Мазаква О. А.

МАКАРОВА Оксана Петрівна, Запорізький колегіум «Елінт».

1992 рік. Спеціальність «Фізика», вчитель фізики вищої категорії, педагогічне звання «Учитель-методист». Підготувала учнів, які є переможцями предметної олімпіади різних рівнів.

МАКУХІНА Марина Юріївна, Запорізька гімназія № 77.

2015 р. Факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму. Фізична культура і спорт. Фізичне виховання. Магістр фізичного виховання і спорту; викладач фізичного виховання.

Заступник директора з НВР.

«Учитель Року – 2023» (Початкова освіта), обласний етап – лауреат (II місце). Лауреат Премії міського голови Запорізької міської ради, 2023 рік.

Експерт із сертифікації вчителів початкових класів. Учасниця команди освітніх експертів з розроблення Національної стратегії освіти і науки України до 2030 року та створення Візії майбутньої освіти і науки України.

МАЛАХОВА Олександра Миколаївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску: 1988.

Факультет: філологічний.

Спеціальність «Філолог, викладач російської мови і літератури».

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

Посада: учитель зарубіжної літератури.

Категорія: вища.

Звання: «Учитель-методист».

Учні у різні роки були призерами олімпіад, конкурсів-захисту МАН, конкурсів ораторського мистецтва, творчих конкурсів. Була куратором шкільної газети, керівником РМЦ.

МАЛИНОВА Ірина Петрівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель англійської мови та літератури – 2009–2015 факультет іноземної філології, 2009–2017 факультет соціальної педагогіки і психології.

МАЛЯРЕНКО Іван Олександрович, Козацький ліцей.

У 2019 році закінчив факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму Запорізького національного університету, захистивши диплом магістра за спеціальністю «Фізична культура і спорт».

З 2016 року розпочав свою педагогічну діяльність на посаді вихователя та керівника гуртка козацького бойового рукопашу «Спас». Спас – це не тільки бойове мистецтво, а й ціла філософія і культура нашого народу. І виховання бойової культури в молоді – це виховання здорової людини, здорового майбутнього покоління, виховання захисників свого народу і рідної країни, патріотів.

На заняттях Спасу діти не лише вчать основи мистецтва козацького бою, а й знайомляться із козацькими звичаями, вивчають спасівські перекази, характерні казки, козацькі пісні, опановують мистецтво бойового козацького танцю. Вихованці секції бойового рукопашу «Спас» є

Макухіна М. Ю.

Малахова О. М.

Малинова І. П.

Маляренко І. О.

неодноразовими переможцями і призерами обласних і Всеукраїнських змагань із козацького бойового мистецтва. Спасівці залюбки беруть участь у загальношкільних, обласних і Всеукраїнських заходах, демонструючи свою бойову вправність.

Іван Олександрович Маляренко займався популяризацією здорового способу життя через «Спас». Виховання сучасної нації на засадах бойової культури українського народу та, безпосередньо, бойового звичаю «Спас» надає можливість сформувати в українському суспільстві ідеологічно, фізично та військово підготовлених юнаків і дівчат, є підґрунтям відродження духовних традицій запорізького козацтва, надає можливість створити духовний ідеал воїна – захисника України і українського народу.

Іван Маляренко – це вчитель, що справді є другом своїх учнів.

Іван Олександрович з перших днів знайшов спільну мову з кожним. Зміг достукатися до кожного дитячого серця, зумів стати не просто вихователем, а другом, радником, старшим товаришем і наставником, а деяким дітям – другом татом.

Це вчитель, який постійно самовдосконалюється як фахівець. Підтримка фізичної форми, оволодіння козацьким бойовим мистецтвом «Спас», участь у спортивних змаганнях забезпечують професійний і творчий підхід під час викладання уроків, що мотивує молодь займатися спортом і вдосконалювати свою фізичну форму.

Це одностудець та друг, з яким можна сходити в похід, пожартувати, поділитися таємницею, бо Іван Олександрович завжди на боці своїх молодших друзів, навіть тоді, коли вони потрапляють у халепи.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну відважний педагог Запорізької школи-інтернату «Козацький ліцей» Іван Олександрович Маляренко вступив до лав НГУ – став на захист нашої країни, її державного суверенітету та територіальної цілісності, мирних громадян і підростаючого покоління.

Ліцеїсти та педагогічний колектив дуже пишуться своїм героєм-військовослужбовцем, який забезпечує тишу та спокій у нашому місті й області, ризикуювши власним життям заради мирного майбутнього України.

Перебуваючи в зонах бойових дій, Іван Олександрович продовжував підтримувати своїх учнів, долучаючись до онлайн-занять. Він є гідним прикладом сучасного педагога, патріота, про що свідчать відгуки його вихованців:

«На уроках Івана Олександровича, ніколи не буває нудно. З ним так цікаво і легко, і кожен учень із нетерпінням чекає з ним занять».

«Коли ми прийшли у 5-й клас, Іван Олександрович став не тільки класним керівником, а й справжнім другом і наставником для кожного».

«Педагог вчив любити свою землю, свою Україну, бути справжніми патріотами. А коли почалася війна, з перших днів пішов на фронт захищати нашу державу, рідне місто Запоріжжя від ворога. Він вчинив як справжній патріот».

«Іван Олександрович завжди вчив нас українським козацьким звичаям, традиціям, культурі. Та найголовніше, чого навчив мене своїм прикладом, що якщо любиш свою Батьківщину, то мусиш її захищати. Саме так він і зробив...»

«Я дуже хочу бути схожим на нього. Нашому класу його дуже не вистачає...»

«Іван Олександрович – прекрасна людина, відмінний вчитель та класний керівник, а тепер – ще і безстрашний воїн».

«Він на війні, але всміхається, виходить із нами на зв'язок, долучається до наших онлайн-занять».

«Не тільки нашому класу, а й усій Запорізькій школі-інтернату «Козацький ліцей» Іван Олександрович полюбився своєю харизмою та жартами, які у найпохмуріший день могли розвеселити будь-кого».

«Незважаючи на те, що Іван Олександрович перебував на військових позиціях, намагався приєднуватися до уроків і розмовляти з нами, залишаючись таким же веселим і оптимістичним, як був до цього».

«Пишаємося нашим найкращим педагогом, воїном-захисником! Дякуємо за школу життя, за поради та захист!».

У жовтні 2023 року молодший лейтенант Іван Олександрович під час виконання бойових завдань на запорізькому напрямку був дуже тяжко поранений. Лікування та реабілітація триває...

Родина Козацького ліцею підтримує свого колегу, чудового вчителя-наставника, справжнього запорізького козака, захисника-оборонця рідної землі від російських окупантів – Івана. З нетерпінням чекаємо його повернення до рідного закладу освіти.

МАРИНЧАК Марина Сергіївна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Рік закінчення – 2017.

Бакалавр, Філологія, Вчитель англійської мови та літератури.

Професійний шлях був дуже не легким. Довелось багато навчатись, вдосконалювати свої навички і уміння протягом цих років. Важко адаптуватись до викладання різним віковим категоріям. Постійні конференції, участь в АМО, конкурси та курси надали безцінний досвід та мотивацію. Через COVID-19 навчилась використовувати різні онлайн платформи та додатки, які дозволяють якісно готувати цікаві матеріали для максимального залучення учнів до вивчення іноземної мови. Ще один складний момент – підготовка до олімпіад та ЗНО/НМТ. Не зважаючи на реалії сьогодення, онлайн навчання стало максимально якісне з мого боку.

МАРУСЕНКО (Крисько) Катерина Петрівна, ЗНВК «Запорізька Січ».

2021 р. – бакалавр «Дошкільна освіта».

2022 р. – магістр «Дошкільна освіта».

Креативна, творча, добра, комунікабельна працюю вихователем у дошкільному підрозділі ЗНВК «Запорізька Січ».

Кредо – «Серце віддаю дітям».

МАРЦИХ Світлана Василівна, Січовий колегіум.

Рік закінчення ЗНУ – 1993 рік.

Факультет – історичний, спеціальність «Історія та археологія»; викладач історії та суспільствознавства.

Професійний шлях становлення.

Запорізька спеціалізована школа-інтернат «Січовий колегіум» – з 2005 року.

Листопад 2018 року – конкурс шкільних проєктів з усної історії «ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ В СРСР У ПЕРІОД 1980–1991 РОКАХ».

Робота «Озирайся на минуле, коли хочеш знайти майбутнє», Марцих Світлани, вчителя історії та права КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат «Січовий колегіум» ЗОР, творча група: учениці 11-б класу Ляшко Вікторія та Моргун Вікторія.

Диплом переможниці конкурсу з усної історії.

Другий Міжнародний конкурс наукових і мистецьких робіт імені Володимира Маняка та Лідії Коваленко

Диплом з відзнакою. Номінація – Крайні методичні розробки уроку вчителів загальної середньої освіти.

Маринчак М. С.

Марусенко К. П.

Марцих С. В.

Марченко Д. Р.

Методична розробка уроку: «Діти і батьки в умовах Голодомору 1932–1933 рр.».

Вікторина з історії, географії, економіки та культури Республіки Польща.

Спеціальний приз за оригінальність та творчий підхід (16 червня 2015 року у приміщенні Генерального консульства Республіки Польща в Харкові відбулась церемонія нагородження переможців та призерів).

Конкурс викладачів, присвячений правилам поведінки дітей в Інтернеті. Номінація «Батьківські збори» – 1 місце.

Грамота ДОН ЗОДА – за якісну підготовку переможця III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади у 2013–2014 рр.

Обласний конкурс розробок позакласних заходів, присвячених темі «Беспечний інтернет» – 1 місце.

Диплом ЗОДА за активну участь в обласному веб-квесті «Полювання на лисиць» у рамках реалізації Року електронної дидактики «Мистецтво навчати».

Всеукраїнський фестиваль скрайбінг-роликів «Покоління мобільного інтернету» – 1 місце.

V обласний турнір юних правознавців. Диплом II ступеня.

Всеукраїнський конкурс рефератів з історії, географії, культури та економіки республіки Індонезія – 2017 р. Перемога. Спеціальний приз.

Грамота ДОН ЗОДА за III місце у відкритому веб-квесті «Книги треба не прочитувати, але читати й перечитувати».

Подяка від команди EdCamp Запоріжжя-2016 р.

Марченко Т. В.

Матвієнко О. М.

Подяка МОН України, НАНУ, НЦ «МАН України» – 2016 р.

Почесна грамота ДОН ЗОДА – 2017 р., 2018 р.

Диплом за участь в обл. фестивалі «Панорама розумних уроків SMART» – 2017 р.

III Всеукраїнський історичний конкурс «Непізнана історія мого краю. Герої нашого часу», організатор УКУ.

Міжнародна учнівська науково-практична конференція «Україна очима молодих». Львів, 2018 р.

Всеукраїнський конкурс «ЕКОклас». Номінація «ЕКОкреатив» – II місце.

III Всеукраїнський конкурс наукових есе «Публічне управління в історії української держави» (2021 р.) – I місце.

Всеукраїнський конкурс учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої» у номінації «Історія України і державотворення» (2022 р.) – 1 місце.

Перемоги учнів в обласних олімпіадах з історії та правознавства.

Перемоги учнів у конкурсах МАН.

Обласний фестиваль «Знавці православної культури» (2018 р.) – 1 місце.

Обласна краєзнавча конференція (2023 р.) – 2 місце.

МАРЧЕНКО Дмитро Романович, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2019 р., ЗНУ.

Факультет фізичного виховання і спорту. Спеціальність «Фізична культура і спорт».

Освітня програма: фізичне виховання.

II категорія.

Премія міського голови 2023 р.

МАРЧЕНКО Тетяна Валеріївна, Запорізький колегіум «Елінт».

Рік закінчення: 1988 рік. Спеціальність «Історія», вчитель історії I категорії.

МАТВІЄНКО Ольга Миколаївна, Запорізька гімназія № 28.

Заступник директора з НВР, учитель історії – 1982–1987, історичний факультет.

МАЧУЛА Алла Володимирівна, Запорізька гімназія № 77.

2011 р. Біологічний факультет. Бакалавр біології, інженер-лаборант у галузі біології. 2012 р. – магістр біології. Викладач біології. Асистент вчителя. Вчитель екології. Автор матеріалів для VIII Міської виставки педагогічних технологій: «Екологічне виховання дітей у групі продовженого дня», 2018 р. Автор матеріалів для IX Міської виставки педагогічних технологій: «Міжособистісні відносини у дитячому колективі. Булінг, види та протидія булінгу», 2020 р.

МЕДЯНІК Лариса Миколаївна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік випуску: 1986.

Факультет: історичний.

Спеціальність «Історія».

Місце роботи: Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Категорія: вища.

Звання: Учитель-методист.

МИКЛАШЕВСЬКА Ольга Володимирівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2005 рік. Спеціальність «Мова та література (англійська)», вчитель англійської мови I категорії. Учасниця багатьох тренінгів, курсів.

МИХАЙЛЕНКО (Каптан) Лілія Анатоліївна, Запорізька гімназія № 52.

У 1999 році закінчила філологічний факультет ЗНУ. З 2000 року працюю в ЗГ № 52 викладачем української мови та літератури.

МИХАЙЛЕНКО (Меренкова) Тетяна Вікторівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1989 р., ЗНУ.

Факультет філологічний, спеціальність «Українська мова та література», викладач української мови і літератури.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії, «Відмінник освіти України».

МИХАЙЛИК Ольга Олександрівна, Запорізький колегіум «Елінт».

1996 рік. Спеціальність «Біологія», вчитель біології вищої категорії, педагогічне звання «Учитель-методист», заступник директора з навчально-виховної роботи. Учні – переможці Малої академії наук, предметних олімпіад.

МИХАЙЛОВА Віта Володимирівна, Січковий колегіум.

Закінчила ЗНУ у 1996 році. Філологічний факультет. Останній рік навчалася заочно й почала працювати вихователем групи продовженого дня. Через 3 роки отримала посаду вчителя мови та літератури у вечірній школі № 15 міста Запоріжжя.

У 2003 році стала вчителем та заступником директора з виховної роботи Запорізького Січового колегіуму.

У 2020 році закінчила магістратуру ЗНУ за спеціальністю «українська мова та література». Сьогодні продовжую працювати у Січковому колегіумі на посаді заступника директора та вчителя мови та літератури. Маю вищу категорію та звання вчитель-методист.

Мачула А. В.

Медянік Л. М.

Миклашевська О. В.

Михайленко Л. А.

Михайленко Т. В.

Михайлик О. О.

Михайлова В. В.

Михайлова О. М.

МИХАЙЛОВА Оксана Миколаївна, Запорізька гімназія № 6.

1987–1992 рр. СШ № 38 вчитель початкових класів, Гімназія № 6: 1993–2024 рр. вчитель української мови та літератури.

МІНАЄВА (Космакова) Олена Вікторівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель української мови та літератури – 1996–2001 Філологія українська і російська.

МОРОЗ Оксана Григорівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Випускниця ЗДУ 1993 року.

Філологічний факультет, спеціальність «Філолог, викладач української мови та літератури».

Учитель української мови та літератури з 1990 року у Запорізькому багатoproфільному ліцеї № 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

Учитель української мови та літератури, вчитель вищої категорії, «учитель-методист», переможець районного етапу конкурсу «Учитель

року – 2001», нагороджена грамотою МОНУ 1999, 2002 р., почесним знаком «Відмінник освіти України» 2003 р., переможець VI і VII міської педагогічної виставки перспективного досвіду, 2014 р.

МОРОЗ Яна Володимирівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Вчитель початкових класів.

Рік закінчення ЗНУ – 2009

Факультет: філологічний, спеціальність – українська мова та література.

Вчитель вищої категорії має педагогічне звання старший учитель.

МУКОВОЗ Олена Іванівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2000 рік. Спеціальність «Українська мова та література», вчитель української мови та літератури, вища категорія, педагогічне звання «Учитель-методист». Є куратором професійної спільноти вчителів української мови та літератури Дніпровського району.

МУКОВСЬКА Тетяна Іванівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель математики, керівник ШМО математики, фізики та інформатики. Закінчила математичний факультет ЗНУ, за спеціальністю «Математика» в 1982 році. Починала трудову діяльність з посади учителя математики в 1982 р. Протягом педагогічної діяльності обіймала посаду заступника директора з НВР. У номінації «Організація

Мінаєва О. В.

Мороз О. Г.

Мороз Я. В.

Муковоз О. І.

Муковська Т. І.

інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами під час воєнного стану» у складі команди викладачів на 14 міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2023» здобула бронзову медаль. Нагороджена грамотами та подяками від закладу освіти (1998), ТВО (2002, 2004, 2015), грамотою та подякою ЗОДА (2015).

НАГОРНОВА Тетяна Юріївна, Січовий колегіум.

Учитель вищої категорії КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат «Січовий колегіум» ЗОР.

2002–2007 Запорізький національний університет, математичний факультет, спеціальність «математика».

2008–2009 Класичний приватний університет, економічний факультет, спеціальність «фінанси».

На 5 курсі почала працювати економістом у банку, але справжньою мрією було працювати у школі. І з 2009 року я почала працювати в ЗНВК № 108 учителем математики, а вже з 2010 року і по сьогоднішній час працюю в КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат «Січовий колегіум» ЗОР. Вважаю, що саме цей навчальний заклад зіграв основну роль у моєму становленні як вчителя.

У своїй роботі використовую сучасні інтерактивні технології, STEAM підхід та гендерну чутливість. Була одним з ініціаторів впровадження хмарних технологій та STEAM підходу в освітній процес у Січовому колегіумі. Є сертифікова-

ним STEAM тренером. Неодноразово ділилася досвідом на тренінгах та семінарах в Інституті післядипломної освіти Запорізької області. Була призером Всеукраїнського конкурсу «Кращий гендерночутливий STEAM урок». Створила на базі Січового колегіуму філію «Дівчата STEAM» і вже 3 роки дівчата нашого навчального закладу під моїм керівництвом активно беруть участь у різноманітних STEAM заходах та на власному прикладі долають гендерні стереотипи.

Під час повномасштабного вторгнення долучилась до подолання освітніх втрат учнів з окупованих територій. Пройшла навчання на вчителя з тьюторськими компетенціями та за підтримки ГО «Навчай для України» беру участь у хвилях «Освітнього супу» та допомагаю дітям надолужити знання.

НАЗАРЕНКО Наталя Григорівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель української мови та літератури – 1987–1992 філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

НАЗАРЕНКО (Неговелова) Тетяна Іванівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний педагогічний інститут у 1982 році.

Фізико-математичний факультет за спеціальністю «Математика і фізика». Одержала кваліфікацію: вчитель математики та фізики середньої школи.

Працює в Запорізькому багатопрофільному ліцеї № 99 вчителем математики в

Нагорнова Т. Ю.

Назаренко Н. Г.

Назаренко Т. І.

Наркевич А. О.

класах фізико-математичного профілю з 2016 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та звання «учитель-методист».

Бере участь у виставках педагогічного досвіду. Вихованці Тетяни Іванівни виступають призерами I, II, III етапів Всеукраїнської олімпіади з математики.

НАРКЕВИЧ Анастасія Олександрівна, Запорізька початкова школа «Натхнення».

Рік закінчення: 2023 рік.

Факультет іноземної філології. Здобула освітній ступінь магістр за спеціальністю «Філологія», освітня програма «Переклад (англійська)».

Почала працювати на 4 курсі університету – 2021 рік. Перші уроки проводила ще в шкільному кабінеті. Вчилася робити їх не тільки корисними, а й захопливими для дітей початкової школи. Перехід на дистанційне навчання спонукав розвивати свої цифрові компетентності. Останні роки роботи були наповнені різними курсами та знайомством з платформами для онлайн-навчання. Наразі беру активну участь у міських проєктах, ділюся набутим досвідом з колегами.

НАСТИЧ (Бухтулова) Тетяна Василівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1989 р., ЗНУ.

Факультет філологічний, вчитель російської мови і літератури.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії, «Відмінник освіти України».

НЕМАНЕЖИНА Олена Іванівна, Запорізька гімназія № 52

Професійне кредо: «Все можливо, на неможливе просто потрібно більше часу!»

У 1994 році прийшла працювати педагогом-організатором до Запорізької школи 52. Працюючи в гімназії, у 2008 році вступила до ЗНУ на факультет соціальної педагогіки та психології за спеціальністю «Соціальна педагогіка». У 2011 році закінчила Запорізький національний університет та отримала кваліфікацію «Магістр соціальної педагогіки». Викладач соціальної педагогіки. Продовжую працювати в Запорізькій гімназії 52 педагогом-організатором та соціальним педагогом.

Стаж роботи 30 років.

НІКІТИНА Олена Володимирівна, Запорізька початкова школа «Натхнення».

1996 рік. Філологічний факультет. Спеціальність «Філологія». Освітня програма «Українська мова і література».

Працюю вчителем початкових класів у ЗПШ «Натхнення». Спеціаліст вищої категорії, маю звання «Старший учитель». Є керівником професійної спільноти вчителів початкової школи навчального закладу. Однією з перших серед початківців працювала у класі з українською мовою викладання. Мої учні у 3–4 класах брали активну участь у Міжнародному конкурсі знанців української мови імені Петра Яцика (учениця Павлятенко Катерина посіла призове місце в обласному етапі, брала участь у державному українознавчому конкурсі «Соняшник»).

Настич Т. В.

Неманежина О. І.

Нікітіна О. В.

НОВОЖИЛОВА Анастасія Денисівна, Запорізький колегіум «Еліт»

2021 рік. Спеціальність «Філологія (германські мови та літератури, перша – англійська)». Працює вчителем англійської мови. Активно застосовує інформаційні технології.

ОВЕРКО Любов Василівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель англійської мови, закінчила філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Англійська мова і література» в 1989 році. У ЗГ № 60 працює з 2019 р. У 2019 переведена на посаду вчителя англійської мови. Має вищу професійну кваліфікаційну категорію та звання старшого вчителя. Нагороджена грамотами та подяками від закладу освіти (2001, 2003), грамотою ТВО (2002), Подякою та грамотою від департаменту освіти і науки ЗОДА (2015).

ОГЕР Олена Миколаївна, Запорізька ЗОШ № 15.

Рік закінчення: 1996 рік.

«Філолог. Викладач української мови та літератури».

Вчитель початкових класів, регіональний тренер НУШ.

Багата і співуча українська мова! Чудо, створене людьми. Нею можна про все розповісти, можна мріяти і малювати.

Навички спілкування рідною мовою формуються змалечку. Допомогти дитині розкрити таємниці слова, ввести у світ захоплюючого і дивовижного, виростити патріотів – пріоритети моєї роботи.

Дитина – маленький дослідник, а вчитель – навігатор на його шляху, агент змін.

Педагог і сам безперервно вчиться, професійно зростає. Сьогодні з задоволенням підтримую партнерські стосунки з викладачами ЗНУ, ділюся досвідом з молодими колегами – студентами університету.

ОЛЕЩЕНКО Олена Анатоліївна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель початкових класів – 1997–2000 філологічний факультет «Українська мова та література».

ОЛІЙНИК Марина Юріївна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель фізики.

Рік закінчення ЗНУ – 2004.

Факультет: фізика.

Спеціальність «Фізик, викладач фізики».

Спеціаліст I категорії.

ОПІЛАТ (Данильченко) Наталя Анатоліївна, Запорізька гімназія № 52.

Педагогічне кредо: «Віра в учня, повага до його особистості, бажання допомогти йому в досягненні успіху»

З 1987 р. по 2001 р. навчалась у Запорізькому державному університеті на філологічному факультеті за спеціальністю «Українська мова та література». Більше 30 років працюю в Запорізькій гімназії № 52 вчителем початкових класів.

ОРЛОВА Неля Анатоліївна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель української мови та літератури.

Рік закінчення ЗНУ – 2003.

Факультет: філологічний.

Спеціальність «Викладач української мови та літератури».

Спеціаліст 1 категорії.

Оверко Л. В.

Огер О. М.

Олещенко О. А.

Олійник М. Ю.

Опілат Н. А.

ОСИПЕНКО Лариса Олександрівна, Запорізька гімназія № 6.

1998–1999 рр. – вчитель ТРВЗ школа № 38,
1999–2003 рр. – вчитель ТРВЗ гімназії № 6,
2003–2024 рр. – вчитель початкових класів,
2015 р. – захистила дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата філософських наук.

ОСТАХ Юлія Вікторівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення – 2014.

Факультет соціальної педагогіки та психології, спеціальність «Соціальна педагогіка».

Соціальний педагог ЗСГГ № 27. Має переможців обласного етапу конкурсу-захисту Малої академії наук з психології. Неодноразово відзначена грамотами Департаменту освіти і науки Запорізької міської ради за сумлінну працю та високий професіоналізм. У 2017 році нагороджена Премією міського голови за активну роботу із обдарованими учнями.

Професійний досвід відзначено Дипломами VIII та IX міських виставок педагогічних технологій, обласної виставки «Освіта Запорізького краю – 2022».

ПАВЛОВА Олена Миколаївна, Запорізька гімназія № 42.

1977 року народження, громадянка України. У 1998 році закінчила педагогічне училище і отримала спеціальність «Вчитель початкових класів». У 2013 році закінчила з відзнакою Державний вищий навчальний заклад Запорізький національний університет Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України і отримала

повну вищу освіту за спеціальністю «Психологія» та здобула кваліфікацію психолога. Навчалася на факультеті соціальної педагогіки та психології. Має першу категорію підвищення кваліфікації. З 2003 р. по 2008 р. працювала вихователем. На посаді практичного психолога в Запорізькій гімназії № 42 Запорізької міської ради працює з 2008 року і до теперішнього часу надає психологічну підтримку й супровід всім учасникам освітнього процесу закладу.

ПАВЛЮК (Обелець) Людмила Анатоліївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2007 рік. Спеціальність «Українська мова та література», вчитель української мови та літератури, вища категорія, педагогічне звання «Старший учитель». Креативна, інноваційна. Сертифікований учитель 2023 року.

ПАНЧЕНКО Юлія Юріївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску: 2021.

Факультет іноземної філології.

Спеціальність «Філологія».

Спеціалізація: 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 Запорізької міської ради Запорізької області.

Категорія: спеціаліст.

Розміщення 2 освітніх ресурсів на платформі «Онлайн школа Запоріжжя».

Розробка для 4 класу за темою «Помешкання». Підтема: «Меблювання у будинку».

Орлова Н. А.

Осипенко Л. О.

Остах Ю. В.

Павлова О. М.

Павлюк Л. А.

Розробка для 4 класу за темою «Природа і навколишнє середовище». Підтема: «Довкілля».

Представлення фахового досвіду у практичній складовій модуля «НУШ в умовах дистанційного навчання» в межах міського проєкту «НУШ: мовно-літературна галузь».

ПАРХОМЕНКО Наталя Юріївна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель математики.

Рік закінчення ЗНУ – 1989.

Факультет: фізика, спеціальність «Фізик, викладач фізики».

Вчитель вищої категорії, має педагогічне звання «старший учитель».

ПАСЬКО Анна Максимівна, Олександрівська гімназія.

Педагог-організатор.

У 2014 закінчила ЗЕК ЗНУ, факультет графічного дизайнера В 2021 закінчила магістратуру, факультет соціального педагога – психолога З 2022 працюю в Олександрівській гімназії, посада педагог – організатор. З дітьми працюю майже 11 років, маю багато нагород в художній галузі. Є срібна – імена медаль, 2 місце – міжнародний конкурс малюнків: Шрі-Ланка, Індія. Працювала відеографом та дизайнером близько 3 років. Займаюся розписом одягу на замовлення.

Близько 4 років – допомагаю як соц. педагог та учитель малювання в центрі «Надія», м. Запоріжжя (захист дітей та дорослих осіб з інвалідніс-

тю). З початку війни в Україні являюсь активним волонтером – розписую патрони, гільзи тощо, які пізніше продають, а гроші передають на потреби ЗСУ.

ПЕДАЧЕНКО Наталя Іванівна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску: 1997.

Факультет романо-германської філології.

Спеціальність «Філолог, викладач німецької мови і літератури».

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 ЗМР ЗО.

Посада: учитель німецької мови, заступник директора з НВР.

Категорія: вища.

Звання: старший учитель.

Стаж: 23 роки.

Учні у різні роки були призерами олімпіад, захисту робіт МАН, творчих конкурсів. Більше 10 учнів продовжували вивчати німецьку мову в ЗНУ та у Німеччині.

ПЕДЕНКО Олена Анатоліївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску – 2000.

Фізичний факультет.

Спеціальність «Фізик, викладач фізики».

Запорізький багатoproфільний ліцей № 99 Запорізької міської ради, Запорізької області.

Спеціаліст вищої категорії.

Педагогічне звання «Вчитель – методист».

Переможець обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року – 2013», II місце в номінації «Фізика».

Панченко Ю. Ю.

Пархоменко Н. Ю.

Пасько А. М.

Педаченко Н. І.

Педенко О. А.

З 2018 року учні є переможцями Всеукраїнської предметної олімпіади з фізики III обласного етапу.

ПЕРЕДЕРІЙ Катерина Павлівна, Балабинська гімназія «Престиж».

Учитель біології Балабинської гімназії «Престиж».

Закінчила у 2010 році Запорізький національний університет за спеціальністю «Біологія» та здобула кваліфікацію біолога. Викладача біології. Вчитель біології та хімії. Вчитель I кваліфікаційної категорії.

Електронний збірник наукових праць КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР (ISSN 2223-4551) Випуск № 2(54)/2023 Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «ОСВІТА ТА НАУКА КРИЗЬ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ» (17–19 травня 2023 року, м. Запоріжжя) Передерій К. П., Пересунько Т. М., Точиліна І. О., Черкасова Л. В., Комунальний заклад загальної середньої освіти «Балабинська гімназія «Престиж» Кушугумської селищної ради Запорізького району Запорізької області (Україна, смт. Балабине Запорізького району Запорізької області). Цифрові інструменти для автоматизації формульовального оцінювання в умовах дистанційного навчання.

Нова українська школа у базовій середній освіті: впевнені кроки Запорізької області: науково-методичний посібник / відп. ред. Т. Є. Гура ; КЗ «ЗОІППО» ЗОР. Запоріжжя: ЗОІППО, 2023. 208 с. (Наукова книга).

Передерій К. П., Пересунько Т. М., Точиліна І. О., Черкасова Л. В. Цифрові інструменти

для автоматизації формульовального оцінювання в умовах дистанційного навчання.

Обласна виставка «Освіта Запорізького краю – 2023». Наукова стаття Тематична номінація: STEM-проект закладу освіти: здобутки і перспективи. Тема: «ВИКОРИСТАННЯ STEM-ОСВІТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ». Отримала диплом учасника обласної виставки «Освіта Запорізького краю – 2023».

ПЕРЕПЕЛИЦЯ Анжела Володимирівна, Запорізька гімназія № 52.

У 1998 році закінчила Запорізький державний університет, філологічний факультет за спеціальністю «Українська мова та література» та здобула кваліфікацію «Філолог. Викладач української мови та літератури».

З 2001 року працюю в Запорізькій гімназії № 52 вчителем української мови та літератури з найкращими професіоналами.

Професійне кредо: «На все, що необхідно знати, навчити не можна, вчитель може зробити тільки одне – вказати дорогу».

ПЕТРЕНКО Вікторія Дмитрівна, Січковий колегіум.

Навчалась у Запорізькому державному університеті з 1990 по 1995 р. на факультеті РГФ, філолог, викладач французької мови та літератури. Викладаю французьку мову у КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум» Запорізької обласної ради. Стаж педагогічної роботи 30 років, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, звання «старший вчитель».

З метою розвитку інтересу до вивчення французької мови, я практикую проведення інтегрованих уроків, оскільки вважаю, що так краще і доступніше пояснити дітям на практиці, що французька мова не просто окремий навчальний предмет, а засіб передачі знань та інформації. Цей тип уроку вимагає великої підготовки вчителя і дітей, починаючи з базових знань того предмету, який

Передерій К. П.

Перепелиця А. В.

Петренко В. Д.

інтегрується з французькою мовою, закінчуючи правильним добром видів діяльності, які б допомогли розкрити потенціал дітей з обох предметів. Моя перевага як вчителя в тому, що на уроках французької мови я відкриваю перед учнями аспекти з різних сфер життя, поєднуючи знання мови та літератури, частково географії, історії, країнознавства, музики та основ здоров'я.

На уроках намагаюся всіляко заохочувати діяльність учнів, переконуючи їх в необхідності свідомого засвоєння матеріалу, знань, які знадобляться їм у майбутньому, стимулюю їхню мотивацію, створюю ситуацію успіху. Це знижує психологічне навантаження, допомагає учням подолати страх помилок, вільно долучатися до роботи, тобто створює необхідні умови для успішного засвоєння навчального матеріалу.

За умов інтерактивного навчання всі діти в класі отримують можливість висловлювати свою думку, мають час подумати, обмінятися ідеями з партнером, а потім озвучити свої думки перед класом. Така робота сприяє розвитку навичок спілкування, вміння висловлюватись, критично мислити, спільно виробляти рішення.

Низку додаткових можливостей для мене і для учнів розкриває позакласна робота з французької мови. Грамотно організована і проведена позаурочна робота систематизує та вдосконалює набуті знання і навички, розвиває комунікативні компетенції, допомагає розкрити вміння і таланти учнів. Завдяки цьому мої учні є учасниками Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (2016, 2017, 2018, 2022,

2023 рр.), переможцями обласного конкурсу поетичного перекладу. Учні беруть участь у цікавих марафонах, у Днях відкритих дверей у французькому культурному центрі «Альянс Франсез», у студентських конференціях (X Міжвишівська студентська науково-практична конференція «Різдвяні студентські наукові читання» – науковий керівник (2017), є публікація у збірнику Запорізького національного університету (публікація у збірнику «Різдвяні студентські наукові читання» на тему «Лексико-граматичний аналіз промови кандидата на пост президента Франції Емманюеля Макрона» – науковий керівник (ЗНУ, 2018), публікація «Горожанін-Інформ», рубрика: людина та суспільство. Стаття на тему «Ви розмовляєте англійською чи французькою? Поради від Вікторії Петренко» (2020).

Постійно працюю над підвищенням свого фахового та професійного рівня, велику увагу приділяю самоосвіті, беру участь у роботі міських та обласних семінарів, курсів, тренінгів із питань викладання французької мови в сучасній школі. У 2023 році пройшла лінгвістичне стажування для вчителів французької мови при Посольстві Франції у Польщі.

ПЕТРИНА Світлана Вікторівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель фізичної культури.

Рік закінчення ЗНУ – 2007.

Факультет: фізична реабілітація, спеціальність «Спеціаліст фізичної реабілітації, вчитель фізичної культури».

Спеціаліст I категорії.

ПЕТРУШИНА Ірина Іванівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель початкових класів – 1984–1989 філологічний факультет.

ПЕТРЮК Оксана Валеріївна, Січковий колегіум.

2012, факультет хімія, спеціальність «Хімія».

Науковий співробітник, викладач університетів та вищих навчаль-

Петріна С. В.

Петрушина І. І.

Петрюк О. В.

них закладів, 2020, факультет біологічний, спеціальність-середня освіта, освітня програма-природничі науки, професійна кваліфікація – вчитель природничих наук.

ПЛАХОТНИК Наталія Володимирівна, Запорізька гімназія № 28.

Вихователь ГПД – 2004–2009 математичний факультет, спеціальність «Прикладна математика».

ПЛОТНИКОВА Анжела Анатоліївна, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний університет у 1996 році.

Факультет української філології, спеціальність «Українська мова і література».

Розпочала педагогічну діяльність у ЗЗОШ № 92. З 2014 р. працює вчителем української мови та літератури в Запорізькому багатoproфільному ліцеї № 99. Учитель вищої категорії, звання «учитель-методист». Лауреат обласного конкурсу «Учитель року – 2007», «Учитель року – 2014». Має призерів обласних олімпіад та конкурсів, переможців всеукраїнського етапу мовно-літературного конкурсу ім. Т. Шевченка.

ПОВИЩА Юлія Іванівна, Запорізький колегіум «Елінт».

1995 рік. Спеціальність: «Російська мова та література». Вчитель початкових класів, вища категорія, педагогічне звання «Учитель-методист».

ПОВСТЯНА Наталія Рашитівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель початкових класів, закінчила філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Англійська мова і література» у 2011 році.

Працює вчителем початкових класів з 2016 р.

Спеціаліст другої категорії.

ПОГОРЕЛОВА Наталія Вікторівна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Директор Хортицького академічного ліцею Запорізької міської ради.

Філолог. Викладач української мови та літератури.

Вчитель вищої категорії, «вчитель-методист».

Закінчила Запорізький державний університет у 1993 р.

Автор інноваційних розробок: «Формування в учнів національної свідомості засобами мови на основі народознавства та українознавства» та «Реалізація Доктрини національно-патріотичного виховання у позитивному виховному просторі».

Стаж роботи – 31 рік.

На посаді директора – з 2022 року.

Основне правило: «Щоб дійти до поставленої мети, перш за все потрібно йти».

Педагогічне кредо: «Підійти далі, ніж вас просять чи зобов'язують, зробіть більше, ніж від вас чекають, – у цьому полягає успіх». (Перрі Пекстон).

Плахотник Н. В.

Плотникова А. А.

Повстяна Н. Р.

Погорелова Н. В.

ПОЛИВАНЮК Оксана Миколаївна, Запорізька гімназія № 42.

1977 року народження, громадянка України, працює на посаді директора Запорізької гімназії № 42 Запорізької міської ради з 24 листопада 2020 року.

Має повну вищу педагогічну освіту.

З 1994 по 1999 р навчалась на біологічному факультеті ЗНУ. У 1999 році закінчила Запорізький державний університет за спеціальністю «Біологія» та здобула кваліфікацію біолога, викладача біології та хімії.

У 2010 році закінчила Класичний приватний університет за спеціальністю «Управління навчальним закладом» та здобула кваліфікацію керівника навчального закладу та його підрозділів.

Після здобуття вищої освіти за спеціальністю «Біологія» працює вчителем біології ЗЗСО. Має вищу категорію та педагогічне звання «Вчитель методист».

З 24 листопада 2020 року призначена на посаду директора Запорізької гімназії № 42 Запорізької міської ради.

Здійснює співпрацю з біологічним факультетом – учні Оксани Миколаївни разом з науковими керівниками захищали роботи МАН, були учасниками конференцій «Молода наука», для учнів біологічного профілю навчання були організовані екскурсії до музею та лабораторій факультету. Частина учнів сьогодні – студенти біологічного факультету.

Оксана Миколаївна працювала головою екзаменаційної комісії на кафедрах біологічного факультету ЗНУ.

ПОЛЯКОВА (Мисенко) Наталія Олександрівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2001 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

ПОНОМАРЕНКО Наталія Афанасіївна, Запорізька гімназія № 6.

1977–1980 рр. – вчитель математики Підгірненської школи Новомиkolaївського району Запорізької області. 1980–1985 рр. – вчитель математики, організатор позакласної та позашкільної виховної роботи СШ № 14 м. Запоріжжя. 1985–1998 рр. – заступник директора з навчально-виховної роботи гімназії № 6; 1998 – по теперішній час – вчитель математики в Запорізькій гімназії № 6. 2022 р. – диплом лауреата обласної педагогічної премії.

ПОРОХ Інна Сергіївна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 2006.

Філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

Заступник директора, учитель української мови та літератури ЗСГГ № 27. Виховує любов до рідного слова, постійно бере участь в інтелектуальних змаганнях різних рівнів. Має переможців Обласних етапів учнівських олімпіад, конкурсу-захисту наукових робіт МАН.

Професійний досвід відзначено Дипломами VIII Міської виставки педагогічних технологій, Обласної виставки «Освіта Запорізького краю-2022», презентовано в науково-методичному

Поливанюк О. М.

Полякова Н. О.

Пономаренко Н. А.

Порох І. С.

кейсі «Міська школа філологічних наук» у 2019 р.

ПОТАЛОВА Світлана Володимирівна, Запорізька гімназія № 31.

У 2003 році отримала диплом спеціаліста на факультеті української філології ЗНУ за спеціальністю «Українська мова та література» (кваліфікація філолог, викладач української мови та літератури). У 2019 році в ЗНУ також отримала диплом магістра за спеціальністю «Психологія» (освітня програма «Психологія», професійна кваліфікація «психолог», «викладач психології»). Знання з психології дозволили гідно тримати всі професійні виклики і в стінах рідної школи (адаптувати, мотивувати, підтримувати дітей в умовах онлайн-навчання, зумовленого воєнною агресією), і за її межами (надаючи волонтерську допомогу підопічним Таврійського психоневрологічного інтернату – юнакам, котрі були евакуйовані до Запоріжжя).

Мій професійний шлях – не усяяний зірками. Це щоденна робота, часто рутинна і виснажлива. Проте це мій путь. І серед досягнень, за які дають грамоти і медалі (перемоги учнів в олімпіадах, конкурсах, якісна підготовка до вступних іспитів тощо), найбільшою нагородою вважаю тепло і вдячність, які щодня дарують діти. І це тепло не завжди за «підмети з присудками». Частіше за суто «людяне» – за щирість, розуміння, підтримку.

ПОТУПАЛЕНКО Людмила Василівна, ЗНВК «Запорізька Січ».

Закінчила ЗДУ у 1989 році.

Філологічний факультет.

Спеціальність: «Російська мова і література».

З 1984 року працювала вчителем початкових класів.

З 2011 року працюю в ЗНВК «Запорізька Січ» заступником директора з НВР.

Категорія вища.

Кредо – бути людиною завжди і всюди!

ПРИЛЕПЬСКА Віра Вікторівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1994.

Факультет післядипломної освіти, спеціальність «Психологія».

Заступник директора, учитель зарубіжної літератури ЗСГГ № 27. Наполегливою працею сприяє духовному й соціальному поступу молодого покоління українців. Її вихованці – переможці обласного етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН з психології, Рectorського конкурсу есе з педагогіки та психології на базі ЗНУ.

Професійний досвід відзначено Дипломами VIII та IX міських виставок педагогічних технологій, обласної виставки «Освіта Запорізького краю – 2022».

ПРИМІЧАЄВА Інна Юріївна, Запорізький колегіум «Елінт».

1989 рік. Спеціальність «Математика», вчитель математики I категорії.

ПРОХОРЕНКО Світлана Володимирівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель математики.

Поталова С. В.

Потупаленко Л. В.

Прилепська В. В.

Прохоренко С. В.

Рік закінчення ЗНУ – 2009.

Факультет: математики, спеціальність «Викладач математики».

Вчитель вищої категорії має педагогічне звання «старший учитель».

ПРОЦЕНКО Вікторія Олександрівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Вчитель математики.

Рік закінчення ЗНУ – 2021.

Факультет: математики, спеціальність – прикладна математика.

Спеціаліст.

ПРЯДКА Тетяна Олегівна, Запорізька ЗОШ № 15.

Рік закінчення: 31 грудня 2023.

Факультет соціальної педагогіки та психології.

Спеціальність «Початкова освіта».

Освітня програма «Початкова освіта».

Педагогічне кредо: «Працюй так, щоб дітям біля тебе було комфортно і затишно».

Мій шлях до професії.

Я з дитинства мріяла стати вчителем, а мрії повинні здійснюватися. Значущу роль зіграла моя молодша сестра, яку я готувала до школи, вчила з нею цифри, букви, вчила читати. Тоді я зрозуміла, що це дійсно моє, я отримую від цього задоволення.

Коли вона вступила до школи, я також робила з нею уроки, пояснювала матеріал, який був незрозумілим. Після цього я дійшла до висновку: робота в початковій школі – це те, що мені потрібно.

Закінчивши Запорізький національний університет, я зробила такий висновок: сучасні педагоги – це вже не гуру-транслятори, які передають нові знання. Насправді це наставники, які знають, як організувати процес навчання для своїх учнів. Це не просто процес вивчення чогось, а процес пізнання, що передбачає формування гіпотез. Учні мають навчитися ставити запитання, проявляти інтерес і допитливість.

Важливо, щоб діти навчилися ставити доречні конкретні запитання, обирати правильні інструменти для дослідження та пошуку інформації, розпізнавати отриману інформацію та відокремлювати випадкове від закономірного, фейкове від справжнього. Кожен учень повинен розвивати так звані «soft skills». До них належать критичне мислення, креативність, вміння працювати в команді, вирішувати проблеми, ефективно спілкуватися, ставити та досягати цілей.

За невеликий стаж роботи, я разом з науковим керівником Зубцовою Ю. Є. написали статтю «Сертифікація як інструмент вивчення професійної компетентності вчителів початкової школи». Також брала участь у всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи» та друкувала тези у збірнику «Молода наука-2023» під керівництвом О. О. Андрущенко.

Наразі, я класний керівник 3-Г класу у Запорізькій загальноосвітній школі I-III ступенів № 15 Запорізької міської ради Запорізької області. У моєму класі навчається 22 учні. Кожен з них унікальний та творчий особистість. Ми беремо участь у різноманітних акціях та міських конкурсах «LEGO-Хортиця», «Сучасний Хаймарс для ЗСУ». Мій учень Євген Чернов зайняв 3-місце у міському конкурсі «Сучасний Хаймарс для ЗСУ».

За 2 роки роботи у школі, я не пожалувала, що обрала саме цю професію.

Я проходжу різноманітні курси підвищення кваліфікації, щоб мої уроки були сучасними та цікавими.

Моїми сильними сторонами, як на мій погляд, є відповідальність, допитливість, організованість,

Проценко В. О.

Прядка Т. О.

пунктуальність, бажання вчитися. Я прагну бути сучасним, творчим та прогресивним вчителем Нової української школи.

ПУНЬКО (Пономар) Євгенія Григорівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2004 р., ЗНУ

Факультет біологічний, спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог».

Старший вчитель, вища категорія.

Премія міського голови (2023).

ПУТРЯ Наталя Валентинівна, Запорізька ЗОШ № 15.

Філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

Роки навчання 1989–1994 (спеціаліст).

У 2023 році закінчила магістратуру з цієї спеціальності.

Протягом свого професійного шляху розвиваюсь як викладач, зосереджуючись на патріотичному вихованні та викладанні предметів з великим запалом, про що свідчать численні здобутки моїх учнів: призиви місця у конкурсі-захисті «МАН», Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості під гаслом: «Об'єднаймося ж, брати мої», Міжрегіональному фестивалі «Заговори, щоб я тебе побачив».

ПУЧКАН Любов Іванівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель зарубіжної літератури – 1978–1982 російська мова та література – відділення філологічного факультету.

РЕБРО Світлана Владленівна, Запорізька гімназія № 52.

Професійне кредо: «Без минулого немає майбутнього. Працюю сьогодні на завтра».

У 1984 році вступила до Запорізького державного педагогічного інституту на історичний факультет за спеціальністю «Історія».

У 1985 році Запорізький педінститут був реорганізований у Запорізький національний університет, який і закінчила у 1989 році та отримала кваліфікацію «Історик. Викладач історії та суспільствознавства».

З 1989 року працюю вчителем історії та правознавства у Запорізькій гімназії № 52, майже 35 років.

РЕЗНИЧЕНКО Алла Вікторівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1986.

Факультет фізичного виховання, спеціальність «Фізична культура».

Учитель фізичної культури ЗСГГ № 27. Майстер спорту зі спортивної гімнастики.

Має переможців обласних спортивних змагань та обласних етапів учнівської олімпіади з фізичної культури.

Професійний досвід відзначено Дипломами VII та VIII міських виставок педагогічних технологій, обласної виставки «Освіта Запорізького краю – 2022».

Нагороджено грамотами за якісну підготовку команд обласних фіналів та переможців III (обласного) етапу учнівської олімпіади з фізичної культури.

Пунько Є. Г.

Путря Н. В.

Пучкан Л. І.

Ребро С. В.

Резніченко А. В.

РЕМАРЧУК (Казакова) Наталія Сергіївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1991 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Обласний конкурс «Вчитель року» – 2009 (II місце).

РЕМЕСШЕВСЬКИЙ Олександр Володимирович, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Вчитель фізичної культури Хортицького академічного ліцею.

Запорізький державний університет, факультет фізичного виховання та спорту, реабілітолог, викладач фізичного виховання та спорту.

Запорізький національний технічний університет, факультет управління фізичною культурою та спорту, «магістр фізичного виховання та спорту, керівник фізичного виховання та спорту».

Педагогічний стаж 20 років.

Педагогічне кредо: спорт стає засобом виховання тоді, коли він – улюблене заняття кожного.

РИБАЛКА Людмила Павлівна, Запорізька гімназія № 60.

Учитель історії, закінчила історичний факультет ЗНУ за спеціальністю «Історія та археологія» в 1988 році. Була прийнята на посаду вчителя історії в 1996 р. З 2007 по 2011 р. була педагогом організатором. Після, знову була переведена на посаду вчителя історії, яким успішно та творчо

працює й донині, поєднуючи викладання історії мистецтва та музичного мистецтва. Керівник ШМО історико-природничого циклу, спеціаліст вищої категорії, старший вчитель. Нагороджена подяками (1997, 1998, 2009) та грамотою від закладу освіти (2009). Учасниця міського проєкту «Online школа Запоріжжя» 2023/24 н. р.

РІЗНИК Олена Дмитрівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель математики – 1986–1992 фізико-математичний факультет, спеціальність «Математика».

РОМАНЕНКО (Мідько) Катерина Віталіївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2012 р., ЗНУ.

Біологічний факультет, спеціальність «Біологія».

I категорія.

Нагороджена премією міського голови (2020 р., 2023 р.).

РОМАНЕЦЬ Інна Олександрівна, Запорізька гімназія № 6.

1999–2000 рр., – закінчила факультет «Практична психологія та соціальна педагогіка»; 2000–2001 рр., – магістратура «Соціальна педагогіка». 2000–2003 рр. – практичний психолог Запорізької гімназії № 6; з 2003 р. – заступник директора з науково-методичної роботи Запорізької гімназії № 6, викладач навчальних предметів «Основи здоров'я», «Мистецтво». У 2023 році перемогла («Золота медаль») у Чотирнадцятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2023».

Ремарчук Н. С.

Ремешевський О. В.

Рибалка Л. П.

Різник О. Д.

Романенко К. В.

Романець І. О.

Романова С. В.

РОМАНОВА (Панасевич) Світлана Вікторівна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила факультет соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету у 2009 році і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Психологія». Працювала у закладах дошкільної та загальної середньої освіти. З 2020 року до теперішнього часу працює практичним психологом у Біленьківському ліцеї «Лідер».

РОМАНЮТЕНКО (Боярчук) Ірина Юріївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1976 р., ЗДПІ.

Історичний факультет, вчитель історії та суспільствознавства.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії, нагороджена знаком «Василь Сухомлинський», «Відмінник освіти України». Заступник директора Запорізької гімназії № 11.

РУБЕКІНА (Рянічева) Анастасія Олегівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2010 р., ЗНУ.

Математичний факультет, спеціальність – «Інформатика». II категорія.

РУДЧЕНКО Вікторія Андріївна, Запорізька гімназія № 52.

У 2015 році вступила до Запорізького національного університету на біологічний факультет за спеціальністю «Екологія». Будучи студенткою 4 курсу, почала працювати вчителем біології в Запорізькому академічному ліцеї «Вибір». У 2019 р. закінчила спеціальність «Екологія» та вступила до магістратури за спеціальністю «Хімія», отримала диплом. У 2021 вступила до магістратури за спеціальністю «Біологія» та закінчила навчання. З 2022 року працюю вчителем біології в Запорізькій гімназії № 52.

РУСАНОВСЬКА Оксана Вікторівна, ЗНВК «Запорізька Січ».

Закінчила ЗНУ у 2013 р., спеціальність «Соціальна педагогіка», кваліфікація соціального педагога.

Працюю вчителем початкових класів у ЗНВК «Запорізька Січ».

Соціальна педагогіка допомагає мені краще розуміти індивідуальні потреби та характеристики кожної дитини. На мою думку, вчителі початкових класів є одними з перших осіб, які впливають на формування соціальних навичок у дітей. Технології соціальної педагогіки надають мені інструменти та методи, які допомагають у розвитку та захисту особистості в соціальному середовищі, співпраці та взаємодії з учнями та їх батьками.

Романютенко І. Ю.

Рубекіна А. О.

Рудченко В. А.

Русановська О. В.

РЯБКО (Назарова) Ольга Сергіївна, Пологівський ліцей «Основа».

Випускниця ЗДУ 2007 р. факультету фізичного виховання за спеціальністю «Фізичне виховання», кваліфікація – викладач вищих навчальних закладів, менеджер екологічного та спортивного туризму». З 2018 р. працює в КУ «Пологівський ліцей «Основа» вчителем початкових класів. Має I кваліфікаційну категорію.

САВЕНКОВА Олена Миколаївна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель біології – 2001–2007 факультет біології.

САВЧЕНКО Олександр Анатолійович, Запорізька гімназія № 28.

Учитель фізики – 1999–2004 спеціальність «Фізика». Учитель фізики.

САМУЛЯК Людмила Михайлівна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 2012 р., ЗНУ.

Факультет філологічний, спеціальність «Українська мова та література», викладач української мови і літератури.

I категорія.

САПИЦЬКА Олеся Іванівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель початкових класів – 2019–2024 зараз закінчує магістратуру факультету соціальної педагогіки та психології за спеціальністю «Початкова освіта».

САФРОНЕНКО (Штейман) Олена Львівна, Запорізький колегіум «Елінт».

1991 рік. Спеціальність «Російська мова та література», вчитель зарубіжної літератури, вища категорія, педагогічне звання «Старший учитель».

Учасник фахових конкурсів.

СВЕШНІКОВА Лариса Юріївна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель англійської мови – 1985–1992, факультет іноземної мови.

СЕМЕНОВ Данило Андрійович, Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Рік випуску: 2023.

Факультет історії та міжнародних відносин.

Спеціальність «Історія та археологія».

Місце роботи: Запорізький багатoproфільний ліцей № 99. Категорія: спеціаліст.

СЕНЬКО (Дєєва) Світлана Павлівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2005 рік. Спеціальність «Українська мова та література», вчитель української мови та літератури, вища категорія. Розумна, ініціативна. П'ять років навчання у ЗНУ вважає найщасливішим періодом безтурботного і цікавого життя. Учні – переможці творчих конкурсів.

СЕРГЕВНІНА (Письменюк) Наталя Євгенівна, Запорізька гімназія № 52.

Професійне кредо: «Складні речі – простими словами!»

Рябко О. С.

Савенкова О. М.

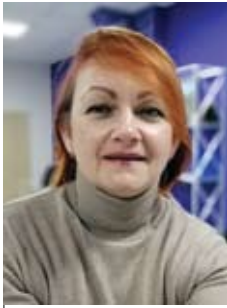
Савченко О. А.

Самуляк Л. М.

Сапицька О. І.

Сафроненко О. Л.

Свешнікова Л. Ю.

Семенов Д. А.

роботи в школі посідала призові місця в конкурсі «Від творчого вчителя до творчого учня» (3 місце у 2023 та 2024 рр.).

СЕРЕДА Катерина Віталіївна, Запорізька гімназія № 107.

Учитель фізичної культури гімназії № 107, майстер масажу з 2018 року.

Працювала вчителем фізкультури в ДНЗ № 244.

У 2024 році закінчила Запорізький національний університет, за спеціальністю «Фізичне виховання». Магістр.

З 2012 року займалась академічним веслуванням, здобула звання кандидата в майстри спорту України.

Багаторазова чемпіонка та призерка України з академічного веслування.

Навчаю масажу інших з 2023 року.

СИМОНЯН Ольга Павлівна, Пологівський ліцей «Основа».

Випускниця ЗНУ 2014 р. економічного факультету за спеціальністю «Облік і аудит». З 2020 р. працює в КУ «Пологівський ліцей «Основа» головним бухгалтером.

СИСОЄВА Євгенія Дмитрівна, Запорізька гімназія № 45.

Випускниця історичного факультету ЗНУ 2019 р. Має професійну кваліфікацію історика, викладача історії. Вже шостий рік працює в Запорізькій гімназії № 45. Це молода, енергійна, амбітна, сповнена сил та бажанням працювати

У 2003 році закінчила Запорізький державний університет, фізичний факультет. Спеціальність за дипломом «Фізика».

У 2005 році почала працювати вчителем фізики та математики у Запорізькій школі № 53. Зараз працюю вчителем математики у Запорізькій гімназії № 52.

Люблю те, що викладаю, та люблю тих, кому викладаю. Я вважаю, що вчитель – це моя стежина в цьому житті. Тільки в цій роботі я бачу себе, і не уявляю, як можна жити, не бачачи дитячих очей, лагідних усмішок, та не радіти їхнім успіхам.

СЕРЕБРЯКОВА Юлія Сергіївна, Запорізька гімназія № 50.

Випускниця Запорізького національного університету. У 2021 році закінчила магістратуру факультету іноземної філології, спеціалізація «Романські мови та літератури (переклад включно), мова і література – іспанська».

Під час навчання вже працювала в Запорізькій гімназії № 50. Вела активне студентське життя та брала участь у різних конкурсах. За час

Сенько С. П.

Сергєвіна Н. Є.

Серебрякова Ю. С.

Середа К. В.

Симонян О. П.

ти в тандемі з більш досвідченими колегами вчителька, здатна швидко навчатися та реалізувати будь-який проєкт, об'єднавши навколо себе однодумців. Разом з лідерами учнівського самоврядування вона неодноразово ставала переможницею проєктів від компанії «Метінвест». Сьогодні пані Євгенія очолює гімназійний музей.

СИТНИК Вячеслав Олегович, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Вчитель хімії, біології та англійської мови.

Запорізький національний університет.

Біологічний факультет 2017.

Іноземна філологія 2020.

Біолог та філолог. Викладач англійської мови та біології.

Не легкий шлях та тяжка доля у наставника, педагога, вихователя, хоча все це – опис одної людини – вчителя. Вчитель повинен бути і лагідним, і справедливим, повинен вміти і пожаліти, і полатати. Вчитель повинен бути в курсі всіх новітніх технологій для онлайн-освіти зараз, і хто знає чого ще у майбутньому. Вчитель повинен бути психологічно стійким. Якщо таким зможе бути вчитель – шана буде з боку як колег, так і учнів.

Педагогічне кредо: «Бути освіченим не тільки модно, а й корисно».

СИТНИК Олег Володимирович, Козацький ліцей.

Закінчив математичний факультет Запорізького національного університету, захистивши диплом магістра за спеціальністю «Фізика».

Працює у школі-інтернаті «Козацький ліцей» на посаді вчителя предмета «Захист України» з 2016 року.

Є керівником гуртка козацько-лицарського виховання «Джура». У гуртку «Джура» учні ознайомлюються з визначними подіями з історії рідного краю, вивчають історію запорізького козацтва, займаються туристично-краєзнавчою роботою, військово-прикладними видами спорту, відродженням військово-спортивного мистецтва та народних мистецьких традицій, готують себе до служби в лавах Збройних Сил України.

Серед вихованців гуртка «Джура» сформувалася команда – рій «Яструби», які у 2017 році представляв комунальний заклад «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Козацький ліцей» Запорізької обласної ради на обласних етапах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), що проводяться КЗ «Центр туризму» ЗОР спільно з військовими і громадськими організаціями області. Метою гри є військово-спортивне і національно-патріотичне виховання української молоді на основі традицій українського козацтва.

У 2018 році вихованці гуртка взяли участь у зборах лідерів учнівського самоврядування у межах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у м. Київ й отримали відповідні кваліфікаційні сертифікати. Члени гуртка є активними учасниками та переможцями різноманітних обласних та всеукраїнських етапів змагань.

У 2019 р. рій «Яструби» гуртка «Джура» став переможцем обласного етапу і представляв Запорізьку область на Всеукраїнському фіналі гри «Сокіл-Джура 2019», «Самарська січ»). У 2020 році рій «Яструби» стали призерами Всеукраїнського гаджету «Спомини джури». У 2021 році – III місце у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»). У 2022 р. рій «Яструби» брали участь у межах Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-

Сисоєва Є. Д.

Ситник В. О.

Ситник О. В.

патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), «Карпатська січ».

У 2020 році (у період карантинних обмежень, викликаних пандемією COVID-19) вихованці військово-патріотичного гуртка «Джура» – рій «Яструби» здобули III місце у Всеукраїнському онлайн-огляді підсумкових таборувальних турнірів (роїв) гри «Джура», що проводився Українським державним центром національно-патріотичного виховання.

Також готуємо фізично та морально загартовану молодь, залучаючи до занять у гуртках козацького бойового рукопашу «Спас» та козацько-лицарського виховання «Джура».

Ситник О. В. застосовує нестандартні форми проведення уроку, використовує різноманітні організаційні форми, засоби, методи і прийоми навчання, забезпечує освітню, виховну, оздоровчу, розвивальну спрямованість освітнього процесу. На уроках предмету «Захист України» основну увагу звертає на розвиток особистості учня, формування їх готовності до захисту Вітчизни та дій в умовах надзвичайних ситуацій. Віддає перевагу практичним методам навчання.

У 2022/2023 навчальному році отримав Диплом переможця першого (обласного) туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2023» в номінації «Захист України» (наказ Департаменту освіти і науки ЗОДА від 01.03.2023 № 84) та був нагороджений Почесною грамотою Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (постанова президії № П 31/5 від 09.03.2023). Грамота Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» (наказ № 984-к від 25.09.2023 року);

Сільченко О. С.

Сінченко Ю. М.

Сірицька А. П.

Подяка Міністерства освіти і науки України 2023 рік.

СІЛЬЧЕНКО (Короленко) Ольга Сергіївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1978 р., ЗДПІ.

Фізико-математичний факультет. Вчитель математики.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

СІНЧЕНКО Юлія Миколаївна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 1997.

Філологічний факультет, спеціальність «Українська мова та література».

Учитель української мови та літератури ЗСГГ № 27. Досвід учителя представлено на Міських виставках педагогічних технологій, у 2019 р. опубліковано у збірнику «Міська школа філологічних наук».

Відзначена Подякою МОН України за підготовку переможця Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка у 2017 та 2019 роках; протягом 2016–2018 рр. щорічно відзначалася грамотами та премією міського голови за визначні досягнення у навчанні і вихованні підростаючого покоління в номінації «Вчителі-предметники, що мають переможців Всеукраїнських олімпіад IV етапу».

СІРИЦЬКА Анжеліка Петрівна, Запорізька гімназія № 60.

Асистент вчителя, закінчила Філологічний факультет ЗНУ за спеціальністю «Французька мова і література» в 1989 році. До ЗГ № 60 була прийнята на посаду вихователя дошкільного відділення у 2009 р. На той час при ЗНВК № 60 було відкрито дошкільне відділення. З 2022 р. переведена на посаду асистента вчителя. Має вищу професійну кваліфікаційну категорію. Нагороджена грамотою від департаменту освіти і науки Запорізької міської ради (2016).

СІРОПОЛ Світлана Євгенівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель української мови і літератури вищої кваліфікаційної категорії, вчитель-методист.

Рік закінчення: 1997.

Факультет: філологічний.

Спеціальність: «Українська мова та література».

Сіропол Світлана Євгенівна – не лише визначний вчитель української мови та літератури, але і тренер, який навчає інших вчителів володіти мистецтвом навчання української мови. Її експертність і знання в цій галузі роблять її цінним ресурсом для розвитку освіти та підвищення професійного рівня вчителів української мови. Світлана Євгенівна є тренером Нової української школи з впровадження адаптаційного циклу базової середньої освіти, автором курсу за вибором «Культура ділового мовлення» для 10 класу.

Світлана Сіропол також сама є експертом з оцінювання професійних компетентностей вчителів української мови та літератури у Державній службі якості освіти України та навчає кандидатів в експерти. Свою активну участь в різноманітних обласних творчих групах та проєктах, спрямованих на вдосконалення навчання української мови та розвиток цифрового освітнього середовища, вона підтверджує низкою досягнень і перемог на обласних і міжнародних виставках освітніх досягнень.

СКОБЕНКО Марина Володимирівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Вчитель фізичної культури.

Рік закінчення ЗНУ – 2003.

Факультет: фізична реабілітація, спеціальність – спеціаліст фізичної реабілітації,

Спеціаліст II категорії.

СНАДЧУК (Кобець) Юлія Анатоліївна, Запорізька гімназія № 11.

Рік закінчення: 1995 р., ЗНУ.

Факультет іноземної філології, викладач англійської мови та літератури, викладач німецької мови.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

СНОПИК Наталя Володимирівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель російської мови та літератури.

Рік закінчення ЗНУ – 1996.

Факультет: філологічний, спеціальність «Викладач російської мови та літератури».

Вчитель вищої категорії має педагогічне звання «учитель-методист».

СОВА Вікторія Василівна, Балабинська гімназія «Перестиж».

Вчитель хімії Комунального закладу загальної середньої освіти «Балабинська гімназія «Престиж» Кушугумської селищної ради Запорізького району Запорізької області.

Вчитель вищої категорії, старший вчитель.

Закінчила у 2010 році Державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет» Міністерства освіти і науки України.

Здобула кваліфікацію: викладач хімії.

Ступінь вищої освіти: магістр.

Спеціальність: «Біологія».

Сіропол С. Є.

Скобенко М. В.

Снадчук Ю. А.

Снопик Н. В.

Сова В. В.

Професійна кваліфікація: викладач біології.
Здобутки:

- Участь у IV Всеукраїнській краєзнавчо-етно-логічній конференції учнівської та студентської молоді «Завжди в народі буде жити, що серце серцю передасть»;
- Участь у I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Педагогічні інновації та їх впровадження (природнича освітня галузь)»;
- Перемога у відкритому обласному конкурсі усно-історичних пошукових робіт учнівської молоді «Жива історія на перетині епох»;
- Призове місце в обласному етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної патріотичної гри «Сокол» («Джура»);
- Перемога у відкритих обласних онлайн-змаганнях юних краєзнавців «Досліджуй, люби, бережи»;
- Участь у Всеукраїнській краєзнавчій експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна»;
- Призове місце в Конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН;
- Учасник Всеукраїнського конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище» у 2024 р;
- Лауреат Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2019»;
- Лауреат Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2022»;
- Лауреат Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників закладів позашкільної освіти «Джерело творчості 2023–2024»;

Сокол І. М.

Солодка С. І.

• Стаття у фаховому виданні «Освіта Запорізького краю – 2022»: «Досвід викладання предмету «Пізнаємо природу. Інтегрований курс» в умовах Нової української школи»;

• Стаття у фаховому виданні «Освіта Запорізького краю – 2023»: «Національно-патріотичне виховання у освітньому процесі: сучасні виклики та перспективи».

СОКОЛ Ірина Миколаївна, Січовий колегіум.

У 2006 р. закінчила державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет» Міністерства освіти і науки України, спеціальність «Прикладна математика», кваліфікація «Математик».

Досвід роботи:

2003–2021 – вчитель інформатики Комунального закладу «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січовий колегіум» Запорізької обласної ради.

2011–2021 – доцент Кафедри інформаційної та технологічної освіти Комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

2021–2022 – доцент Центру інноваційних освітніх технологій Національного університету «Львівська політехніка».

Вересень 2022 – до сьогодні – вчитель інформатики Комунального закладу «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січовий колегіум» Запорізької обласної ради.

Вересень 2022 – до сьогодні – викладач Економіко-правничого фахового коледжу Запорізького національного університету.

СОЛОДКА Світлана Іванівна, Запорізький класичний ліцей.

Навчалась у Запорізькому національному університеті протягом 1987–1993 рр. на історичному факультеті. Присвоєно кваліфікацію спеціаліста «Історик». Викладач історії та суспільствознавства. З 1996 року працює в Запорізькому класичному ліцеї Запорізької міської ради Запорізької області. Призначено на посаду вчителя та вихователя початкових класів. Стаж роботи на посаді 27 років.

Солодка Світлана Іванівна має високий творчий потенціал, вміло використовує в практичній діяльності сучасні інноваційні технології, форми та методи організації навчального процесу, що сприяє розвитку творчих здібностей учнів.

Солодка С. І. з 2012 року очолює методичне об'єднання вихователів класичного ліцею та ефективно організує його роботу. Світлана Іванівна працює над підвищенням рівня своєї педагогічної майстерності, займається самоосвітою, бере участь у вебінарах, онлайн-курсах, вивчає сучасні інноваційні педагогічні технології та використовує їх у роботі. Була учасником IV Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції «Відкрита освіта та дистанційне навчання: від теорії до практики» в м. Київ, IX Міської виставки педагогічних технологій з презентацією власного досвіду.

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, Світлана Іванівна не лише використовує в роботі сучасні методи організації навчально-виховного процесу, а й більшою мірою виявляє ініціативу й спрямовує навчання й виховання так, щоб діти були постійно залучені до спільної діяльності та проявляли особистісну зацікавленість до відкриття нових знань.

Завдяки професіоналізму та вмінню тактовно спілкуватися з колегами й батьками учнів, має авторитет серед педагогічного колективу та батьківської громадськості.

Майже з перших днів війни в Україні Світлана Іванівна завжди на зв'язку з учнями й батьками. Усі уроки за розкладом, починається навчальний день з гімну України та підбадьорливих слів. З усіма учнями, колишніми і теперішніми, вона

створювала поробки та малюнки для військових. Вихованці завдяки її підтримці брали участь в акціях «Весна в серці Героя», «Великодній кошик» тощо. Зараз Солодка С. І. є активним волонтером у навчанні дітей у благодійному фонді «Українська весна».

СТАНІШЕВСЬКА Аліна Валеріївна, Запорізька кооперативно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 2010.

Математичний факультет, спеціальність «Математика».

Учитель математики ЗСГГ № 27. Виховує любов до точних наук, заохочує учнів до участі в інтелектуальних конкурсах, інженерних тижнях. Має переможців районного етапу учнівських олімпіад, онлайн-олімпіад з математики.

Професійний досвід відзначено Дипломами VIII Міської виставки педагогічних технологій, Обласної виставки «Освіта Запорізького краю-2022», сертифікатами за розробку навчальних матеріалів освітньої платформи для організації дистанційного навчання «Online школа Запоріжжя» (2021 р.).

СТОВБІНСЬКА Ганна Романівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель біології, спеціаліст.

Рік закінчення: 2019.

Факультет: біологічний.

Спеціальність: «Інженер-лаборант в галузі біології»

Молода перспективна вчителька біології Запорізької гімназії № 84 Стовбінська Ганна Романівна – чудовий приклад для здобувачів освіти. Вона успішно розвиває інтерес гімназистів до вивчення природничих наук, впроваджує в життя закладу освіти власні проекти, розвиває екологічну свідомість учнівської молоді. Під керівництвом Ганни Романівни здобувачі освіти стали переможцями Всеукраїнських конкурсів «Галерея кімнатних рослин», «Проект куточка живої природи Фельдман Еко-парка», Всеукраїнського біологічного форуму учнівської та студентської молоді «Дотик природи». За визначні досягнення у навчанні та вихованні підрастаю-

Станішевська А. В.

Стовбінська Г. Р.

чого покоління Ганна Стовбінська нагороджена Премією міського голови – 2022 в номінації «Педагоги зі стажем педагогічної роботи до 5 років».

СТОВБІНСЬКИЙ Олександр Юрійович,
Січковий колегіум.

Посада – вчитель історії та фізичної культури КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум» Запорізької обласної ради; керівник гуртка «Юні скаути»; секретар профспілкового комітету.

Освіта. Закінчив у 2012 р. ЗНУ і отримав базову вищу освіту за напрямом підготовки «Історія» та здобув кваліфікацію бакалавра історії. Молодшого фахівця в галузі освіти (диплом з відзнакою).

Закінчив у 2013 р. ЗНУ і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Історія» та здобув кваліфікацію магістра історії. Історика. Викладача історії (диплом з відзнакою).

Професійний шлях становлення:

10–14 жовтня 2016 р. – II місце на Першому Всеукраїнському фестивалі «Соколині зорі». Перший Всеукраїнський зліт «Соколу» (м. Летиців, Хмельницької області).

2017 р. – II місце в обласному конкурсі есе серед учнів «Я – європеєць».

2018–2019 р. – участь у Всеукраїнському проєкті «Більше Скаутингу дітям України».

2018 р. – створення на базі «Запорізького Січкового колегіуму» скаутського гурту «ХОРС».

29 березня 2019 р. – участь у Круглому столі «Алгоритм впровадження Скаутського руху в навчальних закладах», який відбувся в МОН України (м. Київ), де ділився досвідом створення скаутської організації на прикладі «Запорізького Січкового-колегіуму».

Стовбінський О. Ю.

2019–2021 рр. – участь у Всеукраїнському скаутському зборі-поході «Козацькими шляхами».

2019 р. (травень) – гран-прі у фіналі обласно-

го кінофестивалю патріотичного спрямування для учнівської молоді «Кінотріумф ЗР».

Жовтень 2019 р. – спікер обласного семінару «Освіта для демократичного громадянства: стан та перспективи».

Січень 2020 р. – участь у створенні та організації на базі «Запорізького Січкового колегіуму» зимового скаутського табору «Чародії-2020».

19 листопада 2020 р. – I місце (секція «Місто за порогами») Обласній краєзнавчій конференції учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізького краю». Друкована стаття.

Квітень 2021 р. – обласний онлайн-конкурс з предмету «Фізична культура» (учні здобули I та III місце).

2021 р. (листопад) – II місце. 41 Обласна краєзнавча конференція учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізького краю». Друкована стаття.

2021 р. – Всеукраїнський конкурс патріотичних відеороликів «Обличчя моєї України», присвячується 30-річчю Незалежності України (I місце у складі команди школи).

2022 р. – Всеукраїнський конкурс документального аматорського кіно «Українська революція: ретроспективний погляд через 100 років». II місце. Створено документальний фільм.

2023 р. (лютий) – III місце у III (обласному) етапі Всеукраїнської олімпіади з фізичної культури.

2023 р. (квітень) – участь II Всеукраїнській історико-краєзнавчій конференції учнівської молоді «Військово-історичні події на теренах України: минуле і сучасність». Диплом та грамота за одну з найкращих робіт. Подяка від Департаменту освіти.

2023 р. (червень) – підготовка учня до участі IV Козацькій Міжнародній воєнно-історичній конференції на честь великих перемог у битві під Оршею, Литовсько-Московських війнах та видатної полководчої діяльності гетьмана Костянтина Острозького.

2023 р. (листопад) – I місце у своїй секції. 43-тя онлайн конференція учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізького краю». Друкована стаття.

2024 р. (лютий) – III місце в III (фінальному) етапі обласної учнівської олімпіади з фізичної культури 2023–2024.

2024 р. (лютий) – III місце. Всеукраїнський конкурс учнівського аматорського кіно «Українська революція: ретроспективний погляд через 100 років». Створено документальний фільм.

Нагороди:

Подяка Запорізької обласної державної адміністрації «За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу виховання підростаючого покоління» (Наказ Департаменту від 05.04.2017.2016 № 0274);

Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України «За активну громадську позицію, вагомий особистий внесок у профспілкову роботу, соціально-економічний захист членів Профспілки» (Постанова президії № П-16-7 від 04.04.2017).

СУЛЕЙМАНОВА (Бондар) Ольга Сергіївна, ЗНВК «Запорізька Січ».

2010 р. – закінчила факультет іноземної філології, спеціальність «Мова та література (англійська)». Кваліфікація магістра філології. Викладач англійської мови та літератури, французької мови.

З 2012 р. – вчитель англійської мови в ЗНВК «Запорізька Січ».

2012–2014 р. – учасниця циклу семінарів-тренінгів «Сучасні технології та методики навчання іноземних мов на перехресті культур та цивілізацій» ЗНУ.

Учасниця професійної спільноти вчителів іноземної мови Вознесенівського району.

Формула успіху: любов до дітей, любов до професії, любов до предмета, невтомна праця, постійне самовдосконалення!

СУХОБОК Марина Василівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель української мови і літератури вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель.

Рік закінчення: 2009.

Факультет: філологічний.

Спеціальність: «Українська мова та література».

Марина Василівна, вчителька Запорізької гімназії № 84, віддано працює над тим, щоб надихати молоде українське покоління на вивчення та підтримку рідної мови. Вона також займається тренерською діяльністю в рамках освітнього проєкту «Говоримо українською», бере активну участь у розвитку освітніх модулів на платформі «Online школа Запоріжжя». Багато учнів Марини Сухобок стають переможцями у різних конкурсах, зокрема обласного етапу XIII Міжнародного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та XXIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика. У 2023 році Марина Василівна стала однією з 15 вчителів української мови та літератури Запорізької області, які успішно пройшли сертифікацію.

СУХОМЛИНОВА Оксана Вікторівна, Запорізька спеціалізована школа № 18.

Учитель історії.

Рік закінчення ЗНУ – 1996.

Факультет: історичний, спеціальність «Викладач історії».

Вчитель вищої категорії має педагогічне звання «учитель-методист».

ТАРАН (Коваль) Вікторія Володимирівна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Диплом з відзнакою.

Закінчила ЗНУ у 2020 році.

Сулейманова О. С.

Сухобок М. В.

Сухомлинова О. В.

Біологічний факультет.
Спеціальність «Хімія».
Освітня програма: Хімія.

Професійний шлях становлення: з 2019 року вчителька хімії у Біленьківському ліцеї «Лідер» БСР ЗРЗО.

ТАРАСЕНКО Вікторія Георгіївна, Балабинська гімназія «Перестиж».

Вчитель української мови і літератури.

Вчитель вищої категорії, старший вчитель.

Закінчила ЗНУ у 1997 році за спеціальністю «Українська мова і література».

Здобутки:

Обласна виставка «Освіта Запорізького краю – 2018» – диплом I ступеня;

Обласна виставка «Освіта Запорізького краю – 2023» – диплом II ступеня;

Всеукраїнський конкурс від Шкільного Порталу «Педагог-новатор 2023» – II місце в номінації «Інноваційний прорив»;

Всеукраїнський конкурс від Шкільного Порталу «Педагог-новатор – 2019» – II місце в номінації «Кращий науково-методичний матеріал»;

Учасниця конкурсу «Вчитель року» у 2018, 2021, 2024 роках; II місце на районному етапі в 2018 р., учасниця обласного етапу у 2024 р.;

Лауреат I Премії в конкурсі «Барвіста осінь-2023» від ГО «Центр ОІТ «Гармонія» в номінації «Авторська творчість, створення поетичних творів»;

Лауреат I Премії в конкурсі «Скарби нації-2022» від ГО «Центр ОІТ «Гармонія» – в номінації «Телемистецтво»;

Лауреат II ступеня у Всеукраїнському дистанційному конкурсі фото-, кіно- та аудіовізуальних мистецтв «Світ ISee – 2021» в номінації «Кіномистецтво»;

I місце у Всеукраїнському конкурсі педагогічної майстерності в номінації «Освітнє відео».

ТАРАСОВА Олена Вікторівна, Запорізький колегіум «Елінт».

1993 рік. Спеціальність «Фізика». Працює завідувачем бібліотеки.

ТЕГЗА Віталій Валерійович, Запорізька ЗОШ № 15.

Учитель фізичної культури Запорізької загальноосвітньої школи № 15.

Свій шлях професійного становлення розпочав зі вступу до Запорізького національного університету у 2014 році на факультет фізичного виховання, який успішно закінчив у 2020 році, отримавши диплом магістра за спеціальністю «Фізична культура і спорт» (освітня програма «Фізичне виховання»).

Після закінчення університету розпочав свій професійний шлях як вчитель фізичної культури у Мелітопольській гімназії № 7 у 2021 році. З першого робочого дня активно розвивався як вчитель, брав участь у різноманітних конкурсах, таких як «Cool Games», «Козацькі розваги» тощо, у підготовці учнів до олімпіади з фізичної культури. У 2022 році, з початку повномасштабної війни продовжував виховувати та навчати учнів у дистанційному форматі. Проживши півроку в окупації, виїхав із родиною до Запоріжжя, де продовжив роботу у Мелітопольській гімназії № 7.

У 2023 році припинив роботу у Мелітопольській гімназії № 7 через завершення трудового договору. У цьому ж році влаштувався вчителем фізичної культури у Запорізьку загальноосвітню школу № 15. Із початку навчального року активно беру участь у багатьох всеукраїнських конкурсах та проєктах, таких як «JuniorS (ліга дружніх, ліга сміли-

Таран В. В.

Тарасенко В. Г.

Тегза В. В.

вих, ліга переможених)», «JuniorS Д.І.М», «Спорт заради розвитку» (встановили національний рекорд «Єднання» до всесвітнього Дня дітей, до якого доєдналися 114045 дітей та 2095 закладів освіти у Всеукраїнській онлайн-руханці), «Активні парки» (увійшли у десятку найкращих шкіл України), «Cool Games» тощо.

Обираючи своє майбутнє за покликом серця, не маю жодного сумніву, що я на правильному шляху. Завдяки професійному росту, маю змогу навчати майбутнє покоління за останніми освітніми тенденціями.

ТИЩЕНКО Світлана Євгенівна, Запорізька гімназія № 107.

Учитель німецької мови Запорізької гімназії № 107 Запорізької міської ради Запорізької області. Спеціаліст вищої категорії, учитель-методист.

Рік закінчення ЗНУ: 1995 за спеціальністю «Німецька мова та література».

Стаж роботи: 28 років. Із них 25 років працювала в Запорізькій гімназії № 46. Учні – переможці обласних етапів олімпіад з німецької мови, учасники всеукраїнського етапу, переможці в конкурсах написання робіт МАН. Активна учасниця шкільного обміну з м. Оберхаузен, Німеччина.

ТИМОЩУК (Дегтяр) Юлія Володимирівна, Запорізька гімназія № 108.

2012 рік випуску, біологічний факультет, спеціальність «Біологія, викладач біології».

З 2012 року учитель природознавства, біології та основ здоров'я ЗГ № 108.

«Спеціаліст II категорії».

ТИЩЕНКО Олена Леонідівна, Запорізька гімназія № 17.

У 1999 році закінчила математичний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Математик. Викладач математики». Працювала вчителем математики у ЗОШ № 54, у якому з 2006 року був впроваджений математичний профіль старшої школи.

У 2020 році започаткувала поглиблене вивчення математики у ЗНВК № 67. З вересня 1999 року є заступником директора (ЗОШ № 54, ЗНВК № 17, ЗГ № 17). Чотири роки (з 2009 по 2013) працювала методистом районного методичного кабінету відділу освіти Заводської районної адміністрації.

ТКАЧОВА Галина Михайлівна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Загальний педагогічний стаж – 42,5 роки.

Освіта – вища, Запорізький державний педагогічний інститут, 1981 р.

Спеціальність за дипломом – «Вчитель фізики та математики», а також – медична сестра цивільної оборони.

Кваліфікаційна категорія – спеціаліст вищої категорії. Фізика.

Розпочала свою педагогічну діяльність в 1981 році, викладачем фізики спочатку в СПТУ № 31, потім в школі-інтернаті № 4. З 1998 р. – вчитель медико-санітарної підготовки в Хортицькому центрі допризовної підготовки і вчитель фізики у вечірній школі.

Тищенко С. Є.

Тимошук Ю. В.

Тищенко О. Л.

Ткачова Г. М.

На початку війни в березні 2022 року, разом з лікарем 5-ї міської лікарні, на базі нашого ліцею, вели заняття з надання першої медичної допомоги та основ тактичної медицини. Заняття проводили не тільки на базі нашого ліцею, а також виїжджали в інші організації – управління 5 тепломереж міста, військова частина Уральські казарми, Мелітопольський полк територіальної оборони. Слухачі здобули не тільки теоретичні знання, а й набували практичних навичок з зупинки кровотеч, основ серцево-легеневої реанімації, накладання пов'язок.

На даний час працюю вчителем основ медичних знань, викладаю предмет «Захист України» в 10–11 класах Хортицького академічного ліцею.

ТКАЧОВА Тетяна Василівна, Запорізька гімназія № 31.

У 2005 році закінчила Запорізький національний університет, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Математика» та здобула кваліфікацію математика, викладач математики.

З 2006 року почала працювати в Запорізькій загальноосвітній школі № 36. З 2019 року працюю в Запорізькій гімназії № 31, з 2023 року – учитель вищої категорії.

Упродовж усієї педагогічної діяльності значну увагу приділяю педагогічному розвитку, систематично підвищую фаховий рівень. У 2024 році взяла участь у XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2024». Робота в номінації «Виховні константи утвердження української національної та громадянської ідентичності» отримала срібло.

Ткачова Т. В.

Тонконог К. Ю.

Тоцька С. І.

Мої учні беруть активну участь у Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру» – отримують добрі та відмінні результати. Також демонструють значні досягнення в математичних олімпіадах.

З початку повномасштабного вторгнення російських військ, крім педагогічної діяльності, допомагаю нашим захисникам. Разом із колегами та друзями купували генератори, шини та запчастини на автівки, продукти харчування, ліки та теплий одяг.

Працюю, вдосконалююсь, ділюся своїм досвідом з колегами.

ТКАЧЕНКО (Фартушна) Тетяна Олександрівна, Запорізька гімназія № 52.

Професійне кредо: «Педагогу повинні бути притаманні якості близькі до материнських. Як мати віддає своїм дітям все найкраще, так і педагог вкладає свою душу в учнів. У цьому внутрішній зміст професії».

У 2001 році закінчила Запорізький державний університет за спеціальністю «Українська мова та література». Працюю вчителем початкових класів у ЗГ № 52.

ТОНКОНОГ Катерина Юріївна, Запорізький колегіум «Елінт».

2010 рік. Спеціальність «Історія», вчитель історії I категорії. Працює заступником директора з НВР.

ТОЦЬКА Софія Ігорівна, Пологи́вський ліцей «Основа».

Випускниця 2021 р. факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ за спеціальністю «Історія та археологія». Здобула в ЗНУ три вищі освіти: у 2020 р. отримала диплом факультету іноземної філології, здобувши професійну кваліфікацію вчитель англійської мови та літератури; у 2020 р. завершила навчання на філологічному факультеті та отримала кваліфікацію філолог, викладач української мови та літератури; у 2021 р. закінчила факультет

тет історії та міжнародних відносин й здобула кваліфікацію викладач історії.

З 2021 р. й до сьогодні здобуває третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (PhD) на факультеті історії та міжнародних відносин ЗНУ. З 2019 р. працює в Пологівському ліцеї «Основа» вчителем історії. 15 березня 2024 р., через 5 років роботи в ліцеї, отримала педагогічну кваліфікацію вчитель першої категорії, педагогічне звання «Старший вчитель». Учні Софії Тоцької кожного року є переможцями різноманітних конкурсів обласного та Всеукраїнського рівнів (МАН, МАН-Юніор Дослідник, Всеукраїнський конкурс учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!» і т.п.). Має власні перемоги: 2020 р. 1 місце на Всеукраїнському етапі конкурсу з історії серед студентів та молодих вчених; чотири роки поспіль є переможцем конкурсу від ЗОДА у номінаціях Молоді спеціалісти, молоді вчені. У 2022 р. стала Лауреатом обласної педагогічної премії від Запорізької обласної державної адміністрації та Запорізької обласної ради. Сприяла налагодженню співпраці Пологівського ліцею «Основа» з факультетом історії та міжнародних відносин ЗНУ. У рамках договору про співпрацю є керівником педагогічної практики студентів, куратором стажування викладацького колективу Запорізького національного університету на базі нашого закладу освіти. Проводить як вчитель-практик заходи, майстер-класи для студентів бакалаврату та магістратури, присвячені розкриттю питання сучасної освіти, а саме проєкту «Інтелект України» та НУШ. З 2022 р. є стейкхолдером освітньої програми «Середня

освіта (Історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти». У 2023–2024 н. р. була залучена до викладацької роботи на кафедрі давньої і нової історії України та методики навчання історії факультету історії та міжнародних відносин ЗНУ. Проводила практичні заняття з дисципліни «Курс історії в профільній школі» для здобувачів магістерського рівня СО (Історія).

ТОЦЬКА (Литкіна) Юлія Анатоліївна, Пологівський ліцей «Основа».

Випусниця 1995 р. філологічного факультету ЗДУ за спеціальністю «Російська мова та література». З 1995 р. почала свою трудову діяльність у Пологівській школі № 3 (нині КУ «Пологівський ліцей «Основа»). На цей час працює вчителем зарубіжної літератури. З 1999 р. по 2010 р. була обрана головою Профспілкового комітету працівників закладу освіти, а з 2010 р. переведена на керівну посаду заступника директора з навчально-виховної роботи, де і працює до сьогодні. За високі показники в роботі та вихованні учнів у 2005 р. присвоєна вища кваліфікаційна категорія та педагогічне звання «Старший вчитель».

ТОЧИЛІНА Ірина Олександрівна, Балабинська гімназія «Перестиж»

Учитель історії Балабинської гімназії «Престиж». Аспірантка ЗНУ з 2020 року за спеціальністю «Історія та археологія». Учитель історії II кваліфікаційної категорії.

Призові місця в олімпіадах та конкурсах.

Активний спікер міжнародних програм з підвищення кваліфікації (Британія, Німеччина).

Керівник педагогічних практик на базі нашої школи (за договором про співробітництво з ЗНУ).

ТРОНЬ Яна Олексіївна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік випуску: 2014.

Факультет фізичного виховання, спеціальність «Фізичне виховання», кваліфікація: викладач фізичного виховання і спорту.

Тоцька Ю. А.

Точиліна І. О.

Тронь Я. О.

Місце роботи Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.

Друга категорія.

Грамота від «Всеосвіта» за активне використання інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічній роботі. «Спортивний рух Олександра Педана «JuniorZ» із впровадження в процес фізичного виховання варіативних модулів: чирлідінг, петанк, фризі, регбі, флорбол, бадмінтон, хортинг, корфбол. Конкурс «Інноваційні підходи до викладання варіативних модулів «Волейбол» та «Доджбол» на уроках фізичної культури. Онлайн-конкурс «Король фізичних якостей».

ТУР'ЯНСЬКА (Мосненко) Тетяна Миколаївна, ЗНВК «Запорізька Січ».

Рік закінчення ЗНУ: 1996.

Спеціальність: «Українська мова та література».

Кваліфікація: філолог. Викладач української мови та літератури.

Вчитель української мови та літератури вищої категорії, педагогічне звання «учитель-методист».

Працюю 34 роки на освітній ниві. Жодної хвилини не шкодувала, що обрала професію вчителя.

Працювала заступником директора ЗОШ № 73, методистом, але відчуваю себе мовником.

Запорізький державний університет зустрів лагідною українською, Хом'як Т. В., закоханістю в мовознавство, Чабаненка В. А., витонченим синтаксисом Шевченка Т. Г.

Тур'янська Т. М.

Тучкова Н. С.

Фатєєва Н. В.

Пишаюсь тим, що закінчила цей славетний заклад.

ТУЧКОВА Надія Сергіївна, Запорізька гімназія № 77.

2015 р. Фізичний факультет. Фізика. Магістр фізики. Науковий співробітник. Викладач фізики.

Вчитель математика, вчитель фізики.

Учасниця проєктів: «Міські методичні навчання» та «Асоціація молодих освітян».

Представник ГО «Асоціація молодих освітян» від Шевченківського району, 2018–2019 рр.

«Учитель року 2018» (Фізика) – участь.

Автор матеріалів для IX Міської виставки педагогічних технологій: «Використання освітнього блогу для покращення знань та підвищення зацікавленості до природничих наук», 2020 р.

ФАТЄЄВА Наталія Володимирівна, ЗНВК № 67.

2003–2009 навчалася на факультеті англійської філології. Спеціальність «Мова та література» (заочне відділення).

Протягом навчання працювала в ЗПЛ залізничного транспорту, викладачем англійської мови стала після закінчення університету. 2014 – теперішній час, працює в ЗНВК № 67 вчителем англійської мови. Має дипломи, грамоти обласної та міської ради. Підвищує кваліфікацію, бере участь у написанні робіт МАН, організовує спілкування учнів з англійськими волонтерами, співпрацює з міжнародною організацією Go Global.

2022–2023 – навчалася на факультеті психології ЗНУ, магістратура, заочне відділення. Продовжує навчання в галузі арт-терапії та дитячої психології.

Займається волонтерством в організації «Твори добро, Україно!», «Volunteer Community», бере участь у велозаїздах – кошти передаються до ЗСУ.

ФЕДОРЕНКО Раїса Іванівна, Запорізька гімназія №107.

Закінчила у 1985 році Запорізький державний педагогічний інститут.

Навчалась на філологічному факультеті. Спеціальність «Українська мова та література», кваліфікація: вчитель української мови та літератури.

Із давніх-давен слово «учитель» вимовлялося шанобливо, з вдячністю. Ця професія завжди вимагала і вимагає любові до людей, до мови...

Моя дорога до школи як педагога пролягла від ЗЗОШ №24 до Запорізької гімназії №107. Такий короткий, і водночас довгий шлях. Це моє життя. Завжди намагалася нести гідно звання учителя, вчила і вчу дітей любові до рідного слова, до літератури, до своєї Батьківщини. Коли щось любиш, то твоя любов не може не передатися іншим.

ФЕДОРЧЕНКО Олена Юріївна, Балабинська гімназія «Перестиж».

Закінчила у 2010 році ЗНУ за спеціальністю «Фізика».

Вчитель вищої категорії, вчитель-методист.

Учні учасники обласних предметних олімпіад, переможці всеукраїнських творчих та інтелектуальних конкурсів. Лауреат обласного конкурсу «Учитель року – 2018», дипломант обласного конкурсу «Учитель року 2024» у номінації «Фізика».

ФЕДОТОВА (Прокопенко) Ольга Миколаївна, Біленьківський ліцей «Лідер».

Закінчила ЗНУ у 2011 році і отримала повну вищу освіту.

Факультет математичний.

Спеціальність: «Математика».

Здобула кваліфікацію магістра математики. Викладача вищої школи (математика).

Працює в Біленьківській загальноосвітній школі I-III ступенів (зараз Біленьківський ліцей «Лідер») з 2009 року.

За роки роботи отримала вищу категорію вчителя математики. На сьогодні виконує обов'язки заступника директора з НВР.

ФЕДЬКОВА (Барбарицька) Віра Вадимівна, Запорізька гімназія №11.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Німецька мова та література».

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

ФІЛІНА Оксана Михайлівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2015 рік. Спеціальність «Прикладна математика», вчитель математики. Активна, відповідальна, перспективна.

ФОМИЧ Інна Іванівна, Запорізький багато-профільний ліцей №99.

Закінчила Запорізький державний університет у 1999 році, факультет української філології, спеціальність «Українська мова і література», здобула кваліфікацію магістра філології у 2000 р. Працює вчителем української мови та літератури в Запорізькому багато-профільному ліцеї №99 з 1999 року, з 2012 р. – заступник директора з навчально-виховної роботи. Учитель вищої кате-

Федоренко Р. І.

Федорченко О. Ю.

Федотова О. М.

Федькова В. В.

Філіна О. М.

горії, звання «учитель-методист». Лауреат обласного конкурсу «Учитель року – 2005», має призерів обласних олімпіад, переможців всеукраїнського етапу МАН; переможець міжнародних, обласних, міських виставок педагогічного досвіду.

ХАЛАК Катерина Ігорівна, Запорізька гімназія № 6.

2009–2014 рр – закінчила Бердянський державний педагогічний університет, факультет «Фізичне виховання» (спеціальність Вчитель фізичної культури). 2014–2020 рр. – вчитель фізкультури в КЗ «Інзівська загальноосвітня школа I-III ступенів» Приморської міської ради Бердянського району Запорізької області. 2020–2022 рр. – вчитель історії в КУ «Пологівська гімназія № 6» Пологівської міської ради Запорізької області. Робота в гімназії вчителем історії надихнула на вступ до Запорізького національного університету до магістратури на спеціальність «Середня освіта (історія)», де отримала кваліфікацію «Вчитель історії закладів загальної середньої освіти» (роки навчання 2022–2023 рр.). 2022 – по теперішній час – працюю вчителем історії та заступником директора з виховної роботи в Запорізькій гімназії № 6.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Андрій Андрійович, Запорізька гімназія № 17.

У 2013 році з відзнакою закінчив магістратуру математичного факультету Запорізького національного університету за спеціальністю «Математик. Викладач вищої школи». Працював вчителем математики у Біленьківській ЗОШ

і Запорізькому навчально-виховному комплексі № 67, у якому з 2020 року обіймав посаду заступника директора. У 2023 році з відзнакою закінчив магістратуру факультету менеджменту за спеціальністю «Менеджмент закладів освіти, культури і спорту». Наразі очолює Запорізьку гімназію № 17 Запорізької міської ради.

ЦЕБЕНКО (Ликова) Нінель Вікторівна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Вчитель математики та інформатики Хортицького академічного ліцею, вчитель I категорії.

ЗДУ 1990 р., фізико-математичний факультет, спеціальність: «Математик, викладач».

Провідна педагогічна ідея – створення оптимальних умов для розвитку творчого мислення, високого рівня самостійної інтелектуальної діяльності, формування навчально-інформаційних, інтелектуальних та спеціальних умінь – основи розвитку креативних здібностей.

Педагогічний стаж складає 26 років.

ЦОКАЛО (Гордєєва) Ольга Мойсеївна, Запорізька гімназія № 52.

Професійне кредо: «Учитель не той хто вчить, а той, у кого навчаються».

1969 – вступила до Запорізького педагогічного інституту, факультет іноземних мов, спеціальність «Англійська мова», який закінчила у 1973 році. З цього часу працювала вчителем у ЗЗШ № 19, а згодом у ЗЗШ № 52. З 1986 р. директор цієї школи (стаж директора – 33 роки). На цей час працюю учителем в ЗГ № 52.

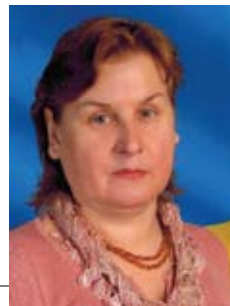
Фомич І. І.

Халак К. І.

Хмельницький А. А.

Цебенко Н. В.

Цокало О. М.

1993 – присвоєно категорію «Спеціаліст вищої категорії» і звання «Учитель – методист».

2002 – нагороджено знаком «Відмінник освіти України».

2019 – нагороджено нагрудним знаком «За заслуги перед Шевченківським районом».

ЧЕРЕДНИЧЕНКО Інна Борисівна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Рік випуску – 2002.

Фізичний факультет, кафедра фізичного матеріалознавства.

Спеціальність – «Фізик, викладач фізики».

Запорізький багатопрофільний ліцей № 99 Запорізької міської ради, Запорізької області.

Категорія – вища, звання – старший вчитель.

Переможець обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2018», друге місце в номінації «Фізика».

ЧЕРКАСОВА Лариса Валентинівна, Балабинська гімназія «Перестиж».

З 1995 по 1996 рік Черкасова Лариса Валентинівна навчалась на факультеті післядипломної освіти у Запорізькому державному університеті на спеціальності «Практична психологія». Це був один із кращих років професійного зростання.

Черкасова Лариса Валентинівна працює на посаді заступника директора з навчально-виховної роботи у Балабинському навчальному закладі з 2009 року. Виявляє високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, досконало володіє ефективними формами,

методами організації освітнього процесу, методичної роботи в школі. Має високу науково-теоретичну підготовку, досконало володіє прийомами і методами управлінської діяльності та педагогічної роботи з дітьми та дорослими. Для її роботи характерний творчий пошук, прагнення удосконалення організації освітнього процесу в школі. Має високі організаторські здібності.

Лариса Валентинівна здійснює науково-методичну і науково-дослідну діяльність, має власні методичні розробки. Є автором електронного документообігу та віртуальної учительської в Балабинському НВК «Перестиж».

Досвід її роботи було представлено:

- протягом 2017–2019 років на семінарах та майстер-класах (більше 20) для керівників та вчителів всієї України (Запорізька, Миколаївська, Херсонська, Закарпатська, Тернопільська, Рівненська, Чернігівська, Черкаська та інші області);

- на III форум GEG Ukraine Цифрове перетворення освіти «Кращий Інтернет починається з тебе», який відбувся в м. Київ 20.02.2018 року;

- на обласних виставках «Освіта Запорізького краю» (2016, 2017, 2018 роки);

У 2018 році, Черкасова Л. В., стала переможцем обласної педагогічної виставки «Освіта Запорізького краю» в номінації «Розвиток єдиного інформаційно-освітнього простору регіону»;

У 2017 році посіла призове місце в обласному конкурсі «Лідер освіти» в номінації «Заступник директора»;

У 2019 році отримала диплом лауреата обласної педагогічної премії (розпорядження голови Запорізької обласної держадміністрації від 24.09.2019 № 454);

У 2023 році отримала Золоту медаль П'ятнадцятої міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті-2023» у номінації «Досвід впровадження Державного стандарту базової середньої освіти, навчання за модельними програмами»;

Лариса Валентинівна ініціативна, вимоглива, ділова, принципова, творчі здібності напружає

Чередниченко І. Б.

Черкасова Л. В.

на удосконалення своєї педагогічної майстерності. Вміє підтримувати атмосферу творчості в оточуючих її колегах. Завжди має власну думку, вміє її відстоювати.

ЧЕРКАСОВА Тетяна Львівна, Запорізька гімназія № 17.

У 1996 році закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Філолог. Викладач російської мови та літератури». За 33 роки педагогічного стажу працювала у двох закладах освіти м. Запоріжжя: 2 роки в ЗОШ № 38 та 31 рік в Запорізькій гімназії № 17. Обіймала посади педагога-організатора, заступника директора. Через повномасштабне вторгнення росії у лютому 2022 року та виключення з освітніх програм предмету «російська мова» змінила фах і наразі викладає історію та зарубіжну літературу, обіймає посаду соціального педагога.

ЧЕРНЕНКО (Лужинська) Альбіна Станіславівна, Запорізька гімназія № 50.

Закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету за фахом «Філолог. Викладач мови та літератури» у 1993 р. З 1992 і дотепер працює вчителем у Запорізькій гімназії № 50. Учитель вищої категорії, педагогічне звання «учитель-методист». У роботі з учнями значну увагу приділяє виховній роботі, неодноразово брала участь у фахових конкурсах та посідала призові місця. У 2011 нагороджена Стипендією міського голови за визначні досягнення у навчанні та вихованні підростаючого покоління.

ЧЕХОВА Ольга Олександрівна, Запорізька гімназія № 84.

Учитель інформатики II кваліфікаційної категорії.

Рік закінчення: 2000.

Факультет: математичний.

Спеціальність: «Прикладна математика».

Ольга Чехова працює на посаді вчителя інформатики 10 років. Крім педагогічного, має ще й багаторічний досвід провідного інженера-технолога підприємства, що дозволяє Ользі Олександрівні сміливо впроваджувати STEM-освіту в освітній процес. Найбільше пишається здобутками своїх учнів – за період роботи в Запорізькій гімназії № 84 Запорізької міської ради має призерів Всеукраїнських учнівських олімпіад з «Інформатики» та «Інформаційно-комунікаційних технологій», різноманітних турнірів і конкурсів з улюбленого предмета. Ольгу Олександрівну нагороджено численними грамотами та дипломами територіального відділу освіти Комунарського району та департаменту освіти і науки Запорізької міської ради.

ЧЕХОВСЬКА Людмила Йосипівна, Січковий колегіум.

Чеховська Людмила Йосипівна закінчила з відзнакою філологічний факультет (українська мова та література) Запорізького державного педагогічного інституту в 1973 році. Її професійний шлях становлення пов'язаний з процесом створення Січового колегіуму та розробкою стратегії його розвитку як модерного культурно-освітнього закладу. Невід'ємною складовою концепції Січового колегіуму визнано постій-

Черкасова Т. Л.

Черненко А. С.

Чехова О. О.

Чеховська Л. Й.

ний пошук та інновації в методичній організації освітнього процесу, що передбачає удосконалення традиційної системи освіти, використання кращих здобутків вітчизняної педагогічної науки, пошук і застосування інноваційних підходів як в управлінні колегіумом, так і в організації освітнього процесу на особистісних принципах.

Розроблена Л. Й. Чеховською авторська методика з реалізації особистісно орієнтованих підходів під час запровадження проєктної форми навчання української літератури у середній школі апробована протягом п'ятих років в рамках експериментального майданчика Лабораторії філософії та психології освіти ЗОІППО. Керівники навчальних закладів міста Запоріжжя та Запорізької і Херсонської областей, методисти, учителі, слухачі курсів підвищення кваліфікації ЗОІППО мали змогу відвідували її уроки-проєкти та брати участь у відкритому обговоренні результатів.

Участь у роботі науково-практичного майданчика по запровадженню проєктного вивчення літератури як прикладної форми реалізації особистісно орієнтованого навчання на базі Січового колегіуму та в школах області (2003–2006 н. рр.) отримала продовження у формі численних майстер-класів та оригінальних педагогічних майстерень на загальноукраїнському Фестивалі «Мій особистісно зорієнтований урок» (2010–2019 рр.), а також у Літній школі з підготовки педагогів-новаторів України для участі в наступних Фестивалях. Отриманий досвід, описаний авторкою в науково-методичному посібнику «Проєктне навчання на уроках української літератури в середній школі» (2010 р.), не втрачає актуальності по сьогодні.

Л. Й. Чеховська обрана до керівного органу Фестивалю – Великої ОЗО-Нівської Ради.

Дотримуючись принципу тяглості у поглибленому вивченні ідей

особистісно зорієнтованого навчання та подальшому застосуванні на практиці в умовах російсько-української війни, робота в ОЗО-Нівській спільноті отримала новий формат онлайн-спілкування. Було створено банк ідей, які передбачають подальше обговорення (автори ідей – Інна Кондратець, Людмила Чеховська).

Таким чином відбулися два творчі діалоги: «Особистісно зорієнтоване навчання у середній школі: проблеми, інноваційні пошуки, шляхи впровадження» (2023 р.) та «Вільні діалоги в умовах особистісно зорієнтованого навчання» (2024 р.). Ці «професійні мости» об'єднали 40 учасників та учасниць з 8-ми областей України та міста Києва: учителі української мови та літератури методичної спільноти філологів ЗЗСО Улашанівської сільської ради Шепетівського району Хмельницької області на чолі з керівником та ініціатором заходу Василем Власюком, учителем-методистом Перемишельської гімназії; члени методичної спільноти філологів Звягельської міської ради (керівник Олена Огородник, ЦРПП); філологам Києва, Нетішина, Рівного, Запоріжжя, Харківщини, Хмельниччини, Рівненщини, Полтавщини, Донеччини.

Кількість прихильників особистісно зорієнтованого навчання постійно зростає. Нині ОЗО-Нівська спільнота нараховує 2,5 тисячі педагогів України різних профілів, ключовим серед яких залишається українська література.

ЧУБАТОВА Олена Станіславівна, ЗНБК «Запорізька Січ».

1999 рік – закінчила ЗДУ за спеціальністю «Українська мова та література»; філолог, викладач української мови та літератури.

З 2001 року працюю вчителем української мови та літератури в ЗНБК «Запорізька Січ». Мої учні – неодноразові призери та переможці районних етапів мовно-літературних конкурсів.

З 2012 року – заступник директора з НВР ЗНБК «Запорізька Січ».

Спеціаліст вищої категорії, старший вчитель.

Чубатова О. С.

ЧУМАЧЕНКО Олена Яківна, Запорізький багатопрофільний ліцей № 99.

Закінчила Запорізький державний педагогічний інститут у 1985 році.

Фізико-математичний факультет за спеціальністю «Математика і фізика». Одержала кваліфікацію: Вчитель математики та фізики середньої школи.

Працює в Запорізькому багатопрофільному ліцеї № 99 Запорізької міської ради Запорізької області вчителем математики та заступником директора з навчально-виховної роботи з 1999 року.

Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та звання «старший учитель».

ШЕВЧЕНКО Мар'яна Григорівна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 2008.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Мова та література (англійська)».

Учитель англійської мови ЗСГГ № 27. Прищеплює любов до англійської мови, постійно бере участь в інтелектуальних змаганнях різних рівнів, зокрема: олімпіада з англійської мови на базі ЗНУ, конкурс перекладів поетичних творів від ЗНУ, написання есе англійською мовою від каналу «Репетитор англійської» на YouTube (має абсолютного переможця).

Є учасником 25 методичного семінару-практикуму вчителів іноземних мов на базі ЗНУ.

Досвід учителя представлено на VIII Міській педагогічній виставці педагогічних технологій.

ШЕВЧЕНКО Олена Володимирівна, Запорізький колегіум «Елінт».

2003 рік. Спеціальність «Біологія», вчитель біології I категорії. Учасниця фахових конкурсів. Захоплена професійною діяльністю.

ШЕРШНЬОВА Анжеліка Анатоліївна, Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27.

Рік закінчення ЗНУ – 2000.

Факультет іноземної філології, спеціальність «Англійська мова та література».

Учитель англійської мови ЗСГГ № 27. Сприяє усвідомленню учнями значення іноземної мови для життя у мультилінгвальному світовому просторі, має переможців Програми обміну майбутніх лідерів FLEX.

Професійний досвід учителя відзначено Дипломами VIII Міської виставки педагогічних технологій, обласної виставки «Освіта Запорізького краю-2022». З 2021 року є одним із адміністраторів освітньої платформи для організації дистанційного навчання «Online школа Запоріжжя».

ШИГІНА (Селезньова) Віолетта Володимирівна, Запорізька гімназія № 52.

Рік закінчення: 1999.

Філологічний факультет, російська мова та література (заочне відділення).

З 1993 року працюю у Запорізькій школі № 52. Пройшла педагогічний шлях від педагога-організатора до заступника директора. Зараз вчитель зарубіжної літератури (вища категорія, старший учитель).

Чумаченко О. Я.

Шевченко М. Г.

Шевченко О. В.

Шершньова А. А.

Шигіна В. В.

«Ви ніколи не перетнете океан, якщо не наберетеся мужності втратити берег з виду». Христофор Колумб.

ШКЛЯРЕНКО (Мироненко) Світлана Володимирівна, ЗНВК № 67.

1987–1993 навчалася на філологічному факультеті (спочатку вечірнє відділення, потім заочне) за спеціальністю «Українська мова та література».

Під час навчання працювала за фахом у 54 школі м. Запоріжжя.

1993 – теперішній час – учитель української мови та літератури ЗНВК № 67.

Спеціаліст вищої категорії, учитель-методист. Має відзнаки міського та обласного рівня.

У своїй роботі надихає учнів на вивчення мови та літератури, розвиває їхні творчі здібності та критичне мислення. Займається самоосвітою, самовдосконаленням, щоб допомагати своїм випускникам стати успішними в житті.

ШКЛЯРОВА Олена Олексіївна, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель української мови та літератури.

Запорізький національний університет, філологічний факультет за спеціальністю «Викладач української мови та літератури».

Як зараз пам'ятаю 24 лютого 2022 року... Страх, відчай, питання... Але я чітко розуміла, що ми нація незламних, ми обов'язково вистоймо і переможемо. Ми, вчителі і учні, маємо тримати

наш освітянський фронт. Зібравши всю волю в кулак, ми почали пристосовуватися до нового життя: навчати дітей онлайн, волонтерити, робити всі справи разом. За цей час ми разом висадили Сад Перемоги, передали на передову сітки, окопні свічки, подарунки і смаколики нашим Захисникам. Допомогали притулкам тварин, організовували заходи.

Ми віримо, що Перемога за Україною!

Тримаймо стрій! Слава Україні! Героям слава!

ШКУРА (Агапова) Тетяна Михайлівна, Запорізька гімназія № 80.

Навчалася в ЗНУ протягом 2004–2009 років. За цей час здобула базову вищу освіту за напрямом підготовки «Філологія» та здобула освіту кваліфікацію бакалавра філології. Вчитель української мови та літератури. У 2009 році на базі закладу отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Українська мова та література» та здобула кваліфікацію магістра філології. Викладача української мови та літератури у вищій школі.

Професійний шлях продовжую 25 років на базі Запорізької гімназії № 80 Запорізької міської ради.

ШТАНЬКО Ганна Іванівна, Запорізька гімназія № 28.

Учитель математики – 1994–2000, математичний факультет.

ШУПІК Валентина Олексіївна, Запорізька початкова школа «Натхнення».

Шкляренко С. В.

Шклярова О. О.

Шкура Т. М.

Штанько Г. І.

Шупік В. О.

1995 рік. Філологічний факультет. Спеціальність «Філологія». Освітня програма українська мова і література.

Працюю вчителем початкових класів 40 років. Спеціаліст вищої категорії. Старший вчитель.

Мої учні здобували багаторазові перемоги у різноманітних конкурсах: україномовному «Соняшник», математичному «Кенгуру», природничому «Геліантус», англomовному «Гринвіч», шкільних предметних олімпіадах, онлайн-олімпіадах «На урок». Районні перемоги: конкурси – «Найкращий твір про вчителя», «Відгук на сучасну українську дитячу прозу». Перемога у районному інтелектуальному конкурсі «Всезнайки».

Я, як вчитель, була переможницею у регіональному конкурсі. Маю грамоти шкільного, районного, міського, обласного рівнів. За весь час педагогічної діяльності навчалася, підвищувала власний рівень педагогічної кваліфікації (курси, лекції, навчання, семінари, вебінари, районні та шкільні методичні об'єднання, педагогічні ради, проєкти). Зараз впроваджую у своїй роботі інтерактивні методи та форми навчання, метод натхненного навчання, STEM-освіту, цифровізацію в освіту учнів та батьків.

ЮЛЬЧИЄВА (Писарчук) Людмила Олександрівна, Запорізька гімназія № 11.

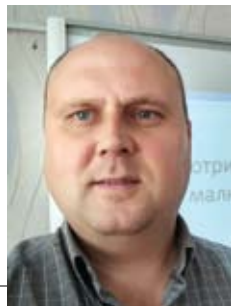
Рік закінчення: 1979 р., ЗДПІ.

Історичний факультет, вчитель історії та суспільствознавства.

Вчитель-методист, вчитель вищої категорії.

Юльчичева Л. О.

Юров І. Л.

Янкова Є. В.

ЮРОВ Іван Леонідович, «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія».

Рік закінчення – 2019.

Магістр. Інженерія програмного забезпечення, аналітик програмного забезпечення

Рік закінчення – 2020.

Магістр. Філологія. Викладач англійської мови і літератури.

Моє покликання – вчити!

Навчаючись на програміста, я розпочав роботу вчителем інформатики. Це захопило мене: навчання дітей, спілкування з колегами в динамічному колективі. Я постійно вдосконалював свої педагогічні навички, опановував нові технології, зосереджуючись на онлайн-навчанні.

Під час пандемії COVID я був одним із перших, хто застосував Google Classroom та інші платформи, надаючи інструктаж іншим вчителям. Опанувавши відеоредагування, я створював навчальні відео для вчителів та учнів. Постійно шукаю кращі способи передачі знань, використовуючи, зокрема, відеоматеріали. В умовах онлайн-освіти я розмірковую над тим, як краще передати знання дітям, як мотивувати їх до кращого та результативнішого навчання. Я переймаюся долею освіти Запорізького краю і прагну долучатися до розвитку освіти і науки, пошуку найрезультативнішого підходу до дистанційної та цифрової освіти.

ЯНКОВА Євгенія Володимирівна, Запорізька гімназія № 108.

2013 рік випуску, факультет філології, спеціальність «Філолог, викладач української мови і літератури у вищій школі» (диплом з відзнакою).

З 2005 р. учитель початкових класів.

«Спеціаліст вищої категорії», «старший учитель» ЗГ № 108.

2023 р. – успішне проходження сертифікації.

Янченко О. М.

Ястребова А. В.

ЯНЧЕНКО (Арбузова) Олена Миколаївна, ЗНВК «Запорізька Січ».

2010 р. – закінчила ЗНУ за спеціальністю «Мова та література (англійська)» та здобула кваліфікацію магістра філології.

З 2010 р. – учитель початкових класів, а згодом учитель англійської мови в Запорізькому навчально-виховному комплексі «Запорізька Січ».

З 2021 р. – беру активну участь у розробці матеріалів для наповнення онлайн-платформи «Online школа Запоріжжя».

З 2023 р. – є територіальним координатором професійної спільноти вчителів іноземної мови Вознеснівського району.

Дуже вдячна викладачам ЗНУ за те, що вони мотивують, наставляють і допомагають нам, вчителям, ставати краще і почувати себе вічними студентами, які жадають знань і прагнуть чогось нового, незвіданого.

ЯРОВА Анастасія Аліївна, Запорізький коледж «Еліт».

2014 рік. Спеціальність «Мова та література (англійська)», вчитель англійської мови II категорії.

ЯСТРЕБОВА (Асламова) Анастасія Вікторівна, Запорізька гімназія № 52.

У 2004 закінчивши 9 клас, став вибір професії, мала чітке розуміння, що хочу пов'язати своє життя з англійської мовою. У 2004 – вступ до педагогічного коледжу. У 2008 – вступ до філологічного факультету ЗНУ. З 2011 працюю в школі на посаді вчителя англійської мови. English – our future!

ЗМІСТ

СЛОВО РЕКТОРА	3

Розділ 1

ЗНУ ЯК БАЗА РОЗБУДОВИ ОСВІТИ ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ	7

Історія	8
Відділ виховної роботи	14
Волонтерський центр ЗНУ	17
Профорієнтаційна діяльність.	23
ЗНУ: Міжнародна діяльність у період війни.	30
Навчальний відділ.	32
Наукова бібліотека	34
Науково-дослідна частина	40
Центр культури та комунікацій ЗНУ	48
Центр післядипломної освіти	54

Розділ 2

НЕСКОРЕНІ ОСВІТЯНИ ЗЗСО	57

Запорізька гімназія № 6 Запорізької міської ради Запорізької області	58
Запорізька гімназія № 11 Запорізької міської ради Запорізької області.	60
Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 15 Запорізької міської ради Запорізької області	62
Запорізька гімназія № 17 Запорізької міської ради Запорізької області	64
Спеціалізована школа фізичної культури I-III ступенів № 18 Запорізької міської ради Запорізької області	66
Запорізький академічний ліцей № 23 Запорізької міської ради Запорізької області	68

Запорізька суспільно-гуманітарна гімназія № 27	
Запорізької міської ради Запорізької області	70
Запорізька гімназія № 28 Запорізької міської ради Запорізької області	72
Запорізький академічний ліцей № 31	74
Запорізька гімназія № 42 Запорізької міської ради Запорізької області	76
Запорізька гімназія № 45.	78
Запорізька гімназія № 50.	80
Запорізька гімназія № 52 Запорізької міської ради Запорізької області	82
Запорізька гімназія № 60 Запорізької міської ради Запорізької області	84
Запорізький навчально-виховний комплекс № 67	86
Запорізька гімназія № 77 Запорізької міської ради Запорізької області	88
Запорізька гімназія № 80 Запорізької міської ради Запорізької області	90
Запорізька гімназія № 84 Запорізької міської ради Запорізької області	92
Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 87	
Запорізької міської ради Запорізької області	94
Запорізька гімназія № 90 Запорізької міської ради Запорізької області	96
Запорізька гімназія № 93.	98
Запорізький багатoproфільний ліцей № 99.	100
Запорізький ліцей № 105 Запорізької міської ради Запорізької області	102
Запорізька гімназія № 107 Запорізької міської ради Запорізької області	104
Запорізька гімназія № 108 Запорізької міської ради Запорізької області	106
Комунальний заклад загальної середньої освіти Балабинська гімназія «Престиж»	108
Біленьківський ліцей «Лідер»	
Біленьківської сільської ради Запорізького району Запорізької області	110
Запорізький академічний ліцей «Вибір»	112
Запорізький колегіум «Еліт» Запорізької міської ради Запорізької області	114
Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради Запорізької області	116
Запорізький навчально-виховний комплекс «Запорізька Січ»	
Запорізької міської ради Запорізької області	118
Комунальний заклад «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів	
«Козацький ліцей» Запорізької міської ради Запорізької області	120
Запорізька початкова школа «Натхнення» Запорізької міської ради	122

Олександрівська гімназія Запорізької міської ради.	124
Запорізький ліцей «Орт-Алеф»	126
Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум»	128
Комунальна установа Пологівський ліцей «Основа» Пологівської міської ради Пологівського району Запорізької області.	130
Хортицький академічний ліцей Запорізької міської ради	132

Розділ 3

ІСТОРІЇ УСПІХУ ВИПУСКНИКІВ ЗНУ – ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗЗСО	135

Іміджево-презентаційне видання
«Consumor aliis inserviando: незламні освітяни запорізького краю»

Відповідальні за випуск
Олександр Гура
Галина Микитів

Літературні редактори та коректори
Оксана Бірюкова
Інна Богуславська
Інна Горбенко
Катерина Макущенко
Галина Микитів
Тетяна Плеханова

Перекладачі
Світлана Запольських
Катерина Омелянська

Дизайн та верстка
Володимир Лініков

Підп. до друку 27.09.2024. Папір офсетний, формат 84x108/16. Гарнітура Segoe.
Друк цифровий. Обсяг 22,47 ум. друк. арк. Наклад 300 прим.

Запорізький національний університет
69011, м. Запоріжжя, вул. Університетська, 66 б

Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Тел.: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.